UNIVERSITY OF MYSORE

ORIENTAL LIBRARY PUBLICATIONS

KANNADA SERIES No. 9.

ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿ ವಿರಚಿತ

ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯಂ

KELADINRIPA VIJAYA

BY

LINGANNA KAVI

EDITED BY

R. SHAMA SASTRY, B.A., M.R.A.S.,

...ent Oriental Library, Mysore, Periodical Lecturer to ...Graduates' classes, Calcutta University and ...R. A. S. Campbell Memorial Medalist.

MYSORE

...AT THE GOVERNMENT BRANCH PRESS

1921

Price Rs. 1—8—0

1-8-0
Post-6-0
1-14-0

UNIVERSITY OF MYSORE

ORIENTAL LIBRARY PUBLICATIONS

KANNADA SERIES No. 9.

ಲಿಂಗಣ್ಣ ಕವಿ ವಿರಚಿತ

ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯಂ

KELADINRIPA VIJAYA

BY

LINGANNA KAVI

EDITED BY

R. SHAMA SASTRY, B.A., M.R.A.S.,

Curator, Government Oriental Library, Mysore, Periodical Lecturer to the Post-Graduates' classes, Calcutta University and B. B. R. A. S. Campbell Memorial Medalist.

MYSORE
PRINTED AT THE GOVERNMENT BRANCH PRESS
1921

Price Rs. 1—8—0

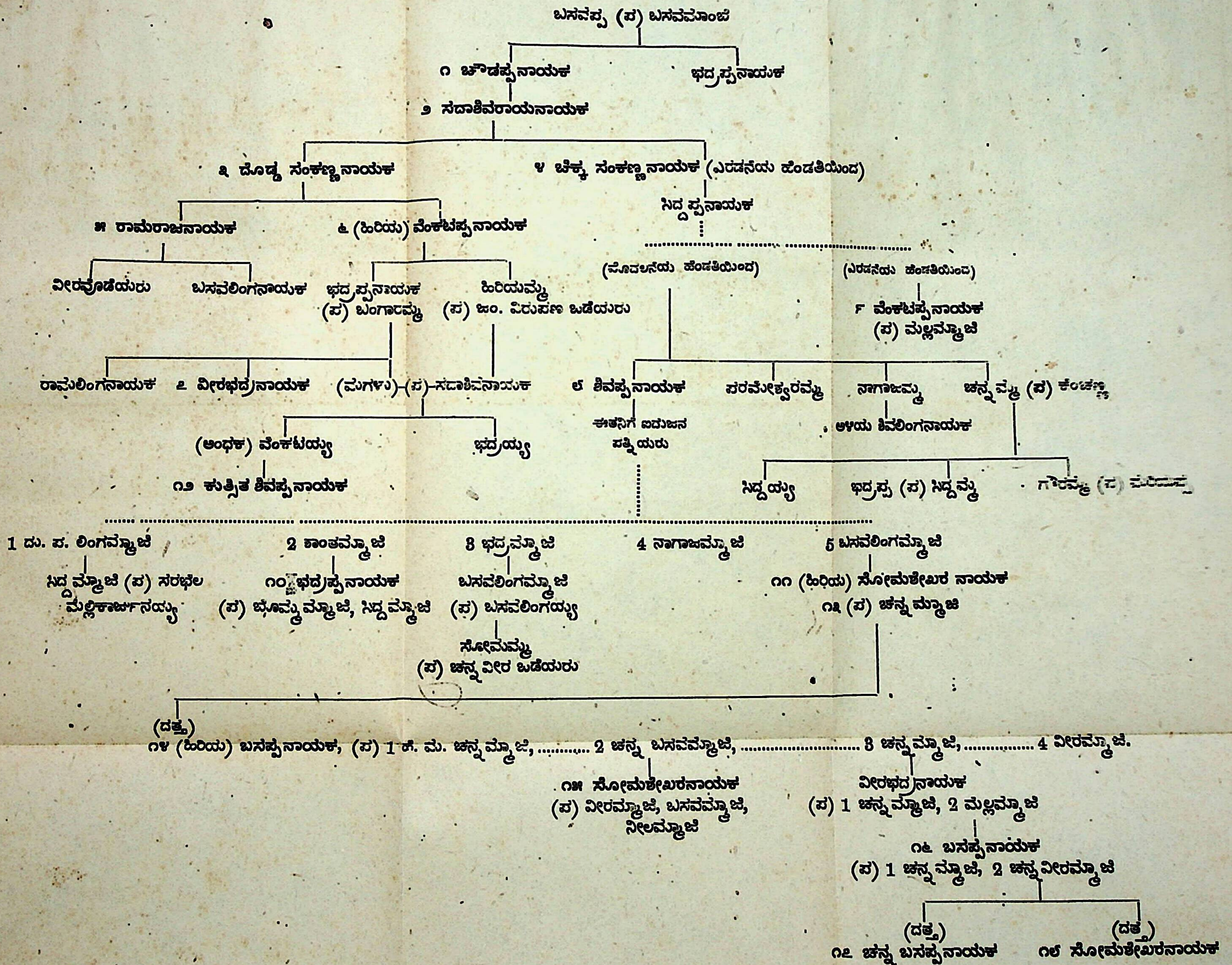
ಮಿಂದ)

....

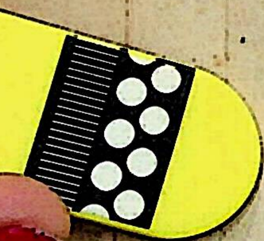
(ಎರಡನೆಯ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ)

೯ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕ
(ಪ) ಮಲ್ಲಮ್ಮಾಜಿ

ನಾಗಾಜಮ್ಮ — ಚನ್ನಮ್ಮ (ಪ) ಕೆಂಚಣ್ಣ

☞ (ಪ) ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೇಲಣ ವಂಶವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ "ಪತಿ" ಅಥವಾ "ಪತ್ನಿ" ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಉಪೋದ್ಘಾತ.

"ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯ" ದಲ್ಲಿ ಕೆಳದಿಯ ಅರಸರ ಚರಿತ್ರೆಯು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಅರಸರು ಕೆಳದಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೊದಲು ಇಕ್ಕೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಮೇಲೆ ಬಿದುರೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಇಕ್ಕೇರಿಯ ಅರಸರು ಅಥವಾ ನಾಯಕರು, ಬಿದುರೂರಿನ ಅರಸರು ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಉಂಟು.[1]

ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಪೀಠಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿಯ ಹೆಸರು ಮುಂತಾದುವುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕವಿಚರಿತ್ರಕಾರರೂ[2] ವಿಲ್ಸನ್‌ಸಾಹೇಬರೂ[3] "ಕೆಳದಿಅರಸರ ಪೂರ್ವೋತ್ತರಂ" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಚಿನ್ನಭಂಡಾರದ ನಾರಣಪ್ಪಯ್ಯನು ಬರೆದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಹೇಳುವುದು ಈ ಚಂಪೂಗ್ರಂಥವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.[4] ಗದ್ಯಗ್ರಂಥವಾಗಲಿ ಚಂಪೂಗ್ರಂಥವಾಗಲಿ, ಅದನ್ನು ಚಿನ್ನಭಂಡಾರದ ಪುರುಷೋತ್ತಮಯ್ಯನ

---

1 ಕೆಳದಿ, ಇಕ್ಕೇರಿ, ಬಿದುರೂರು ಇವು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು. ಬಿದುರೂರಿಗೆ ವೇಣುಪುರವೆಂಬ (ಸಂಸ್ಕೃತ) ಹೆಸರೂ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹೈದರನು ೧೭೬೩ ರಲ್ಲಿ ಈ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ 'ಹೈದರನಗರ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿಟ್ಟನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನಗರವೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

2 ಕರ್ಣಾಟಕ ಕವಿಚರಿತ್ರೆ, ಪ್ರಥಮಸಂಪುಟ; ಅನುಬಂಧ, ಪುಟ. ೨೨.

3 A descriptive catalogue of the Oriental Manuscripts etc., collected by Col., Mackenzie—by H. H. Wilson; p. 332.

4 ಇದರಂತೆ 'ಕೆಳದಿ ಅರಸರ ವಂಶಾವಳಿ,' 'ಇಕ್ಕೇರಿಅರಸರ ವಂಶಾವಳಿ' 'ಇಕ್ಕೇರಿ ಅರಸರ ಪೀಳಿಗೆ' ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಗದ್ಯಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಒಂದೇವಿಷಯ; ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಯಾರು ಬರೆದ

ಬರೆದನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯದು.[1] ಆದರೆ ಮದರಾಸಿನ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯ ಚಂಪೂಗ್ರಂಥದ ಒಂದು ಕಡತದ ಪ್ರತಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ —

ರೋ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. "ಕೆಳದಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಚರಿತ್ರೆ" ಎಂಬ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾದ ಗದ್ಯಾನುವಾದವು ೧೯೧೮-೧೯೧೯ನೆಯ ವರ್ಷಗಳ "ಮಲೆನಾಡು ಸಮಾಚಾರ" ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು "ಹಿಂದೆ ಆಸ್ಥಾನಕವಿಗಳಾದ ಮ॥ ಕವಿಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು" ಎಂದು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. "ಕೆಳದಿ ರಾಯ ಪದ್ಧತಿ"(?)ಎಂಬ ಒಂದು ಪದ್ಯಗ್ರಂಥವೂ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಬುಕನನ್ ಸಾಹೇಬರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ :—

"I here found a Brahman named Bayluru Deweuppa, (ಬೇಲೂರು ದೇವಪ್ಪ ?) whose ancestors have been the hereditary writers of the chronicles of the Kilidi (ಕೆಳದಿ) family. He engaged to give me the family book, called Kilidi Raya Paditti (ಕೆಳದಿರಾಯಪದ್ಧತಿ?). It is in the old dialect and character of Karnata and contains 400 slokas or distichs; for, like all other works of any note among the Hindus it is poetical. He afterwards forwarded a copy of the work to Purnea (ಪೂರ್ಣಯ್ಯ) who was so good as to add a translation into the modern language and character and both of them have been delivered to the Bengal Government. The family of the historiographer enjoyed an Enam, or free land, to the amount of sixty pagodas a year"——*A Journey from Madras through the Countries of Mysore Canara and Malabar* by Francis Buchanan Vol II. P. 378.

ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಬೇಲೂರು ದೇವಪ್ಪನೂ ಲಿಂಗಣ್ಣನೂ ಸಂಬಂಧಿಗಳೋ ಅಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು.

1 ತಾಳೀಕೋಟೆ ಯುದ್ಧವಾದಮೇಲೆ ರಾಮರಾಯನ ಮನೆವಾರ್ತೆ ಬೊಕ್ಕಸದ ಸೇನಬೋವ ಚಿನ್ನಭಂಡಾರದ ನಾರಣಪ್ಪಯ್ಯನೆಂಬಾತನು ಇಕ್ಕೇರಿಗೆ ಬಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನನ್ನು ಸೇರಿ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಂತೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿನ್ನಭಂಡಾರದ ಮನೆತನದವರು ಈಗಲೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ.

ಮೆರೆವೀಸತ್ಕೃತಿಯಂ ತಾಂ
ವಿರಚಿಸಿದಂ ಸಕಲನೃಪಶಿರೋಮಣಿ ಕೆಳದೀ ।
ವರಬಸವೇಂದ್ರಾಶ್ರಿತಭೂ
ಸುರಕುಲಮಣಿ ವೆಂಕಪಾತ್ಮಜಂ ಲಿಂಗಬುಧಂ ॥

ತೊದಳೊಂದಿದ ಬಾಲಕರೊ
ಳ್ಮೃದುವಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂತಸಂದಳೆಯರೆ ದಿ ।
ಟ್ಮದರಂತಾಂ ನಿಮ್ಮಯ ಪಸು
ಳೆ ದಲೆಂದಾಲಿಪುದು ಸುಜನರೆಸೆವೀಕೃತಿಯಂ ॥

ಎಂಬ ಕಂದಗಳೂ ಅನಂತರ ಕೆಳದಿಯ ಅರಸರ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ "ವರಕೆಳದಿಯ ಚೌಡಮಹೀಶ್ವರ" ಮೊಂತಾದ ಹದಿಮೂರ ಕಂದಗಳೂ[1] ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಕಡತದ ಪ್ರತಿಯು ಬಹಳ ಹಳೆಯದೆಂದು ತೋರಿಬಂದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗ್ರಂಥಕರ್ತನು ಲಿಂಗಬುಧ ಅಥವಾ "ಲಿಂಗಣ್ಣ" ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆತನ ವಂಶಸ್ಥರಾದ (ಮತ್ತು ಅದೇ ಹೆಸರುಳ್ಳ) ಮ॥ ರಾ॥ ಕವಿ ಲಿಂಗಣ್ಣಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕವಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದುದಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಅವರ ಪೂರ್ವಿಕರು ಬರೆದ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಕಲ್ಯಾಣವೆಂಬ ಒಂದು ಯಕ್ಷಗಾನವಿದೆ.[2] ಇತರ ಯಾವ ಯಕ್ಷಗಾನವೂ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯಾಗಲಿ ಪ್ರೌಢವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು

---

[1] ೯೧ ನೆಯ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡಿ.

[2] ಇದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಆಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಸಾರಾಂಶ :— (೧) ಪೀಠಿಕಾರಚನ (೨) ಪರ್ವತರಾಜವರ್ಣನ, ಅಂಬಿಕಾವರಪ್ರಸಾದವರ್ಣನ (೩) ಮೇನಾದೇವೀಗರ್ಭವರ್ಣನ, ಪಾರ್ವತೀಜನನ, ಬಾಲಲೀಲಾವಿವರಣ, ಯೌವನವರ್ಣನ, ಶಿವಸೇವಾಪರಿಚರ್ಯಾದಿವರ್ಣನ (೪) ಮಾಯೋತ್ಪತ್ತಿ, ಶೂರಪದ್ಮಾದಿಜನನ, ತಾರಕಕೃತ ದಿಗ್ವಿಜಯಾದಿ ವರ್ಣನ (೫)ಇಲ್ವಲವಾತಾಪಿಜನನ, ಅಗಸ್ತ್ಯಾಗಮನ,ತದಿಲ್ವಲವಾತಾಪಿಮರಣ, ಶಚೀದೇವೀಗ್ರಹಣ,ಅಜಮುಖಾ ಬಾಹುಖಂಡನ,

ಆಶ್ವಾಸದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ "ಇದಖಿಲಸುರನರೋರಗಮಕುಟತಟಘಟಿತಶ್ರೀಮತ್ಸಾಂಬಸದಾಶಿವಚರಣಾರವಿಂದದ್ವಂದ್ವ ಭಕ್ತಿರಸನವೀನಮಕರಂದಮತ್ತಮಧುಕರಾಯಮಾಣಮಾನಸಹರಿತಸಗೋತ್ರೋದ್ಭವಭೂಸುರವರ್ಯ ಲಿಂಗಣಸೂರಿ ವಿರಚಿತ ಶಿವಕಲ್ಯಾಣ ಪುಣ್ಯಕಥಾಸಮನ್ವಿತ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದೊಳ್......" ಎಂಬ ಗದ್ಯವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃವು ಹರಿತಸಗೋತ್ರೋದ್ಭವನಾದ ಲಿಂಗಣ್ಣನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದೂ ಹಿಂದಿನ ಕಂದಪದ್ಯದಿಂದ ಆತನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ವೆಂಕಪ್ಪನೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈತನು ಇವೆರಡು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆಯೋ ತಿಳಿಯದು; ಈತನ ಮಗನಾದ ವೆಂಕಪ್ಪನು "ಪಾರ್ವತೀವಲ್ಲಭ ಶತಕ" ವನ್ನೂ, ಭಾಮಿನೀಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ "ನರಹರಿವಿಜಯ" ವನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಕವಿಯು "ಕೆಳದೀವರಬಸವೇಂದ್ರಾಶ್ರಿತ" ನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಯಷ್ಟೆ. ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕನೆಂಬ ಹೆಸರಿನವರು ಇಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವನು ಶಕ ೧೬೯ರಿಂದ ೧೬೩೭ರ ವರೆಗೆ ಆಳಿದನು. ಇವನಿಗೆ ಹಿರಿಯಬಸವಪ್ಪನಾಯಕನೆಂದು ಹೆಸರು (ಪುಟ ೧೩೦). ಎರಡನೆಯವನು ಶಕ ೧೬೬೯ರಿಂದ ೧೬೩೩ರ ವರೆಗೆ ಆಳಿದನು(ಪುಟ ೯೬). ಹಿರಿಯಬಸವಪ್ಪ ನಾಯಕನು ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಆಶ್ರ

ಜಯಂತಗ್ರಹಣ, ತಾರಕಾಸುರಸಂಗ್ರಾಮಾಭಿವರ್ಣನ, (೬) ಶೂರಪದ್ಮಾದಿನಿಧನ, ಮಂತ್ರಾಲೋಚನ, ಮದನಪ್ರಯಾಣವರ್ಣನ, ತದ್ದಹನ, ರತೀದೇವೀಪ್ರಲಾಪ, ಪಾರ್ವತಿದೇವೀ ಪ್ರಸನ್ನತೆ, ತತ್ತಪೋವರ್ಣನ(೭) ಪಾರ್ವತೀತಪಃಪ್ರಭಾವವರ್ಣನ, ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರಸನ್ನತೆ, ಮನ್ಮಥೋಜ್ಜೀವನ, ಪಾರ್ವತೀಪುರಪ್ರವೇಶ, ಸರ್ವಪರ್ವಾಗಮನ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರವೇಶ, ಉಮಾವಿಹಾರೋತ್ಸವ ಪ್ರಸಂಗ, ಓಷಧಿಪ್ರಸ್ಥ ಪುರವರಾಲಂಕಾರ ವರ್ಣನ, ಪಾರ್ವತೀಪರಿಣಯೋಚಿತವಿಭವಾಲಂಕಾರಾದಿವರ್ಣನ (೮) ಶಿವಕೃತ ಕಲ್ಯಾಣಯಾತ್ರಾ ಮಹೋತ್ಸವ ವರ್ಣನ (೯) ಪಾರ್ವತೀಪರಮೇಶ್ವರಕಲ್ಯಾಣ ವಿವರಣ ವರ್ಣನ (೧೦) ಪಾರ್ವತೀಪರಮೇಶ್ವರವಿರಚಿತ ಚತುರ್ಥೋತ್ಸವವಿಲಾಸ, ರಜತಾಚಲ ಶಿಖರಮಂದಿರ ಪ್ರವೇಶ, ಷಣ್ಮುಖೋತ್ಪತ್ತಿ, ಶೂರಪದ್ಮಸಿಂಹಾಸ್ಯತಾರಕಾದಿ ದೈತ್ಯನಿಧನ, ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿದೇವತಾಸ್ವಸ್ವಪದಪ್ರೇಕ್ಷಣಾದಿವರ್ಣನ.

ಯನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಅವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ [1]. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಲಿಂಗಣ್ಣನೂ ಇದ್ದನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಶಕ ೧೬೮೫ ರ ವರೆಗೂ ನಡೆದ ಚರಿತ್ರೆಯು ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈತನು ಎರಡನೆಯ ಬಸವಪ್ಪನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೭೫೦ ರ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈತನು ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಕಾಲವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಾಧನಗಳೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಒಂದು ನಕಲನ್ನು ಶಕವರ್ಷ ೧೭೨೬ ನೆಯ ಕ್ರೋಧನ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಷಾಢಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಮೆಕಂಜ್ಸೆಸಾಹೇಬರ ಕಡೆಯ ಮುತ್ಸದ್ದಿ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರತಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯವು ಶಕ ೧೬೮೫ರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಶಕ ೧೭೨೬ರ ಒಳಗೆ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೭೬೩ರ ಮೇಲೆ ೧೮೦೪ರ ಒಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಇದ್ದದಿದ್ದಹಾಗೆ ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಆದಿಪಂಪನನ್ನು ಮೊದಲುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಕವಿಗಳು ತಮಗೆ ಆಶ್ರಯದಾತರಾದ ರಾಜರಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಇದ್ದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಚರಿತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಗರ್ಭೀಕರಿಸಿ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ರಾಮಾಯಣಭಾರತಾದಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ಕವಿಯ ಹಕ್ಕೆಂದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತ್ಯಾದ್ಯಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ತುಂಬದೆ, ರಾಜನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ತಾವು ತಿಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಬರೆದಿಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಬರೆದುವುಗಳಲ್ಲ. ಅವರು ಕವಿಗಳು ; ಚರಿತ್ರಕಾರರಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಕಾವ್ಯಗಳೇ ಹೊರತು ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತೃಸ್ವರೂಪವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೂ, ನಡೆದುದನ್ನು

---

1 ೧೭೫ ಮತ್ತು ೧೭೬ ನೆಯ ಪುಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ,

ನಡೆದಹಾಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕ ಚರಿತ್ರಗ್ರಂಥಗಳು ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೇವಲ ಅಪರೂಪ[1]ವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ಚರಿತ್ರೆಯ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ 'ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನವಿಜಯ' 'ಸಾಹಸ ಭೀಮ ವಿಜಯ' ಮುಂತಾದ ಪೌರಾಣಿಕ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯಗಳೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ 'ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯ ವಂಶಾವಳಿ' ಮುಂತಾದ ಗೌಡಶೈಲಿಭೂಯಿಷ್ಠವಾಗಿಯೂ ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರಾರ್ಥಾಲಂಕಾರಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಗದ್ಯಗ್ರಂಥಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿದುವು. ಇವುಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಸ್ಥೂಲವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಗತಿಗಳು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತವೇ ವಿನಾ ಆಯಾ ಕಾಲದ ಚರಿತ್ರೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯವೂ ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥವೇ ಆದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಾಂಶಕ್ಕಿಂತಲೂ ಚರಿತ್ರಾಂಶವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳದಿಯ ಅರಸರ ಚರಿತ್ರೆಯೂ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ನಾಯಕರು, ಬೇಲೂರ ಅರಸರು, ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರು, ಷಾಹಿರಾಜರು, ಮರಾಟರಾಜರು, ಡಿಲ್ಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನರು ಇವರ ವಿಷಯವೂ ಹೇಳಿದೆ. ಶಾಸನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಕೆಳದಿಯ ಅರಸರ ಕಾಲಕಾರ್ಯಾದಿಗಳು ಸತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ[2]. ರೈಸ್ ಮುಂತಾದ ಪಂಡಿತರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇತರ ರಾಜರ

---

1 ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರನಾದವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆದುದರಿಂದ ರಾಘವಾಂಕನನ್ನು ಅವನ ಮಾವನಾದ ಹರಿಹರನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

2 ಆದರೆ ಚೌಡಪ್ಪನಿಗೆ ಹಾವು ನಿಧಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಡಿಳ್ಳಿಗೆಹೋಗಿ ಅಂಕುಶಖಾನನೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಗೆದ್ದುದು, ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಕೇವಲ ಜನಜನಿತವಾದ ಕಥೆಗಳೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿದ್ದು ಜನರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವಿಜಯನಗರದ ಚರಿತ್ರೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯಕ್ಕೆ ಮೂಲಗ್ರಂಥವಾವುದು, ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಜಯನಗರದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಗ್ರಂಥಕರ್ತನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶಕ ೧೬೨೦ ರಿಂದ ೧೬೩೬ರ ವರೆಗೆ ಆಳಿದ ಹಿರಿಯ ಬಸಪ್ಪನಾಯಕನು "ಶಿವತತ್ವರತ್ನಾಕರ" ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥವನ್ನು [ಕ್ರಿ. ಶ. 1709ರಲ್ಲಿ] ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ನಾನಾಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಸಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕಲ್ಲೋಲದ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ತರಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಆಳಿದ ರಾಜರ ಪರಂಪರೆ ಕಾಲ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಐದರಿಂದ ಎಂಟು ಕಲ್ಲೋಲಗಳ ವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ತರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳದಿಯ ರಾಜರ ಚರಿತ್ರೆಯೂ ಬರುತ್ತದೆ[1]. ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯವು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬರೆದುದೋ ಅಥವಾ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಮೂಲವಾಗಿ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಗ್ರಂಥವಿದ್ದಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕಲ್ಲೋಲದ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ತರಂಗದಲ್ಲಿ ನರಪತಿ ಸಿಂಹಾಸನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ 'ಹ ಬು ಹೋ ವಿ ಬು ದೇ ರಾ ವಿ ದೇ ವಿ ಮಾ ರಾ ವಿ ಸಂ ಜ್ಞಾ ಕಾಃ। ತ್ರಯೋದಶಮಹೀ

[1] ಮ॥ ರಾ॥ ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ "Sources of Vijayanagar History" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ೧೯೩–೨೦೦, ೩೩೩–೩೬೪ ಪುಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿವತತ್ವ ರತ್ನಾಕರದ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳದಿಯ ಅರಸುಗಳ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ. ಏನುಕಾರಣವೋ ತಿಳಿಯದು.

ಪಾಲಾಃ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪಾಃ ' [1] ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕವು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಲ್ಲೋಲಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಕೃತಿ [2] (ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಕಾಲಜ್ಞಾನ) ಪಿತಾಮಹ ಸಂಹಿತೆ ಇವು ಮೂಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ [3]. ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರದ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ಕೆಲವು ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ [4]. ಇವುಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದಾದ ಅಂಶಗಳೇನೆಂದರೆ:—ಹಕ್ಕಬುಕ್ಕರು ಮೊದಲು [ಓರಗಲ್ಲಿನ ರಾಜನಾದ] ವೀರರುದ್ರನಲ್ಲಿ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಯವನರು (1323ರಲ್ಲಿ) ಓರಗಲ್ಲಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಲು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಶಿಲಾಪುರಿಗೆ [5] ಬಂದು ಅದರ ರಾಜನಾದ ರಾಮನಾಥನಲ್ಲಿ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿಂತರು. ಇಲ್ಲಿ ಸುಲ್ತಾನನ (ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ತೊಗಲಕ್ಕನ) ಕೈಗೆ ಸೆರೆಸಿಕ್ಕಿ ಅವನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಕೃಷ್ಣವೇಣೀನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಬಲ್ಲಾಳರಾಯನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಸೋತುಹೋದರು. ಆಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರನ್ನು ಕಂಡು ಅವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಚದರಿಹೋದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ದಂಡೆತ್ತಿಹೋಗಿ ಬಲ್ಲಾಳರಾಜನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ

---

1 ೧೩ನೆಯ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡಿ.

2 ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣಯತಿಯು ಮಾಡಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಯಾವ ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣಯತಿಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಿಗೆ ಭೋಗನಾಥನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಸಹೋದರನಿದ್ದಂತೆಯೂ ಆತನಿಗೆ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಭಾರತೀ ಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಂತೆಯೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

3 ಪುರಾಣಸ್ಮೃತಿಸಿದ್ಧಾಂತಾನಿತಿಹಾಸವಿಮಿಶ್ರಿತಾನ್ |
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಕೃತಿಂ ಚೈವ ಪಿತಾಮಹಸುಸಂಹಿತಾಂ ||
ವಿಲೋಕ್ಯಾಯಂ ವಿರಚಿತಃ ಕಲ್ಲೋಲೋಭೂಜ್ಜತುರ್ಥಕಃ ||

4 ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಉಪೋದ್ಘಾತದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

5 ಇದನ್ನೇ ಫಿರಿಷ್ಟನು 'Stronghold among the mountains' ಎಂದು ಕರೆದಿರಬಹುದು;—ಸ್ಯೂಯೆಲ್ ಸಾಹೇಬರ 'A Forgotten Empire' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ೧೩ನೆಯ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡಿ.

ರಾಜ್ಯಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಆನೆಗೊಂದಿಯಲ್ಲಿ [ಹಸ್ತಿಕೋಣ] ಆಳು ತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದುದಿನ ಇವರು ತುಂಗಭದ್ರಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಆಚೆಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತಾವು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗು ತ್ತಿದ್ದ ಮೊಲವು ಬೇಟೆಯ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಅದೃಶ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಸ್ಥಳವು ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾದು ದೆಂದು ತಿಳಿದು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಹಕ್ಕ ನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಶಾ. ಶಕ ೧೨೫೮ರಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೩೩೬ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿ 'ಹ ಬು ಹೋ ವಿ ಬು ದೇ ರಾ ವಿ ದೇ ವಿ ಮಾ ರಾ ವಿ ' ಎಂಬ ಹದಿಮೂರುಜನ ರಾಜರು ಆಳುವರು [1]; ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತನೆ ಯವನು ಆಳಿದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಷೋಭಾದಿಗಳು ಬಹಳವಾಗುವುವು. ಕೊನೆಯವನು ದೇಶಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಶತ್ರುದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೃತಿಯನ್ನೈದು ವನು. ನೂರೈವತ್ತುವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಂಶವು ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತದೆ. ಇತ್ಯಾದಿ.

ವಿಜಯನಗರರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನ್ಯೂನಿಸ ಎಂಬ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ ಚರಿತ್ರಕಾರನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ನಿಜವೆಂದು ಕೆಲವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ; ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಭಾಗ ನಿಜವೆಂದು ಸ್ಯೂಯಲ್ ಸಾಹೇಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೩೩೬ ರಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತೆಂದು ಇದುವರೆಗಿನ ಚರಿತ್ರಲೇಖಕ ರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ನೂರೈವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸರಿ ಯಾಗಿ "ವಂಶಪೂರ್ತಿ" ಯಾಯಿತೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಎರಡನೆಯ ವಂಶವು ಆರಂಭವಾದದ್ದು ಸಾಳ್ವನರಸಿಂಗನಿಂದ. ಈತನು ೧೪೮೬ ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆದರೆ 'ಹಬುಹೋವಿಬುದೇ.......' ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ರಾಜಪರಂಪರೆಯೂ ಆಳಿಕೆಯ

---

1 ಈ ಗ್ರಂಥವು "ಕಾಲಜ್ಞಾನ" ವಾದುದರಿಂದ ಭವಿಷ್ಯದ್ರೂಪವು ಉಪ ಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಕಾಲವೂ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಯುತರಾಯನಾದಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣರಾಯನು ೪೦ವರ್ಷ ಆಳಿದನೆಂದೂ, ವೀರನರಸಿಂಹನಾದಮೇಲೆ ಸಾಳ್ವನರಸಿಂಹನಾಳಿದನೆಂದೂ ಯಾವ ಚರಿತ್ರಕಾರರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನರಸರಾಜನು ತನ್ನ ಅವಸಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟದ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಗನಾದ ಅಚ್ಯುತರಾಯನಿಗೆ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಭಂಗಾರದವಳ ಮಗನಾದ ಕೃಷ್ಣರಾಯನು ಯುವರಾಜನಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯವಾಳಬೇಕೆಂದು ನೇಮಿಸಿದುದಾಗಿ ಒಂದು ಕಥೆಯು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ.[1] ಮೊದಲನೆಯ ಹರಿಹರರಾಯನಿಂದ ಸಾಳ್ವನರಸಿಂಗನ ವರೆಗೆ ಹದಿಮೂರು ಜನ ರಾಜರು ಆಳಿದಂತೆ ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಏಳುಜನರು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಹದಿಮೂರು ಜನರೇ ಆಳಿದ್ದರೆ ಕೆಲವರು ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಆಳಿರಬೇಕು.[2] ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು; ಒಬ್ಬನು ರಾಜನಾಗಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆತನ ತಮ್ಮ ಅಥವಾ ಮಗನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವುವೇಳೆ ಶಾಸನಗಳು ಹುಟ್ಟಿರಬಹುದು[3]; ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದ ಅರಸರ ಪರಂಪರೆಯು ಇದುವರೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ, ಮೇಲಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಹದಿಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೂ, ಹರಿಹರ I, ಬುಕ್ಕ I, ಹರಿಹರ II, ವಿರೂಪಣ್ಣ (ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ?)[4] ಬುಕ್ಕ II, ದೇವರಾಯ I, ರಾಮಚಂದ್ರ, ವಿಜಯ, ದೇವರಾಯ II, ವಿರೂಪಾಕ್ಷ[5]

---

1 'ನೀತಿಚಿಂತಾಮಣಿ' ಯನ್ನು ನೋಡಿ.

2 ಹೀಗೆ 1404 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನು ಆಳಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

3 ಈ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಇದೆ. ಪುಟ ೪೯—೬೦.

4 ವಿರೂಪಣ್ಣನಾದರೆ ಎರಡನೆಯ ಹರಿಹರನ ತಮ್ಮನಾಗಬಹುದು; ವಿರೂಪಾಕ್ಷನಾದರೆ ಅವನ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರನಾಗಬಹುದು. (ಎರಡನೆಯವನಲ್ಲ).

5 ಈತನು ಎರಡನೆಯ ದೇವರಾಯನ ಹಿರಿಯಮಗನಾಗಿರಬಹುದೇ? ಈತನು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವಾಳಿರಬಹುದು.

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ, ರಾಜಶೇಖರ,[1] ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿದರೆ ಸಂಗತವಾಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರಿಗೂ ಕೆಳದಿಯ ನಾಯಕರಿಗೂ ಬಹುಕಾಲ ಸಂಬಂಧವಿತ್ತು. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು[2] ಪ್ರಬಲನಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಚೌಡಪ್ಪ ನಾಯಕನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವನಿಂದ ಆದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಕೆಳದಿ ಮುಂತಾದ ಗಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನೆಂದೂ ಆಮೇಲೆ ಚೌಡಪ್ಪನಾಯಕನಿಗೆ ಶಕ ೧೪೨೦ರಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೦೦ ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟವಾಯಿತೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.[3] ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜ್ಯವು ಕ್ಷೀಣದೆಸೆಗೆ ಬಂದು ಶ್ರೀರಂಗರಾಯನು ಅಸಹಾಯನಾಗಿರಲು, ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನು "ಬೇಲೂರಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀರಂಗರಾಯರ್ಗಿತ್ತು ರಾಯಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ನೆಲೆಗೊಳಿ" ಸಿದನು. ಈ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನೇ ಇಕ್ಕೇರಿಯ ಅರಸರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧನು. ಈತನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಿಸ್ತಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಯಾವುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಒಂದು ಗೋಷ್ಪಾದದಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಪಾಳು ಬೀಳಿಸದಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು "ನೆರೆವರಿ ವರಾಡ" ಮುಂತಾದ ದಂಡಗಳನ್ನೂ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೂ

---

1 "There are inscriptions which indicate unmistakably that Mallikarjuna's son Raja Sekhara succeeded followed probably by Virupaksha II" —*A Little known chapter of Vijaya Nagar History* by Prof. S. Krishnaswanu Iyengar p. 21.

2 ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಅಚ್ಯುತರಾಯನೆಂದ, ಆಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣರಾಯನೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಪುಟ ೧೯—೨೦

3 ಕೃಷ್ಣರಾಯನು ೧೫೦೯ ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದನೆಂದು ಚರಿತ್ರಕಾರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಂಗತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ತಪ್ಪಿಸಿ, "ಸೀಮೆಯುಮಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಂ" ಎಂದೂ, ಇವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ ಕಾಕರಕಾಟವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕಳ್ಳವುಮಾಡಿದ ಒಂದು ನರಿಯನ್ನೂ ಹಿಡಿತರಿಸಿ ಶಾಸ್ತಿಯಂ ಮಾಡಿಸಿದನೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಕ್ಕೇರಿಯ ಅರಸರಿಗೆ "ಎಡವಮುರಾರಿ, ಕೋಟೆಕೋಲಾಹಲ, ಏಕಾಂಗಿವೀರ, ದೋನೇಜ, ದೋಖಂಡೆರಾಯ, ವೈರಿಸಪ್ತಾಂಗಹರಣ, ಪಶ್ಚಿಮಸಮುದ್ರಾಧೀಶ್ವರ, ವಿಶುಧ್ಧಾದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಚಾರ್ಯ" ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳು ಇದ್ದುವು.[1]

ಇವರಿಗೂ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೂ ಪದೇಪದೇ ಯುದ್ಧವಾಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಇವರುಗಳು ಎಂದೂ ಪರಸ್ಪರ ಮೈತ್ರಿಯಿಂದ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ 'ಮಾಯಾವಿಗಳು' ಅಥವಾ 'ಮಾಯಾವಾದಿಗಳು' ಎಂಬ ಪದವು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟದೆ. ಮತ್ತು ಅವರ "ಮದೋದ್ರೇಕವನ್ನು ಮಗ್ಗಿಸಿದ" ನೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟದೆ.[2]

ಈ ನಾಯಕರು ವೀರಶೈವಮತಾವಲಂಬಿಗಳು. ಇವರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ತಟಾಕಾರಾಮಾಗ್ರಹಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಶೃಂಗೇರಿಯಮಠ, ಕೃಷ್ಣಾನಂದಸ್ವಾಮಿಗಳಮಠ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತು ಸಹಾಯಮಾಡಿದರು. ಇದರಂತೆ ಶೈವ ವೈಷ್ಣವ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೂ ಜೈನರ ಬಸದಿಗಳಿಗೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಮಸೀದಿಗಳಿಗೂ ಅಗ್ರಹಾರಕ್ಷೇತ್ರಾರಾಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಮೇಶ್ವರದೇವಸ್ಥಾನ, ವೀರಭದ್ರದೇವಸ್ಥಾನ ಅಘೋರೇಶ್ವರದೇವಸ್ಥಾನ, ಮುಂತಾದ ವಿಚಿತ್ರತರವಾದ ಶಿಲ್ಪಕೆಲಸ

---

1 ೩೩; ೩೪, ೫೩, ೫೬, ೪೯, ಪುಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ರೈಸಸಾಹೇಬರು "ಎಡವಮುರಾರಿ" ಎಂಬ ಬಿರುದಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

2 ಪುಟ, ೯೯, ೧೧೬, ೧೧೪, ೧೧೯, ೧೨೫, ೧೩೩, ೧೩೫, ೧೩೬, ೧೪೦, ೧೪೧, ೧೪೪, ೧೪೯, ೨೦೫,

ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟುವು. ಹಿರಿಯ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕನು "ಇಕ್ಕೇರಿಯ ಅರಮನೆಯೊಳ್ ವಿಚಿತ್ರತರರಚನಾಕೌಶಲ್ಯದಿಂ ನಾಟಕಶಾಲೆಯುಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ"ದನು. ಆತನು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ರಯದಿಂದ ತಿರುಮಲಭಟ್ಟರ ಕರ್ಣಾಟ ಶಿವಗೀತೆ, ಶಿವಾಷ್ಟಪದಿ, ಗೀತಗೌರೀವರ, ರಂಗನಾಥದೀಕ್ಷಿತನ ತಂತ್ರಸಾರವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹುಟ್ಟಿದುವು. ಆಮೇಲೆ "ಸೂರಿನಿಕರ ಕಲ್ಪದ್ರುಮ" ನೆಂದು ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಹಿರಿಯ ಬಸಪ್ಪನಾಯಕನು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಷಡಕ್ಷರಯ್ಯನ ವೀರಶೈವಧರ್ಮಶಿರೋಮಣಿ, ಸಂಗಮೇಶ್ವರನ ಶಿವಸಹಸ್ರನಾಮವ್ಯಾಖ್ಯಾ, ಮರಿತೋಂಟದಾರ್ಯನ ವೀರಶೈವಾನಂದಚಂದ್ರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹುಟ್ಟಿದುವು. ಹಿರಿಯ ಬಸಪ್ಪನಾಯಕನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವತತ್ವರತ್ನಾಕರ, ವೀರಶೈವಸಂಜೀವಿನೀ, ಸುಭಾಷಿತಸುರದ್ರುಮ, ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾಕರ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಲವುಗ್ರಂಥಗಳು ಹುಟ್ಟಿದುವೆಂದು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ.

ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯವು ಚಂಪೂಗ್ರಂಥ ; ನಾವು ನೋಡಿದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣವು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಮಾತೃಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಗ್ರಂಥಪಾತವಾಗಿ ಈ ಭಾಗವು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿತ್ತೋ, ಅಥವಾ ಕವಿಯು ಬರೆಯಲೇ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಅಂತು ಇತರ ಚಂಪೂಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವಹಾಗೆ ಕವಿಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಸಮುದ್ರವರ್ಣನೆ, ಮೇರುಪರ್ವತದ ವರ್ಣನೆ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ವರ್ಣನೆ, ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶದ ವರ್ಣನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿಯೂ ಮುಂದೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೂ ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾವ್ಯಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಕವಿಯು ಪ್ರೌಢವಾಗಿಯೂ

ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಬರೆಯ ಬಲ್ಲನು.[1] ಸಂಕಣನಾಯಕನು ಅಂಕುಶಖಾನನೊಡನೆ ಮಾಡಿದ ಕಾಳಗವು ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ನೋಡಿದರೆ ಚರಿತ್ರಕಥನಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವಹಾಗೂ, ಪ್ರೌಢಕಾವ್ಯರಚನೆಯನ್ನೇ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶ್ಯವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದಂತೆಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ವೃತ್ತಗಳು ಕಡಿಮೆ; ಕಂದಗಳು[2] ಮತ್ತು ಗದ್ಯವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಭಾಷೆಯು ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ಹಳಗನ್ನಡವಾದರೂ ಅದರ ಬಿಗಿಯಿಲ್ಲ; ಹೊಸಗನ್ನಡರೂಪಗಳೂ. ಪ್ರಯೋಗಗಳೂ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ; ಮರಾಟಿ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿಯ ಪದಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಉದಾ:—ಗನೀಮ, ಜಿಲೆಯ, ತಕತ್, ಬಕತರ, ಬೊಕ್ಕಸೀಸ, ಮೇರುಮೂನಿ, ಸಲಾಮು, ಹುಕುಂ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಈತನು 'ಅನಂತರ' ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ನಂತರ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧುವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮರಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೂಪವುಂಟು. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ತದ್ಭವರೂಪವೆಂದು

---

1 ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ II ೩೦, ೬೯; III ೬೫; ೬೬; V ೩೨ VII ೧೪, ೨೦, ೩೧; ಈ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು.

2 ಈ ಕವಿಯು, ಕಂದದ ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರೆಗಳ ಮೂರುಮೂರು ಗಣಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಂತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡುಮಾತ್ರೆಗಳಾದರೆ ಸರಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಮೂರುಮಾತ್ರೆಯ ಒಂದು ಗಣ, ಐದುಮಾತ್ರೆಯ ಒಂದುಗಣ, ಆಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರೆಯ ಒಂದುಗಣ ಈರೀತಿ ಹನ್ನೆರಡು ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಎಷ್ಟೋ ಕಂದಪಾದಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಪಾದಗಳನ್ನು ನಕ್ಷತ್ರ ಚಿಹ್ನೆಯಿಂದ ಗುರುತುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆಯೇ 'ಜಗಣಂ ವಿಷಮದೊಳಾಗದು, ಜಗಣಂ ಮೇಣ್ ನಗಣಮಕ್ಕೆಯಾರನೆಯಡಿಯೊಳ್' ಎಂಬ ಸೂತ್ರಕ್ಕೂ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬರೆದ ಕೆಲವು ಕಂದಗಳಿವೆ. ಉದಾ:—X 103, XI 5, XII 2,

ಕವಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಂತೆ, ವೆಡ್ಡಿ, ಪ್ರತಿದಿನಂಗಳ್, ಪೆಣ್ಮಣಿಗಳಂ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಿ, ದೇವಾಲಯಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಮಂ ರಚಿಸಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸಾಧುತ್ವವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ.

ಗ್ರಂಥವು ಆರಂಭವಾದುದು ಹೇಗೋ ಮುಗಿಯುವುದೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಂಗಳಶ್ಲೋಕಾದಿಗಳು ಇಲ್ಲ.

ಎ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ.

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಕಾಲಜ್ಞಾನದ ಶ್ಲೋಕಗಳು.

I

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಕಾಲೇ ಕುರುವಂಶಪ್ರಸೂತಿಜೌ ।
ಕೋಶಾಗಾರಪ್ರತೀಹಾರೌ ವೀರರುದ್ರಮಹೀಪತೇಃ ॥
ಆಗತೌ ಯವನಾಕ್ರಾಂತಾವಸಹಾಯೌ ಶಿಲಾಪುರೀಂ ।
ರಾಮನಾಥಂ ನಿಷೇವಾತೇ ರಾಜಾನಂ ಕೋಶಪಾಲನೇ ॥

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷಣೋಪೇತೌ ಮಹೋರಸ್ಕೌ ಮಹಾಭುಜೌ ।
ಉಡುಪೇನ ಸಮುತ್ತೀರ್ಯ ಕೃಷ್ಣವೇಣೀಂ ಸಮಾಗತೌ ।
ಬಲ್ಲಾಳಕ್ಷಿತಿಪಾಲೇನ ಯುದ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾ ಪರಾಜಿತೌ ॥

. . . .

ಅನುಜ್ಞಪ್ತೌ ತತೋ ಗತ್ವಾ ಬಲ್ಲಾಳಕ್ಷಿತಿಪಂ ಪುನಃ ।
ವಿಜಿತ್ಯ ರಾಜ್ಯಮಾಕ್ರಮ್ಯ ಹಸ್ತಿಕೋಣಾಹ್ವಯೇ ಪುರೇ ॥

. . . .

II

ಪುರಾ ದ್ವೌ ಪುರುಷೌವೀರೌ ಭ್ರಾತರೌ ತು ಯಶಸ್ವಿನೌ ।
ಗೃಹೀತೌ ತೌ ಸುರತ್ರಾಣಭಟೈರ್ನಿರ್ಗತ್ಯ ಸಂಸ್ಥಿತೌ ॥
ಸುರತ್ರಾಣಗೃಹೀತೌ ತೌ ತತ್ರೈಕದಿವಸಾತ್ಯಯೇ ।
ರಾತ್ರಾವಶನಿಪಾತಾಂಬುಮೇಘಘೋಷನಿರಾಕುಲೌ ॥

ದ್ವಾರಭಿತ್ತ್ಯಸ್ಸಮೀಪಸ್ಥೌ ಸುರತ್ರಾಣೇಪಿ ನಿದ್ರಿತೇ ।
ಬಹಿರ್ನಿರ್ಗತ್ಯ ತೌ ಪೃಷ್ಟೌ ಕಾವೇತಾವತ್ರ ಸಂಸ್ಥಿತೌ ॥

ಗೃಹೀತೌ ಭ್ರಾತರೌ ಮತ್ವಾ ಸತ್ಯಸಂಧೌ ತತಸ್ಸುಧೀಃ ।
ತಯೋರ್ದತ್ವಾದೇಶಮಾದೌ ಕರ್ಣಾಟಂ ತು ವಿಸೃಷ್ಟವಾನ್ ॥

ತೇನಾಜ್ಞಪ್ತೌ ತು ತೌ ವೀರೌ ಶೀಘ್ರಮಾಗತ್ಯ ತೌ ನದೀಂ ।
ಉಡುಪೇನ ಸಮುತ್ತೀರ್ಯ ಕೃಷ್ಣವೇಣೀಂ ಸಮಾಗತೌ ॥
ಬಲ್ಲಾಳಕ್ಷಿತಿಪಾಲೇನ ಯುದ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾ ಪರಾಜಿತೌ ।
ವನಮಧ್ಯೇ ಪರಿಶ್ರಾಂತೌ ವೃಕ್ಷಮೂಲಮುಪಾಶ್ರಿತೌ ॥

. . . .

ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ಕ್ಷಣೇ ಪೂರ್ವಂ ಭಗ್ನಂ ಸೈನ್ಯಂ ಸಮಾಗತಂ ।
ಕ್ರೋಡೀಕೃತ್ಯ ತದಾ ಸರ್ವಂ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಮುನೀಶ್ವರಂ ॥
ದದರ್ಶತುರ್ವದಾನ್ಯೌ ತೌ ತೇನಾಶೀರ್ವಚನಾದಿಭಿಃ ।
ಅನುಜ್ಞಾತೌ ತದಾ ವೀರಬಲ್ಲಾಳನೃಪತಿಂ ಪುನಃ ॥

ನಿರ್ಜಿತ್ಯ ರಾಜ್ಯಮಾಕ್ರಮ್ಯ ಶಾಸತುರ್ಬಾಹುಶಾಲಿನೌ ।
ತದಾ ಹಿ ಕ್ಷೇತ್ರನಿಕ್ಷಿಪ್ತಂ ಸಿಂಹಪೀಠಂ ಪ್ರಲೇಭತುಃ ॥
ಲಬ್ಧ್ವಾ ತು ಸಿಂಹಪೀಠಂ ಚ ಸಮಾಗತ್ಯ ಸಮಾಶ್ರಿತೌ ।
ತುಂಗಭದ್ರಾನದೀತೀರೇ ಹಸ್ತಿಕೋಣಾಹ್ವಯೇ ಪುರೇ ॥

ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ತು ಕಾಲೇ ಚ ಮೃಗಯಾಂ ಗಂತುಮುದ್ಯತೌ ।
ತುಂಗಭದ್ರಾನದೀಂ ತೀರ್ತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣೇ ದಿಗ್ವಿಭಾಗಕೇ ॥

. . . .

ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ವಚನಂ ಯೋಗೀ ಸಮಯಾತಸ್ತದನ್ವಿತಃ ।
ತಾಂ ಸ್ಥಳೀಂ ಸ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಥ ರಾಜಧಾನೀಂ ಮಹೀಕ್ಷಿತಾಂ ॥
ತದ್ವಂಶಜಾನಾಮನ್ಯೇಷಾಂ ಕರ್ತುಮೇವೋಪಚಕ್ರಮೇ ।
ದಿಕ್ಸಂಖ್ಯಾಬಾಣಯುಕ್ತದ್ವಿಚಂದ್ರಯುಕ್ತಶಕಾ (೧೨೫೮) ನ್ವಿತೇ ॥

ಧಾತ್ವಬ್ದೇ ಸಿತಸಪ್ತಮ್ಯಾಂ ವೈಶಾಖೇ ಮಾಸಿ ಭಾಸ್ಕರೇ ।
ಸುಲಗ್ನೇ ಶುಭನಕ್ಷತ್ರೇ ಮಾಘಾಖ್ಯೇ ಚ ವಿಶೇಷತಃ ॥

ರಚಿತಾ ನಗರೀ ರಮ್ಯಾ ಪುರುಷಾಕೃತಿಶಾಲಿನೀ ।

. . . .

ತಸ್ಯಾಂ ಪುರ್ಯಾಂ ಚ ರಾಜಾನಸ್ತ್ರಯೋದಶ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ।
ಹ ಬು ಹೋ ವಿ ಬು ದೇ ರಾ ವಿ ದೇ ವಿ ಮಾ ರಾ ವಿ ಸಂಜ್ಞಿತಾಃ ।
ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಮಹೀಪಾಲಾಃ ಕರ್ಣಾಟಕ್ಷಿತಿಮಂಡಲೇ ।

. . . .

ಭೂಪಾಲೇ ನವಮೇ ಯಾತೇ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಷೋಭಾದಿಕಂ ಬಹು ।
ಭವಿಷ್ಯತಿ ತತೋ ರಾಜ್ಯಂ ತ್ರಿಭಿರೇವ ಹಿ ಪಾಲ್ಯತೇ ॥
ತತೋ ವೈ ನಗರೀ ಸಾ ತು ಪಾಲ್ಯತೇ ಕೃಚ್ಛ್ರತೋ ನೃಪೈಃ ।
ತದ್ವಂಶಪ್ರಭವೋತ್ಪೈಸ್ತು ಶತ್ರುಭಿಃ ಪರಿಪೀಡಿತಃ ॥

ಪ್ರಪಲಾಯ್ಯ ನದೀಂ ತೀರ್ತ್ವಾಹ್ಯನ್ಯದೇಶಂ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ ।
ಮರಿಷ್ಯತಿ ನ ಸಂದೇಹಃ . . . .

. . . .

ಪಂಚಾಶದುತ್ತರಶತೇ ವಂಶಪೂರ್ತಿರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

. . . .

. . . . .ಇತಿ ಸಂಪ್ರೋಕ್ತಂ ಪುರಾ ಪೃಷ್ಟೇನ ಧೀಮತಾ ।

. . . .

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯೇನ ಯತಿನಾ ರಾಜ್ಞೇ ಹರಿಹರಾಯ ಚ ॥

ತತ್ಸರ್ವಂ ತನ್ಮುಖಾಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಸಕಾಶತಃ ।
ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣಯತಿನಾ ನೃಪಾಣಾಮಾವಳಿಸ್ತಥಾ ॥
ಕಾಲಸಂಖ್ಯಾ ಚ ಕರ್ಣಾಟಕ್ಷಿತಿದೇಶೇ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ।
ಆಖ್ಯಾತೋ ಗ್ರಂಥರೂಪೇಣ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಸ್ಯಚಾಜ್ಞಯಾ ॥

ಶೋಧನಪತ್ರ.

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ಅಶುದ್ಧ	ಶುದ್ಧ
1	2	ಸಲೀಲೇಖ	ಸಲಿಲೇಖ
2	21	ನಿಲಿಸ	ನಿಲಿಸಲ್
6	19	ಗಳಧ್ವದೋಳ್	ಗಳಧ್ವದೊಳ್
9	6	ಘೂರ್ಣಮಚೌಡ	ಘೂರ್ಣಮಹಿತಚೌಡ
,,	8	ರನೆಸಿ	ರನಿಸಿ
,,	10	ಭುವಿ	ಬುವಿ
,,	14	ವೃದ್ಧಿಯಂ	ವೃದ್ಧಿಯಃ
,,	,,	ಕೂಮಾರಗೆ	ಕುಮಾರಗೆ
10	12	ಪರಮಹರ್ಷಿತ	ಪರಮಹರ್ಷಿತ
11	7	ನೆಳ್ಬಟ್ಟಲ್ಕೆ	ನೆಳ್ಟಟ್ಟಲ್ಕೆ
13	7	ದುತ್ಕಲಷ	ದುತ್ಕೃಷ್ಟ
14	24.	ಕಟ್ಟಸಿ	ಕಟ್ಟಿಸಿ
17	3	ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ	ಸಂಜ್ಞಿತಾಃ
,,	8	ತ್ರಿಸ್ತ್ರತೋ	ತ್ರಿಂಸ್ತ್ರತೋ
19	9	ದಸೆವಂತ	ದೆಸೆವಂತ
21	18	ಗಳನಿತ್ತು	ಗಳುಮನಿತ್ತು
,,	23	ಪುಂಡದ್ದು 1	ಪೂಂಡದ್ದು 3
,,	26	1ಪೂರ್ವರ್ಗಲೆತು	3ಪೂರ್ವರ್ಗಲೆತು
22	18	ಕಾಲಕೇಯ	ಕಾಳಿಕೇಯ
23	1	ಪ್ರಥಮ	ಪ್ರಥಮಾ
24	8	ಮರುಳ್ದ	ಮರಳ್ದ
,,	17	ದೊಡೆಂಮ	ದೊಡೆಮ್ಮೆ
36	11	ದೀರ್ಘದಾ	ದಿದೀರ್ಘದಾ
39	3	ಗಳನಿತ್ತು	ಗಳುಮನಿತ್ತು
43	3	೧೪೪೬	೧೪೬೪

K. N. VIJAYA

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ಅಶುದ್ಧ	ಶುದ್ಧ
45	7	ಮಾದುತಿಲ್ಲಂ	ಮಾದುದಿಲ್ಲಂ
54	16	ಸಿಟ್ಟಿಸಿದಂ	ನಿಟ್ಟಿಸಿದಂ
59	22	ಶಿಲಾಮಯುವ	ಶಿಲಾಮಯಂಗಳ
,,	26	ಜಂಗಮವಾಟ	೩ಜಂಗಮ ವಾಟ
60	2	ಳಂದತಿ	ಳೊಂದತಿ
62	10	ನತಂರ	ನಂತರ
64	12	ಪರ್ಯತಂ	ಪರ್ಯಂತಂ
82	20	ಶೃಂಗೆರಿ	ಶೃಂಗೇರಿ
85	2	ತೊರೆಯಲ್ಲಂ	ತೊರೆಯೆಲ್ಲಂ
95	6	ವಿರಪ್ರೌಢೆಯ	ವೀರಪ್ರೌಢೆಯ
98	7	ಸೈನ್ಯಂವೆ	ಸೈನ್ಯಂ
100	25	ಶ್ಯಾನುಭೋಗ	೩ಶ್ಯಾನುಭೋಗ
108	19	ಮೂರ್ವರೊಳ್	ಮೂವರೊಳ್
141	8	ಹಾಶಾ	ಶಾಹಾ
145	1	ಗೀಜಗಸು	ಗೀಜಗನ
148	1	ಕಿರಿ	ಕಿರು
158	1	ಂತಲ್ಲದ	ಅಂತಲ್ಲದ
164	3	ವೇಢ್ಯಸ	ವೇಢ್ಯಸ
166	3	ಮುರ್ದಿ	ಮುರ್ದಿ
,,	10	ಮಹಾಯುದ	ಮಹಾಯುದ್ಧ
,,	17	ಮೌಜರ್ದಿನ್ನನ	ಮೌಜದಿನ್ನನ
172	16	ಮಾಡಿದರ	ಮಾಡಿದಂ
180	1	ಕರದೊಯ್ದು	ಕರೆದೊಯ್ದು
186	20	ಭಾಧಿಸು	ಬಾಧಿಸು
188	24	ದುಜ್ಜ್ವಲ	ದುಜ್ಜ್ವ್ಯಲ
189	6	ಸಂವತ	ಸಂವತ್ಸ
202	1	ಸಂಪಾಧಿಸಿ	ಸಂಪಾದಿಸಿ

ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯಂ.

ಪ್ರಥಮಾಶ್ವಾಸಂ.

* ಈಕೃತಿಗಾದಿಯಾವುದೆನಲುಜ್ಜ್ವಲತುಂಗತರಂಗಸಂಚರ
ದ್ಭೀಕರಮೀನಕರ್ಕಟಕಕೂರ್ಮಕನತ್ಸಲಿಲೇಭನಕ್ರದ ।
ರ್ವೀಕರಶಿಂಶುಮಾರಮುಖವಾಶ್ಚರಸಂಚಯಚಾಲನೋಚ್ಚಲ
ಚ್ಛೀಕರಫೇನಕಂಬುಕುಲರತ್ನಗಳಿಂದೆಸೆದತ್ತು ಸಾಗರಂ ॥ ೧

ಹರನ ನಿಷಂಗವಚ್ಯುತನ ಪಾಸು, ಜಲೇಶನ ರಾಜಮಂದಿರಂ
ನಿರುಪಮಮೆಪ್ಪ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ತವರ್ಮನೆ ಚಂದ್ರನ ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಭೂ ।
ಧರವರಪುತ್ರನುದ್ಘಕವಚಂ ಬಡಬಾನಲಪಾನಪಾತ್ರಮ
ತ್ಯುರುತರಮೆಪ್ಪ ಸನ್ಮಣಿಗಳಾಗರವೊಪ್ಪಿದುದೈದೆ ಸಾಗರಂ ॥ ೨

ವಳಿ ತೋಳ್ ಸುಳಿ ಚಕ್ರಂ ನೊರೆ
ಯೆಳನಗೆ ಬೊಬ್ಬುಳಿಗಳುದರದೊಳಗಣಜಾಂಡಾ ।
ವಳಿ ನೀರ್ತನುರುಚಿ ಬಡಬಾ
ನಲನಂಬರಮಾಗಲಬುಧಿ ಹರಿಯ ವೊಲೆಸೆಗುಂ ॥ ೩

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾಮಹಾರ್ಣವಂ ಸಾರ್ವಭೌಮವಿಭವದಂತಪರಿಮಿತವಾಹಿನೀಸಂಗತಮುಂ, ನಂದಗೋಕುಲದಂತೆ ಕಂಸಾರಾತಿರಮಣೀಯಮುಂ, ವೈನತೇಯನಂತೆ ವಿಲಸದ್ವಿಷ್ಣುಪದಾವಲಂಬಿಯುಂ, ವಸಂತ

* ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಂಥವು ಹೀಗೆಯೇ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳಶ್ಲೋಕಾದಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಹೋಗಿರಬಹುದು.

ಸಮಯದಂತುಜ್ಜ್ವಲತ್ಕಳಿಕಾಪ್ರತಾನಪ್ರಶೋಭಿತಮುಂ, ಜ್ಯೋತಿಶ್ಚಕ್ರದಂತೆ ಮನೋಹರಮೀನಮಿಥುನಕರ್ಕಾಟಕರಾಶಿಸಮಾವೃತಮುಂ, ಮಾರ್ತಾಂಡನಂತುಜ್ಜ್ವಲಾಬ್ಜಕದಂಬಸಮುಚ್ಛ್ರಯಕಾರಿಯುಂ, ಯೋಗಿಜನದಂತೆ ಮುಕ್ತಾಮಯಮುಂ, ಕಂದರ್ಪನಂತನವರತಮನುಪಮಸೌಗಣ್ಯಲಾವಣ್ಯ ಸ್ವಭಾವಮುಂ, ಶಶಾಂಕೋದಯದಂತೆ ಕುವಲಯೋತ್ಸವಕಾರಿಯುಮೆನಿಸಿ ವಿಭ್ರಾಜಿಸುತ್ತಿರ್ದುದಂತುಮಲ್ಲದೆ
ಯುಂ ॥. ೪

ತಿಳಿಯಲ್ಕತಿಚಂಚಲೆ ಮಗ
ಳಿಳಿಯುಂ ಪೂಗಣ್ಣನಾತ್ಮಜಂ ಕ್ಷಯಿ ಮೊಮ್ಮಂ ।
ಬಡಲಿಲಿ ಯೆನುತುಂ ಚಿಂತಿಸಿ
ಸಲೆ ಸುಯ್ವುವೊಲಾದುದಬ್ಧಿಯುದ್ಭುತರಾವಂ ॥ ೫

ಅಮರರ್ಗಮೃತಾಶನರೆಂ
ದುಮೆಯಾಣ್ಮಗೆ ನೀಲಕಂಠನೆಂದಚ್ಯುತಗಂ ।
ಕ್ರಮದಿಂ ಕಮಲಾಪತಿ ಯೆಂ
ದಮರ್ದಿರೆ ಪೆಸರಿತ್ತ ಜಲಧಿಯೇಂ ರಂಜಿಸಿತೋ ॥ ೬

ಇಂತೆಸೆವಂಬುಧಿಮಧ್ಯದೊ
ಳಂತವೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತಿರ್ಪ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಾ ।
ಬ್ಜಾಂತರದ ಚಾರುಕರ್ಣಿಕೆ
ಯಂತಿರೆ ಕನಕಾಚಲಂ ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ಕುಂ ॥ ೭

ಜಲಜಜವಿಷ್ಣುವಿವಾದವ
ನಿಲಿಸ ಕಲ್ಪಾಂತದೆಡೆಯೊಳೊಗೆದತಿತೇಜೋ ।
ಜ್ಜ್ವಲದಿವ್ಯಮಹಾಲಿಂಗದ
ನಿಲವೆನೆ ಚಲ್ವಾಯ್ತು ಕಣ್ಗೆ ಕಾಂಚನಶೈಲಂ ॥ ೮

ಮಿಸುಪಾ ಮೇರುವ ತೆಂಕಣ
ದೆಸೆಯೊಳ್ಪೂರ್ವಾಪರಾಂಬುನಿಧಿಗಳನವಗಾ ।

ಹಿಸಿ ನಭಮಂ ತುಡುಕುತೆ ಕ
ಣ್ಗೆಸೆದುದು ಹಿಮವನ್ನಗೇಂದ್ರಮುರುಗುಣಸಾಂದ್ರಂ ॥ ೯

ಮೇನಾಧಾರಂ ವಿನತಾ
ಸೂನುವಿನೊಲ್ಸತ್ಪಥಾಶ್ರಯಮಂ ಸುಜನನೊಲಾ ।
ಯ್ತೊನಗಮಸ್ತ್ರೀಕೃತಜಿತ
ದಾನವನೊಲನಂತಕಟಕಭೂಷಿತಪಾದಂ ॥ ೧೦

ಇಂತು ಹಿಮಾಚಲಂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತುಮಿರಲ್ ॥ ೧೧

ಆ ಗಿರಿಯ ದಕ್ಷಿಣಾಶಾ
ಭಾಗದೊಳುರೆ ಕರ್ಮಭೂಮಿಸಂಜ್ಞೆಯಿನಧಿಕ ।
ಶ್ರೀಗೆಡೆಯೆನಿಸಿ ಮನೋಹರ
ಮಾಗಿರ್ಪುದು ಭರತಖಂಡಮನಘಕರಂಡಂ ॥ ೧೨

ಇಂತೆಸೆವ ಭರತಖಂಡದ ತೆಂಕಣಾಶಾಭಾಗದೊಳ್ನಾನಾವಿಧವ
ರ್ಣಾಶ್ರಮಸುಖಸಂಪತ್ಸಮಾಜಕಾಸ್ಪದಮೆನಿಸಿ ಮೆರೆವ ಕನ್ಯಾಖಂಡಪ್ರ
ದೇಶದೊಳ್ ॥ ೧೩

ಅಗಣಿತತೀರ್ಥನದೀನದ
ನಗಪುಣ್ಯಾರಣ್ಯವಿಷಯಸುಕ್ಷೇತ್ರಸಮೂ ।
ಹಗಳಿಗೆಡೆಯೆನಿಸಿ ಮಿಗೆ ಝಗ
ಝಗಿಪುದು ಸಹ್ಯಾಚಲಂ ಮಹಾಸುಖಮೂಲಂ ॥ ೧೪

ಆ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯೊಳೊಪ್ಪುವ
ದೇಶಂಗಳೊಳಧಿಕಮೆನಿಸಿ ನಿರುಪಮಲಕ್ಷ್ಮೀ ।
ಕೋಶಂ ವಿಲಸತ್ಪುಣ್ಯಾನಿ
ವೇಶಂ ಕರ್ಣಾಟದೇಶಮುರೆ ರಂಜಿಸುಗುಂ ॥ ೧೫

ಕೆರೆಯಿಂ ಕಾಳ್ಪುರದಿಂ ಕನತ್ಕುವಲಯಾಂಭೋಜಂಗಳಿಂ ಶೋಭಿಪೊ
ಳ್ಸರದಿಂ ಪುಷ್ಪಲತಾಪ್ರತಾನಲಸದಾರಾಮಪ್ರದೇಶಂಗಳಿಂ ।

ತೊರೆಯಿಂ ರಾಜಿಸ ಗಂಧಶಾಲಿವನದಿಂ ಕ್ರೀಡಾದ್ರಿಯಿಂ ಕಣ್ಗೆ ಭಾ
ಸುರವಾಗಿರ್ದುದು ದೇಶಮುನ್ನತಸುಖಾವಾಸಂ ದಲೇಂ ವರ್ಣಿಪೆಂ ॥೧೬

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾದೇಶಂ ಸ್ವರ್ಲೋಕದಂತೆ ಸುರುಚಿರಸುರಭಿಸುಮನೋವೃಕ್ಷಪರಿಶೋಭಿತಮುಂ, ಸುತ್ರಾಮನೋಲಗಶಾಲೆಯಂತೆ ಸುಧರ್ಮಾನ್ವಿತಮುಂ, ವಧೂಪಯೋಧರದಂತಗ್ರಹಾರಮಾಲಾಲಂಕೃತಮುಂ ಗಗನಮಂಡಲದಂತೆ ಭಾಸ್ವದ್ದ್ವಿಜರಾಜಾಭಿರಾಮಮುಂ, ಅಳಕಾನಗರದಂತಗಣ್ಯಪುಣ್ಯಜನಾಧಿಷ್ಠಿತಮುಂ, ಸಮಾಸಚಕ್ರದಂತೆ ಬಹುವ್ರೀಹಿಸಮಾವೃತಮುಂ, ಪದ್ಮಪೀಠನಂತನಂತನಿಗಮಾಶ್ರಯಮುಂ, ನಾರಾಯಣನಂತೆ ಸುದರ್ಶನೋಪಸೇವ್ಯಮುಂ, ಮಹಾದೇವನಂತಚಲಿತದುರ್ಗಾಸ್ಪದಮುಮೆನಿಸಿ ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ದುದಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೭

ಪುಸಿ ಕಳವು ಪಾದರಂ ಬೇ
ವಸಮೆಟ್ಟುಳಿ ದಾಳಿ ತೌಳಿಯುಪಹೃತಿ ವೋಸಂ ।
ಪಿಸುಣನ್ಯಾಯಮೆನಿಪ್ಪೀ
ಪೆಸರ್ಗಳ್ ಪೆಸಗೊಂಬೊಡಿಲ್ಲವೆಂತಾನಾಡೊಳ್ ॥ ೧೮

ಮತ್ತಮೆಂತುಮಲ್ಲದೆ ॥ ೧೯

ಪೊಡೆ ಯೆಂಬರ್ಶಾಲಿಯನಾ
ರಡಿ ಯೆಂಬರ್ಷಟ್ಪದಾಳಿಯಂ ಕರಿಣಿಯುಮಂ ।
ಪಿಡಿ ಯೆಂಬರಲ್ಲದೀಪರಿ
ನುಡಿಯೊಳಿಪ್ಪೊಡಿಲ್ಲ ಜನರೊಳಂತಾ ನಾಡೊಳ್ ॥ ೨೦

ಕಡೆ ಯೆಂಬರ್ದಧಿಮಥನದೊ
ಳೊಡೆಯೆಂಬರ್ಭಕ್ಷ್ಯಭೇದದೊಳ್ ಕಬರಿಗಳೊಳ್ ।
ಮುಡಿ ಯೆಂಬರಲ್ಲದೀ ಬಿರು
ನುಡಿ ಕನಸಿನೊಳಾದೊಡಂ ವಿಚಾರಿಪ್ಪೊಡಿಲ್ಲಂ ॥ ೨೧

ಅಳಿಯಿಲ್ಲದಬ್ಜಮಬ್ಜ
ವೆಳೆಯಿಲ್ಲದ ಸರಸಿ ಸರಸಿಯಿಲ್ಲದ ಸನ್ಮಂ ।

ಜುಳನಂದನಮುರುನಂದನ
ಕುಳಮಿಲ್ಲದ ಪೊಳಲ್ಗಳಿಲ್ಲವೆಂತಾನಾಡೊಳ್ ॥ ೨೨

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೨೩

ಎಳಎಲರಿಂದೊಡೆದೊಸವುರ್
ಜ್ಜ್ವಲಧವಳೇಕ್ಷುಗಳ ಪಾಳಿ [1] ಕಾಳ್ಗಳನೆತ್ತಂ ।
ಬೆಳದಾ ಶಾಲಿವನಂ ಕಂ
ಗೊಳಿಪುದು ಭೂವನಿತೆಯುಟ್ಟ ಪೊಂಬಟ್ಟೆಯವೋಲ್ ॥ ೨೪

ನೆರೆ ತಿಳಿದು ನಿಂದ ನೀರೊಳ್
ತರದಿಂ ಮಾರ್ಪೊಳವ ಶಾಲಿಮಂಜರಿನಿಕರಂ ।
ವರಭೂಸಾರತೆಯಿಂ ತಾ
ನುರೆ ಬೇರೊಳ್ ಬೇರೆ ಫಲಿಸಿತೆಂಬವೊಲೆಸೆಗುಂ ॥ ೨೫

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೨೬

ಜಲಜಜನಮರ್ದಂ ಬೆಳ್ಳಿಯ
ಕೊಳವಿಗಳೊಳ್ ತುಂಬಿ ಗಂಟನೊಂದಿಸಿ ಗರುಡಂ ।
ತಿಳಿಯದೊಲವನಿಳೆಯೊಳ್ನಲೆ
ಗೊಳಿಸಿದನೆನೆ ಮೆರೆದುದಮಳಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷುವನಂ ॥ ೨೭

ಹರಿಯೊರ್ವ್ವಯುಮರ್ದನಮರ
ರ್ಗೆರದೊಡೆ ನವಸುಧೆಯನೆರೆದಪೆವು ನಿಮಗನಿಶಂ ।
ನರರಿತ್ತ ಬನ್ನಿ ಮೆನುತುಂ
ಕರೆವಂತಿರೆ ಮೊರೆವುವಿಕ್ಷುಯಂತ್ರಪ್ರಚಯಂ ॥ ೨೮

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೨೯

ಮಿಂಚುವ ಪೊಸನೆಲ್ದನೆಗಳ
ಗೊಂಚಲ್ಗಳನಡಸಿ ಬಾಯ್ಗಳೊಳ್ ನಲಿದುಮುತ್ತುಂ ।

---

1 ಸಾಲು (ಕ)

ಚಂಚುಗಳನಲವೆ ಗಿಳಿಗಳ
ಸಂಚಯಮಂ ಸೋವುತಿರ್ಪರುರೆ ಪಾಮರಿಯರ್ ॥ ೩೦

ಸಲೆ ಸೋವೆ ಪಾಮರಿಯರು
ಜ್ಜ್ವಲಿಪಧರವನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೆ ಪಣ್ತುರುಬಿಂಬೀ ।
ಫಲವೆಂದು ಕರ್ದುಕಬಗೆದವೆ
ಗರ್ಗಳ ಸಿರಿವೊಗಕೆರಪುವಲ್ಲಿ ಗಿಳಿಗಳ ಬಳಗಂ ॥ ೩೧

ನೋಡಿ * ನಗುವಬಲೆಯರ ಪ
ಲ್ಗಾಡಿಯನಭಿವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೆ ಪರಿಪಕ್ವಲಸ ।
ದ್ದಾಡಿಮಿಯ ಬೀಜವೆನುತಡೆ
ಯಾಡುತೆ ಕಾಲ್ದೆಗೆಯುತಿರ್ಪುವಾಕೀರಂಗಳ್ ॥ ೩೨

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾದೇಶದೊಳ್ ॥ ೩೩

ಪೊಸ ಪೂಗಳ ರಸದಿಕ್ಷು
ಪ್ರಸರದ ಪಾಲ್ಗಳ ಸುನಾರಿಕೇಳಫಲಾಂಭೋ ।
ವಿಸರದ ಪರಿಕಾಲ್ಗಳನುಡು
ಪಸಮೂಹದೆ ಪಾಯ್ವುವಲ್ಲಿ ಪಾಂಥಸಮಾಜಂ ॥ ೩೪

ಬಾಳಯ ಬಟ್ಟಗಂಬಗಳನಿಕ್ಷುಗಳೊಳ್ದೊಲೆಯಿಂದಮಂಬುರು
ಹ್ಣಾಳದ ಜಂತೆಯಿಂ ಪೊಸತಳಿರ್ವಸೆಯಿಂ ಹಿಮವಾರಿಪೂರ್ಣಕುಂ ।
ಭಾಳಯಿನಚ್ಚಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕುಚ್ಚದೆ ಬಾಳದ ಪಂದಲಿಂ ಪ್ರಪಾ
ಶಾಲೆಗಳಧ್ವದೊಳ್ ಸ್ಮರವಿವಾಹಗೃಹಂಗಳೊಲಾವಿರಾಜಿಕುಂ ॥ ೩೫

ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ೩೬

ನೀರರಿವಳ ತೋಳ್ದೊದಲಿಂ
ಗೇರಿರೆ ಕುಡಿವರಿದು ದಿಟ್ಟ ಸರಿಸದ ಪೊಯ್ನೀ ।
ರ್ದಾರೆ. ಪೊರಸೂಸೆ ಪಾಂಥ
ನೀರ್ದರೆಯುರಂ ಬಾಂಗೆ ಬಾಯ ಬಿಟ್ಟುರೆನಗಿಪರ್ ॥ ೩೭

* ಸೋವಬಲೆಯರ್ (ಖ, ಕ)

ಕುಂದದೆ ನೀರೆರೆವಳ ಸು
ಯ್ಯಂದಸ್ಮಿತರೋಚಿ ಮುಸುಕಿ ಪರಿಮಳಿಸುತೆ ಬೆ ।
ಳ್ವಿಂದಿರೆ ಕುಡಿನೀರ್ ತನುಗಿದು
ಚಂದನರಸಮೆಂದು ಪೊಸಬಗೆವರ್ ಪಾಂಥರ್ ॥ ೩೮

ಇಂತನವರತಮಶೇಷಸುಖಸಂಪತ್ಸಮಾಜದಿಂದಾದೇಶಂ
ವಿರಾಜಿಸುತ್ತುಮಿರಲ್ ॥ ೩೯

ಆದರೊಳ್ ಮೈಮೆಯಿನೆಸೆವಾ
ತ್ರಿದಶತರಂಗಿಣಿಗಮಧಿಕಮೆನಿಸುವ ವರದಾ ।
ನದಿಮೂಲವೊಪ್ಪುಗುಂ ತ
ನ್ನದಿಯುತ್ತರತಟದೊಳರ್ಧಯೋಜನದೆಡೆಯೊಳ್ ॥ ೪೦

ಆ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶದ
ಭೂಕಾಂತೆಯ ವಕ್ತ್ರಪದ್ಮಮೆನೆ ರಾಜಿಸುಗುಂ ।
ಶ್ರೀಕರಮೆನಿಸಿಯಜಸ್ರಂ
ನಾಕವನಿಳಕೈದ ಕೆಳದಿ ಯೆಂದೆನಿಪ ಪುರಂ ॥ ೪೧

ಶ್ರೀಮತ್ಕೆಳದಿಯ ಪೊಳಲೊಳ್
ಹೈಮವತೀರಮಣನೆಸೆವಲಿಂಗಾಕೃತಿಯಿಂ ।
ರಾಮೇಶ್ವರಾಖ್ಯೆಯಂ ತಳೆ
ದಾಮಹಿಯೊಳ್ ಪುತ್ತದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುತಿರ್ದಂ ॥ ೪೨

ಆ ಪುರದ ಮುಂತಣೆಳೆಯ ಸ
ಮೀಪದೊಳೊತ್ತಾಗಿ ಚೆಲ್ವ ಪಳ್ಳಿಯಬಯಲೆಂ ।
ಬಾ ಪಳ್ಳಿ ಕೃಷಿಕಜನಸ
ದ್ವ್ಯಾಪಾರನಿಳಿಂಪವಲ್ಲಿ ಯಾರಾಜಿಸುಗುಂ ॥ ೪೩

ಮಿನುಪಾ ಪಳ್ಳಿಯಬಯಲೆಂ
ದೆನಿಪೂರಿನ ಮೂಲಿ ಬಸವಪಂ ಕೃಷಿಕರ್ಮಾ ।

ಭ್ಯನುಪಗತಜೀವನಂ ತಾ
ನೆನೆಸಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದನದರೊಳಜಸ್ರಂ ॥ ೪೪

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾಬಸವಪಂ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಸ್ವರೂಪಬಸವೇಶ್ವರಾಂಶೀಭೂತನಪ್ಪ ಕಾರಣಪುರುಷನುಂ, ಲಿಂಗಾಂಗಸಂಬಂಧಿಷಟ್ಸ್ಥಲಜ್ಞಾನಾನುಸಂಧಾನಮಹಾನುಭವಪರಿಜ್ಞನುಂ, ನಿರುಪಮನಿರಾಭಾರಿವೀರಶೈವಸದಾಚಾರಾಚರಣಸಂಪನ್ನನುಂ, ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮಪದಾಂಬುಜಸೇವಾತತ್ಪರಾಮಲಚಿತ್ತನುಮೆನಿಸಿ ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ದನೆಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೪೫

ಹರಪದಪಯೋಜಭೃಂಗಂ
ಸುರುಚಿರಶಿವಶರಣಸಂಗಮುಪಗತಭಂಗಂ ।
ದುರಿತಧ್ವಾಂತಚಯಾಹ
ಸ್ಕರನೆಂದಿಳೆ ಪೊಗಳೆ ಬಸವಪಂ ರಾಜಿಸಿದಂ ॥ ೪೬

ಅನುಪಮತದ್ಬಸವಪನಂ
ಗನೆ ವಿಲಸಿತಬಸವಮಾಂಬೆ ವಿಶ್ರುತಸೀಮಂ ।
ತಿನಿಯರಧಿದೇವಿಯತಿಪಾ
ವನತರಸಚ್ಚರಿತೆ ಯೆನಿಸಿ ರಾರಾಜಿಸಿದಳ್ ॥ ೪೭

ರತಿ ರೂಪಿನೊಳೂಪ್ಪುವರುಂ
ಧೃತಿ ಪತಿಭಕ್ತಿಯೊಳೆ ಜಾಹ್ನವಿಯೊಳ್ಪೂತನಭಾ ।
ರತಿ ನಿರ್ಮಲಮತಿ ಶೋಭಾ
ವತಿ ಯೆಂದಿಳೆ ಪೊಗಳೆ ತದ್ಯುವತಿ ಕರಮೆಸೆದಳ್ ॥ ೪೮

ಆ ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ರೀಯುದರ
ಶ್ರೀಪಾರಾವಾರದೊಳ್ಸುಧಾಕರನೆನೆ ಸ ।
ದ್ರೂಪಂ ನಿರುಪಮಸುಗುಣಕ
ಲಾಪಂ ಚೌಡಪನೆನಿಪ್ಪ ಸುತನುದಯಿಸಿದಂ ॥ ೪೯

ಇಂದುವಿನೊಡನುಜ್ಜ್ವಲಿಸುವ
ಮಂದಾರಂ ಜನಿಸಿದಂತೆ ತಚ್ಚಿಕ್ಕಡಪಭೂ ।
ಚಂದಿರನೊಡನುರುಭದ್ರಪ
ನೆಂದೆಂಬ ಕುಮಾರನೊಗೆದು ರಾರಾಜಿಸಿದಂ ॥ ೫೦

ಆ ಪರತರಬಸವಪಕುಲ
ದೀಪಭೂಮಿಗೆ ಚೌಡಶಂಭುದ್ರಪನೆಂ ।
ಬಾಪುಣ್ಯಪುರುಷರುಜ್ಜ್ವಲ
ರೂಪಾನ್ವಿತರೆನಿಸಿ ಮೆರೆದರಿನಶಶಿಗಳವೊಲ್ ॥ ೫೧

ಅವರೀಕ್ಷನಾಣ್ತಿಯಿಂ ಜನ
ನಿವಹವನುದ್ಧರಿಸೆ ಭುವಿಯೊಳೊಗೆದತಿಮಹಿಮಾ ।
ರ್ಣವರತಿಕಾರಣಪುರುಷ
ಶಿವಮತತತ್ವಜ್ಞರೆಂದು ಬಲ್ಲವರುಸಿರ್ವರ್ ॥ ೫೨

ಇಂತೆಸೆವ ಕುಮಾರರೊಗೆದನಂತರಮಾಬಸವಪಂ ಭಾಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದು ಸಂತಸವಡುತ್ತೆ ಕೂಮಾರರ್ಗೆ ಯೌವನೋದಯಮಾಗಲೊಡನೆ ಸತ್ಕುಲಸಂಭವೆಯರಪ್ಪ ಕನ್ಯಾರತ್ನಂಗಳಂ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಿ ಕತಿಪಯದಿವಸಮಿರ್ದು ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯವನೈದಲೊಡನೆ ತತ್ಪತ್ನಿಯಪ್ಪ ಬಸವಮಾಂಬಿಕೆಯಾಪುತ್ರರಿರ್ವರಂ ಪೋಷಿಸಲಿವರ್ಗಳ್ ದಿನದಿನದೊಳ್ ವರ್ಧಿಷ್ಣುಗಳಾಗಿ ಪಳ್ಳಿಯಯಲ ಗ್ರಾಮದೊಳ್ ಸ್ವಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತಕೃಷ್ಯಾರಂಭಾದಿವ್ಯಾಪಾರದ್ವಾರದಿಂ ಪರಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದು ಪಟುತರಭುಜಬಲಶಾಲಿಗಳನಿಸಿ ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ದನಂತರದೊಳ್, ॥ ೫೩

ವರವೀರಶೈವಕುಲಶೇ
ಖರಬಸವಪಪುತ್ರಚೌಡಪಂ ಶ್ರೀರಾಮೇ ।
ಶ್ವರಕೃಪೆಯಿಂ ತತ್ಕೆಳದಿಯ
ಪುರವರ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕಧೀಶ್ವರನಾದಂ ॥ ೫೪

ಅದೆಂತೆಂದೊಡಿಂತು ವಿರಾಜಿಸುತ್ತುಮಿರ್ಪ ಭದ್ರಪಾಗ್ರಜನಪ್ಪ
ಚೌಡಪನ ಸ್ವಪ್ನದೊಳ್ ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮೇಶ್ವರಂ ಮನಂಗೊಳಿಪ್ಪ ವೃದ್ಧ
ಜಂಗಮಸ್ವರೂಪದಿಂ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಕೆಳದಿಪುರವರದೆಡೆಯೊಳ್ ಸೀಗೆ
ವಳ್ಳಿ ಯೆಂಬ ಠಾಣದೊಳ್ ತರುಗುಲ್ಮಲತಾಪ್ರತಾನಾವೃತಮಾದ ಸೀಗೆ
ವೆಳಯ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ರಾಮೇಶ್ವರನೆಂಬ ಮಹಾದಿವ್ಯಲಿಂಗಂ ನೆಲೆಸಿರ್ಪು
ದಾಲಿಂಗಂ ಬಹುಕಾಲಮಾರಭ್ಯ ವಲ್ಮೀಕಾಚ್ಛಾದಿತಮಾಗಿರ್ಪುದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿಂ
ಗಮಿರ್ಪುದರ್ಕೆ ಕುರುಹೇನೆಂದೊಡೆ ನಿನ್ನ ಮನೆಯೊಳಸವ ಕಪಿಲವ
ಣ್ಣದ ಪಸು ಕರುವೆರಸಾತಾಣಮನ್ನೈದಿ ನಿಂದಾಪುತ್ತದ ಮೇಗಡೆಯೊಳ್
ಪ್ರತಿದಿನಂ ಪಾಲ್ಗರೆದು ಬರುತಿರ್ಪುದೆ ಕುರುಹಾಲಿಂಗಮಂ ಜನರ ಕಣ್ಮ
ನಕ್ಕೆ ಗೋಚರಮಪ್ಪಂತು ನಿಮಿರ್ಚಿಸಿ ತದ್ರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗಮಂ ಸದ್ಭ
ಕ್ತಿಯಿಂದರ್ಚಿಸಲ್ ನಿನಗಖಂಡಪೃಥ್ವೀಪತಿತ್ವಂ ಕೈಸಾರ್ವುದೆಂದುಸಿರ್ದಾ
ಜಂಗಮಮೂರ್ತಿ ಯಂತರ್ಧಾನಮನ್ನೈದಲೆಚ್ಚರ್ತು ಪರಮಹರ್ಷಿತ
ನಾಗಿ ನಿಜಮಾತೃವಪ್ಪ ಬಸವಾಂಬಿಕೆಯೊಳಿಂತು ಕಂಡ ಸ್ವಪ್ನವನುಸಿ
ರಲದಂ ಕೇಳ್ದಂತು ಸ್ವಪ್ನದೊಳ್ ನಿರೂಪಿಸಿ ಪೋದ ಜಂಗಮಮೂರ್ತಿ
ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಮೇಶ್ವರನೆಂಬುದೆ ನಿಶ್ಚಯಮಾರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿ
ಯೊಳ್ ನಡೆಕೊಂಡೊಡೆ ಮುಂದೆ ನಿನಗೆ ಮಹಾಭಿವೃದ್ಧಿಯುಂಟದರ್ಕೆ
ಸಂದೇಗಮಿಲ್ಲೆಂದುಸಿರಲಂತಾ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಮರುದೆವಸಂ ಬೇಹ
ಚರರಂ ಕಾಯ್ಪಿಕ್ಕಿ ನಿಜಮಂದಿರದೊಳಿರ್ಪ ಕಪಿಲವಣ್ಣದ ಪಸುವಾಪುತ್ತ
ದೆಡೆಗೈದಿ ಸುರಭಿಯುಂ ಕರೆದು ಬರ್ಪುದಂ ಗೋರಕ್ಷಕರ ಮುಖದಿಂದರಿದಲ್ಲಿ
ಗೈದಿಯಾಪುತ್ತವನಗುಳಿಸಿ ನೋಡಲದರೊಳ್ ಕಂಗೊಳಿಸುತಿರ್ಪ ಮಂಗಲ
ಮೂರ್ತಿಯಪ್ಪ ಶ್ರೀರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗಮಿರಲ್ಕಂಡು ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ಕರ
ಸರೋಜಮಂ ಮುಗಿದು ಭಯಭರಿತಭಕ್ತಿಯಿಂ ಪೊಡಮಟ್ಟು
ನುತಿಸಿ ಬಳಿಕಾತರುಗುಲ್ಮಲತಾಪ್ರತಾನಸೀಕಾಕುಂಜಂಗಳಂ ಸವ
ರ್ದಾತಾಣಮಂ ಮನೋಹರಮಪ್ಪಂತು ಸೈತುಗೊಳಿಸಿ ತತ್ಕಾಲೋ
ಚಿತಮಾದ ತೃಣಕುಟಿಯುಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಿತ್ಯಮಾಲಿಂಗಕ್ಕಂ ಧೂಪದೀಪ
ನೈವೇದ್ಯಂ ನಡೆವಂತು ಕಟ್ಟಲೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಪ್ರತಿದಿನಂಗಳೊಳ್ ತಾಂ

ಪಳ್ಳಿವೆಮುಲಿಂದೆಳ್ತಂದಾಲಿಂಗವಮಂ ಭಜಿಸಿ ಪೋಪ ನಿಯಮಮಮಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಂತು ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದು ಕತಿಪಯದಿನಂಗಳ್ ಪೋಗಲೊಡನಾಚೌಡಪನೊಂದುದಿನದೊಳಂದಿನಂತೆ ನಿಜಾಲಯದಿಂ ಪೊರಮಟ್ಟು ತಾಂ ಕೃಷ್ಯಾರಂಭಮಮಂ ರಚಿಯಿಪ [1] ಶಾಲೀಕ್ಷೇತ್ರದೆಡೆಗೈದುತ್ತುಮಿರಲಾಪ್ರಸ್ಥಾನದೊಳ್ [2] ॥ ೫೫

ಸರಟಂ ಚೌಡಪನೈದುತಿರ್ಪ ಪಥಕಂ ತಾನೈದಿ ಕಾಣ್ಬಂದದಿಂ
ಸಿರಮಂಪಾಯ್ಕುಲಭೀಕ್ಷಿಸುತ್ತುಮದನೆಲ್ಬಟ್ಬಲ್ಕೈಲಕ್ಕೈದಿ ಮಾ ।
ಮರನಂ ಶೀಘ್ರದೊಳೇರ್ದುಮಲ್ಲಿ ಸಿರಮಂ ಪಾಯ್ಕುತ್ತಿರಲ್ ನೋಡುತ
ಚ್ಚರಿವಟ್ಟುಜ್ಜ್ವಲಿಸುತ್ತುಮಿರ್ಪ ವರಶಾಲೀಕ್ಷೇತ್ರಮಮಂ ಪೊರ್ದಿದಂ ॥೫೬

ಬಳಿಕಾ ಚೌಡಪನೊಪ್ಪುವ
ಕಳಮಕ್ಷೇತ್ರವನಭೀಕ್ಷಿಸುತೆ ತತ್ಕೃತ್ಯಂ ।
ಗಳನಾರಯ್ದು ಬಳಲ್ದು
ಜ್ಜ್ವಲಿಸುವ ಮಾಮರನ ತಣ್ಣೆಳಲನುರೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೫೭

ಆ ಗರುವಂ ವಿಗತಶ್ರಮ
ನಾಗಿ ತದುರ್ವೀಜಮೂಲದೊಳ್ಸಳವೆಲರ್ಗಂ ।
ಮೈಗೊಟ್ಟು ಗಾಢನಿದ್ರಾ
ಯೋಗದೆ ಮರೆದೊರಗಿರಲ್ತದಂಬಿಕೆಯಿತ್ತಂ ॥ ೫೮

ವರಸುತನನುಂಬರತಳುವಿದ
ಪರಿಯೇಂ ಕಾರಣಮೊ ನೋಳ್ಪೆನೆನುತಾಲಯದಿಂ ।
ಪೊರಮಟ್ಟು ಗರ್ದೆಯಂ ಸಾ
ರ್ದರಸುತೆ ಮಾಮರನ ಮೂಲಮಂ ನೆರೆಸಾರ್ದಳ್॥ ೫೯

ಆ ಮಾಮರದಡಿಯೊಳ್ನಿ
ದ್ರಾಮುದ್ರಿತನೇತ್ರನಾಗಿ ಮಲಗಿಹ ಸುತನಂ ।

---

1. ರಚಿಸಲು(ಕ), 2 ಪ್ರಸ್ಥಾವದೊಳ್.(ಬ),

ಪ್ರೇಮದೊಳೀಕ್ಷಿಸುತಿರಲು
ದ್ದಾಮಾಹಿಯದೊಂದು ಚೌಡಪನ ಶಿರದೆಡೆಯೊಳ್ ॥ ೬೦
ಪೆಡೆಯಾಡುತ್ತಿರಲೀಕ್ಷಿಸಿ
ಕಡುಚೋದ್ಯಂಬಟ್ಟು ಮಗನನೆಳ್ಬಿಸೆ ಮೆಳಸಿಂ ।
ಕಡಿದಪುದೆಂಬತಿಭಯದಿಂ
ಮಿಡುಕುತ ನಿಂದೆಮೆಯನಿಕ್ಕ ದೀಕ್ಷಿಸುತಿರ್ದಳ್ ॥ ೬೧

ಇಂತು ನಿಂದು ನಿಟ್ಟಿಸುತಿರಲ್ ಚೌಡಪನ ಶಿರದ ಮೇಗಡೆಯೊಳ್ ನಲಿನಲಿದು ಪೆಡೆಯಾಡಿ ಕೆಲವುಂ ಪೊಳ್ತು ಪೋಗಲೊಡನಾಸರ್ಪಂ ಮೆಲ್ಲ ನಿಳಿದು ತಾನೇ ಪರಿದು ಪೋಗುತ್ತುಮಿರಲಾಬಸವವೆಮಾಂಬಿಕೆಯೈತಂದು ಮರೆದೊರಗಿರ್ಪ ಸುತನನೆಚ್ಚರಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತನ್ಮಸ್ತಕದ ಮೇಗಡೆ ಯೊಳ್ ಸರ್ಪಂ ನಲಿನಲಿದು ಪೆಡೆಯಾಡಿದ ವೃತ್ತಾಂತಮನುಸಿರ್ದು ಪುಣ್ಯ ವಶದಿಂ ಬರ್ದುಕಿದೆಯೆಂದತಿವ್ಯಾಮೋಹದಿಂ ಮಗನಂ ಮುದ್ದಿಸಿ ಗಾಢಾ ಲಿಂಗನಂಗೈದೊಡನೆ ಪರಿದು ಪೋಪ ಪಾವಂ ತೋರಲಾಗಳಾಸರ್ಪಂ ತನ್ನ ಪೆಡೆಯನೆತ್ತಿಕೊಂಡಿವರಂ ತಿರಿತಿರಿಗಿ ನೋಡುತ್ತುಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲ ನೈದುತ್ತುಂ ಸನ್ನೆದೋರಿ ಕರೆದ ಭಾವಮಂ ತೋರುತ್ತುಂ ಪರಿಯುತ್ತಿರ ಲವರದರ ಪಿಂಗಡೆಯೊಳ್ಬಂಬಳಿವಿಡಿದೈದಿ ನೋಡುತ್ತುಮಿರಲಾಸರ್ಪಂ ನಿಕ್ಷೇಪಮಿರ್ದ ಶಾಲೀಕ್ಷೇತ್ರದೆಡೆಗಿಳಿದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ತುವರ್ಗಳಂ ನೋಡಿ ತನ್ನ ಪೆಡೆಯನೆತ್ತಿ ಪೆಡೆಯಗ್ರದಿಂದಾತಾಣಮಂ ಮುಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿ ತೋರಿಸಿ ಯದೃಶ್ಯಮಾಗಲಿವರಿದು ಕಾರಣಸರ್ಪಮಹುದೇನಾದೊಡಮೀತಾಣ ಮಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಲ್ವೇಳ್ಕುಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಯಾತಾಣಮಂ ಕುರು ಪಿಟ್ಟು ಮನೆಗೈದಿ ನಿಜಾನುಜನೊಡನೀವೃತ್ತಾಂತಮನುಸಿರ್ದೊಡನಿರ್ವರ್ ಸಂತಸದಿಂ ಮಜ್ಜನಶಿವಾರ್ಚನಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ರಚಿಸಿ ಬಳಿಕಂ ಪರಿ ಮಿತರಾದಾಪ್ತಜನರ್ವೆರಸು ಕಳಮಕ್ಷೇತ್ರಮಂ ಸಾರ್ದು ಕುರುಪಿಟ್ಟ ತಾಣದೆಡೆಗೈದಿ ಹಲಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಪೂಡಿಸಲಾಗಳಾ ನೇಗಿಲಮೊನೆಗೆ ನಿಕ್ಷೇ ಪಕಟಾಹದ ಬಳಗಳ್ ಸಿಲುಂಕಿ ಘಣುಘಣರೆಂಬ ದನಿಯಾಗಲಾಗಳಾ ಸ್ಥಳ ಮನಗುಳ್ಚಿ ನೋಡಲಲ್ಲಿ ಭೂರಿನಿಕ್ಷೇಪಕಟಾಹಂ ನಾಗರಮರಿ ಯೆಂಬ

ಕತ್ತಿಸಹಿತಮಿರಲಾ ನಿಕ್ಷೇಪವಂ ವಶಂಮಾಡಿ ಮರೆಯಾಗಿ ಬೈತಿರಿಸಿ ಕೊಂಡಾತಾಣದೊಳ್ ತತ್ಕಾಲೋಚಿತಮಾದ ಗೃಹಮಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕುಟುಂಬಸಹಿತಂ ತಾವಲ್ಲಿನಿಲ್ವುದರಲ್ಲಿಯುಂ ಬಲಶಾಲಿಗಳೆನಿಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರುತಿರ್ದು ಕತಿಪಯದಿನಂಗಳ್ ಪೋಗಲೊಡನೆ ॥ ೬೨

ಮೆರೆವಾ ಚೌಡಪಮನ್ನೆಯಂಗೆ ಶುಭಯುಕ್ಕೇಂದ್ರತ್ರಿಕೋಣಂಗಳಂ
ಪರಮೋಚ್ಚಸ್ಥಿತಸದ್ಗ್ರಹತ್ರಯಗಳಂ ಕ್ರೂರಾರಿದುಶ್ಚಿಕ್ಕದಿಂ ।
ಬೆರೆದುತ್ಕೃಷ್ಟಸುಲಗ್ನದೊಳ್ಪ್ರಬಲಚಂದ್ರಾವಸ್ಥೆಯೊಳ್ಪುಟ್ಟಿದಂ
ಸ್ಫುರದತ್ಯುನ್ನತರಾಜಯೋಗದೊಳ್ ಲೋಕಾನಂದನಂ ನಂದನಂ ॥ ೬೩

ಆ ಸುತನೊಗೆದ ಮುಹೂರ್ತದ
ಭಾಸುರತರರಾಜಯೋಗಮುಖಫಲಗಳುಮಂ ।
ಜೋಯಿಸಗರ ಮುಖದೆ ಕೇಳ್ದುಮ
ಹಾಸಂತೋಷಾಂಬುಧಿಯೊಳಾಡುತ್ತುಂ ॥ ೬೪

ಬಗೆಬಗೆಯ ದಾನಧರ್ಮಾ
ದಿಗಳಂ ವಿರಚಿಸಿ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನೆನುತ್ತುಂ ।
ಸೊಗಯಿಸುವಭಿಧಾನವನಿ
ಟ್ಟಗಣಿತಹರ್ಷದೊಳ್ ಚೌಡಪಂ ಪೋಷಿಸಿದಂ ॥ ೬೫

ಇಂತು ಪೋಷಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾ ಬಾಲಕಂ ಬಾಲೇಂದುವಿನಂತೆ ಪ್ರತಿದಿನಂಗಳೊಳ್ ಪರಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದು ವಿರಾಜಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾ ಸುತನಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ನಲಿಯುತ್ತುಂ ಮತ್ತಮಾಕುಮಾರಂಗೆ ಯೌವನೋದಯಮಾಗಲೊಡನೆ ಸತ್ಕುಲಸಂಭವೆಯರಪ್ಪ ವೀರಮಾಂಬೆ ಭದ್ರಮಾಂಬೆ ಯೆಂಬಿರ್ವರ ಕನ್ಯಾರತ್ನಂಗಳನತಿವಿಭವದಿಂ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಿ ಕೆಳದಿರಾಮೇಶ್ವರಗೃಹಮಂ ದಾರುಮಯಮನಾಗಿಸಿ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯಿಂದರ್ಚಿಸುತ್ತುಂ ತತ್ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷಮೂಲದಿಂ ದಿನದಿನದೊಳ್ಭಾಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದು ನಾಲ್ದೆಸೆಯೊಳ್ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿವೆತ್ತು ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ, ॥ ೬೬

ಬತ್ತಿ ಪೊಡೆದೆಡವೆಲಂಗಳ
ಬಿತ್ತರಮಾದಿಳೆಗಳಂ ಪರಗ್ರಾಮಗಳಂ ।
ಗುತ್ತಿಗೆಯನೆಸಗಿ ಮಿಗೆ ದೆಸೆ
ವೆತ್ತಾತಂ ದಿನದಿನಗಳೊಳಭಿವರ್ಧಿಸಿದಂ ॥ ೬೭

ಚರರನನುಚರರನದಟರ
ನುರುತರಪರಿಜನರನಂಗರಕ್ಷಕಸಾವೆಂ ।
ತರನೆರಹಿ ಭುಜಬಲಾಢ್ಯರೊ
ಳುರೆ ಬಲ್ಲಿದನೆನಿಸಿ ಚೌಡಪಂ ರೂಢಿಸಿದಂ ॥ ೬೮

ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮಾರ್ಚನ
ನಿರತಂ ವರವೀರಶೈವಮಾರ್ಗಾನುಗಸ ।
ಚ್ಚರಿತನುರುದಾನಧರ್ಮಾ
ಚರಣೈಕಪ್ರಥಿತನೆನಿಸಿ ರಾರಾಜಿಸಿದಂ ॥ ೬೯

ಇಂತು ಚೌಡಪಂ ರಾರಾಜಿಸುತಿರ್ದನೀಕಥಾಸಂದರ್ಭಕೋಸು ಗಂ ವಿದ್ಯಾನಗರೀ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರರಾದ ಹರಿಹರರಾಯ ಬುಕ್ಕ ರಾಯ ಮುಂತಾದ ರಾಯರ ವಂಶಪರಂಪರಾವಿವರಣವಮಂ ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂ ಪೇಳ್ವನದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಶಿವಾಂಶೀಭೂತರೆನಿಸಿ ಕಾರಣಪುರುಷರಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಶೀಭೂತನಾದ ಮಂಡನಮಿಶ್ರನ ಕೂಡೆ ವಾದಮಂ ಮಾಡಿ ಜಯಿಸಿ ಅಮರುಕವೆಂಬ ಗ್ರಂಥಮಂ ಮಾಡಿ ಶಾರದಾಂಬೆಯಂ ಶೃಂಗ ಪುರದ ಪೀಠಕ್ಕೆ ತಂದು ನಿಲಿಸಿ ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮಹಂಸ ಪರಿವ್ರಾಜಕಾಚಾ ರ್ಯಷಡ್ದರ್ಶನಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯರಾದ ಜಗದ್ಗುರುಗಳೆಂದು ಪರಮ ಪ್ರಖ್ಯಾ ತಿಯಂ ಪಡೆದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ್, ಪಾದಪದ್ಮಾಚಾರ್ಯರ್, ತೋಟಕಾ ಚಾರ್ಯರ್, ಹಸ್ತಾಮಲಕಾಚಾರ್ಯರ್, ಸುರೇಶ್ವರಾಚಾರ್ಯರ್ ಇಂತು ನಾಲ್ವರ್ ಶಿಷ್ಯರಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಸಮುದ್ರಾಂತಮಾಗಿ ಸ್ವಸಂಕೇತನಾಮದಲ್ಲಿ ಮಠಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ತತ್ತ ನ್ಮಠಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಶಿಷ್ಯರಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ತಾಂ ವಿದ್ಯಾಶಂಕರನೆಂಬೊಬ್ಬ

ಶಿಷ್ಯನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತಿರ್ದು ಮುಕ್ತರಾಗಲಾಗಿಯಾಮೇಲೆ ಯುತ್ತರದಿಕ್ಕಿನ ಕೃಷ್ಣಾದೇವೀನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿರುತಿರ್ದ ಮಾಧವಭಟ್ಟನೆಂಬಾತಂ ದಕ್ಷಿಣದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಂತಳದೇಶದೊಳಗಣ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಭಾಗ್ಯಾಪೇಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಚಕ್ರಯಂತ್ರಪುರಶ್ಚರಣಮಂ ಮಾಡುತ್ತುಮಿರಲಾಗಿ ಅಮ್ಮನವರು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿ ನಿನಗಿಹಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಲ್ಲಮುತ್ತರ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟೇನೆನಲಾಗಿ ಯಾಮಾತಂ ಮನದೆಕೊಂಡು ಆ ಮಾಧವಭಟ್ಟಂ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ವಿದ್ಯಾಶಂಕರರಿಂದೆ ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮವನಂಗೀಕರಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಮಾಂಕಿತರಾಗಿರುತುಮಿರಲಾಗಿ, "ಈ ದೇಶಮಂ ಜೈನರ ಕಿರಾತರ್ ಮುಂತಾದವರ್ಕಳಾಕ್ರಮಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಕೂಲಮಿರ್ದ ರೀತಿಯೊಳ್ ನಡೆಕೊಳ್ವರ್, ಈ ಮಂಡಲದೊಳೊಂದು ಪಟ್ಟಣಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟಪರಿಪಾಲನವಂ ಮಾಡಿ ನಡೆಕೊಳ್ವಂತು ರಾಜಪಟ್ಟವಂ ಕಟ್ಟುವುದು" ಎಂದು ಅಮ್ಮನವರಿಂ ಸ್ವಪ್ನವಾಗಲಾಗಿ ಆ ಸ್ವಪ್ನಾರ್ಥವಂ ಮನದೊಳಟ್ಟು ಕತಿಪಯದಿವಸಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾಗಿ ಯುತ್ತರದೇಶದಿಂದೆ ಸಹೋದರರಾದ ಹರಿಹರ ಬುಕ್ಕರೆಂಬ ಬಡಕ್ಷತ್ರಿಯರುಂ ಈ ದಕ್ಷಿಣರಾಜ್ಯಕ್ಕೆತಂದು ಕುರುಬರಲ್ಲಿ ನಂಟತನವಂ ಮಾಡಿ ಹೆಣ್ಣು ತಂದು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಸುಖವಾಸಿಗಳಾಗಿರುತ್ತುಮಿರಲಾಗಿ ಅವರೊಳ್ ಪಿರಿಯನಾದ ಹರಿಹರಗೆ ನೀನುಂ ಬುಕ್ಕನುಂ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಶ್ರಯಿಸಲಾಗಿ ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯಂ ಬಂದೀತೆಂದು ಸ್ವಪ್ನವಾಗಲಾಗಿ ಆಮೇಲೆ ಆ ಹರಿಹರಬುಕ್ಕರ್ ಹಂಪೆಗೆ ಬಂದು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಂ ಕಂಡು ಸಂಧಿಸಿ ಸ್ವಪ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನುಸಿರಲಾಗಿ ಆಗ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ್ ಹಂಪೆಯಸ್ಥಳದೇವರಂ ಕರೆಯಿಸಿ ವಿಚಾರವಂ ಮಾಡಲಾಗಿ ಆವರ್ಪೇಳ್ದುದು:—ಪೂರ್ವದೊಳ್ ಸೂರ್ಯವಂಶಜನಾದ ತ್ರಿಶಂಕುಮಹಾರಾಯಂ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಲಿಂಗಂ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಲಿಂಗವೋ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಲಿಂಗವೋ ಯೆಂದು ಕೇಳಿದಲ್ಲಿ ಈ ಲಿಂಗಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯವಾದ ಲಿಂಗಂ ಈ ಲಿಂಗದ ಮಹಿಮೆಯುಂ

ಪೇಳ್ವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗಾದರೂ ಅಸಾಧ್ಯವೆಮ್ಮಪಾಡೇನೆನಲಾಗಿ ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಆ ತ್ರಿಶಂಕುಮಹಾರಾಯಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಲಿಂಗವ್ಯಾವುದೆಂದು ಕೇಳ್ದು ದೋಷನಿವೃತ್ತಿಗೋಸುಗಂ ಕೃಷ್ಣವೇಣೀನದೀತೀರವಾರಭ್ಯ ಸೇತುಪರ್ಯಂತಂ ಮೂಱುವರೆಕೋಟಿರಾಜ್ಯವನೀವಿರೂಪಾಕ್ಷದೇವರ್ಗೆ ಧಾರೆಯನೆರೆದನೆಂದು ಸ್ಥಳದವರ್ಪೇಳಲ್ ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ್ ಹರಿಹರಬುಕ್ಕರಂ ಕರೆದು ಈರಾಜ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಸ್ವಾಮಿಯೆ ಕರ್ತಂ, ನೀಂ ಆ ದೇವರ ಭಕ್ತರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಂ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನೆಂದೊಪ್ಪವಂ ಹಾಕಿ ನಡೆಕೊಂಡು ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯವನಾಳಿಕೊಂಡಿರ್ಪುದೆಂದು ಕಟ್ಟಳೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಆ ಹರಿಹರಗೆ ಹರಿಹರರಾಯನೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾನಗರವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಮಾಡಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾಪಟ್ಟಣದ ಕೆಸರ್ಗಲ್ಲಮುಹೂರ್ತಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಧಿವಶದಿಂದೊರ್ವ ದಾಸನೂದಿದ ಶಂಖಧ್ವನಿಯಿಂ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ್ ನಿಯಾಮಕಂಗೈದ ಲಗ್ನಂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಲಾಗಿ ಈ ಪಟ್ಟಣಂ ಕೆಲವು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ತುರುಷ್ಕಾಧೀನವಾದೀತೆಂದು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಾತ್ಮಕ ಕಾಲಜ್ಞಾನವೆಂದು ಕೆಲವು ಕಾಲಜ್ಞಾನಗ್ರಂಥವಂ ಬರೆಸಿ, ಆವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ್ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕ ೧೨೫೮ನೆಯ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಆ ವಿದ್ಯಾನಗರೀರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರರಾಯಂಗೆ ಪಟ್ಟಮಂ ಕಟ್ಟಿ ನಿಲಿಸಿದರ್; ಹೀಗಿರಲಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸದ ಮೇಲೆ ರೇವಣಸಿದ್ಧನೆಂಬೊಬ್ಬ ಜಂಗಮಸ್ವರೂಪಗಣಾಧೀಶ್ವರಂ ಬಂದು ದಿವ್ಯಲಿಂಗಮಂ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ವಶಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಈ ಲಿಂಗಂ ಚಂದ್ರಮೌಳೀಶ್ವರಂ ಈ ಲಿಂಗಮಂ ನಿತ್ಯಂ ಪೂಜೆಗೈವುದೆಂದುಸಿರ್ದಂತರ್ಧಾನನಾಗಿ ಪೋಗಲೊಡನಾ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ್ ಶೃಂಗಪುರಕ್ಕೆ ತಂದು ಶೃಂಗೇರೀಮೂಲಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಠದಲ್ಲಿ ಆ ಚಂದ್ರಮೌಳೀಶ್ವರನ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ್ದು ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿಯುಂ ನಡೆಕೊಂಡುಬಾಹಂತುಕಟ್ಟಲೆಯುಂ ಮಾಡಿಸಿದರ್. ಶೃಂಗಪುರದ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳವರಂತು ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಿತ್ತಂ ವಿದ್ಯಾನ

ಗರಿಯುಂ ರಾಯಸಂಸ್ಥಾನವೆಂದು ಜಗತ್ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಯ್ತು. ಆ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನವನಾಳ್ದ ರಾಯರ ವಂಶಪರಂಪರಾವಿವರಣಂ:—

ಹ ಬು ಹೋ ವಿ ಬು ದೇ ರಾ ವಿ ದೇ ವಿ ಮಾ ರಾ ವಿ ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ ।
ತ್ರಯೋದಶ ಮಹೀಪಾಲಾ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪಾಃ ॥
ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದುತ್ತರಾನೇತೇ ದ್ವಿಶತಾಬ್ದಾನ್ ಕ್ಷಿತೌ ಸ್ಥಿತಾಃ * ॥

ತದನಂತರಂ

ಪ್ರೌಢೋ ದ್ವಾದಶ ವರ್ಷಾಣಿ ದಶ ವೀರನೃಸಿಂಹರಾಟ್ ।
ತತಸ್ಸಾಳ್ವನೃಸಿಂಹಾಖ್ಯೋ ದ್ವಾದಶ ತ್ರಿಸ್ತತೋಽಚ್ಯುತಃ ।
ಚತ್ವಾರಿಂಶತ್ತತಃ ಕೃಷ್ಣಸ್ತತೋ ದ್ವೇ ಚ ಸದಾಶಿವಃ ।
ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ವರ್ಷಾಣಿ ರಾಮರಾಜೋ ಮಹೀಪತಿಃ ।
ಏತೇ ಸಪ್ತ ಮಹೀಪಾಲಾಃ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನೇಶ್ವರಾಃ ॥

---

* ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಶ್ಲೋಕಸಂಜ್ಞಾರ್ಥಪ್ರಕಾರ ವಿದ್ಯಾನಗರೀರತ್ನಸಿಂಹಾಸನವನಾಳ್ವರಾಯರ ವಿವರಣೆ; ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರುಷ ೧ ನೆಯ ಸಂವತ್ಸರದ ದಿನಸದಾರಭ್ಯ

ಹರಿಹರರಾಯ ವರುಷ	ಬುಕ್ಕರಾಯ ವ|	ಹರಿಹರರಾಯ ವ|
ವಿರೂಪಾಕ್ಷರಾಯ ವರುಷ	ಬುಕ್ಕರಾಯ ವ|	ದೇವರಾಯ ವ|
ರಾಮರಾಯ ವರುಷ	ವಿರೂಪಾಕ್ಷರಾಯ ವ|	ದೇವರಾಯ ವ|
ವಿಠಲರಾಯ ವರುಷ	ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನರಾಯ ವ|	ರಾಮರಾಯ ವ|

ವಿರೂಪಾಕ್ಷರಾಯ ವ| ಅಂತು ಹರಿಹರರಾಯರಾರಭ್ಯ ಕಲುವು ೧ಕ್ಕೆ ಆಳಿದವರು ತದನಂತರವಾಳ್ದ ಕುರುಬರು ಕಲು ೩ಕ್ಕೆ ವರುಷ ತದನಂತರಂ ತುಳುವರಾಯ ವರುಷ ತದನಂತರ ಚೋಳೆಯರುವರು ಅಂತು ಆಳಿದ ರಾಯರ ಬಗೆ ೩ಕ್ಕೆ ವರುಷ (ಕ)

ಈಗ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ವಿಜಯನಗರದ ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜರ ಪರಂಪರೆಯೂ ಅವರು ಆಳಿದ ಕಾಲವೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಉಪೋದ್ಘಾತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

೧ ತತ್ಪುತ್ರ ಶ್ರೀರಂಗರಾಯುಂ (ಕ).

ಈ ರಾಮರಾಯರ್ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷಂ ೧೪೮೭ನೆಯ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘಬಹುಳದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಮರಾಯರಂ ವಿಜಾಪುರಂ ಭಾಗಾನಗರಂ ಅಮದಾನಗರಂ ಈ ಮೂರು (ರಾಜ್ಯಗಳ) ಪಾದುಶಾಹರೊಂದಾಗಿ ಮೋಸದ ಮೇಲೆ ಘಾತವಂ ಮಾಡಲಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾನಗರಿ ವಿಸ್ಖಲಿತವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಆಮೇಲ ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಆಳಿದವರ ವಿವರಂ :—ಈ ರಾಮರಾಯರ ತರುವಾಯಂ, ಅಲ್ಪ ಭೂಮಿಸ್ವಲ್ಪಗಜಾಶ್ವಪದಾತಿವೆರಸು ವೆಂಕಟಪತಿರಾಯಂ ವರ್ಷಂ ೩ ; ಶ್ರೀರಂಗರಾಯಂ [1]ವರ್ಷಂ ೫ ; ಆಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಸ್ತರಿಸಲಾರದೆ ಆ ರಾಮರಾಯನ ಮಕ್ಕಳ್ ವೆಂಕಟಪತಿರಾಯಂ ಶ್ರೀರಂಗರಾಯಂ ಸಹ ಪೆನುಗೊಂಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಆಳಿದುದು :—ಇದೆ ಶ್ರೀರಂಗರಾಯಂ ವರ್ಷಂ ೫, ವೆಂಕಟಪತಿರಾಯಂ ವರ್ಷಂ ೨ ; ರಾಮದೇವರಾಯಂ ವರ್ಷಂ ೬ ; ಮುದ್ದುವೆಂಕಟಪತಿರಾಯಂ ವರ್ಷಂ ೫ ; ಶ್ರೀರಂಗರಾಯಂ ವರ್ಷಂ ೨೩ ; ಈ ಟೀಕಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಆನೆಗೊಂದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಆಳಿದವರ್ ;—ಕೃಷ್ಣರಾಯನ ಅಳಿಯ ರಾಮರಾಯನ ದಾಯಾದಿಗಳ್ ; ಮರಿತಿಮ್ಮರಾಯನ ಮಕ್ಕಳ್ ; ರಾಯಲ್ಲಯ್ಯರಾಯಂ ; ಈತನ ಮಕ್ಕಳ್ ಪೆದ್ದವೆಂಕಟಪತಿರಾಯಂ, ಚಿಕ್ಕವೆಂಕಟಪತಿರಾಯಂ ; ಇವರ ಮಕ್ಕಳ್ ಪೆದ್ದವೆಂಕಟಪತಿರಾಯಂ, ಚಿಕ್ಕವೆಂಕಟಪತಿರಾಯಂ ; ಇವರ (?) ಮಗಂ ರಾಮಪ್ಪರಾಯಂ ; ಇದು ವಿದ್ಯಾನಗರೀರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರರಾದ ಹರಿಹರಬುಕ್ಕಾದಿರಾಯರ ವಂಶಪರಂಪರಾವಿವರಣಂ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಕೃತಕಥಾಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಂಗತಿಯೆಂತೆಂದೊಡೆ ಮುನ್ನೊರೆದ ಪಳ್ಳಿಯ ಬಸವಪ್ಪನ ಪುತ್ರನಾದ ಚೌಡಪಂ ಮುನ್ನು ಸಿರ್ದಂತು ಭುಜಬಲಪರಾಕ್ರಮದಿಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾಕಾಲದೊಳ್॥ ೨೦

ಇಂತೆಸೆವ ಚೌಡಪನ ವೃ
ತ್ತಾಂತಂ ನಾಲ್ದೆಸೆಗೆ ಪರ್ವೆ ವಿದ್ಯಾನಗರೀ ।

[1] ತತ್ಪುತ್ರ ಶ್ರೀರಂಗರಾಯಂ (ಕ).

ಕಾಂತಾಚ್ಯುತರಾಯಂ ಗುಣ
ವಂತನಸೂಯಕರ ಮುಖದಿ ಕೇಳ್ದೀಕಥೆಯಂ ॥ ೭೧

ಪೊಡವಿಗಧೀಶರ್ಪಿಸುಣರ
ನುಡಿಯಂ ಕೇಳ್ದರ್ಥದಾಸೆಯಿಂದುತ್ತಮರಂ ।
ಕಿಡಿಪುದಮಾರ್ಗಂ ಸಂತಸ
ವಡುವುದೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಬಗೆದಿಂತೆಂದಂ ॥ ೭೦

ಎಮಗೆ ತುರುಷ್ಕರುಂ ಶಬರರುಂ ಬಲವದ್ವಿದ್ವೇಷರೆಂದೆನಿಪ್ಪರೀ ಸಮಯದೊಳಿಂತು ವರ್ತಿಪ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಪ್ಪ ಶರ್ವಗಂ ಮಮ ತೆಯಭಕ್ತರಪ್ಪ ದಸೆವಂತರೆನಿಪ್ಪರುಭಾಗಧೇಯರಪ್ಪಮಲಿನವೃತ್ತರಪ್ಪ ವರನಾದರದಿಂ ಬಸಗೈದನಂತರಂ ॥ ೭೩

ಇವರ್ಗಳ ಮುಖದಿಂ ಮಾರ್ಮಲೆ
ತವರ್ಗಳನಂಕದೊಳ್ ನಿಗ್ರಹಂಗೈಸಿ ಮಹೋ ।
ತ್ಸವದಿಂದೆಲ್ಲರ್ ಪೊಗಳ್ವಂ
ತವನೀಮಂಡಲವನಾಳ್ವುದಿಂತಿದು ಸುಮತಂ ॥ ೭೪

ಇಂತೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಂಗೈದನಂತರಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಪೃಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜರಾಜಪರಮೇಶ್ವರಭಕ್ತ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಪದವಾಕ್ಯಪ್ರಮಾಣಪಾರಾವಾರಪಾರೀಣ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರ ಪ್ರತ್ಯರ್ಥಿರಾಜವಿಭಾಡ ಶ್ರೀವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಪಾದಪದ್ಮಾರಾಧಕ ಶ್ರೀವೀರಪ್ರತಾಪ ದಕ್ಷಿಣಸಮುದ್ರಾದಿನಮರ್ಯಾದಾನದ್ಯಂತಭೂಮಂಡಲೈಕಚಕ್ರಾಧಿಪ ಸಕಲವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಚಾರಧರ್ಮಪ್ರತಿಪಾಲಕ ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾನಗರರಾಜಧಾನೀರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರನಪ್ಪ ಕೃಷ್ಣರಾಯಂ ನಿಜಾಪ್ತಸಚಿವನಿಯೋಗಿಗಳೊಡನೀವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಸ್ವಮನೋಭಿಪ್ರಾಯಮನುಸಿರ್ದು ರಾಯಸಮಂ ಬರೆಸಿಯುಡುಗೊರೆವೆರಸು ತದುಚಿತನಿಯೋಗಿಜನರಂ

ಪಳ್ಳಿವಯಲ್ಗೆ ಕಳುಪಿ ತುರಗಾಂದೋಳಿಕಾರೋಹಣಂಗೈಸಿ ಬಸವೆ ಪಾತ್ಮಜನಂ ಕರೆಸಿಯುಲುಪೆ ಪಡಿಬಿಡಾರಂಗಳಂ ಕೊಡಿಸಿಯುತ್ಸವಂಬಡಿಸಿ, ಅನಂತರವೊಂದು ಸಮಯದೊಳ್ ಪರಿಮಿತಜನರ್ವೆರಸೋಲಗವಿತ್ತು ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಚೌಡಪಭದ್ರಪರಂ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರಿಸಿಯವರಿತ್ತುಪಹಾರಾರ್ಥಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡುಚಿತಾಸನದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಲ್ವೇಳ್ದು ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂಗಳಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡನೆ ನಸುನಗುತ್ತುಂ ನಿಜರಾಜ್ಯಭಾರವಿಚಾರರಾಜಸಪ್ರಕಟೀಕರಣಾರ್ಥಮಾಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ೨೪

ವರಚೌಡಪಭದ್ರೇಂದ್ರರ
ಸಿರಿಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ ಬಡವರಾಗಿಹ ನಿಮಗೀ ।
ಪರಿಯತಿಶಯಸೌಭಾಗ್ಯಂ
ದೊರಕಿದುದೆಂತೆಂದು ನೃಪವರಂ ಬೆಸಗೊಂಡಂ ॥ ೨೫

ಬಡವಿದ ಬಹುವಿಧನಿಧಿ ಸಾ
ರ್ದುದು ಗಡ ನಿಮಗೆಂದು ಬಹುಮುಖಂಗಳೊಳೀಮಾ ।
ತುದಿಸಿಹುದಾವೃತ್ತಾಂತದ
ಹದನೇನುಸಿರೆಂದು ಕೃಷ್ಣರಾಯಂ ಕೇಳ್ದಂ ॥ ೨೬

ಭೂಪರ್ಗೆ ಸಲ್ವ ಬಹುನಿ
ಕ್ಷೇಪವನಧಿಕಾರಿಗಳ್ಗೆ ಮರುಪದೆ ಶೌರ್ಯ ।
ವ್ಯಾಪಾರದಿನದನೀಳ್ದತಿ
ಗೋಪನಮಪ್ಪಂತು ಬೈತುಕೊಂಡಿರಿ ಗಡ ದಲ್ ॥ ೨೮

ಇಂತಪ್ಪ ಕಜ್ಜಮಂ ಭೂ
ಕಾಂತರ ಭಯಮಿಲ್ಲದೆಸಗಿ ಸಾಧುಗಳಲ್ಲಿ ।
ಶಿಂತೆಯೊಳ ಕೆಮ್ಮನಿರ್ಪರ
ಚದಂ ತಂದಿತ್ತುಳುಹಿಕೊಂಬುದೊಳ್ಳಿತು ಜಸಮಂ ॥ ೨೯

ಇಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡ ಕೃಷ್ಣರಾಯನ ವಾಕ್ಯಂಗಳಂ ಚೌಡಪಭದ್ರಪರ್ ಕೇಳ್ದು ತಾಂ ಪೂರ್ವದಾರಭ್ಯ ಕೃಷಿವ್ಯಾಪಾರೋಪಜೀವಿಗ

ಳಾಗಿ ಬಡವರಾಗಿರ್ದುದನನಂತರದೊಳ್ ಕಂಡ ಸ್ವಪ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಮಂ ಕಪಿಲಗೋಚರಿತ್ರಮಂ, ತದನಂತರದೊಳ್ ಶ್ರೀಮತ್ಕಳದಿಪುರೀರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗಂ ಪ್ರಸನ್ನಮಾದುದಂ, ತತ್ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷಮೂಲದಿಂದಿತ್ತಲ್ ತಾಂ ಬಲ್ಲಿದರಾದ ವೃತ್ತಾಂತಮೆಲ್ಲಮಂ ಬಿತ್ತರಿಸಲ್ ಕೇಳ್ದು ಚೋದ್ಯಂಬಟ್ಟವರ ಭದ್ರಾಕಾರಪ್ರಸನ್ನಮುಖಮಂಡಲತೇಜೋವಾಕ್ಪಟುತ್ವಂಗಳುಮನೆರ್ದೆಗೊಂಡು ಸಂತಸಂದಳೆದಿವರ್ ಶಿವಾಂಶೀಭೂತರಪ್ಪ
ಕಾರಣಪುರುಷರಹುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಂಗೈದು ತನ್ನೊಳಿಂತೆಂದಂ ॥ ೮೦

ಖಳರುಕ್ತಿಮೂಲದಿಂ ದೆಸೆ
ವೆಳರಹ ಧನಿಕರನಸೂಯೆಯಿಂ ನೋಯಿಸದು ।
ಜ್ಜ್ವಳಘನಕಾರ್ಯಂಗಳನವ
ರ್ಗಳ ಮುಖದಿಂ ಕೊಂಡು ಪೊರೆವುದರಸರ್ಗುಚಿತಂ ॥ ೮೧

ಇಂತೆಂದು ಬಗೆದಾ ಚೌಡಪಭದ್ರಪರಂ ಹತ್ತೆ ಕರೆದು ನೀಂ ಶಿವಾಂಶೀಭೂತರಪ್ಪ ಕಾರಣಪುರುಷರಹುದೆಮ್ಮ ಸೀಮೆಯುದೊಳವಿದ್ಧ ಕರ್ಣರುಂ ಶಬರರುಂ ಮತ್ತಂ ಕೆಲಂಬರ್ ತುಂಡುಮನ್ನೆಯರ್ಕಳುಂ ಕಂಡು ನಡೆಯದೆ ಬಲವದ್ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿ [1] ಕ್ಷುದ್ರೋಪದ್ರವಂಗಳನೆಸಗುತಿರ್ಪರ್: ಆವುದರಲ್ಲಿಯುಂ ನೀವೆಮ್ಮ ಕಜ್ಜಂಗಳಿಗನುಕೂಲಿಗಳಾಗಿ ಸಮೀಪದೊಳಿರಲ್ವೇಳ್ಕಂದೊಡವಡಿಸಿ ತುರಗಾಂದೋಳಿಕಾ ಛತ್ರಚಾಮರಾದಿ ವಿಭವಂಗಳುಮನುಚಿತಮಾದುಡುಗೊರೆ ತೊಡವ್ರತಾಂಬೂಲಂಗಳನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿಕೆಲವಶ್ವಪದಾತಿಗಳಧೀನದೊಳಿರ್ದುಸಂಗಡ [2]ಮೆಡೆಯಾಡಲೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಲಂತಾಗಲೆಂದೊಡಂಬಟ್ಟವರ್ಗಳ್ ರೂಢಿವೆತ್ತು ಕತಿಪಯದಿವಸಮಾರಾಯತ ಸಮೀಪದೊಳತಿಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರೆನಿಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾ ಕಾಲದೊಳ್ಮೂಡದಿಕ್ಕಿನೊಳ್ ಶಬರರುಂ ಮತ್ತಂಕೆಲಂಬರ ತುಂಡುಮನ್ನೆಯರುಮೊಂದಾಗಿ ಪುಂಡೆದ್ದು[1] ದಾಳಿವರಿದಾರುಮಂ ಬಗೆಯದೆ

1 ದುರಾಳೋಚನೆಯಂರಚಿಸಿಕ್ಷುದ್ರೋ....(ಕ)
2 ನಿಚ್ಚಂಹವಾಲೆಯೊಳ್ಸಂಗಡಮೆಡೆಯಾಡಲೆಂದು (ಕ)
1 ಘೂರ್ಮಾಲೆತು ಪುಂಡೆದ್ದು (ಕ)

ರಾಜ್ಯಮಂ ಬಾಧಿಸುತ್ತುಮಿರಲೀವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಕೃಷ್ಣರಾಯಂ ಕೇಳ್ದು ಚೌಡಪಭದ್ರಪರೊಡನೆ [1] ಸೈನ್ಯಮಂ ಕೂಡಿಸಿಕೊಟ್ಟವೆರ್ಗಳಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಬರ್ಪುದೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಿ ತಾಂಬೂಲವಿತ್ತು [2] ತೆರಳ್ದ ಲೈದಿದುಭಯ ಸೈನ್ಯಕ್ಕಂ ಕೈಗಲಸಿ ತುಮುಲಯುದ್ಧಂ ಪಣ್ಣಿ ಲಾಗಳಾರಾಯಸೈನ್ಯದಾಕೆ ವಾಳನೊರ್ಂದುನುಗ್ಗಾಗಿ ಮೊಗಮಿಕ್ಕಲಮ್ಮದೆ ಮುರಿದು ಪಿಂದೆಗೆಯು ತ್ತುಮಿರಲ್ ಚೌಡಪನಭಿವೀಕ್ಷಿಸಿ ಧೈರ್ಯಂಗುಂದದೆ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮೇಶ್ವರನ ಪಾದಾರವಿಂದಮಂ ನೆನೆಯುತ್ತುತಿಶೀಘ್ರದೊಳ್ತುರಗಾರೂಢನಾಗಿ ಶತ್ರು ಸೈನ್ಯಕ್ಕಿದಿರ್ಚಿ ನಿಂದು [3] ವೀರರಸದಿಂ ಪೂರೆಯೇರುತ್ತುಮಿರಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾ ವದೊಳ್ ॥ ೮೦

ಕುಂತವನಾಂತರಿಸಂತತಿ
ಯಂ ತಗುಳುತ್ತಾಂತ ಸುಭಟರಂ ತಿವಿತಿವಿದೋ ।
ರಂತಂತಕನಂ ತೋರಿಸು
ತಿಂತಾ ಚೌಡೇಂದ್ರನಂಕದೊಳ್ಸೈವರಿದಂ ॥ ೮೩

ಆಸಮಬಲಂ ಭದ್ರಪನೊಂ
ದೆಸೆಯೊಳ್ಕೂರಸಿಯನಾಂತು ಮುಸುಕಿದರಾತಿ ।
ಪ್ರಸರದ ಸುವಿಸರಮಂ ತೊಲ
ಗಿಸುತುಂ ರಣರಸವನಿಳಗೆ ಪಸರಿಸುತೆಸೆದಂ ॥ ೮೪

ಸುರಪತಿಯಂ ನರಳ್ಚಿ ಮಿಗೆ ಗೋಂಟುಗೊಳಿಪ್ಪುರುಕಾಲಕೇಯಭೀ
ಕರಬಲಮಂ ನಿವಾತಕವಚರ್ಕಳನಂದು ಕಿರೀಟ ಗೆಲ್ದವೊಲ್ ।
ತರುಬಿದ ಭಿಲ್ಲರಂ ಸದೆದು ರಾಯರ ಕಜ್ಜವನೈದೆ ಮಿಂಟುಗೈ
ದುರತರಮಪ್ಪ ಬಾಹುಬಲಮಂ ಮೆರೆದಂ ಧುರಧೀರಚೌಡಪಂ ॥ ೮೫

ಮತ್ತಮೆದಲ್ಲದಾಚೌಡಪಂ [4] ೮೬

---

1 ತದುಪಯುಕ್ತಮಾದ ಸೈನ್ಯಮಂ (ಕ)
2 ತೆರಳ್ದ ಲೈದಲುಭಯ (ಕ. ಬ.)
3 ವೀರರಸಂ (ಕ)
4 ಮತ್ತಮಂತುಮಲ್ಲದಾಚೌಡಪಂ (ಕ)

ನೆರೆದಹಿತರ ನೆರವಿಗಳೊ
ಳ್ಸುತ್ತಿರಗವನೆಣ್ದೆಸೆಯೊಳ್ಪೈದೆ ದುವ್ವಾಳಿಸುತುಂ ।
ಶರಕುಂತಖಡ್ಗದಂಡದೆ
ತರಿದಿರಿದರಿದರೆದು ಶಬರರಂ ಬರಿಕೈದಂ ॥ ೪೭

*ಆರಿವ್ರೊಡಾ ರಾಯರಿಂ ಗೆಲ
ಲರಿದೆನಿಸಿರ್ಪರಿನಿಕಾಯಮಂ ಕೂರಸಿಯಿಂ ।
ದರಿದರಿದು ಚೌಡಪಂ ಜವೆ
ನರಿತದ ದೂತರ್ಕಳಿಂಗೆ ಕೈವರ್ತಿಸಿದಂ ॥ ೪೮

ಇಂತಪ್ಪ ಚೌಡಪನದಟನಾಂಪೊಡಶಕ್ಯಮಾಗಿ ೪೯

ಅತುಲಭುಜಬಲಪರಾಕ್ರಮ
ಯುತರರ್ಥವನಿತ್ತು ಕಂಡರರಿನೃಪವನಿತಾ ।
ತತಿವೈಧವ್ಯದಿ ದೀಕ್ಷೆಯ
ನಾಂತುರುತಚ್ಚೌಡಧೀರನಸಿಗಳ್ಕದರಾರ್ ॥ ೫೦

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ೫೧

ಕಡುಹಿಂ ರಾಯರನೆಣಿಸದೆ
ನಡೆವದಟರ್ಕಳನೆ ಪಿಡಿದು ನಿಗಳವನಡಿಯೊ ।
ಳ್ತೊಡರಿಸಿ ಕೆಲಂಬರಂ ಹೆಡ
ಗುಡಿಗೊಳಗಾಗಿಸಿ ಮರಳ್ದನಾ ಚೌಡೇಂದ್ರಂ ॥ ೫೨

ಇಂತಾ ಚೌಡಪನಹಿತಕ್ಕೃ
ತಾಂತಂ ಕರಮೆಸೆವ ಭದ್ರಪನುಜಸಹಿತಂ ।
ಸಂತಸದೆ ಮರಳ್ದು ಸೇನಾ
ಸಂತತಿವೆರಸೈದಿ ರಾಯರಂ ಮಿಗೆ ಕಂಡಂ ॥ ೫೩

---

* ಇಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಗಣನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಿದ್ದಾನೆ. (ಈವಿಚಾರವಾಗಿ ಉಪೋದ್ಘಾತದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ) ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಗಣನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಿದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ನಕ್ಷತ್ರಚಿಹ್ನೆಯಿಂದ ಗುರುತು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇಂತು ಕೃಷ್ಣರಾಯನಂ ಕಂತು ನಿಗಳಹಡೆಗುಡಿಗಳಿಂಗೊಳಗಾಗಿಸಿ ತಂದ ಪ್ರತ್ಯರ್ಥಿಮನ್ನೆಯರಂ ತತ್ಪಾದಾರವಿಂದದೊಳ್ಕೆಡಹಿಸಿ, ಸಂಧಾನಮುಖದಿಂದೊಡನೈದಿದ ಕೆಲಂಬರ್ ತಂಡುಮನ್ನೆಯರ್ಕಳಿಂ ಕಾಣಿಸಿ, ಮತ್ತಂ ಕೆಲಂಬರಗಿದಿತ್ತರ್ಥಾಭರಣವಸ್ತ್ರವಸ್ತುವಾಹನನಿಚಯಂಗಳುಮಂ ಮುಂಗಡೆಯೊಳಿರಿಸಿ, ಸಂದರ್ಶನಂಗೆಯ್ವಲ್ ತತ್ಕೃಷ್ಣರಾಯನಭಿವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತತ್ಯಂತಪ್ರಮುದಿತಮಾನಸನಾಗಿ ಚೌಡಪಭದ್ರಪರಸಾಲಿಂಗನಂಗೈದು[1] ಮನ್ನಿಸಿ ಪತ್ತೆಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಗ್ರಾಮವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಮರಳ್ದು ಮರುಳ್ದು ಕೇಳ್ದು ಪೊಂಪುಳಿಯ ಪಟುತರಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಪ್ಪಿವರನಿನ್ನುಂ ಪೆರ್ಚಿಸಿ[2] ತುರುಷ್ಕರ್ಗಲಗಣಿಸಾಗಿ ನಿಲಿಸಲ್ವೇಳ್ಕುಂದು ಮನದಂದು ತದುಚಿತಮಾದ ತೊಡವುಡುಗೊರೆತಾಂಬೂಲಂಗಳುಮನಿತ್ತಾದರಿಸಿ ಚಾಮೀಕರಲಾಂಛನಲಾಂಛಿತಮಾದನೆಗಳ್ವಾಯಿಗಳಿಂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರ್ಪ ಪೊಸಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಿಕ್ಕಿ ನಿಜನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಪಿ ಬಳಿಕ್ಕಂದಿನದಿನದೊಳತಿಪ್ರೀತಿಯಿಂ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತುಮಿರುತ್ತಿರಲತ್ತಮುತ್ತರದಿಕ್ಕಿನೊಳಿರ್ಪವಿದ್ಧಕರ್ಣರ್ ದಾಳವರಿಯಲ್ವೇಳ್ಕುಂದು ದುರ್ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯಂ ರಚಿಸುತಿರ್ದಪರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನಮಂ ಬೇಹಚರರ ಮುಖದಿಂ ಕೇಳ್ದು ತುರಷ್ಕರ್ಗಾಸ್ಪದಮಾಗದಂತು ಚೌಡಪಭದ್ರಪರಂ ಗಡಿಮುಖದೊಳ್ನಿಲಿಸಿದೊಡೆಂಮಕಜ್ಜಂ ಮುಂದೆ ಶೇಖರಮಪ್ಪುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ತತ್ಕಾಲೋಚಿತಮಾಗಿಪರಿಮಿತಾಪ್ತಮಂತ್ರಿನಿಯೋಗಿಜನರ್ವೆರಸೊಡ್ಡೋಲಗಂಗೊಟ್ಟು ಚೌಡಪಭದ್ರಪರಂ ಬರಿಸಿ ಪತ್ತೆಕರೆದು ಸಮೀಪದೊಳ್ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡಾ ಕೃಷ್ಣರಾಯಂ ಮಂದಸ್ಮಿತವದನಾರವಿಂದನಾಗುತ್ತುಮಾಚೌಡಪಭದ್ರಪರೊಡನಿಂತೆಂದಂ ॥ ೯೪

ಅರಿಚಯಮುಮೆಡೆಯಾಡದವೊ
ಲ್ಕರಮೊಪ್ಪುವ ಚಂದ್ರಗುತ್ತಿ ಕೆಳದಿಯ ಮುಖದೊಳ್ ।

---

1 ಗೈದು ಸಂಗ್ರಾಮವೃತ್ತಾಂತಮಂ (ಬ)

2 ಪೆರ್ಚಿಸನಿಲಿಸಲ್ವೇಳ್ಕುಂದು (ಬ)

ಹೊರಪೊಳ್ಳ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಪ
ಸುರುಚಿರಪರಮಾಧಿಕಾರಮಂ ನಿಮಗೀವೆಂ ॥ ೯೫

ಹೆಮ್ಮೆಯೊಳೀಯಧಿಕಾರದ
ಬಿಮ್ಮೆಳಿಯದ ತೆರದೆ ರೂಡಿವೆತ್ತಿಳಗೆ ಕರಂ ।
ದಿಮ್ಮಿದರಾಗಿ ದಿಟಂ ನೀ
ವೆಮ್ಮವರೆಂದೆನಿಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರ್ಪವೊಲುಂ ॥ ೯೬

* ಕೆಳದಿ ಯಿಕ್ಕೇರಿ ಪೆರ್ಬೆಯ
ಲೆಲಗಳಳೆ... .. ..ಯೊಪ್ಪುವ ಮೋದೂ ।
* ರ್ಕಲಿಸೆ ಲಾತವಡಿ ಯೆಂಬೀ
ವಿಲಸನ್ಮಾಗಣಿಗಳೆಂಟುಮಂ ನಿಮಗೀವೆಂ ॥ ೯೭

ಮಿನುಪೆಂಟುಮಾಗಣಿಗಳುಮಂ
ನನುನಯದಿಂ ನಿಮ್ಮ ವಂಶಪಾರಂಪರೆಯಿಂ ।
ದನುಭವಿಪುದೆಂದು ವರಶಾ
ಸನಮಂ ತತ್ಕೃಷ್ಣರಾಯನುರೆ ಬರೆಸಿತ್ತಂ ॥ ೯೮

ಈ ಯೆಂಟು ಮಾಗಣಿಗಳಿಗೆ
ರಾಯನಿರ್ದೀವೆನಿಸಿ ಸುಖದೊಳಾಚಂದ್ರಾರ್ಕಂ ।
ಸ್ಥಾಯಿಗಳಾಗಿರ್ದಿಮಗೆ ಸ
ಹಾಯಿಗಳೆಂದೆನಿಸಿ ಬಾಳ್ವುದತಿಮುದದಿಂದಂ ॥ ೯೯

ಎಂದುರುಮದೇಭಘೋಟಕ
ವೃಂದಪದಾತಿಪ್ರತಾನಮಂ ನೃಪವರನೊ ।
*ಲ್ದಂದು ಕೈಗೊಳಿಸಿ ಪೊಸಪೂ
ನ್ನಂದಣಮಂ ವಿಲಸದಾತಪತ್ರವನಿತ್ತಂ ॥ ೧೦೦

ಅರಿದಲೆ ಸುಶಂಖ ಚಕ್ರಂ
ಕರವೊಪ್ಪುವ ಕನಕಚಾಮರಿ ಸೀಗುರ ಶೋಭಾ ।

ಕರವಿಲಸದುಭಯಚಾಮರಂ
ಸರನೇಜವೆನಿಪ್ಪ ಬಿರುದುಗಳನೊಸೆದಿತ್ತಂ ॥ ೧೦೧

ಇಂತಪ್ಪ ರಾಜಲಾಂಛನೋಪಯುಕ್ತಮಾದ ಬಿರುದುಗಳುಮನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿ ತದಾರಭ್ಯ ಕೆಳದಿಮೂಲಸಂಸ್ಥಾನದ ಮನ್ನೆಯ ಚೌಡಪ್ಪನಾಯಕನೆಂದು ಕರೆವುದೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಮಪ್ಪಂತು ನಾಲ್ಗಡೆಯೊಳಿರ್ಪ ಮನ್ನೆಯರ್ಗಂ ರಾಯಸಮಂ ಬರೆಸಿ ಸಂಗಡಮುಚಿತಮಪ್ಪ ಗುರಿಮಾನಿಸರಂ ಪ್ರಯಾಣವನೊಡರ್ಚಿಸಿ ನೀವುಂ ನಿಮ್ಮ ಮೂಲಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ಸಾರ್ದೆಂಟುಮಾಗಣಿಯ ಪ್ರಜೆಪರಿವಾರಮಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜಮುದ್ರಾಧಿಕಾರದ ಬಿಣ್ಪುಗುಂದದಂತಾಣೆ ಘೋಷಣೆಯಂ ಕೆಝುಂಕೆನಾಣ್ಬರಾಯಸಮುಂತಾದುವಂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡೆಮಗುಂಟಾದೆಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಂಗಳಲ್ಲಂ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಂಗಳ್ ಸರಿಯೆಂದು ಬಗೆದೀಪ್ರಕಾರದೊಳ್ ನಿರ್ಭೇದಮಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಂ ಸುಖಮಿರ್ಪುದೆಂದೊರೆದವರಿರ್ವರ್ಗಮುಚಿತಮಪ್ಪ ದಿವ್ಯತರನವರತ್ನಖಚಿತಸ್ವರ್ಣಾಭರಣಾಂಬರತಾಂಬೂಲಂಗಳನಿತ್ತಾದರಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಲತ್ಯಂತ [1] ಹರ್ಷಿತರಾಗಿ ತೆರಳ್ದೈತಂದು ಕೆಳದಿಪುರವರಮಂ ಸಾರ್ದೊಡನೆ ತತ್ಕಾಲೋಚಿತಮಾದರಮನೆಯಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ಕುಟುಂಬಸಹಿತಮಲ್ಲಿರ್ದಾಪುರದ ತೆಂಕಮುಖದೊಳ್ [2] ಹೊಡೆಯಂ ಬಲಿಯಿಸಿ ಕಾಯ್ಪು ಕಟ್ಟಲೆಗಳಂ ರಚಿಯಿಸಿ, ಶಕವರ್ಷಂ ೧೪೨೦ನೆಯ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ೩ಯಲ್ಲಿ ಈ ಚೌಡಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ಕೆಳದಿಪುರದರಮನೆಯೊಳ್ ರಾಜಪಟ್ಟಮಾಗಲೊಡನೆ ಕೆಳದಿ ಇಕ್ಕೇರಿಮೊದಲಾದಷ್ಟಮಾಗಣಿಗಳ ಪ್ರಜೆಪರಿವಾರನೆರೆಸಾಮಂತರಿಂ ಕಾಣ್ಕೆಗೊಂಡು ಸಂದರ್ಶನಂಗಳನಿತ್ತವರ್ಗಳಂ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನಂತರಂ ನಾಲ್ಗಡೆಯಮನ್ನೆಯರ್ಗಂ ರಾಯಸಮಂ ಬರೆಸಿ ತದುಚಿತಮಾದುಡುಗೊರೆಗಳಂ ಕಳುಪಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವಿಚಾರತತ್ಪರನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದು ತತ್ಪುರೀರಾಮೇಶ್ವರದೇವರ [3] ಗರ್ಭಗೃಹಮಂ ಶಿಲಾಮಯಮನಾಗಿಸಿ

1 ಅತ್ಯಂತವಿಭವಹರ್ಷಿತರಾಗಿ (ಬ) 2 ಹೊಡೆಯುಮಂ ಬಲಿಯಿಸಿ (ಕ)
3 ದೇವರಗೃಹಮಂ (ಬ)

ತತ್ಪೂಜಾರ್ಥಂ ಪಳ್ಳಿವೆಯುಲ ಗ್ರಾಮಮುಮಂ ಮತ್ತಂ ಕೆಲವು ಮಿಾಂಟೂದ ಗ್ರಾಮಂಗಳುಮಂ ಶಿವಾರ್ಪಣಂಗೈದು ಲೋಪಮಾಗದಂತು ತತ್ಪೂಜಾದಿವಿಭವಂಗಳಂ ನಡೆಯಿಸುತ್ತುಂ ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮಾರ್ಚನತತ್ಪರನೆನಿಸಿ ಬಹುವಿಧದಾನಧರ್ಮಂಗಳಂ ರಚಿಸುತ್ತುಮೆಡೆಯೆಡೆಗೆ ರಾಯನ ಮುಖದಿಂದೊದವಿದ ರಾಯರ ಜಯಕಜ್ಜಂಗಳನಾಗಿಸುತ್ತುಂ ದೆಸೆದೆಸೆಯೊಳತಿಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದು ಕೆಳದಿ ಇಕ್ಕೇರಿ ಚಂದ್ರಗುತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಮುಖಂಗಳೊಳ್ ವೈಹಾಳಿಗಳಂ ರಚಿಸುತ್ತತ್ಯಂತ ವಿಭವೋಪೇತನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿಂತು ಕತಿಪಯದಿವಸಂಗಳ್ಪೋಗಲೊಂದವಸರದೊಳ್ ‖ ೧೦೨

ಸುತಸಹಿತಂ ಚೌಡಪಭೂ
ಪತಿ ತಾನಿಕ್ಕೇರಿಗೈದಿರಲ್ ವೊಲವೊಂದು ।
ನ್ನತಮಾದ ಶುನಕನಂ ತ
ತ್ಕ್ಷಿತಿಯೊಳ್ಬೆಂಬತ್ತಿ ಪರಿಯುತಿರಲೀಕ್ಷಿಸುತುಂ ‖ ೧೦೩

ಇದು ತಾಂ ಪುಂಭೂಮಿ ಯೆನಿ
ಪ್ಪುದನರಿದೊಡನಲ್ಲಿ ಕೋಂಟೆಯಂ ಬಲಿದು ಬಳಿ ।
ಕ್ಕದರೊಳರಮನೆಯನಿಂದ್ರನ
ಸದನಕ್ಕಧಿಕಮೆನೆ ರಚನೆಗೈಸಿದನನುವಿಂ ‖ ೧೦೪

ಇಂತರಮನೆಯಂ ರಚನೆಗೈಸಿ ತದುಪಯುಕ್ತಮಾದ ಬೊಕ್ಕಸ ಭಂಡಾರ ಲಾಯ [1] ಗಜಾಶ್ವಶಾಲೆ ಯುಗ್ರಾಣ ಪಣತ ಮುಂತಾದ ಮಹಲ್ಗಳಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ಪುರ ಪೇಟೆ ತಳವಾರಗಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದುವಂ ರಚನೆಗೈಸಿ ಪೊರಗುಕ್ಕಡಮನೊಡ್ಡುಮಂ ಬಲಿಯಿಸಿ ತತ್ತದುಚಿತಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳ್ [2] ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಪಾಣಿಗಳ ಕಾಯ್ಪುಕಟ್ಟಲೆಗಳಂ ಪರುಠವಿಸಿ ನಿಜಾನುಜಭದ್ರಪನಾಯಕ ಸುತಸದಾಶಿವನಾಯಕ ಸ್ವಕುಟುಂಬಸಹಿತಂ ಸುಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ಕೆಳದಿಯರಮನೆಯಿಂ ತೆರಳ್ದತ್ಯಂತ

1 ಲಾಯಜಾನಸಾಲೆ ಉಗ್ರಾಣ (ಬ)

2 ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಪಾಣಿಕಾಯ್ಪು ಕಟ್ಟಲೆಗಳಂ, (ಕ)

ಸಂಭ್ರಮದಿಂ ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ೫ ಯಲ್ಲಿ ಯಿಕ್ಕೇರಿಯರಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಭದ್ರಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢನಾಗಿ ರಾಜಮುದ್ರಾಧಿಕಾರದ ಧರ್ಮರ್ಕ್ಷಣೆಯುಮೊಂದದಂತು ಪ್ರಜೆಪರಿವಾರಂಗಳನೋವುತ್ತಾವುದರಲ್ಲಿಯುಂ ತಾಂ ಜಾಗ್ರತ್ಪುರುಷನೆಂದೆನಿಸಿ ನಾಲ್ದೆಸೆಯುಮನ್ನೆಯರ್ಕಳೊಳ್ ಕೆಳದಿಯ ಚೌಡಪ್ಪನಾಯಕನೆಂದು ಪರಮಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿಂತು ವರ್ತಿಸುತ್ತುಂ ॥ ೧೦೫

ರಾಯ [1] ಬೆಸಸಿದ ಕಾರ್ಯನಿ
ಕಾಯವನಾಗಿಸುತೆ ಚೌಡನೃಪನವನಿಪಧೌ |
* ರೇಯನೆಂದೆನಿಸಿ ರಾಜ್ಯ
ಶ್ರೀಯಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂದೆ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದಂ ॥ ೧೦೬

ಇಂತಾ ಕೆಳದಿಯ ಚೌಡಪನಾಯಕಂ ತನಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟಮಾದ ಶಕವರ್ಷ ೧೪೨೦ನೆಯ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ೫ಯಾರಭ್ಯ ಶ್ರೀಮುಖ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೨ಯು ನೆಲೆಗೆ ವರ್ಷಂ ೧೫ ತಿಂಗಳು ೬ ಪರ್ಯಂತಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನಂಗೈದಂ ॥ [2]

ಪ್ರಥಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

---

1 ರಾಯರೂಹಿಸಿದಕಾರ್ಯ (ಕ, ಬ).

2 ಈ ಚೌಡಪನಾಯಕರಿಗೆ ಇಕ್ಕೇರಿಯರಮನೆಯ ಕೊಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಯಾಯ್ತು (ಕ)

ದ್ವಿ ತೀ ಯಾ ಶ್ವಾ ಸ ಂ.

ಆ ಚೌಡಪ್ಪನಾಯಕರ ತರುವಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೪೩೫ ನೆಯ ಶ್ರೀಮುಖ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೩ಯಲ್ಲಿ ಕೆಳದಿಯ ಚೌಡಪ್ಪ ನಾಯಕರ ಕುಮಾರರಾದ ಸದಾಶಿವರಾಯ ನಾಯಕರಿಗೆ ಇಕ್ಕೇರಿಯ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂ.

ವರಚೌಡಪನೃಪತಿಯನಂ
ತರದೊಳ್ತತ್ತನುಜನಹ ಸದಾಶಿವಧರಣೀ ।
ಶ್ವರನರಿಕುಲಮದತಿಮಿರೋ
ತ್ಕರದಿನಕರನಾಳ್ದನೊಪ್ಪುವವನೀತಳಮಂ ॥ ೧

ಆ ನರನಾಥಪುಂಗವನರಾತಿಮದೇಭವಿದಾರಣೋಗ್ರಪಂ
ಚಾನನನಾನತಾಮರಮಹೀಜನಶೇಷಕಲಾಪ್ರವೀಣನೀ ।
ಶಾನಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷಪರಿಲಬ್ಧಮಹೋನ್ನತಭೂರಿವೈಭವಂ
ತಾನೆಸೆದಂ ಮಹಾಧಿಕಸದಾಶಿವನಾಯಕನುಗ್ರಸಾಯಕಂ ॥ ೨

ಇಂತು ವಿರಾಜಿಸುತ್ತುಮಿರಲ್ ಕತಿಪಯ ದಿನಂಗಳ್ ಪೋಗಲೊಡನೆ॥ ೩

ಶಂಕರಪಾದಪದ್ಮಮದಭೃಂಗಸದಾಶಿವರಾಯನಾಯಕಂ
ಗಂ ಕಡುಚೆಲ್ವ ಪುತ್ರನೊಗೆದಂ ಸದಶೇಷಸುಖಪ್ರದಾಯಕಂ ।
ಅಂಕದೊಳ್ಕದೆ ಮಾರ್ಮಲೆವರಾತಿಗಳುರ್ವ ನಿವಾರಿಪುಜ್ಜ್ವಲ
ತ್ಸಂಕಣನಾಯಕಂ ಶುಭವಿಧಾಯಕನಾತ್ತಜಯೋಗ್ರಸಾಯಕಂ ॥ ೪

ಮಗುಳಾ ಸದಾಶಿವೇಂದ್ರಂ
ಗೊಗೆದಂ ಸತ್ಪುತ್ರನೊರ್ವನನುಪಮರೂಪಂ ।

ಮಿಗೆ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಕಲಾಪಂ
ಜಗತೀಸುಮೆಚಾಪಚಿಕ್ಕಸಂಕಣಭೂಪಂ ॥ ೫

ಇಂತೊಗೆದು ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ಪ ಸತ್ಪುತ್ರರಿರ್ವರ್ಗಂ ನವಯೌವನೋದಯವಾಗಲೊಡನೋರೊರ್ವರ್ಗಿರ್ವರಿರ್ವರ ಕನ್ಯಾರತ್ನಂಗಳನತ್ಯಂತವಿಭವದಿಂ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಿ ತತ್ಪುತ್ರರ್ಕಳ್ವೆರಸತಿಸಂಭ್ರಮಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲಾಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್॥ ೬

ಮಿಸುಗುವರಾತಿಜಾಲವದಟಂ ಮಿಗೆ ಮಗ್ಗಿಸೆ ಕೃಷ್ಣರಾಯರೀ
ದೆಸೆಗೆ ಚಮೂಸಮೂಹವೆರಸೈದಿರೆ ಚೌಡಪಸೂನುವೈದಿಸಂ ।
ಧಿಸೆ ಮಿಗೆ ಮನ್ನಿಸುತ್ತೆಮಗೆ ಮಾರ್ಮಲೆತಿರ್ಪಹಿತಾವನೀಶ್ವರ
ಪ್ರಸರದ ಗರ್ವಮಂ ತವಿಸಿ ನೀಂ ಬಹುದೆಂದು ತೆರಳ್ಚಲೊಲ್ಮೆಯಿಂ॥ ೭

ಇಂತೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಿ ಯುಚಿತಮ್ಮಾದುಡುಗೊರೆಯನಿತ್ತು ನಾಂ ಬರ್ಪನಿತರೊಳ್ನೀಂ ಮುಂತೈದಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಲುಬುರಗಿ ಕೋಂಟೆಗಳಂ ಕೊಂಬುದೆಂದೊರೆದು ಕೂಡೆ ಕೆಲವಶ್ವಗಜಪದಾತಿಗಳಂ ಕೂಡಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಡಲೊಡನೆ ಸೈನ್ಯಸಮೇತಂ ತೆರಳ್ದು ದಾಳಿವರಿಯಲೀವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ತಾಮ್ರತುಂಡಾಗ್ರೇಸರನಪ್ಪ ಅಮದಾನಗರದ ಭೈರೀ ನಿಜಾಮುಪಾತುಶಾಹನನುಮತಿಯಿಂ ಫೇರೋಜಖಾನ ತಾಲೀತಖಾನ ಸಂಜರ್ಖಾನ ಶಾತೇಖಾನ ಮುನಿಲಖಾನ ದಸ್ತುರಖಾನ ವಜ್ರಖಾನ ರಾವುತಖಾನ ಬೊಕ್ಕಸಿಂಗರೆಂಬತ್ಯದ್ಭುತಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಪ್ಪ ವಜೀರರ್ಕಳೊಂದಾಗಿಯಪರಿಮಿತ ಸೈನ್ಯಸಮೂಹಸಹಿತಂ ತೆರಳ್ದೈತಂದು ಜಂಬುಖಂಡಿಯೆಂಬ ಸ್ಥಳದೊಳ್ ಬಾಹ ವ್ಯೂಹಮಂ ಕಟ್ಟಿ ರಣರಂಗಕ್ಕಿದಿರ್ಚಿ ನಿಲಲವರ್ಗಂ ಕೈಗಲಸಿಮಹಾಯುದ್ಧಂ ಪಣ್ಣಿ ರಾಯಸೈನ್ಯಂ ನಿಂದು ನಿತ್ತರಿಸಲಮ್ಮದೆ ಮುರಿದು ಪಿಂದೆಗೆಯುತ್ತುಮಿರಲಭೀಕ್ಷಿಸಿ ಸದಾಶಿವರಾಯನಾಯಕಂ ತಾನೆ ತೆರಳ್ದು ಮೇಲ್ವಾಯ್ದು ಕೈಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲ್ ಸಂಗಡಮೆಳ್ತಂದ ವಜೀರರ್ಕಳ್ವೆರಸು ಬೊಕ್ಕಸಿಂಗನಿದಿರ್ಚಿ ನಿಂದು ಕೈಗೆಯ್ಯಲಾಬೊಕ್ಕಸಿಂಗನ ಕ್ರೂರಾಸಿವಿಘಾತಿಯಿಂ ಸದಾಶಿವನಾಯಕಂ ತೊಟ್ಟೈರ್ದ ಝಿಲೆ

ಯಂ ಪರಿದು ಪೆಗಲ್ವಿಡಿದು ನಡುಬೆನ್ನಿಂಬರಂ ಮುರಿಸಾದ ಮಸೆದೋರ ಲಾಗಳಾ ಗಾಯಮಂಸೈರಿಸಿ ಮಹಾಧೈರ್ಯ ಪರನಾಗುತ್ತಾತ್ಮಸೈನ್ಯಂವೆ ರಸತ್ಯಂತಕೋಪಾಟೋಪದಿಂ [1] ಕಗ್ಗೊಲೆಯಂಬಿಳ್ದು ಕೈಗೆಯ್ಯುತ್ತು ಮಿರಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೮

ಎಸೆವಾ ತಾಲಿತಖಾನನೊಂದುಕಡೆಯೊಳ್ ಫೇರೋಜಖಾನಂದಲೊಂ
ದೆಸೆಯೊಳ್ದಸ್ತುರಖಾನನೊಂದುಮೊಗದೊಳ್ ಶಾಲೇಯನೊಂದಿಕ್ಕಿನೊ
ಳ್ಮಸುಪಾಸಂಜನಖಾನನೊಮ್ಮೊಗದೆ ವಜ್ರಾಖ್ಯಂ [2] ಮುನಿಲ್ಖಾನಬೊ
ಕ್ಕಸಿಗಂ ರಾವುತಖಾನರೌಂಕಿ ಖತಿಯಿಂ ಕೈಗೆಯ್ದರಂದಾಜಿಯೊಳ್॥ ೯

ಇಂತಷ್ಟವಜೀರರ್ಕಳೆಣ್ದೆಸೆಗಳೊಳಾತ್ಮಸೈನ್ಯಂವೆರಸೊರ್ಮೆ ಮುತ್ತಿ ಮುಸುಂಕಿ ಕೈಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲಾಗಳಾ ಸದಾಶಿವನಾಯಕಂ ಧೈರ್ಯಂಗುಂದದೆ ನಿತ್ತರಿಸಿ ನಿಂದು ಮಹಾಯುದ್ಧಮಂ ರಚಿಸಿ ॥ ೧೦

ತಾಲಿತ ಖಾನನ ಸಮರದ
ಲೀಲೆಯನುರೆ ನಿಲಿಸಿ ಕುಂತದಿಂ ದಸ್ತುರನಂ ।
ಕೀಲಿಸಿ ಫೇರೋಜನ ಕ
ಣ್ಣಾಲಿಗೆ ನೀರ್ವರಿಸಿ ಕೆಡಪಿದಂ ಶಾಲೆಯನಂ ॥ ೧೧

ಔಂಕಿದ ಸಂಜನಖಾನನ
ಬಿಂಕವನುರೆಮುರಿದು ವಜ್ರಖಾನನನಾದಂ ।
ತೇಂಕಿಸಿ ರಾವುತಖಾನನ
ನಂಕದೆ ಗೆಲ್ದೆಸೆವ ಮುನಿಲಖಾನನ ಮುರಿದಂ ॥ ೧೨

ಮುರಿದ ವಜೀರರನೀಕ್ಷಿಸು
ತುರುತರಕೋಪದೊಳದಿರ್ಚಿ ಸೈನ್ಯಸಮೇತಂ ।
* ತರುಬಿ ಮಾರ್ಮಲೆತು ಕೈಗೆ
ಯ್ದುರುಬುವ ಕಲಿಬೊಕ್ಕಸಿಂಗನಂ ನೋಯಿಸಿದಂ ॥ ೧೩

1 ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂ ಕೈಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲ್(ಬ)   2 ವಜ್ರಾಖಾರ್(ಕ)

ಮಿಕ್ಕುರುಬುವ ಭಟರಂ ಖ
ಡ್ಗಕ್ಕಾಹುತಿಯಿತ್ತು ಕುಂತದಿಂ ಕೆಲಕೆಲರಂ ।
ಸೆಕ್ಕಿ [1] ಶರಹತಿಯಿನನಿಬರ
ಡೊಕ್ಕೆಗಳಂ ಡೋರುಗಳದ ನಾನ್ಯ ಪತಿಲಕಂ ॥ ೧೪

ಇಂತೀ ಪ್ರಕಾರದೊಳ್ಮಹಾಯುದ್ಧಮಂ ರಚಿಸಿ, ೧೫

ವರಜಂಬುಖಂಡಿಯೆಡೆಯೊ
ಳ್ತರುಬಿದ ತುರುಷ್ಕಪತಿಯ ಖಾನರನೆಲ್ಲಂ ।
ಕುರಿದರಿದು ಬೊಕ್ಕಸಿಂಗನ
ಸೆರೆವಿಡಿದೆಳ್ತಂದು ರಾಯರಿಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದಂ ॥ ೧೬

ಇಂತೆಸೆವ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಪ್ಪ ಬೊಕ್ಕಸಿಂಗನಂ ಕೈಸೆರೆವಿಡಿದೊಪ್ಪಿಸಿ ರಾಯರಂ ಪರಮಸಂತೋಷಂಬಡಿಸಿ ಬಹುಳಸನ್ಮಾನವನಾಂತು ಮನ್ನೆಯರ್ಕಳೊಳ್ಪರಮಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೭

ಆ ತರುವಾಯಿಯೊಳಂ ಪ್ರೊ
ಕ್ಕಾತಂ ರಾಯರ್ಗೆ ಮಲೆತ ಕಲ್ಯಾಣದ ವಿ ।
ಖ್ಯಾತಸುದುರ್ಗವರಾತಿ
ವ್ರಾತವನುರೆ ಪೊಯ್ದು ಲಗ್ಗೆಯೊಳ್ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೧೮

ಮೆರೆವಾ ದುರ್ಗವನಾನೃಪ
ನುರೆ ಕೊಂಡಿಮ್ಮಡಿಸದಾಶಿವೇಂದ್ರನೆನಿಪ್ಪೀ ।
ಬಿರುದಿನಭಿಧಾನಮಂ ಮಿ
ಕ್ಕರಸರ್ತಲೆದೂಗೆ ರಾಯರಿಂ ಪಡೆದೆಸೆದಂ ॥ ೧೯

ಮತ್ತಮಾ ಕಲ್ಯಾಣದುರ್ಗಮಂ ಕೊಂಡು ಬರ್ಪವಸರದೊಳ್ ಕಲುಬುರುಗಿಯುವರ್ಮಾರ್ಮಲೆತಿರಲ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯರಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತಮ್ಮ ಕರಕಮಲದೊಳ್ಪಿಡಿದಿರ್ಪ ಜಮುವಾಡನ ಕೋಂಟೆಗಂ [2] ಪರಿದು ತಮ್ಮ

---

[1] ಸಿಕ್ಕಿ (ಬ)   [2] ಪಣಿದು (ಕ, ಬ)

ಸಮೀಪದೊಳಿರ್ಪ ಮನ್ನೆಯರ್ಕಳಂ ಕರೆದೀಕೋಂಟೆಯಂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಬುದೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಲವರ್ಗಳಿದೆಮಗಶಕ್ಯಮಾದ ಕಜ್ಜಮೆಂದು ಮುಂಪೋಗಲಮ್ಮದಾಲೋಚಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೨೦

ಭೀಕರತರರಿಪುಸೇನಾ
ನೀಕವನೆಸಿಯುರೆಯುತಧಿಕಶೌರ್ಯದೊಳೊಳಬಿ ।
ಳ್ದಾ ಕಲುಬುರುಗಿಯ ದುರ್ಗವ
ನೇಕಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ತನ್ನೃಪಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೨೧

ಕಲುಬುರುಗಿಯ ದುರ್ಗವನಿಂ
ತಳವಿಯೊಳಂ ಕೊಂಡು ರಾಯರಂ ಮೆಚ್ಚಿಸಿಯು ।
ಗ್ಗಳನೆನಿಸಿ ಕೋಂಟೆಕೋಲಾ
ಹಲನೆನಿಪೀಬಿರುದನಾಂತು ರಾರಾಜಿಸಿದಂ ॥ ೨೨

ಇಂತು ಕಲುಬುರುಗಿಯ ದುರ್ಗಮಂ ಧೂಳಿಗೋಂಟೆಯಂ ಕೊಂಡನಂತರಂ ॥ ೨೩

ಕಡುಗಲಿಕೃಷ್ಣರಾಯರುರೆ ಜಾಲೆಯ ಪೊಳಡೆಗೈದೆ ಬಂದು ಪೆ
ಲ್ಲಡಿಗಳನೈದೆ ಸಂಧಿಸದಹಂಕೃತಿಯಿಂ ಕರಮುದಿದಿರ್ಚಿ ನಿಂ ।
ದೆಡವಮುರಾರಿ ಯೆಂಬವಟರಂ ಮುರಿದೇರ್ದವರಿರ್ಪ ಕೋಂಟೆಗೊಂ
ಡೆಡವಮುರಾರಿ ಯೆಂಬ ಬಿರುದಂ ಪಡೆದೊಪ್ಪಿದನಾನರಾಧಿಪಂ ॥ ೨೪

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಕೃಷ್ಣರಾಯಂ ಸದಾಶಿವನಾಯಕನಂ ಕರೆದು ತನಗೆ ಮಾರ್ಮಲೆತಿರ್ಪ ಬರೀದಪಾತುಶಾಹನ ಮದೋದ್ರೇಕಮಂ ಮಗ್ಗಿಸಿ ಬರ್ಪುದೆಂದು ನಿಯಮಿಸಿ ಕಳುಪಲ್ ದಾಳಿವೆರಿಯುತ್ತೈತರ್ಪ ವಾರ್ತೆಯಂ ಬರೀದಪಾತುಶಾಹಂ ಕೇಳ್ದತ್ಯಂತಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದ ತ್ಯದ್ಭುತಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಪ್ಪ ವಜೀರರ್ಕಳ್ವೆರಸಪರಿಮಿತಹಸ್ತ್ಯಶ್ವ ಪದಾತಿಸಮೂಹಸಮೇತನಾಗಿ ತೆರಳ್ದೈತಂದು ರಣಕ್ಕಿದಿರ್ಚಿ ನಿಲಲು ಭಯಸೈನ್ಯಕ್ಕಂ ಕೈಗಲಸಿ ಮಹಾದ್ಭುತಮಾದ ತುಮುಲಯುದ್ಧಂ ಪಣ್ಣಲಾಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೨೫

ದಂತದ ಸೂನಗೆ ಸೊಂಡಿಲೊ
ಳಾಂತಸಿ ವೈಗಮರ್ದ ಜಿಲೆಯ [1] ಬಕತರ ಚೊಡಾ ।
ಲಂ ತೊಳಪಾನೆಯನೇರ್ದಿದಿ
ರಾಂತಂ ಧುರಕಾಬರೀದಯವನಾಧೀಶಂ ॥ ೨೬

ಮೆತ್ತಮೂವೇಳಯೊಳ್ ॥ ೨೭

ಛರಿಕ್ಕೈಗಳೊಳಾಂತಸಿ ಬಕ
ತರ ದಂತಂಗಳೊಳಮರ್ದ ಸೂನಗೆಯೆಸೆಯಲ್ ।
ಕರಪದವೊಗೆದೆಡೆಯಾಡುವ
ಗಿರಿಕುಲವೆನೆ ಕವಿದುವಾನೆವಿಂಡೆಣ್ದೆಸೆಯೊಳ್ ॥ ೨೮

ಕುಂತಚಲನ್ಮಹಾಸಿವರಕಾರ್ಮುಕಸಾಯಕವೃಂದಮಂ ದಲಂ
ದಾಂತು ಕರಂಗಳೊಳ್ ಲಸದಯೋಮಯಚಾರುತನುತ್ರವೊಪ್ಪೆ ಕ ।
ಲ್ಪಾಂತಸಮುತ್ಥವೀಚಿಯದಂತಿರೆ ರಾವುತರಾಜಿಯಶ್ವಜಾ
ಲಂ ತವೆ ಸುತ್ತಲುಂ ಕವಿದುವಾಲಯವಾರ್ಧಿಯ ವೀಚಿಯಂದದಿಂ ॥ ೨೯

ಪೊಸಮಸೆವೆತ್ತ ಸರಳ್ ಝಳ
ಪಿಸುವಸಿ ಗಲ್ಲಿಸುವ ಕುಂತಮುಗ್ಗಿದೊರೆಯಿಂ ಜೂ ।
ರಿಸುವ ಕಠಾರಿಕುಲಂ ಕರ
ಮೆಸೆಯಲ್ಕುಸುಕಿದುದು ಪತ್ತಿಚಯಮೆಣ್ದೆಸೆಯೊಳ್ ॥ ೩೦

ಆ ಸದಾಶಿವನರೇಂದ್ರನ
ಸಾಸವನೇನೆಂಬೆನಿಂತು ಮುಸುಕಿದ ರಿಪುಸೇ ।
ನಾಸಮುದಯಮೆಂಬಟವೀ
ದೇಶವನುರೆ ಸವರತೊಡಗಿದಂ ಖತಿಯಿಂದಂ ॥ ೩೧

ಕುರಿವಿಂಡಿನ ಮಧ್ಯದೆ ಪೊ
ಕ್ಕುರುಬುವ ಪೆರ್ಬುಲಿಯೊಲಾ ಸದಾಶಿವರಾಯಂ ।

---

1 ಕಿಲೆಯ, ಕ. ಖ.

ಶರಕುಂತಖಡ್ಗಹತಿಯಿಂ
ತರುಬಿದ ತೌರುಷ್ಕಸೈನ್ಯಮಂ ಬರಿಕೈದಂ ॥ ೩೨

ಇಂತೊಳಪೊಕ್ಕು ಕೈಗೆಯ್ವ ಸದಾಶಿವರಾಯನದಟನಾಂಪೊಡಶಕ್ಯಮಾಗಿ ನಿತ್ತರಿಸಲಮ್ಮದೆ ॥ ೩೩

* ನೊಂದು ನುಗ್ಗಾಗಿ ಭಂಗಕೆ
ಬಂದುರೆ ಕೈದುಗಳನಿಕ್ಕಿ ಕೈಮುಗಿದು ಪೊಗ ।
* ರ್ಗ್ಗಂದಿ ಪಾಡಳಿದು ಮಡಮುರಿ
ದಂದಿರದೆಣ್ದೆಸೆಗೆ ಪರಿದುದರಿಬಲದದಟರ ॥ ೩೪

ಮುರಿವಡೆದಾತ್ಮಸೈನ್ಯವನಭೀಕ್ಷಿಸಿ ಪಶ್ಚಿಮರೆದಾಬರೀದನ
ತ್ವರತರಕೋಪದಿಂದುಳಿದಿಭಾಶ್ವಪದಾತಿಸಮೇತನಾಗಿ ಸಂ ।
ಗರದೊಳದಿರ್ಚಿ ನಿಂದುರೆ ಸದಾಶಿವರಾಯನ ಸಂಮುಖಕ್ಕೆ ಭಾ
ಸುರಮದದಂತಿಯಂ ಭರದೆ ನೂಂಕುತೆ ತುಳ್ಕಿದನಂಬಿನಬ್ಧಿಯಂ ॥ ೩೫

ಮದದಂತಿಯೆಂಬ ಬೆಟ್ಟದ
ತುದಿಯೊಳಗಿರ್ದಾ ಬರೀದನೆನಿಸುವ ವಿಲಯಾಂ ।
ಬುದಮಂಬಿನ ಮಳೆಯಂ ಕರೆ
ದುದು ಧರೆಯೊಳ್ ಶೋಣಿತಾಂಬು ನೆರೆ ಪರಿವಿನೆಗಂ ॥ ೩೬

ಇಸುವಂಬಿನುರುಬೆಯಂ ಸೈ
ರಿಸುತಶ್ವವನ್ನೆದೆ ಮೀಂಟ ಕೂರಸಿಯಿಂ ಚೂ ।
ರಿಸುತೊಳಪೊಕ್ಕುರುಬುವ ಯವ
ನಸಮೂಹಾಧೀಶನುರುಬೆಗಂದಿದಿರಾಂತಂ ॥ ೩೭

ಇಂತಾ ಬರೀದಪಾತುಶಾಹಂಗಿದಿರ್ಚಿ ನಿಂದಿರ್ವಕ್ಕಂಗಳೊಳ್ಳುರುಬಿ ತರುಬಿ ಮುಸುಂಕಿ ಕೈಗೆಯ್ವದಟರ್ಕಳನಾತ್ಮಕರಾಸಿಕುಂತಯಮದಂಷ್ಟ್ರಾನಿಶಾತಸಾಯಕಮುಖವಿಘಾತಿಯಿಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ಬರೀದಪಾತುಶಾಹನಡರ್ದ ಮದೇಭದ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕಂ ತದೂರ್ಧ್ವಮುಖಕ್ಕಂ ತಾನೇರ್ದ

ಶ್ವವನಡಿಗಡಿಗೆ ಮೇಲ್ವಾಯ್ಸಿ ತನ್ಮಹಾಗಜದಂಗೋಪಾಂಗಂಗಳೊಳ್ತೊ
ಡರ್ಚಿದ ಮಿಳಿ ಪೊರಜೆ ಜೊತ್ತಗಂಗಳುಮಂ ನಿಲುನಿಲುಂಕಿ ಪೊಯ್ಪೊ
ಯ್ದು ಕತ್ತರಿಸಿ ರೆಂಚೆಯುಂ ಸಡಲ್ಚಿಸಿ ಪಾಕರಮಂ ಪತನಂಗೈಸಿ ತತ್ಕುಂ
ಜರವನಾತ್ಮವಶಂಗೈವನಿತರೊಳ್, ಬರೀದಪಾತುಶಾಹಂ ಸಾಧನಜಮೆತ್ಕೃ
ತಿಯಿಂ ಸಮೀಪದೊಳಿರ್ಪ ಮೊಗುಳೊಂದಾನೆಯುಂ ಜೆಂಗೆವಾಯ್ದು ಹರಿ
ಹಂಚಾವ ಸೈನ್ಯವನೊಂದುಗೂಡಿಸಿ ಹುರಿಗಟ್ಟಿಸಿ ಮೊಗುಳ್ದು ಕೋಪಾ
ಟೋಪದಿಂ ಮೊರ್ಮಲೆತು ರಣರಂಗಕ್ಕಿದಿರ್ಚಿ ನಿಂದು ಕೈಗೆಯ್ಯುತ್ತು
ಮಿರಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೩೮

ಭಾಸುರೇಭವಾಜಿವಾಹಿನೀಸಮೇತನಾಗಿ ತಾಂ
ಸಾಸದಿಂದಿರ್ಚಿದಾ ಬರೀದಪಾತುಶಾಹನಂ ।
ಗಾಸಿಮಾಡಿ ಗೆಲ್ದು ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳ್ತುರುಷ್ಕಸೇ
ನಾಸಮುದ್ರಮಂ ಕಳಂಕಿದಂ ಸದಾಶಿವೋರ್ವಿಪಂ ॥ ೩೯

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ॥ ೪೦

ಕೆಲಬರನುಗ್ರಕುಂತಹತಿಯಿಂ ಕೆಲರಂ ನಿಜಖಡ್ಗಧಾರೆಯಿಂ
ಕೆಲಬರನೊಳ್ಕತಾರಿಯುರುತೀವ್ರಮುಖಾಭಿವಿಘಾತಿಯಿಂ ಕರಂ ।
ಕೆಲಬರನಾಶಿಲೀಮುಖಸಮೂಹಮಹಾದ್ಭುತವೃಷ್ಟಿಪಾತದಿಂ
ಕೆಲಬರುಮಂ ನಿಜಾಶ್ವಖುರಘಾತಿಗಳಿಂ ಪುಡಿಗೈದನಾನೃಪಂ ॥ ೪೧

ಅರಿದಿರಿದು ಕೊರೆದು ತತ್ತುರ
ದರಿದಿರದಸಿಯುರೆದು ಪೊಯ್ದು ಸದೆಬಡಿದುರೆ ನಿ ।
ಟ್ಟೊರಸಿ ಸದಾಶಿವನೃಪನೀ
ಪರಿಯಿಂದೆ ಬರೀಧಸೈನ್ಯಮಂ ಬರಿಕೈದಂ ॥ ೪೨

ಇಂತು ಕೈಗೆಯ್ವ ಸದಾಶಿವನಾಯಕನ ಘೋರಾಘೋರಿಗಿದಿರ್ಚಿ ನಿಲ
ಲಾಂಪೊಡಶಕ್ಯಮಾಗಿ ಪಟುತರಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳ್ಪಲಾಯನಂಬಡೆದು॥

ನುತಪುಂಡರೀಕಮಧ್ಯ
ಸ್ಥಿತಪಾದಬ್ರೊಮ್ಮನಂತೆ ಹರಿಯಂತೆ ಸಮು ।

ನ್ನತಭುವನಾಶ್ರಯರಾದ
ಕ್ಷಿತಿಗಳನೆನೆ ನಾಗಕಟಕಭೂಷಿತರಾದರ್ ॥ ೪೪

ವನರುಹವೈರಿಯ ವರನಂ
ದನನೆಂಬಂತಿರೆ ಕುಜಾಗ್ರವರ್ತಿಗಳಾದರ್ ।
ಮಿನುಪುಪರಾಗಾಂತದ ಶಶಿ
ದಿನಪರವೊಲ್ಮುಕ್ತಮಂಡಲಾಗ್ರಗಳಾದರ್ ॥ ೪೫

ಖಂಡ ಕರುಳೆಲು ತೊವಲ್ನರ
ತುಂಡಿಗೆ ಮಿದುಳಡಗು ತೊರಳ್ ನೆಣ ವಸೆ ನೆತ್ತ ।
ಗೊರ್ಜಂಡ ಕಾಳಜೆಗಳಿಂ ಜವ
ನುಂಡೊಗಡಿಸಿದಿಳೆಯು ಪೋಲ್ತುದಾರಣದ ಕಳಂ ॥ ೪೬

ಪರಿಕಿಪೊಡಂದು ರಣಂ ಜವ
ಹುರಮೆನೆ ರಣಭೂಮಿ ನರಕಬಂಧಮಯಂ ಸಾ ।
ಗರಮೆನೆ ಕೀಲಾಲಮಯಂ
ವರಜಂಬೂದ್ವೀಪದಂತೆ ನವಖಂಡಮಯಂ ॥ ೪೭

ಪೊತ್ತಂತಕನಾಳ್ಗಳ್ಬೀ
ಸತ್ತುದು ವರಚಿತ್ರಗುಪ್ತರಿಂ ಗಣಿಸಲ್ಕಾ ।
ದತ್ತಸದಳಮಾರಣದೊ
ಳ್ಸತ್ತವದಿರನಿನಿಬರೆಂದು ಲೆಕ್ಕಿಪನಾವಂ ॥ ೪೮

ಇಂತು ಪಣ್ಣಿದ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳ್ ಬರಿದಪಾತುಶಹಸೈನ್ಯಮಂ ಮುರಿದು ತದೀಯ ಹಸ್ತ್ಯಶ್ವಸಮೂಹಂಗಳುಮನುದಗ್ರಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಪ್ಪ ಕಲಬುರ್ ವಜೀರರ್ಕಳುಮನವನ ಡಾಲು ಡಮಾಮಿ ಸತ್ತಿಗೆ ಕೆಂಪಿನ ನಿಶಾನಿಯುಮಂ ಮತ್ತಂ ಮ್ಲೇಂಛಲಿಪಿಲಾಂಛನಲಾಂಛಿತಮಾಧ ಕಾಂಚನಮುದ್ರಾಂಗುಲೀಯಕ ಕಚ್ಛಳ[1] ಸಹಿತಮಡರ್ದಾನೆವೆರಸಾ

[1] ಕಚ್ಛಕಳ್, (ಕ. ಬ.)

ಬರೀದಪಾತುಶಾಹನುಮಂ ಕೈಸೆರೆತಂದು ರಾಯರ್ಗೊಪ್ಪಿಸಲ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯನಭಿವೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಹಾಹರ್ಷಿತನಾಗಿ ರತ್ನಾಭ [1]ರಣತಾಂಬೂಲಗಳನಿತ್ತಾದರಿಸಿ ತತ್ಸದಾಶಿವನಾಯಕಂಗಮರಿದಲೆ ಮೇಘಡಂಬರ ದಿವಾಪ್ರದೀಪ ಮುಂತಾದ ಬಿರುದುಗಳನಿತ್ತು ಬರೀದಪಾತುಶಾಹನ ಮುದ್ರಾಂಗುಲೀಯಕವಂ ಸದಾಶಿವನಾಯಕನ ಕಿರುವೆರಲಿಂಗಿಕ್ಕಿ [2] ಸದರ್ಬೊಕ್ಕಸೀಸಂ ಬಿಟ್ಟು ತದಾರಭ್ಯಂ ಬರೀದಸಪ್ತಾಂಗಹರಣಸದಾಶಿವರಾಯನಾಯಕನೆಂಬ ಬಿಂಕದ ಬಿರುದಿನಭಿಧಾನವನಿತ್ತು ಪಿರಿದು ಮನ್ನಿಸಲ್ ಮನ್ನಣೆಯನಾಂತು ಸಂತಸಂದಳೆದು ತತ್ಸಮೀಪದೊಳತಿಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನೆನಿಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೪೯

ಆ ರಾಯರನೋಸದಹಂ
ಕಾರದೆ ವಿಜಯಾಪುರಾಧಿಪನ ಬಲದಿಂ ಕೈ।
ದೋರಿದ ಶಾಲೆಯನೆಂಬ ವ
ಜೀರನನಂಕದೊಳ್ ಮುರಿದನಾನೃಪತಿಲಕಂ ॥ ೫೦

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೊಂದವಸರದೊಳ್ ॥ ೫೧

ಮಿಗೆ ಗರ್ವೋದ್ರೇಕದೆ ಸಂ
ಯುಗದೊಳ್ರಾಯರ್ಗಿದಿರ್ಚಿ ಕೈಗೆಯ್ದಮದಾ ।
ನಗರದ ನಿಜಾಮಶಾಹನ
ನೊಗಮಿಕ್ಕದ ತೆರದೆ ಧುರದೆ ಮುರಿದೋಡಿಸಿದಂ ॥ ೫೨

ಇಂತವರ್ದ ರಣಾಂಕದೊಳಮದಾನಗರದ ನಿಜಾಮಶಾಹನ ಮದೋದ್ರೇಕಮಂ ಮುರಿದು ಪಲಾಯನಂಗೊಳಿಸಲ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯಂ ಪ್ರಮುದಿತಮಾನಸನಾಗಿ ಸದಾಶಿವರಾಯನಾಯಕಂಗೇಕಾಂಗವೀರನೆಂಬ ಬಿಂಕದ ಬಿರುದಿನಭಿಧಾನವನಿತ್ತು ಮತ್ತಂ ಜೆಂಜೆಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯ

[1] ಮನೋಹರದಿವ್ಯತರನವರತ್ನಾಭರಣಾಂಬರತಾಂಬೂಲಂ (ಕ)
[2] ಸದರ್ಬೊಕ್ಕಸಿಂಗಂ ಬಿಟ್ಟು (ಕ)

ಕಂಗೆ ಬಲವಂತನೆಂಬ ಬಿರುದಿ[1]ನಭಿಧಾನಮಿರಲ್ ಬಿಡಿಸಿ ತತ್ಸದಾಶಿವರಾಯನಾಯಕಂಗಂ ಬಲವಂತನೆಂಬ ಬಿರುದಿನಭಿಧಾನಮುಮನನರ್ಘ್ಯರತ್ನಾಭರಣದಿವ್ಯಾಂಬರಂಮೊದಲಾದುಡುಗೊರೆವೀಳ್ಯಂಗಳನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿ ಜಯೋತ್ಸವದೊಳ್ಸಕಲಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ನಿಜಪುರಪ್ರವೇಶಂಗೈದು ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢನಾಗಿ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲ್ ತತ್ಸಮೀಪದೊಳ್ ಪರಮವಿಖ್ಯಾತಿವಡೆದು [2] ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದದೊಂದವಸರದೊಳ್ ‖ ೫೩

ಊಟವರಿದಾಂತ ರಿಪುಸೇ
ನಾಟವಿಯಂ ನಿಜಕರಾಸಿಯಿಂ ತರಿದು ಕರಂ ‖
ಮೀಂಟಾದ ಚಂದ್ರಗುತ್ತಿಯ
ಕೋಟೆಯನಾನೃಪತಿ ಲಗ್ಗೆಯೊಳ್ಸಾಧಿಸಿದಂ ‖ ೫೪

ಬಗೆಯದೆ ರಾಯರಟ್ಟಿದ ನಿರೂಪವನದ್ಭುತಸೈನ್ಯಗೂಡಿ ಸಂ
ಯುಗದೊಳದಿರ್ಚಿ ನಿಂದೆಸೆವ ಗುತ್ತಿಯ ಸಾಳುವನಾಯಕೇಂದ್ರನಂ ।
ಜಗುಳಿಸಿ ಯುದ್ಧದೊಳ್ಪಿಡಿದು ರಾಯರಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಮನ್ನೆಯರ್ಕಳೊ
ಳ್ಮಿಗಿಲೆನೆ ಸಾಸಮಂ ಮೆರದನೈದೆ ಸದಾಶಿವರಾಯನಾಯಕಂ ‖ ೫೫

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೊಂದವಸರದೊಳಾ ಸದಾಶಿವರಾಯನಾಯಕಂ ‖ ೫೬

ಧರೆಗಧಿಕನೆನಿಪ [2] ಬಂಕಾ
ಪುರದುರುಮಾದಣ್ಣವೊಡೆಯರುಮಂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ರಾ ।
ಯರಿನಷ್ಟಾದಶಕಂಪಣ
ವೆರೆದಾಗರದವನಿಯ ವರಮಂ ನೆರೆ ಪಡೆದಂ ‖ ೫೭

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಸದಾಶಿವರಾಯನಾಯಕಂ ರಾಯರನುಮತಿಯಿಂ ಬಂಕಾಪುರದ ಮಾದಣ್ಣವೊಡೆಯರಮುಖದಿಂ ಮದಗೆದ ಕೆಲಸಮಂ ಸಂ

---

1 ನಭಿಮಾನ (ಕ)

2 ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೊಂದವಸರದೊಳ್ (ಕ)

ಪೂರ್ಣಮನಾಗಿಸಿ ತನ್ಮಹಾತಟಾಕದೆಡೆಯೊಳ್ ಶೃಂಗಪುರದಿಂ ಸ್ವಾಮಿ
ಗಳಂತೆರಳ್ಚಿಸಿ ತಂದು ರಾಯರ್ಗಂ ತತ್ಸ್ವಾಮಿಗಳ್ಗಂ ಭೇಟಿಯಂಮಾಡಿಸಿ
ತದುಭಯಮುಖದಿಂದಧಿಕಸನ್ಮಾನಂಬೆತ್ತನೆಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೫೮

* ಮತ್ತಮಾರಾಯರಿಂಗಂ
ತಕ್ಕಿಗನೆಂದೆನಿಸಿ ನಡೆಯದುರೆ ಪೂರ್ವಲೆತಾ ।
ಮತ್ತಿಯತಿವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ದು
ರ್ವೃತ್ತನ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ರಾಯರಂ ಮೆಚ್ಚಿಸಿದಂ ॥ ೫೯

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೊಂದವಸರದೊಳಾ ಸದಾಶಿವರಾಯನಾಯಕಂ ಕೃ
ಷ್ಣರಾಯರಿಂ ಬೆಸಂಬಡೆದು ಘಟ್ಟವನಿಳಿದು ಪರಶುರಾಮಕ್ಷೇತ್ರಮಂ
ಸಾರ್ದು ॥ ೬೦

* ತುಳುವರಾಜರ್ಕಳೆಲ್ಲಂ
ಮಲೆತಿರೆ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಮೆರೆವ ಕಾಸರಗೋಡೊಳ್ ।
ತೊಲಗದ ಕಂಬವನಾನೃಪ
ತಿಲಕಂ ತಾ ನಿಲಿಸಿ ಮೆರೆದನತಿಸಾಹಸಮಂ ॥ ೬೧

ಇಂತು ಮಲೆತಿರ್ಪ ತುಳುವಮನ್ನೆಯರ ಮದಮಂ ಮುರಿದು
ಸ್ವಾಧೀನಂಗೆಯ್ದು ಕರಮಂ ಕೊಂಡು ಹಣಮಣಿಹಮಂ ತೆತ್ತು ನಡೆ
ವಂತು ಕಟ್ಟಳೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಮರಳ್ದೈತಂದು ರಾಯರಿಂದುಚಿತಮಾದು
ಡುಗೊರೆ ಮುಂತಾದ ಬಹುಮಾನಮಂ ಪಡೆದಾ ರಾಯರಿಂದಪ್ಪಣೆ[1] ವೆತ್ತು
ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗತ್ಯಂತಸಂಭ್ರಮದಿಂ ತೆರಳ್ದೈತಂದಿಕ್ಕೇರಿಯ ಪುರವರ
ಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಭದ್ರಸಿಂಹಾಸನಾಸೀನನಾಗಿ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲ
ನಂಗೈದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೬೨

ಉರುತರ ಕೆಳದಿಯ ರಾಮೇ
ಶ್ವರದೇವರ ನಂದಿಮಂಟಪವನಧಿಕಮನೋ ।

---

[1] ಅಪ್ಪಣೆವೆತ್ತುತೆರಳ್ದೈತಂದಿಕ್ಕೇರಿ, (ಬ.)

ಹರವಾಗೆ ಶಿಲಾಮಯಮಂ
ವಿರಚಿಸಿದಂ ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಕೌಶಲವಿಧಿಯಿಂ ॥ ೬೩

ರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗದ ಸ
ದ್ಧಾಮದೊಳುಜ್ಜ್ವಲಿಪ ಪಾರ್ವತೀಮೂರ್ತಿಯನು ।
ದ್ದಾಮಾಗಮವಿಧಿಯಿಂ ತ
ದ್ಭೂಮಿಪತಿಲಕಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೬೪

ಮಂಗಲಮಯರಾಮೇಶ್ವರ
ಲಿಂಗದ ನಿತ್ಯಾರ್ಚನಾರ್ಥಮತಿವಿಲಸದ್ಗ್ರಾ ।
ಮಂಗಳನಾನೃಪತಿಕುಲೋ
ತ್ತುಂಗಂ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯಿಂದೆ ಧಾರೆಯನೆರೆದಂ ॥ ೬೫

ರಾಜಿಪ ತದ್ರಾಮೇಶನ
ಪೂಜೆಯೊಳೊಂದಿನಿತು ಲೋಪಮಾಗದತೆರದಿಂ ।
ರಾಜನಿಭನಾ ಸದಾಶಿವ
ರಾಜಂ ನಡೆಯಿಸಿದನಾಗಮೋಕ್ತಕ್ರಮದಿಂ ॥ ೬೬

* ಮತ್ತಮಾ ಕೆಳದಿಯೊಳ್ಗ
ಲ್ವೆತ್ತು ವಿರಾಜಿಸುತುಮಿಹ ಮಹತ್ತಿನ ಮಠಮಂ ।
*ಬಿತ್ತರಂಗೈಸಿ ಜಂಗಮ
ಕುತ್ತಮುತರದಾನಧರ್ಮಗಳನಾಗಿಸಿದಂ ॥ ೬೭

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಸದಾಶಿವರಾಯನಾಯಕನಾರಗದ ಕುಶಾವತೀನಗರದ ನದೀತೀರದೊಳ್ ಸದಾಶಿವಪುರಮೆಂಬಗ್ರಹಾರಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಭೂಸುರರ್ಗಮತ್ಯುತ್ತಮನಿವೇಶನವೃತ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಶಿವಾರ್ಪಿತವಾಗಿ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಸ್ಥಿರಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತು ಮತ್ತಂ ತದಗ್ರಹಾರದೊಳ್ ಸ್ವನಾಮಾಂಕಿತಮಾದ ಶಿವಲಿಂಗವನಾಗಮೋಕ್ತವಿಧಾನದಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ವಿರಚಿಸಿ ದೇವಾಲಯಮಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ತಲ್ಲಿಂಗಪೂಜಾ

ರ್ಥಮತಿಮನೋಹರಮಾದ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಶಾಶ್ವತ ಮಾದ ಸುಕೃತಧರ್ಮಕೀರ್ತಿಗಳುಮಂ ಸಂಪಾದಿಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ೬೮

ಭೀಮಂ ಸಂಗರದೊಳ್ಸ
ತ್ರಾಮಂ ಭೋಗದೊಳ್ ಶಾಂತಿಗುಣದೊಳ್ಸೋಮಂ ।
ರಾಮಂ ನನ್ನಿಯೊಳಂದೀ
ಭೂಮಿಜನಂ ಪೊಗಳ್ ಬಾಳ್ದನಾನರನಾಥಂ ॥ ೬೯

ಮತ್ತಮಲ್ಲದೆ, ೭೦

ಅಪರಿಮಿತಗುಣಗಣಾಲಯ
ನುಪಮಾತೀತಪ್ರತಾಪನೆಂದೆನಿಸಿ ಧರಾ ।
ಧಿಪರತ್ನನಾಸದಾಶಿವ
ನೃಪನತಿಸದ್ಧರ್ಮದಿಂದಮಿಳೆಯಂ ಪೊರೆದಂ ॥ ೭೧

ಈ ಸದಾಶಿವನಾಯಕರ್ ತಮಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟವಾದ ಶ್ರೀಮುಖ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೩ ಆರಭ್ಯ ವಿಶ್ವಾವಸು ಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ೩ನೆಳಗೆ ವರ್ಷಂ ೩೧ ತಿಂಗಳ್ ೯ರ ಪರ್ಯಂತಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೈದರ್ *

ದ್ವಿತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

---

* ಈ ಸದಾಶಿವನಾಯಕರಿಗೆ ರಾಯತ ರಾಜಕಾರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಜಗ್ಗಳಿಯೆಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲು ದೇಹಾಯಾಸತೊಡಗಿ ಐಕ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಧಿ ಯಾಯಿತ್ತು. (ಕ).

ತೃ ತೀ ಯಾ ಶ್ವಾ ಸಂ

ಆ ಸದಾಶಿವರಾಯ ನಾಯಕರ ತರುವಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೪೮೬ನೆಯ ವಿಶ್ವಾವಸು ಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ೫ಯಲ್ಲಿ ಸದಾಶಿವನಾಯಕರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕುಮಾರರಾದ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣ ನಾಯಕರಿಗೆ ಇಕ್ಕೇರಿ ಯರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪಟ್ಟಂ.

ಆ ಸದಾಶಿವನರೇಂದ್ರಾ
ಗ್ರೇಸರಾ [1] ನಂತರಮಾತನಾತ್ಮಜನೆನಿಪಾ ।
ಶ್ರೀ ಸಂಕಣ್ಣನೃಪನರಿಗಜ
ಕೇಸರಿ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂದಮಿಳೆಯಂ ಪೊರೆದಂ ॥ ೧

ಜಂಬೂರ ವಿರುಪಣ್ಣವೊಡೆಯ
ರೆಂಬವನುಪಟಳವನೆಸಗೆ ಸಂಕಣ್ಣನೃಪನಾ ।
ಜಂಬೂರಂ ಕೊಂಡುರೆ ಕ
ಣ್ಗಿಂಬಾದುಡುಗಣಿಯ ಕೋಂಟೆಯಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೨

ಇಂತು ಜಂಬೂರವಿರುಪಣ್ಣವೊಡೆಯರಂ ಮುರಿಯಲಾತಂ ವಿದ್ಯಾನಗರಿಗೈದಿ ರಾಯರ್ಗೆ ದೂರಲಾ ವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳ್ದು ಕರೆಯಲಟ್ಟಲ್ತಾಂಬರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯವಿಚಾರಂ ಗೆಯ್ವುದೆಂದು ತನ್ನ

* ಗ್ರೇಸರನಂತರದೊಳಾತ, ಕ. ಬ. ಇದು ಕವಿಯ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಆದ ತಪ್ಪೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ತಿದ್ದಿದರೂ ಗಣನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಿದಂತಾಗುವುದು. ಗಣನಿಯಮಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡದೆ ಬರೆದಿರುವ ಅನೇಕ ಕಂದಗಳಿದ್ದರೂ ಎರಡನೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಗಣನಿಯಮವನ್ನು ಈತನು ಮೀರುವುದು ಕೇವಲ ಅಪರೂಪ; ಮೀರಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಠವೇ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ತಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ.

ನುಜ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕಂಗೆ ನಿಯಾಮಿಸಿ ಕುಟುಂಬಸಹಿತಮಾ
ದೊಡ್ಡಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕಂ ತೆರಳ್ದು ವಿದ್ಯಾನಗರಿಗೈದಿ ರಾಮರಾಯರಂ
ಸಂಧಿಸಲ್ ಚಂಬೂರುಡುಗುಣಿಗಳನಾ ವಿರೂಪಣ್ಣವೊಡೆಯರಿಂಗಿತ್ತು. ನೀಂ
ಹುಚ್ಚೂರೊಳಿರ್ಪುದೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಲಿಂತು ರಾಯರ ಸಮೀಪದೊಳ್
ತದ್ರಾಜಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲಿಯಾಗಿ ಕತಿಪಯವತ್ಸರಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾ
ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೩

ಮೆರೆವಾಸಂಕಣಭೂಮೀ
ಶ್ವರಗಿರ್ವರ್ ಪುತ್ರರೊಗೆದರವರೊಳ್ಪಿರಿಯಂ ।
ಧುರಧೀರರಾಮರಾಜಂ
ಕಿರಿಯಂ ವೆಂಕಟನೃಪಾಲನರಿಕುಲಕಾಲಂ ॥ ೪

ಇಂತೊಗೆದ ಸತ್ಪುತ್ರರಿರ್ವರ್ ದಿನದಿನಂಗಳೊಳಭಿವರ್ಧಿಸಿ ಮನೋಹರಾಕಾರಯುಕ್ತರಾಗಿ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕವತರಿಸಿದ ರವಿಚಂದ್ರರೆಂಬಿನಂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತುಂ ಬಾಲಲೀಲೆಯಂ ನಟಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾ ಪುತ್ರರಿರ್ವರಂ ರಾಯರ್ಗೆ ಕಾಣಿಸಲವರ್ಗಳ ರೂಪರೇಖಾವಿಶೇಷಂಗಳಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಮುಂತೀಬಾಲಕರ ಮಹಾವರ್ಧಿಷ್ಣುಗಳಪ್ಪರೆಂದತ್ಯಂತ ಹರ್ಷಿತನಾಗಿ ಪಿಂತೆಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕಾರ್ಯಂಗಳೊಳತಿಸಾಹಸಂಗೈದು ಜಯಕಜ್ಜಂಗಳನಾಗಿಸಿದ ಸದಾಶಿವರಾಯನಾಯಕನ ಮೊಮ್ಮದಿರೆಂಬ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದಾಕುಮಾರರ್ಗೆ ಪಾಲ್ಬಣ್ಣಿಯುಂಬಳಿಗೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಿ ॥ ೫

ಮಾಸೂರಂ ಮಲ್ಲೂರಂ
ಭಾಸುರಮೆನಿಸಿರ್ಪ ಪೊಳಯಪೊನ್ನೂರಂ ಭೂ ।
ವಾಸವ ಸಂಕಣಭೂಪಂ
ಗಾಸಮಯದೊಳಿತ್ತು ಪಿರ್ಮೆಯಿಂ ಮನ್ನಿಸಿದಂ ॥ ೬

* ಮತ್ತಮಾ ಬಾಲರಿಂಗ
ತ್ಯುತ್ತಮಹಯದಿವ್ಯಭೂಷಣಾಂಬರಗಳನೊ ।

ಳ್ದಿತ್ತಣುಗರನೀಕ್ಷಿಸಿಪ್ಪೊರೆ
ಯುತ್ತಿಹುದೆಂದೊರೆದು ಕೂರ್ವೆಯಿಂ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟಂ ॥ ೭

ಇಂತು ರಾಜಯೋಗ್ಯವಾದುಡುಗೊರೆಗಳನಿತ್ತು ಬೀಳ್ಕೊಡಲ್ ಸಂಕಣನಾಯಕಂ ಸಂತಸಂದಳೆದು ನಿಜಾವಾಸಮಂ ಸಾರ್ದು ಸುಖಮಿರುತ್ತುಮಿರಲೊಂದವಸರದೊಳ್ ರಾಮರಾಯರೋಲಗದೊಳ್ಕುಳ್ಳಿರ್ದೆಲ್ಲಾ ದುರ್ಗಂಗಳಮ್ಮಧೀನವಾದುವವಿದ್ಧ ಕರ್ಣರಾಳುತ್ತಿರ್ಪ ಗೋವೆಯುಗಡವೊಂದೇನಾದೊಡಂಸಾಧ್ಯಮಾದುತಿಲ್ಲೆಂತಾದೊಡಮಾಗಡಮಂ ಸಾಧ್ಯಂಗೆಯ್ಯಲ್ವೇಳ್ಕಂದು ನಿಜನಿಯೋಗಿಜನರೊಳಾಳೋಚಿಸಿ ಪಿಂತೆಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೊದವಿದ ರಾಜಕಾರ್ಯಂಗಳೊಳತಿಸಾಹಸಂಗೆಯ್ದು ಜಯಕಜ್ಜಂಗಳನಾಗಿಸಿ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂಪಡೆದ ಸದಾಶಿವನಾಯಕನಾತ್ಮಜನಪ್ಪ ಸಂಕಣನಾಯಕನೈತಂದಿರ್ಪನೀತನಮುಖದಿಂದಾದೊಡಮಾಕಾರ್ಯಮಂಸಾಧಿಸಲ್ವೇಳ್ಕಂದು ಮನಂದಂದು ನಿಜಾನುಜನಪ್ಪ ವಿಟ್ಠಲರಾಯನನಾರಣಮುಖದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆಪ್ರಯಾಣವನೊಡರ್ಚಿಸಿ ಸಂಕಣನಾಯಕನಂಕರೆಸಿ ಸ್ವಮನೋಭಿಪ್ರಾಯಮನುಸಿರ್ದು[1] ಬೇಗದಿಂ ನಡೆದೆಮ್ಮ ಕಜ್ಜಮಂ ಶೇಖರಂಗೆಯ್ವುದೆಂದೊರೆದು ಸೇನಾಸಮೂಹಮಂ ಕೈವರ್ತಿಸಿಬೀಳ್ಕೊಡಲೊಡನಾಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೮

ಶ್ರೀ ವಿಟ್ಠಲರಾಯರ ಕೂ
ಡಾವಿಭುವರನೈದಿ ಪಾಳಿವರಿದಂಬುಧಿಮ ।
ಧ್ಯಾವಷ್ಟಂಭನಮೆನಿಸಿದ
ಗೋವೆಯ ಗಡಮಂ ಸಮೀಕದೊಳ್ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೯

ಇಂತು ಗೋವೆಯ ಗಡಮಂ ಕೊಂಡು ಮರಳ್ದೊಡನಾ ಸಂಕಣನಾಯಕಂ ರಾಯರಂ ಕಾಣಲತ್ಯಂತಪ್ರಮುದಿತಮಾನಸರಾಗಿ ಮೋಳೇನಹಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿಯನುಚಿತಮಾಗಿತ್ತನರ್ಘ್ಯರತ್ನಾಭರಣಾಂಬರತಾಂಬೂಲಮಂ ಭುಜಕೀರ್ತಿ ಮುಂತಾದಬಿರುದುಗಳುಮಂ ತತ್ಪುತ್ರರ್ಗುಚಿತ

---

1 ಬೇಗಿಯುಂ. (ಬ, ಕ)

ಮಾದುಡುಗೊರೆವೀಳ್ಯಂಗಳುಮ ನಿತ್ತಾದರಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಡಲಪ್ಪಣೆಗೊಂಡ ತ್ಯಂತಹರ್ಷದಿಂ ಸ್ವಕುಟುಂಬಸಹಿತಂ ವಿದ್ಯಾನಗರಿಯಿಂ ತೆರಳ್ದು ಕೆಂದಿ ಕ್ಕೆಳದಿಪುರವರಮಂ ಸಾರ್ದನಂತರಂ ಸ್ವಪುತ್ರರಪ್ಪ ರಾಮರಾಜನಾಯಕ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗಮತ್ಯಂತಮನೋಹರಾಕಾರಯುಕ್ತರಾದ ಕನ್ಯಾ ರತ್ನಂಗಳಂ ಪರಮಸಂಭ್ರಮದಿಂ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಿ ಸುಖಸಂಕಥಾ ವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಮನಾಳುತ್ತಿರ್ದು ವಿದ್ವನ್ಮುಖದಿಂ ಸಮಸ್ತಶಾಸ್ತ್ರಂ ಗಳನಾರೈದು ತಿಳಿದು ಭುವನಕೋಶಾದಿವಿವರಣಂಗಳಂ ಕೇಳ್ದು ದೇಶಾಟ ನಂಮಾಡಲ್ವೇಳ್ಕುಂದು ಮನಂದಂದು ನಿಜರಾಜ್ಯಭಾರಮಂ ತನ್ನನುಜನಹ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣನಾಯಕಂಗೆ ಕೈವರ್ತಿಸಿ ಸ್ವಪುತ್ರರನಾತನ ಸಮೀಪದೊ ಳಿರಿಸಿಸಂಗಡಂ ನಾಲ್ವರೊಳಗದವರ್ವೆರಸು ॥ ೧೦

* ಭಸಿತರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಾ
ಪ್ರಸರಂಗಳನಾಂತು ಕಾವಿಕಾಷಾಯಾಂಬರ ।
ಮೆಸೆವುಲ್ ನಾಗರಮರಿಯಿಂ
ಬಸಿಯುಂಕೊಂಡಧಿಕಹರುಷದಿಂ ಪೊರಮಟ್ಟಂ ೧೧

ಇಂತತೀತಜಂಗಮವೇಷಮಂ ತಾಳ್ದು ಪೊರಮಟ್ಟು ತೆಂಕಲಭಿ ಮುಖನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತುಂ ಸ್ವದೇಶಮಂ ಕಳದು ಗ್ರಾಮೈಕರಾತ್ರಿನಿವಾ ಸಿಯಾಗಿರುತ್ತುಂ ತತ್ತದ್ದೇಶಂಗಳೊಳುಳ್ಳ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರತೀರ್ಥಲಿಂಗದೇವ ತಾವಿಶೇಷಭೇದಾದಿಗಳುಮಂ ತತ್ತದ್ವಿಷಯಜನಂಗಳ ನಡೆನುಡಿ ಯುಡು ಗೆ ತೊಡುಗೆ ಮುಂತಾದ ನಾನಾವಿಧ ವಿಚಿತ್ರತರ ರಚನಾಪ್ರೌಢಿಗಳನಾ ಲೋಕನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಂ ತೆರಳ್ದು ॥ ೧೨

ಮೆರೆವ ಶಿವಗಂಗೆಯಂ ತ
ನ್ನರಪತಿ ನಿಟ್ಟಸುತೆ ಕಂಚಿಯಂ ಪೊರ್ದಿ ಚಿದಂ ।
ಬರಮಂ ಶ್ರೀಮುಷ್ಣವನುಳಿ
ದುರುತರಗೌರೀಮಯೂರಮಂ ಸೇರೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೧೩

ಅಮಲಿನ ಮಧ್ಯಾರ್ಜುನ ಸ
ತ್ಕಮಲಾಲಯ ಕುಂಭಕೋಣ ಮರಪಂಚನದಂ ।

* ಕ್ರಮದೆ ಮನ್ನಾರಪುರುಷೋ
ತ್ತಮ ನವಪಾಷಾಣವೆಂಬಿವಂ ಮಿಗೆಸಾರ್ದಂ ॥ ೧೪

ಬೇತಾಳಪಟ್ಟಣವನಾ
ಭೂತಲಪತಿ ಪೊರ್ದಿ ಸಾರ್ದು ರಾಮೇಶ್ವರಮಂ ।
ಸೇತು ಮಹೋದಧಿ ಸುಕೃತ
ದ್ಯೋತನ ರತ್ನಾಕರಂಗಳಂ ಸಿಟ್ಟಿಸಿದಂ ॥ ೧೫

ಇಂತು ಸೇತುದರ್ಶನಂಗೈದನಂತರಮಾ ಸಂಕಣನಾಯಕಂ ರಾಮೇಶ್ವರದಿಂ ತೆರಳ್ದುತ್ತರದಿಶಾಭಿಮುಖನಾಗೈದುತ್ತುಂ ॥ ೧೬

ಬಗೆಬಗೆಯ ದೇಶಕೋಶಾ
ದಿಗಳಂ ನಿಟ್ಟಿಸುತೆ ವಿಜಯಪುರವಂ ಭಾಗಾ ।
ನಗರಮುಮಂ ಕಳೆದಮದಾ
ನಗರವನುಳಿದೆಸೆವ ಡಿಳ್ಳಿಯಂ ನೆರೆ ಪೊಕ್ಕಂ ॥ ೧೭

ಪರಿಶೋಭಿಸುವಾ ಪೊಳಲೈ
ಸಿರಿಯಂ ನೆರೆನೋಡಿ ನೋಡಿ ಸಂತಸವಡುತುಂ ।
ಕರವೆಸೆವಾ ಡಿಳ್ಳೀಶ್ವರ
ನುರಾಜದ್ವಾರನಿಕಟಮಂ ಮಿಗೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೧೮

ಎಸೆವಾ ಪೆರ್ವಾಗಿಲ ಮುಂ
ದೆಸೆಯೊಳ್ನಿಬಿರುದುವೆರಸು [1] ಕಟ್ಟಿಹ ಕಡುಕೂ ।
ರಸಿಯಂ ತನ್ನೃಪವರನೀ
ಕ್ಷಿಸಿ ಶಿರಮಂ ತೂಗಿ ತೂಗಿ ಸೈವೆರಗಾದಂ ॥ ೧೯

ಇಂತಾ ರಾಜದ್ವಾರದೊಳ್ಬಿರುದುವೆರಸು ಕಟ್ಟಿರ್ದ ಕೂರಸಿಯಂ ಸಂಕಣನಾಯಕನಭಿವೀಕ್ಷಿಸಿ ಬೆರಗಾಗುತ್ತುಂ ದ್ವಾರಪಾಲಕರಂ ಕರೆದಿಂತು ರಾಜದ್ವಾರದೊಳ್ಬಿರುದುವೆರಸು ಖಡ್ಗಮಂ ಕಟ್ಟಿರ್ಪ ಕಾರಣಮೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲವರ್ಕಾಳಿಂತೆಂದರ್ ॥ ೨೦

---

*ಕ್ರಮದೆಮನ್ನಾರಪರಮೋ (ಕ, ಬ.) [1] ವೆರಸಿ. (ಕ. ಬ.)

ಅಂಕುಶಖಾನ ನೆಂಬತಿಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿ ವಜೀರವರ್ಯನಾ
ರುಂ ಕರವೊಂಟಿಗಳ್ತಿಯು ಸಮೀಕದೊಳನ್ನೊಳದಿರ್ಕೆ ನಿಲ್ವರಿ ।
ಲ್ಲಂಕದೊಳಾಂತು ನಿಲ್ವದಟನುಳ್ಳೊಡೆ ಬಾಳನಿದಂ ಕಳಲ್ಚಲೆಂ
ದಂಕಿತಗೈದು ಕಟ್ಟಿಹನೆನಲ್ಕುಡಿದಂ ನಗುತಾ ನರಾಧಿಪಂ ॥ ೨೧

ಅಂತಪ್ಪಧಿಕಪರಾಕ್ರಮ
ವೆಂತನೆ ನುಡಿದಾ ವಜೀರನೆನಲಹುದೀಭೂ ।
ಕಾಂತನಿಳೆಯೊಳಗವನ ಬಿರು
ದಂ ತಡೆವದಟರ್ಕಳಿಲ್ಲವೆಂದವರುಸಿರ್ದರ್ ॥ ೨೨

ಭೂಕಾಂತಂ ದ್ವಾರದೆ ಬಿಗಿ
ದೀಕಳ್ತಿಯನೀಳ್ದು ತದ್ವಜೀರನ ದರ್ಪೋ ।
ದ್ರೇಕವನೆಂಕದೆ ಮಿಗ್ಗಿಪ
ಭೀಕರಭಟರಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತಿರ್ದಂ ॥ ೨೩

ಇತೆಂದುಸಿರ್ದ ಪಡಿವೆಳದುಕ್ತಿಯನಾ ಸಂಕಣನಾಯಕಂ ಕೇಳ್ದ ವನತ್ಯಂತಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದೊಡೆನ್ನೊಳ್ ಕಾಳಗಕ್ಕಿದಿರ್ಕೆ ನಿಲಲೆಂದುಸಿರ್ದೊಡನಿರ್ಪೊಳಗದವರ್ಕಳಿಂದಾಕಳ್ತಿಯಂ ಕಳಲ್ಚಿಸಿ ತೆಗೆಸಲನಿತರೊಳೀವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಪಡಿಯರರ ಮುಖದಿಂ ಪಾತುಶಾಹಂ ಕೇಳ್ದು ಬೆರಗುವೆತ್ತು ಸಂಕಣನಾಯಕನಂ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರಿಸಿ ನೀನಾರ್ನೀನಿರ್ಪ ದೇಶಮಾವುದೆತ್ತಣಿಂದೆಳ್ತಂದೆ ಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಗ್ರಾಮೈಕರಾತ್ರಸಂಚಾರಶೀಲರಾಗಿರ್ಪೆಮಗೆಲ್ಲದೇಶಂಗಳಮ್ಮ ದೇಶಂಗಳಾಗಿರ್ಪುವೆನಲಂತಾದೊಡೊಂಟಿಗಳ್ತಿಯು ಕಾಳಗದೊಳವೆಂಗಿದಿರ್ಕೆ ನಿಲಲಾಪೆಯಾ ಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲ್, ಬಹೂಕ್ತಿಗಳಿಂದೇನಾವಜೀರನಂ ಬರಿಸಲ್ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳಕ್ಕಣಿಲಹುದೆನಲೀಮಾತಂ ಪಾತುಶಾಹಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂಕಣನಾಯಕನ ಮುಖಮಂಡಲತೇಜೋವಾಕ್ಪುಟತ್ವಂಗಳಂ ಬಲ್ಪುಮನೆರ್ದೆಗೊಂಡಿವಂ ಸಾಧಾರಣಪುರುಷನಲ್ತೆನ್ನ ರಾಜದ್ವಾರದೊಳ್ಕಟ್ಟಿದ ಬಿರುದಿನ ಬಂಜಡವನೀತನ ಮುಖದಿಂದಾದೊಡಂ ಕಳದಪೆನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಂಗೈದು ಸ

ಮಸ್ತಮಂತ್ರಿ ಮನ್ನೆಯ ಮಂಡಲಿಕ ನಿಯೋಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ [1] ವಜೀರ ಮುಂತಾದವರುಮಂ ಮತ್ತಂ ನಾನಾಯುಧಯುದ್ಧಕೌಶಲವಿಶಾರದರಪ್ಪ ಪಟುಭಟರ್ಕಳುಮಂ ಬಿರುದಿನ ಮೊಸಾಳ್ಗಳುಮಂ ಮತ್ತಂ ತನ್ನ ಪೊಳಲೊಳಿರ್ಪ ಸಕಲಕಲಾಪ್ರವೀಣರುಮನಾಬಾಲವೃದ್ಧಮುರ್ಂತಾದ ನೋಟಕರ್ಕಳುಮಂ ಶೀಘ್ರದೊಳ್ಕೈತರ್ಪುದೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕೀ ವೃತ್ತಾಂತಮಂ ತಿಳಿಪಿ ಕಾಳಗಕ್ಕಂಕುಶಖಾನನಂ ಕರೆತರ್ಪುದೆಂದೂಳಿ ಗದವರ್ಗುಸಿರ್ದು ಸಂಕಣನಾಯಕಂಗಂ ಶಾಲಿತಂಡುಲಶರ್ಕರಾಢಕಚಣ ಕಗೋಧೂಮ ಗುಡ ಘೃತಕುಂಭ ರಂಭಾಫಲ ತಾಂಬೂಲಾದ್ಯಶೇಷಸೋ ಪಸ್ಕರಯುಕ್ತಮಾದುಲುಪೆಯುಂ ಕೊಡಿಸಲವನೆಮಗೇಕೆಂದೆನುತೇನು ಮಂ ಕೈಕೊಳದ್ದೈದಿ ಮಜ್ಜನಶಿವಾರ್ಚನಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ನಿಮಿರ್ಚಿ ಬರ್ಪನಿತರೊಳ್, ಪಾತುಶಾಹಂ ತಾನೊಳಪೊಕ್ಕು ಭೋಜನಂಗೈದು ಹಜಾರಕ್ಕೈದಿ ಸಭೆಯುಂ ನೆರಹಿಸಿ ಸದರೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರ್ಪನಿತರೊಳಂ ಕುಶಖಾನನೀವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಕೇಳ್ದು ಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ರಚಿಸಿ ವಸ್ತ್ರಾ ಭರಣಾಲಂಕೃತನಾಗಿ ಯುದ್ಧಾಸಿಯುಂ ಕೊಂಡು ಭೋಂಕನೆಳ್ತಂದು ಪಾ ತುಶಾಹನಂಕಂಡಾಂ ರಾಜದ್ವಾರದೊಳ್ಕಟ್ಟಿರ್ದ ಬಿರುದಿನ ಕೂರಸಿಯುಂ ಬಿಚ್ಚಿ ತೆಗೆದವನಾವನೆಂದತ್ಯಂತ ಕೋಪದಿಂ ಗಜರಿ ಗರ್ಜಿಸಲಾಗಳಾ ಪಾತುಶಾಹಂ ಸಂಕಣನಾಯಕನಂ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರಿಸಿ ತೋರಿ ನಿನ್ನ ಕೂ ರಸಿಯುಂ ಕೊಡಿಸಿದಪೆನಿನ್ನಾದೊಡಂ ಗರ್ವೋದ್ರೇಕಮಂ ಮಾಣ್ದು ಮನೆ ಗೈದುವುದೆಂದೊಡವಡಿಸಲಾಮಾತಂ ಬಗೆಗೊಳದೆ ಯುದ್ಧಮುಖದೊ ಳೇನಾ [2] ದೊಡದಂ ಕಾಣ್ಬೆನೆನಲಾಗಳಾ ಪಾತುಶಾಹಂ ಸಭಾಸಮ್ಮತಿಯಿಂ ದಿರ್ವರ್ಗಂ ಯುದ್ಧವನೊಡರ್ಚುವುದೆಂದು ತಾಂಬೂಲವನಿತ್ತಪ್ಪಣೆಗೊಡ ಲೊಡನವರಿರ್ವರಳವಿಯೊಳಿದಿರಾಂತು ನಿಲಲಾಕಾಲದೊಳ್ಸಂಕಣನಾಯ ಕನ ಕರಕಮಲದೊಳ್ಖಡ್ಗಮಿಲ್ಲದಿರ್ಪುದಂ ಪಾತುಶಾಹಂ ಕಂಡೊಂದು ಮೀಂಟಾದ ಖಡ್ಗಮಂ ತರಿಸಿ ಕೊಡಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪದೊಳ್ ‖ ೨೪

---

1 ವಜೀರ ಉಮರಾವು ಪದಾತಿ ಮಲ್ಲಜನಮುರ್ಂತಾದ (ಕ)

2 ಳೇನಾದುದಂ (ಕ.ಬ.)

ಬಸೆದಾ ಡಿಲ್ಲೀಶ್ವರನಿ
ತ್ತಸಿಯುಂ ಕೊಂಡಾ ಸದಾಶಿವೇಂದ್ರಸುತಂ ಜೂ ।
ರಿಸೆ ಛಿನ್ನಿಸಲದು ಮಗುಳೊಂ
ದಸಿಯುಂ ಕುಡೆ ಝುಳಪಿಸಲ್ಕದಿಕ್ಕಡಿದೋರಲ್ ॥ ೨೫

ಇಂತೀ ಪರಿಯಿಂ ಬಲ್ಪದ
ನಾಂತುರೆ ಮಿಂಟಾದ ಬಾಳ್ಗಳೀರಾರುಡಿಯು ।
ಲ್ಪಂತದನಭಿವೀಕ್ಷಿಸಿ ಶಿರ
ಮಂ ತವೆ ತೂಗುತ್ತೆ ಬೆಕ್ಕಸಂಬೆರಗಾದಂ ॥ ೨೬

ಪಟ್ಟದ ಕೂರಸಿಯನಿದಂ
ಕೊಟ್ಟಪೆನೆಂದಾ ತುರುಷ್ಕಪತಿ ಕಯ್ಯಿಕ್ಕ ।
ಲ್ಪಿಟ್ಟಿಸಿ ನಸುನಗುತೀಯುಸಿ
ಬೆಟ್ಟತ್ತಳವಡದೆನುತ್ತದಂ ಮೋಣಿಸಿದಂ ॥ ೨೭

ಇಂತು ಪಾತುಶಾಹಂ ಪಟ್ಟದ ಕೂರಸಿಯನೀಯುಲೀ ಖಡ್ಗಮಂ ಛಿನ್ನಂಗೆಯ್ವುದುಚಿತಮಲ್ತೆಂದು ಮೋಣ್ದು ನಿಜಕಟಿಪ್ರದೇಶದೊಳ್ ಬದ್ಧಂಗೆಯ್ದು ಪಟ್ಟಿಯೊಳ್ಸುತ್ತಿರ್ದ ನಾಗರಮುರಿಯೆಂಬ ಕೂರಸಿಯುಂ ಕೊಂಡು ಪಿಡಿಗೋಲ್ಗೊಳಿಸಿ ಘಲ್ಲಿಸುತ್ತಂಕುಶಖಾನಂಗಿದಿರ್ಕೆ ನಿಲಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೨೮

ಸಂಕಣನೃಪನನಭೀಕ್ಷಿಸು
ತಂಕುಶಖಾನಂ ಕೆರಳ್ದು ಹೂಣಿಸಿ ಬೆರಲಿಂ ।
ದಂ ಕುಡಿಮೀಸೆಯು ತಿದ್ದು
ತ್ತಂಕಕ್ಕಿದಿರಾಂತು ಖಡ್ಗಮಂ ಝುಳಪಿಸಿದಂ ॥ ೨೯

ಇದಿರಾಂತಂಕುಶಖಾನನ
ಹದನಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಕರಾಸಿಯುಂ ಝುಳಪಿಸುತುಂ ।
ತುದಿಮೀಸೆಯು ನೇವರಿಸು
ತ್ತಿದಿರ್ಕೆದಂ ಸಂಕಣೇಂದ್ರನವನಿಪಚಂದ್ರಂ ॥ ೩೦

ಓರೊರ್ವರನೀಕ್ಷಿಸಿ ಖತಿ
ಭಾರದೆ ಗಂಟಿಕ್ಕೆ ಪುರ್ಬುಗಳ್ ಕಂಗಳ್ ಕೆಂ ।
ಪೇರೆ ಕುಡಿಮಿಾಸೆ ನರ್ತಿಸೆ
ಚಾರಿಸುತುದ್ವೃತ್ತಕರಾಸಿಯುಂ ವಿಹರಿಸಿದರ ॥ ೩೧

ಮಸೆಗಂಡೆಕ್ಕಲಗಳೊ ಮಿಗೆ
ಪಸಿದಹಿಗಳೊ ಕಾಯ್ದ ಸಿಂಗವರಿಗಳೊ ಕರೆದೆ ।
ಬ್ಬಿಸಿದಾಪೆರ್ಬುಲಿಗಳೊ ಎನೆ
ಮಸಗಿ ಪ್ರೋಣರ್ಕೆಯೊಳ ಕಾದಿದರ್ಕಡುಹಿಂದಂ ॥ ೩೨

ಘುಡುಘುಡಿಸಿ ಸಿಡಿಲ್ಗಳ ಬರ
ಸಿಡಿಲಿದಿರಾಂತುರೆ ಪಳಂಚುವಂತಿರೆ ಕೋಪಂ ।
ಕಿಡಿಯಿಡೆ ಘಲ್ಲಿಸುತಸಿಗಳ
ನಡಿಮಿಡುಕದೆ ನಿಲ್ತು ಕಾದಿದರ್ಭಟರಿರ್ವರ ॥ ೩೩

ಖಣಿಖಟಿಲೆಂದಸಿಯಸಿಯಣ
ದಣದೊರಸೊರಸೆಂದವೊಗೆಯೆ ಕೇಸುರಿ ಭುಗಿಲೆಂ ।
ದಣಿಯರವೊಪ್ಪುವ ನಾನಾ
ಭಣಿತೆ ಬೆಡಂಗಾಗೆ ಕಾದಿದರ್ ಖತಿಯಿಂದಂ ॥ ೩೪

ಪೊಗರುಗುವಸಿಝುಳಪದಿನುರೆ
ಝುಗಝುಗಿಸುತ್ತುಣ್ಕೆ ವಿಸ್ಫುಲಿಂಗಪ್ರಚಯಂ ।
ಬಗೆಬಗೆಯ ಹೊಗತೆಮಿಗತೆಯು
ಬಗೆಬಗೆ ಚೆಲ್ವಾಗಲೊದಗಿದಕೌಶಲದಿಂ ॥ ೩೫

ಹೊಂಚಿ ಹುರಿಕಟ್ಟಿಸಿ ಹೊಕ್ಕು ಪ
ಳಂಚುವ ತದ್ಭಟರಬಗೆಯನದನೇನೆಂಬೆಂ ।
ಚಂಚಲಿಪ ಕಾರ್ಮುಗಿಲ ಕುಡಿ
ಮಿಂಚೆನೆ ತೊಳತೊಳಗಿ ಛಳಗಿದುವು ಕೂರಸಿಗಳ್ ॥ ೩೬

ಝಳಪಂ ಚೂರಣವೊಂಕೆ ಯೊಡ್ಡಣೆ ತಿರುಂಪೇರ್ವಾರೆವೊಯ್ಲಡ್ಡವೊ
ಯ್ಲಳತಂ ಕಂಡಣೆ ಮಿಂಟು ಚಾಲನವಮುದಗ್ರೋದ್ಧಾರಣಂ ಚಾರುವೊ
ಯ್ಲಳತಂ ಸಿಕ್ಕು ಸವರ್ಕೆ ಯೆಂಬ ಬಹುಬಿನ್ನಾಣಂಗಳಂ ಕೂರ್ತು ಕೈ
ಚಳಕಂ ಕೈಮಿಗೆ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳವರ್ ಕೈಗೆಯ್ದರೇಂ ವರ್ಣ್ಣಿಪೆಂ॥೩೭

ದಂಡೆ ಮುರುಹೊದವು ಪೈಸರ
ಮಂಡಲಸಮಚಾಲಿ ಲಾಗು ಲಂಘನವಮರ್ದೊ ।
ಳ್ಕಂಡಿಯಭಿಮುಖವೆನಿಪ ಸಮ
ದಂಡಿಯೊಡಂಬಡೆ ಪಳಂಚಿದರ್ ಖತಿಯಿಂದಂ ॥ ೩೮

ಪಾಡರಿದೊಪ್ಪದಿಂ ಪೊಗುವ ಪಿಂಗುವ ಪಿಂದೆಗೆವಾಂಪ ನಿಲ್ವ ಕೈ
ಮಾಡುವ ಪೊಯ್ಲ್ಗಳಂ ಕಳೆವ ಕಾಯ್ವ ತೆರಳ್ವ ಸಡಿಲ್ವ ಪೆರ್ಜ್ಜಗೊಂ ।
ಡೀಡಿರಿದೊತ್ತುತೊತ್ತರಿಪ ಪೊಂಗುವ ಸಾರ್ವ ಮರಳ್ವ ಬಾಳ್ಗ ಬಾ
ಳ್ಗೂಡುವ ತೇಲ್ವ ಬಿನ್ನಣಗಳೊಪ್ಪೆ ಪಳಂಚಿದರಾಜಿರಂಗದೊಳ್ ॥ ೩೯

ತಟ್ಟುವ ತಡೆವಣೆವೆಸಿಯುಂ
ಮುಟ್ಟುವ ಮಸೆಗೆಯ್ವ ತಾಳ್ವ ತವಕಿಪ ಬಲ್ಪಿಂ ।
ಮೆಟ್ಟುವ ಬಹುವಿಧಭಣಿತೆಯ
ಪಟ್ಟುಗ[1] ಳೋರಣಿಸೆ ಪಳಚಿದರ್ಬಿನ್ನಣದಿಂ ॥ ೪೦

ತಾಗುವ ತೆವರ್ವ ತೂಳ್ವ ವಿ
ಭಾಗಿಪ ಕೆಲಸಾರ್ವ ನಿಮಿರ್ವ ಕೂಡುವ ಸಡಿಲ್ವಿಂ ।
ಬಾಗುವ ಕೈಗೆಯ್ದಣಿಯಿಂ
ಬೀಗುವ ಬಗೆಯೊಪ್ಪೆ ಕಾದಿದರ್ಕೌಶಲದಿಂ ॥ ೪೧

ಸೂಡರಿದೀಪರಿಯೊಳ್ಕಲ
ಮಾಡುವ ಬಿನ್ನಣದ ಬಗೆಯನೀಕ್ಷಿಸಿ ನಲಿದಂ ।
ದಾಡಿಲ್ಲೀಶನ ಸಭೆ ಕೊಂ
ಡಾಡಲ್ಕೈಗೆಯ್ದರಾಜಿರಂಗದೊಳವರ್ ॥ ೪೨

1 ಳೋರಣಿಸಪಳಂಚಿದ (ಕ); ಳೋಗಸಪಳಂಚಿದ (ಬ)

ಇಂತೊಂದುಜಾವಂಬರಂ ಪ್ರೋರ್ದು ಬಗೆಹರಿಯದಿರ್ಪುದಂ ಕಂಡಂಕುಶಖಾನಂ ಸಂಕಣನಾಯಕನಂ ಕರೆದಾವಿರ್ವರುಮನ್ಯೋನ್ಯಾವ ಯವಂಗಳೊಳ್ಕುತ್ತುಸಿರ್ದ ತಾಣಂಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿ ಕೈಗೆಯ್ದು ಮಸೆಗಾ ಣ್ಬಂತು ಯುದ್ಧಮಂ ರಚಿಸಲ್ವೇಳ್ಕುಂದು ನುಡಿಯಲ್, ಸಂಕಣನಾಯಕ ನಂತಾಗಲೆನಲೊಡನಂಕುಶಖಾನನತ್ಯಂತಾಟೋಪದಿಂ ತಾಂ ಕುತ್ತು ನುಡಿದವಯವಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳ್ಮಸೆಗಾಣಿಸಿದಪೆನೆಂದು ಬಹುವಿಧಕೌಶಲಯು ದ್ಧಚಮತ್ಕೃತಿಯಿಂ ಕೈಗೈಯಲ್, ಸಂಕಣನಾಯಕನಂಗದೊಳ್ಮಸೆದೋರ ದಂತಾಪ್ರೊಯ್ಲ್ಗಳಂ ಕಾಯ್ದುವನಕ್ಕೈಚಳಕವುಂ ನಿಲಿಸಿ ಯದ್ಧರಂಗದೊ ಳ್ತತ್ಪ್ರತಿಭಟನ ಕೈವಾಡಕ್ಕಿಂದಮ್ಮೈವಡಿಚಮತ್ಕೃತಿದೋರಿ ಬಳಿಕ್ಕವ ನಂಗಪ್ರದೇಶದೊಳ್ಕುತ್ತಡೆಗಳಂ ಲಘುಸಂಧಾನದಿಂ ನಿಜಕರಾಸಿಯುಗ್ರ ದಿಂ ಮುಟ್ಟಿ, ಮುಟ್ಟಿ ತೋರಿ ನಾನಿನ್ನೆವರಂ ಕೈಗಾಯ್ದು ಯುದ್ಧಮಂ ರಚಿಸಿದೆನಿಂನೆಚ್ಚರಿನೊಳ್ಕಾದುವುದೆಂದಪನಂ ಪಚಾರಿಸುತುಂ ಕೈಗೈಯು ತುಮಿರಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೪೩

ಪೂತು ಮೆಚ್ಚು ಖಡ್ಗಯುದ್ಧದ
ಧಾತುರೆ ಚಲ್ವಾದುದೆಂದು ಚೌಡಪನೃಪಸಂ ।
ಜಾತಜನಂ ಪೊಗಳುತ್ತಿರೆ
ಖಾತಿಯೊಳೊಳಪೊಕ್ಕು ಪೊಯ್ದನಂಕುಶಖಾನಂ ॥ ೪೪

ಲಾಗಿಸುತಾಪೊಯ್ಲಿಂಗೊಳ
ಗಾಗದೆ ಕೆಲಸಿಡಿದು ಕೂಡೆ ಸಂಕಣಭೂಪಂ ।
ಜಾಗು ಭಳಿಭಳಿರೆ ಮೆಗುಳನು
ವಾಗೆನುತೊಳಪೊಕ್ಕು ಪೊಯ್ದನಾ ಪ್ರತಿಭಟನಂ ॥ ೪೫

ಪೌಢನಹೆ ಖಡ್ಗಯುದ್ಧದ
ಮೋಡಿಯೊಳಂದೆನುತಲಸಿಯಿನಣೆದಾ ಪೊಯ್ಲಂ ।
ನೋಡಿನ್ನೆ ಸವೀ ಪೊಸ ಕೈ
ವಾಡವನೆನುತಾರ್ದು ಪೊಯ್ದನಾ ನೃಪವರನಂ ॥ ೪೬

ತಪ್ಪಲ್ಲಸಿಯುದ್ಧದೊಳಂ
ತಪ್ಪದಟನೆ ಕಂಡುದಿಲ್ಲವೆಂದಾ ಪೊಯ್ಲಂ ।
ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೆಲಸಿಡಿದೀ ಪೊ
ಯ್ಲೊಪ್ಪುವ ನೋಡೆಂದು ಪೊಯ್ದನಾ ಪ್ರತಿಭಟನಂ ॥ ೪೭

ಅಣಮಾ ಪೊಯ್ಲಂ ಖಡ್ಗದಿ
ನಣೆದಂಕುಶಖಾನನಾರ್ದು ತನ್ನೃಪಚೂಡಾ ।
ಮಣಿಯಂ ಪೊಗಳೀಪೊಯ್ಲಿನ
ಭಣಿತೆಯನೋಡೆಂದು ಪೊಯ್ದವಂ ಲಾಗಿಸಿದಂ ॥ ೪೮

ಒಡನಾ ಪೊಯ್ಲಂ ಖಡ್ಗದೆ
ತಡೆದು ಮಗುಳ್ವುದಗುವನಿತರೊಳ್ಕುರಸಿಯಿಂ ।
ನಡುವಂ ಖಂಡಿಸೆ ಕಣ್ಣೆವೆ
ಮಿಡುಕದೆ ಬಾಳ್ವೆರಸು ಬರೆದ ಬೊಂಬೆಯೊಲೆಸೆದಂ ॥ ೪೯

ಮಿಗೆನಿಲ್ತಂಕುಶಖಾನನ
ಬಗೆಯಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ತುರುಷ್ಕಪತಿ ಪೊಣರ್ದರೆ ಕಾ ।
ಳಗದೊಳ್ಬಳಲ್ದನೆಂದೇ
ಬಗೆದೊಡನಾ ಸಂಕಣೇಂದ್ರನಂ ಸಿಟ್ಟಿಸಿದಂ ॥ ೫೦

ಇಂತಾ ಪಾತುಶಾಹಂ ಸಂಕಣನಾಯಕನಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಯುದ್ಧಮಂ ಮಾಣ್ದು ನೈಮರೆದೇಕೆ ನಿಂದಿರ್ದಪೆ ಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲಾನಿಂನಾರೊಳ್ಕಾದುವೆನೆಂದು ಪೇಳಲ್ ಪ್ರತಿಭಟಂ ನಿನ್ನ ನಿಟ್ಟದಿರೊಳಣಿಮಣಿಯಂ ಸಾಧಿಸುತ್ತುಂ ನಿಂದಿರ್ಪಂ ನೀಂ ಕೈಗೆಯ್ವುದಿಂತು ಸುಮ್ಮನೇಕೆ ನಿಂದಿರ್ದಪೆ ಯುದ್ಧಮಂ ಬಗೆಹರಿಪುದೆಂದುಸಿರಲಾ ಮಾತಂ ಸಂಕಣನಾಯಕಂ ಕೇಳ್ದು ನಸುನಗುತ್ತುಂ, ಪೆಣನ ಕೂಡೆತ್ತಣಕಾಳಗಮೆಂದುಸಿರಲಿದೆತ್ತಣಮಾತು! ಸಜೀವನಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತಿರ್ದವನಂ ಪೆಣನೆಂದುಸಿರಲಹುದೇ? ಎನಲಂತಾದೊಡವಂ ಮೃತಿವೆತ್ತುದಹುದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಯೆಂಬುದಂ ಚನ್ನಾಗಿ ನಿಟ್ಟಿಪುದೆಂದು ತಾಂ ಕೈಯೊಳ್ಪಿಡಿದಿರ್ದಸಿಯುಗ್ರವನವ

ನೆರ್ದೆದಾಣಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲಾಗಳ್ಕಟಿಯಿಂದಂ ಮೇಗಣ ತುಂಡು ಖಂಡಿ ಸಿದ ದಿಂಡಿನಂತೆ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಲಾಗಿ, ಬಳಿಕ್ಕದನಾಡಿಲ್ಲೀಶ್ವರನುಂ ತತ್ಸಭೆ ಸಹಿತಂ ಸರ್ವರುಂ ಕಂಡತ್ಯಂತಚೋದ್ಯವಡಲೊಡನೆ ಡಿಲ್ಲೀಶ್ವರಂ ಸಂಕಣನಾಯಕನೊಡನಿರ್ಪಾಳಿಗದವರಂ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರಸಿಕೊಂಡೀತ ನಾರೆಂಬುದಂ ನಿಶ್ಚಯಮಾಗಿ ಪೇಳ್ವುದೆಂದೊಡವಡಿಸಲಾಗಳವರೀತನ ವೃತ್ತಾಂತಮೆಲ್ಲಮಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿ ಪೇಳಲ್, ಕೇಳ್ದು ಸದಾಶಿವರಾಯನಾ ಯಕನ ಕುಮಾರನೆಂಬುದಂ ತಿಳಿದು ಸಂತಸಂದಳೆದು ಸಂಕಣನಾಯ ಕನಂ ಕರೆದಾಲಿಂಗನಂಗೈದು ಸಮೀಪದೊಳ್ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡಿಂತು ಕಪಟ ವೇಷಮಂ ತಾಳ್ದ್ಯತಂದೆನ್ನೊಳ್ನಿಜವನುಸಿರದಿಂತು ಮರೆಮಾಜಲಹುದೆ ಯೆಂದು ಸಭೆ ಕೇಳ್ವಂತು ಸದಾಶಿವರಾಯ ನಾಯಕನ ಭುಜಬಲಪ್ರತಾ ಪಮಂ ವಿವರಿಸಿ ತತ್ಪುತ್ರನಾದ ಬಳಿಕಂ ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಾತಿಶಯುವಂ ಪೇಳ್ವುದೇನೆಂದತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂ ಸಂಕಣನಾಯಕಂಗಂ [1] ಸದ ರ್ಬೊಕ್ಕಸೀಸಂ ಬಿಟ್ಟು ಹಸುರು ನಿಶಾನಿಯ ಬಿರುದುಮಂ ಮತ್ತಮ ನರ್ಘ್ಯರತ್ನಾಭರಣಾಂಬರತಾಂಬೂಲಂಗಳುಮನಿತ್ತು ಪಿರಿದು ಮನ್ನಿಸ ಲೀಶ್ವರಾನುಗ್ರಹದಿಂದೆನಗೀ ಬಗೆಯ ಬಿರುದು ಬಾವುಲಿ ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಾ ದಿಸೌಭಾಗ್ಯಂಗಳೊಳಾವುದರಲ್ಲಿಯುಂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲಮೆನ್ನ ಮನೋರಥಂ ಬೇರಿರ್ಪುದದಂ ಶಾಶ್ವತಮಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಡುವುದು ನಿಶ್ಚಯುಮಾದೊಡು ಸಿರ್ವೆ ನೆನಲ್ಕೇಳ್ದಮ್ಮಿಂದಪ್ಪ ಕಜ್ಜವೇನುಂಟಾದೊಡದಂ ದೃಢವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಪೆನೆನಲಂತಾದೊಡಾಂ ಮುಂತೆಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೈದಿಯಾತಾಣ ದೊಳ್ ಶಿವಜಂಗಮಧರ್ಮಾರ್ಥಮಾಗಿ ಮಠಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಯದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ದಾನಧರ್ಮಂಗಳನಾಗಿಸಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆಯುಂ ರಚಿಸಿ ಮತ್ತಂ ನಿನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಳ್ಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾದ ಸ್ಥಳಂ ಗಳೊಳ್ ಶಿವಜಂಗಮಧರ್ಮಕ್ಕೋಸುಗಂ ಮಠಮಾನ್ಯಂಗಳನಾಗಿಸಿ ಬಳಿಕೆನ್ನ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೈದುವೆನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಮಂ ರಚಿಸಿರ್ಪೆ ನೀಸಂಕಲ್ಪ ಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪೂರ್ಣವನಾಗಿಸಲ್ವೇಳ್ಕುಂದುಸಿರಲಂತಾಗಲೆಂದು ಮನಂದಂ

---

[1] ಸದರ್ಬೊಕ್ಕ ಸಂಬಿಟ್ಟು(ಕ.)

ದಾಕ್ಷಿಣದೊಳ್ತತ್ತತ್ಸ್ಥಾನಪ್ರವಿಷ್ಟರಾದಧಿಕಾರಿಗಳ್ಗೆ ಪರವಾನು [1] ನಿರೂಪ ಲೇಖನಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತು ತತ್ತದ್ದಾನಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ [2] ಪನ್ನಿಚ್ಛಾಸಿರ ಪೊಂಗಳನಿತ್ತು ತತ್ತತ್ಸ್ಥಾನಂಗಳ್ಗುಚಿತವಾದ ಪೇಲೂಳಿಗದವರ್ಗಳುಮಂ ಕೂಡ್ಯೈದಿ ಕಜ್ಜವನೊಪ್ಪರ್ಚಿಸಿ ಬರ್ಪುದೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಿ ಪರಮಸಂಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಬೀಳ್ಕೊಡಲೊಡನಾಡಿಳ್ಳಿಯೆೊಳ್ "ಚಾವಳಿಕೆಮಂಡ್ಯ" ಎಂಬ ಸ್ಥಳದೊಳ್ಮನೋಹರವಾದ ಮಠಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಶಿವಜಂಗಮಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಶಿವಾರ್ಪಣಂಗೈದನಂತರದೊಳ್ ॥ ೫೧

ಒಡನೆಸೆವ ಡಿಲ್ಲಿಯಿಂ ಪೊರ
ಟಡಿಯಿಡುತಾಗರವನೈದಿ ರಚಿಯಿಸಿಸಿ ಮಠಮಂ ।
* ಕಡೆಯು ಮಾಣಿಕ್ಯಪುರಮಂ
ಬೆಡೆಯಂ ಸಾರ್ದಮಲಗಂಗೆಯುಂ ನೆರೆ ಕಂಡಂ ॥ ೫೨

ಅಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ತನ್ನೃಪ
ಮಲ್ಲಂ ಮೆರೆವಾ ಪ್ರಯಾಗಮಂ ಸಾರ್ದು ಬಳಿ ।
ಕ್ಕಲ್ಲಿ ಸುಜಂಗಮಧರ್ಮ
ಕ್ಕುಲ್ಲಸದಿಂದೆಸೆವ ಮಠವನುರೆ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೫೩

ಇಂತು ಗಂಗಾಯಮುನಾಸರಸ್ವತೀನದೀಸಂಯೋಗದಿಂ ತ್ರಿವೇಣಿಯೆಂಬ ಪೆಸರ್ವಡೆದು ಮಹಾವಟ [3] ಮೂಲೋತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಾನವಾದ ಮುಕ್ತಿಸ್ಥಾನವೆನಿಸಿ ಮೆರೆವ ಪ್ರಯಾಗಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಜಂಗಮಮೂರ್ತಿಧರ್ಮಕ್ಕಂ ಮಂಗಲಮಯಮಪ್ಪ ಮಠಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ಶಿವಾರ್ಪಣಂಗೈದನಂತರಂ ॥ ೫೪

ಒಸೆದಾ ಪ್ರಯಾಗಮಂ ನಿ
ಟ್ಟಿಸುತುಂ ಸಂತಸವಡುತ್ತುಮಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದಂ ।
ದಸಮಬಲಂ ಶ್ರೀ ಸಂಕಣ
ವಸುಧಾಧಿಪನೆಸೆವಕಾಶಿಯುಂ ನೆರೆ ಪೊಕ್ಕಂ ॥ ೫೫

---

1 ನಿರೂಪಲೇಖನಾನುಲೇಖನೋಪಲೇಖವಂ (ಕ.) 2 ಪಂನಿತ್ಸಾಸರ (ಕ. ಬ.) 3 ಮೂಲೋತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಮುಕ್ತಿಸ್ಥಾನ (ಕ. ಬ.)

ಟಾರುಪರಬ್ರಹ್ಮಸುತೇ
ಜೋರಾಶಿಯೆ ಪತ್ತನಸ್ವರೂಪವನಾಂತೀ ।
ಧಾರಿಣಿಯೊಳ್ಕಲೆಸಿತ್ತನೆ
ರಾರಾಜಿಸಿದತ್ತು ಕಣ್ಗೆ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರಂ ॥ ೫೬

ಇಂತು ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ಪ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದ ಪತ್ತನದೈಸಿರಿಯನಭಿವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತುಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನಡಿಯಿಡುತ್ತೈದುತಿರಲಾವೇಳೆಯೊಳಾ ಪುರವರದ ವೀಥಿಯಿರ್ಕೆಲದ ಭವನಂಗಳಸೌಧಂಗಳೊಳಪ್ಪುರಿಜನರ್ತಾತ್ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆಯನಭಿವರ್ಣಿಸುತ್ತಿರ್ದರದೆಂತೆನೆ ॥ ೫೭

* ಗರುಡತುಂಡಾಗ್ರದಿಂದಂ
ಧರೆಗುರುಳ್ದಸುಗಳೆದ ಪಾವದಾಗಳೆ ಕಿವಿಯೊಳ್ ।
ಮೆರೆಯೆ ಫಣಿಕುಂಡಲಂಗಳ್
ಗರುಡಾಂಕಾರ್ಚಿತಪದಾಬ್ಜಮಾದುವು ಚಿತ್ರಂ ॥ ೫೮

ಜವನುರವನೊದೆವರಜನೊ
ಪ್ಪುವ ತಲೆಯುಂ ತರಿವರಿರಿವರಚ್ಯುತನೆದೆಯುಂ ।
ತವೆ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಿ ಸಂ
ಭವರುರುವೀರತ್ವದಿರವನಾರ್ಬಣ್ಣಿಸುವರ ॥ ೫೯

ಇಂತೀ ಪುರಾಣೇತಿಹಾಸಂಗಳನೋದುತ್ತನುವಾದಿಸುತ್ತನ್ವಯಾರ್ಥಂಗಳಂ ಬಿತ್ತರಿಪ ಸೂರಿಜನರುಕ್ತಿಗಳಂ ಕೇಳ್ದು ಪರಮೋತ್ಸವಂಬಡುತ್ತೆ ಮುಂತೈದುತ್ತುಂ ॥ ೬೦

ರಂಗತ್ಕಣಿಕಾಕಲಿತೋ
ತ್ತುಂಗತರಂಗಪ್ರಸಂಗೆಯುಂ ಸತತಸಮಾ ।
ಲಿಂಗಿತ ಶಿವಮೌಳಿಯನತಿ.
ಮಂಗಲಮಯಿಯೆನಿಪ ಗಂಗೆಯುಂ ನೆರೆಕಂಡಂ ॥ ೬೧

ತೆರೆಯಿಂದಾವರ್ತದೆ ಜಿ
ಳ್ಳೆರೆಯಿಂ ಬೊಬ್ಬುಳಗಳೋಳಿಯಿಂ ಶೋಭಿಪ ತುಂ ।

ತುರುದುರುಗಲಿನೆಸೆದುದು ಬಾಂ
ದೊರೆ ವಿಚಕರದ್ವ್ಯಾಶ್ಚರಪ್ರಚಯದಿಂ ರಯದಿಂ ॥ ೬೨

ನಳನಳಿಸಿ ಬಳವ ನೀರ್ವೂ
ಗಳ ಸೌರಭಕೆಳಸಿ ಬಳಸಿ ಬಂಡುಗಳಂ ಕೊ ।
ಳ್ವಳಿಗಳ ಬಳಗಗಳಿಂ ಮಿಗೆ
ಪೊಳೆದುದು ಮಂಡಳಿಸಿ ಚಳಿಪ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳಿಂ ॥ ೬೩

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಮಂದಾಕಿನಿ ತಾನಧೋಗತಿಕಳಾಗಿಯುಮತ್ಯು
ಚ್ಚಸ್ಥಾನವರ್ಗಸಹಾಯಿನಿಯುಂ,ಭಂಗವಿತಾನವಿಲುಲಿತೆಯಾಗಿಯುಮ
ಭಂಗನಿತ್ಯಪದೈಕಸಹಕಾರಿಣಿಯುಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟಪ್ರತಿಕೂಲೆಯಾಗಿಯು
ಮಾನತಜನಾನುಕೂಲೆಯುಮೆನಿಸಿ ವಿರಾಜಿಸುತುಮಿರ್ದಳಂತುಮಲ್ಲದೆ
ಯುಂ ॥ ೬೪

ಮಿಂದರೆ ಕಣ್ಣುರಿಯುಪ್ಪ ಕ
ಜಂ ದಲ್ಲಜೆಯುಪ್ಪ ಕಂಠಮುರುಕಾಳಿಮಮ ।
ಪ್ಪಂದದೊಡಲ್ಬೂದಿಯುಮ
ಪ್ಪೆಂದಿರವೆಹುದೇಂ ವಿಚಿತ್ರಮೋ ಜಾಹ್ನವಿಯೊಳ್ ॥ ೬೫

ಕಳೆದುರುದೋಷಮಂ ಸಲೆ ಪವಿತ್ರತನಾದಪೆನೆಂದುಮೀಯೆ ಪೇ
ರೆಲುದಲೆಮಾಲೆಯುಂ ತಳೆದು ಪಂದೊವಲಂ ಪೊದೆದುಟ್ಟು ರುದ್ರಭೂ ।
ತಳೆದುರುಭಸ್ಮಮಂ ಧರಿಸಿ ವರ್ತಿಪ ದಂದುಗಬರ್ಪುದೆಂದೊಡಾ
ಪೊಳೆಯು ಮಹಾಮಹತ್ವದಿರವಂ ಮಿಗೆ ಬಣ್ಣಿಪನಾವನುರ್ವಿಯೊಳ್ ॥ ೬೬

ಇಂತತ್ಯಂತಮಹಿಮಾಸ್ಪದೆಯುಪ್ಪ ಗಂಗೆಯಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ನಲಿನಲಿದು
ತತ್ಸಂಕಣೇಂದ್ರಂ ತದ್ವಾರಾಣಸಿಯೊಳ್ಮಜ್ಜನಂಗೈದನಂತರಂ ಮಣಿಕರ್ಣಿ
ಕೆಯೊಳ್ಮಿಂದು ಬಹುವಿಧದಾನಧರ್ಮಂಗಳನಾಗಿಸಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನಡಿದಾವ
ರೆಯುಂ ಭಜಿಸಿ ಮತ್ತಂ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರಮಹಿಮಾತಿಶಯಂಗಳಂ ಕೇಳ್ದು
ಸಂತಸಂಬಡುತ್ತುಂ ತತ್ತಲ್ಲಿಂಗತೀರ್ಥಂಗಳನವಲೋಕಿಸುತ್ತುಂ ಪಂ

ಚಕ್ರೋಶಯಾತ್ರೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಸಂತಸಂದಳೆಯುತಿಂತು ಕತಿಪಯ ದಿವಸಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದು ಪಿಂತೆ ಬಹುಕಾಲದೊಳ್ ಶ್ರೀಶೈಲದೊಳ್ ನಂದೀಶ್ವರಾಂಶೀಭೂತನಾಗುದಿಸಿದ ವೀರಶೈವಶಿರೋಮಣಿಯಪ್ಪ ಶೀಲವಂತನಾಯಕನೆಂಬ ಕಾರಣಪುರುಷನೈತಂದು ಪೊರನನೆರಂಕೆಗಳಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಾರಿ ಪವಾಡಂಗಳಂ ಮೆರೆದು ಜಯಚಂಧ್ರನರೇಂದ್ರನಂ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ದಶಾಶ್ವಮೇಧದ ಘಟ್ಟದ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನೊಳಸೆವ ಹರಿಕೇಶವಾನಂದಕಾನನಮಂ ಪಡೆದಾಭೂಮಿಯೊಳ್ ಮಠಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ತನ್ಮಠದೊಳ್ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವರೆಂಬ ಜಂಗಮಂಗೆ[1] ಪಟ್ಟಮಂ ಕಟ್ಟಿ ತನ್ನೊಡನೈದಿದ ಶಿಷ್ಯರ್ಕಳನಲ್ಲಿರಿಸಿ ತಾನಾಮಠಮಧ್ಯಸ್ತಂಭಾಗ್ರದೊಳ್ಯೋಗಾರೂಢನಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದಂತರ್ಧಾನವನೈದಲ್ ಬಳಿಕಿತ್ತಂ ಪಲವು ವತ್ಸರಂಗಳ್ಪೋಗಲೊಡನೆ ಜಯಚಂದ್ರನರೇಂದ್ರನ ವಂಶಾಗತರೆಲ್ಲಂ ಧರ್ಮಸಂತಾನಮಂ ಪಡೆಯಲಾಗಿ ಬಳಿಕಿತ್ತಂ ಮ್ಲೇಂಛರ್ಕಳ್ಪರ್ಚಿ ತತ್ಸ್ಥಳವನಾಕ್ರಮಿಸಿರಲವರ್ಕಳಂ ವಾರದೆಗೆಸಿ ಸಂಕಣನಾಯಕಂ ತಾನಾಸ್ಥಾನಮಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಚತುರ್ಗಡಿಗಳೊಳ್ಶಿಲಾಸ್ಥಾಪನಮಂ ರಚಿಸಿ ಜಂಗಮ[2]ಗಾಟ ಯೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು ತನ್ಮಧ್ಯದೊಳತಿಮನೋಹರಮಾದ ಮಠಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ತದ್ಧರ್ಮಾರ್ಥಮಾಮಠದ ನಿಋತಿದಿಶಾಪ್ರಾಂತದೊಳ್ ಜಂಗಮಪುರಮೆಂಬ ಗ್ರಾಮಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ಸ್ಥಿರಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿ ಜಂಗಮಮೂರ್ತಿಗಳ್ಗೆ ಶಿವಾರ್ಪಣಂಗೈದು ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ಪಂಚಮಠಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಶಿವಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಶಿವಾರ್ಪಣಂಗೈದು ಪ್ರೌಢರುಗಳಪ್ಪ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಂ ಬರಿಸಿ ತತ್ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದೊಳುಪ್ಪುವ ಕಪಿಲಧಾರಾತೀರ್ಥ ಮಾನಸಸರೋವರ ಗಂಧರ್ವಸಾಗರಮೆಂಬ ತೀರ್ಥಂಗಳಂ ಶಿಲಾಮಯವನಾಗಿಸಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಮಂ ರಚಿಸಿ ಮತ್ತಮೈಯಪ್ಪನೆಂಬ ಸೇನಬೋವನ ಮುಖದಿಂ ಕರ್ದಮೇಶ್ವರ ನರ್ಮದೇಶ್ವರ ಭೀಮಚಂಡಿಕೆ ವೃಷಭಧ್ವಜೇಶ್ವರದೇವಸ್ಥಾನಂಗಳಂ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಮಂ ರಚಿಸಿ ಸ್ವಪುತ್ರವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ

---

1 ಜಂಗಮಮೂರ್ತಿಗೆ (ಕ) ಜಂಗಮವಾಟ(ಖ)

ಶಿಲಾಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿ ಶಾಶ್ವತಮಾದ ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿಸುಕೃತಂಗಳನಾ
ರ್ಜಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಾವಾರಾಣಸೀಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಂದತಿಮನೋಹರಮಾದ ಸ್ಥೂಲ
ಲಿಂಗಮಂ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡನಂತರದೊಳ್, [1] ॥ ೬೭

ವರಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಿನಾ
ಧರಣೀಶಂ ತೆರಳ್ದು ಕೂಡೆ ಗಯೆಯಂ ಸಾರ್ದಂ ।
ಧರೆಯೊಳ್ವಿಜಂಗಮೆಕ
ತ್ರ್ಯುರುತರಮಠಮಾನ್ಯಧರ್ಮಮಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೬೮

ಅವಿರಳವಿಕ್ರಮಜಿತರಿಪು
ನಿವಹಂ ಗಯೆಯಿಂ ತೆರಳ್ದುದಗ್ದಿಕ್ಕಿನೊಳೂ ।
ಪ್ರುವ ನೀಲಕಂಠನೇಪಾ
ಳವನೊಲವಿಂ ಸಾರ್ದನಾನೃಪಾಲಕತಿಲಕಂ ॥ ೬೯

ಆ ತಾಣದೊಳುರೆ ಮಠಮಂ
ವೀತಭಯಂ ಸಂಕಣೋರ್ವಿಪಂ ವಿರಚಿಸಿ ಮ ।
* ತ್ತಾತನಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದುರು
ಕೇತಾರವನಘವಿದೂರಮಂ ಮಿಗೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೭೦

ಕರಮೆಸೆವಾ ಕೇತಾರೇ
ಶ್ವರನಡಿದಾವರೆಯನೈದೆ ಪೂಜಿಸಿ ತದ್ಭೂ ।
ವರನಾಸ್ಥಳದೊಳ್ಜಂಗಮ
ವರಧರ್ಮಾರ್ಥಂ ಸುಮಠವನಿರದಾಗಿಸಿದಂ ॥ ೭೧

ಧುರಧೀರಸಂಕಣೋರ್ವೀ
ಶ್ವರನಾಕೇತಾರದಿಂ ತೆರಳ್ದನತಿಬಲಂ ।
* ಧುರಹರಿದ್ವಾರಮಂ ಶುಭ
ಕರಸುರಗಂಗಾವಿಹಾರಮಂ ಮಿಗೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೭೨

---

1 ಸಂಪಾದಿಸಿವಶವಮಾಡಿಕೊಂಡನಂತರ(ಕ)

* ಆ ಹರಿದ್ವಾರದಿಂ ತೆರ
ಳ್ದು ಹವನಿಸ್ಸೀಮಸಂಕಣೋರ್ವೀಪನಹಿತ।
ವ್ಯೂಹವಮದಾಪಹನತ್ಯು
ತ್ಸಾಹದೆ ಕಾಶ್ಮೀರದೇಶವಂ ನೆರೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೩೩

ಮತ್ತಮಾಸಂಕಣನಾಯಕಂ ಕಾಶ್ಮೀರಪುರವಾಸಿನಿಯಾದ ಶಾರದಾದೇವಿಯಂ ಸಂದರ್ಶನಂಗೈದಾಕಾಶ್ಮೀರದೇಶದಿಂ ತೆರಳ್ದು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಮಂ ಸಾರ್ದಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ಪೈಠಣದೇಶಮಂ ಪೊಂದೆ ತತ್ಪೈಠಣದೇಶದೊಳ್ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ಕರಕಮಲ ಶೋಭಿತಮಪ್ಪಘೋರಮೂರ್ತಿ[1]ಯಂ ಕಂಡು ಕಾಗದದೊಳ್ತದಾಕಾರಮಂ ಚಿತ್ರಿಸಿ ನಿಮೂನಿಮಿಯಂ ಬರೆದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೊಡನೆ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರಮಂ ಸಾರ್ದಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ಮೂಸೂರ ಸೀಮೆಯೊಳಸೆವಾಲವಳ್ಳಿಯೆಂಬ ಗ್ರಾಮಮಂ ಪೊರ್ದೆ ಮಲಂಗಿರಲಾಗ್ರಾಮತಟಾಕದೊಳಿರ್ಪ ವೀರಭದ್ರಮೂರ್ತಿಯಾಸಂಕಣನಾಯಕನ ಸ್ವಪ್ನದೊಳ್ ಜಂಗಮಮೂರ್ತಿಯಾಕಾರದಿಂದೈತಂದೆನ್ನಂ ನಿನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ರಚಿಸಿಪೂಜಿಸಲ್ನಿನಗೆ ಸಮಸ್ತ ಮನೋಭಿಷ್ಟಂಗಳನೀವೆನೆಂದುಸಿರ್ದಂತರ್ಧಾನವನೈದಲೆಳ್ಚತ್ತು ಬಳಿಕಾತಟಾಕಜಲಮಧ್ಯದೊಳಿರ್ಪ ವೀರಭದ್ರಮೂರ್ತಿಯಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದು, ೩೪

ಬಳಿಕಾ ಸಂಕಣಭೂಪಂ
ಘಳಿಲನೆ ಮೂಸೂರ ದೇಶದಿಂ ಪೊರಮೊಡನು ।
ಜ್ಜ್ವಲಿಪ ನಿಜರಾಷ್ಟ್ರಮಂ ಸಾ
ರ್ದೊಲವಿಂದೆಳ್ತಂದು ಕೆಳದಿಪುರಮಂ ಪೊಕ್ಕಂ ॥ ೩೫

ಇಂತಾ ಸಂಕಣನಾಯಕಂ ಕೆಳದಿಪುರವರಮಂ ಪೊಕ್ಕನಂತರಮಾ ಕೆಳದಿಯ ರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗದ ದಕ್ಷಿಣಪಾರ್ಶ್ವದೊಳ್ ॥ ೩೬

---

1 ಮೂರ್ತಿಯಂ ಕಂಡಾಮೂರ್ತಿಯಂ ಕಾಗದದೊಳ್ತದಾಕಾರ (ಕ)
ಮೂರ್ತಿಯಂ ಕಾಗದದೊಳ್ತದಾಕಾರ (ಬ)

ಬಲ್ಲಿದದಾನವಸುರರೆರ್ದೆ
ದಲ್ಲಣನೆನಿಪ ವೀರಭದ್ರಮೂರ್ತಿಯನೆಸೆವಂ |
ತಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ತತ್ಪದ
ಪಲ್ಲವಮಂ ಭಜಿಸಿ ಪಡೆದನತ್ಯುಚ್ಛ್ರಯಮಂ || ೭೭

ಇಂತಾಗಮೋಕ್ತವಿಧಾನದಿಂ ವೀರಭದ್ರಮೂರ್ತಿಯಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಶಿಲಾಮಯವಾದ ಗರ್ಭಗೃಹವಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ತದ್ದೇವತಾಪೂಜಾರ್ಥಮತಿಮನೋಹರಮಪ್ಪ ಭೂರಿಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಂ ಪೈಠಣದೇಶದೊಳ್ ಕಾಗದದೊಳ್ ಚಿತ್ರಿಸಿ ನಿಮಾಸಿಮಿಯಂ ಬರೆದು ತಂದಘೋರಮೂರ್ತಿಯಾಕಾರದಿಂ ಶಿಲಾಮಯಮಾದಘೋರಮೂರ್ತಿಯಂ ರಚನೆಗೈಸಿಯನತಂರದೊಳಾಗಮೋಕ್ತವಿಧಾನದಿಂ || ೭೮

ಘೋರಭುಜಬಲವಿದಾರಿತ
ಭೂರಿರಿಪುವ್ರಾತಸಂಕಣೋರ್ವೀಪನೆಸೆವಿ |
ಕ್ಕೇರಿಪುರವರದೊಳೊಪ್ಪುವ
ಘೋರೇಶ್ವರನಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ || ೭೯

ಇಂತಘೋರೇಶ್ವರನಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ರಚಿಸಿ ತತ್ಪೂಜಾರ್ಥಮಪರಿಮಿತಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಮಹಾದ್ಭುತಮಾದ ಶಿಲಾಮಯದೇವಸ್ಥಾನಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ತಟಾಕಾರಾಮಪುಷ್ಪವಾಟಿಗಳಂ ರಚನೆಗೈಸಿ || ೮೦

ರಾಜಿಸುವಘೋರಮೂರ್ತಿಯ
ಪೂಜೆಯನತ್ಯಂತವಿಭವದಿಂ ವಿರಚಿಸುತುಂ |
* ರಾಜಧರ್ಮದೊಳ್ ಸಂಕಣ
ರಾಜಂ ಸಂತಸದೆ ರಾಜ್ಯಮಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಂ || ೮೧

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಸಂಕಣನಾಯಕಂ, || ೮೨

* ರಾಮರಾಯರ್ಗೆ ಮಲೆತತಿ ....
ತಾಮಸರ ತುರುಷ್ಕರದಟನುಡುಗಿಸಿ ಘನಸಂ|

ಗ್ರಾಮದೆ ಭೈರಾದೇವಿಯ
ಸೀವೆಯನುರೆ ಧೂಳಿಪಟ್ಟಮಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೭-೩

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೭-೪

ಮರಳ್ದು ಸಂಕಣಭೂಮೀ
ಶ್ವರನುರುವಿರುಪಣವೊಡೆಯರುಮಂ ಸಂಗರದೊಳ್ ।
ಮುರಿದೊಪ್ಪುವ ಜಂಬೂರಂ
ಕರವೆಸೆವುಡುಗುಣಿಯ ಕೋಂಟೆಯುಮಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೭-೫

* ಬಷನೆ ಮಾದೇವಪುರದು
ಗ್ಗಡದ ಪರಿಸ್ತರಣಮಂ ವಶಂಗೈದು ಬಳಿ ।
ಕ್ಕೆಡವೆಲದೊಳುರುಬುವಹಿತರ
ಸೆಡವಂ ಮುರಿದಾಧರಿತ್ರಿಯಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೭-೬

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಸಂಕಣನಾಯಕಂ ॥ ೭-೭

ತರತರದೊಳ್ಕೈದಿ ಮಾರ್ಮಲೆ
ತುರುಬುವ ಯವನರ್ಕಳದಟನುಡುಗಿಸಿ ಘನಸಂ ।
ಗರದೊಳ್ಕರನಿಧಿಯ ಪರಿ
ಸ್ತರಣಮುಮಂ ವಡ್ಡಿ ಯವನಿಯುಮಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೭-೭

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದತ್ಯಂತಗರ್ವೋದ್ರೇಕದಿಂ ಕುಹಕೋಪಾಯಂಗಳನೆಸಗುತಿರ್ಪ ಕಾರ್ಕಳದ ಭೈರಸವೊಡೆಯರುಮಂ ಪರಿಭವಿಸಿ ಕಪ್ಪಮಂ ಕೊಂಡು ತನ್ಮದೋದ್ರೇಕಮಂ ಮಗ್ಗಿಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೭-೯

ಚಾಳಕತನದಿಂ ದುಷ್ಟಜ
ನಾಳಿಯನೊಡವೆರಸು ರಾಜ್ಯಮಂ ಬಾಧಿಸುವಾ ।
ಸಾಳುವತಿಮ್ಮನ ಭುಜಬಲ
ದೂಳಿಗಮಂ ನಿಲಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಂ ॥ ೭-೯

ಇಂತಾ ಸಂಕಣನಾಯಕಂ ಸಾಳುವತಿಮ್ಮನಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಗ್ರಾಮಮುಖದೊಳ್ತತ್ಸಾಳುವಪಡೆಯನೆಲ್ಲಮಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಸ್ವರಾಷ್ಟ್ರದೊಳ್ನಿಷ್ಕಂಟಕತ್ವಮಂ ರಚಿಸಿ ಸಮಸ್ತ ರಾಜ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಜೆಪರಿವಾರಮಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತುಂ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯುಂ ಪಡೆದು ವಿರಾಜಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ‖ ೯೧

ಬಗೆಬಗೆಯ ದಾನಧರ್ಮ
ದಿಗಳಂ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಮಾರ್ಗದಿಂ ವಿರಚಿಸಿ ಮೂ ।
ಜಗವ್ಯೈದೆ ಪೊಗಳೆ ತನ್ನೃಪ
ನಗಣಿತಸದ್ಧರ್ಮದಿಂದಮಿಳೆಯುಂ ಪೊರೆದಂ ‖ ೯೨

ಈ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣನಾಯಕಂ ತನಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟವಾದ ವಿಶ್ವಾವಸು ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ೫ ಯಾರಭ್ಯ ಕಾಳಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ೩ ಯಲ್ಲಿಗೆ ವರುಷ ೨೩ ತಿಂಗಳು ೫ ಪರ್ಯ್ಯಂತಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನಂಗೈದಂ ‖ *

ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

* ಈ ದೊಡ್ಡಸಂಕಣನಾಯಕರಿಗೆ ಇಕ್ಕೇರಿಯರಮನೆಯ ಕೊಪ್ಪಲಸ್ಥಳದಲ್ಲೂ ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು. ಇವರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖಡುಕುಗಳ ಮಾಡಿದವರು :— ಪ್ರಧಾನಿ ಆರಗದ ಕಳಸಪ್ಪಯ್ಯ, ಕರಣಿಕ ಅಣ್ಣಾಜಯ್ಯ, ಬಾಳಗಾರ ತಮ್ಮರಸಯ್ಯ, ರಾಯಸದ ಯಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯ, ನಾರಣಪ್ಪಯ್ಯ, ದಳವಾಯಿ ಕಲ್ಲಪ್ಪ. (ಕ)

ಚತುರ್ಥಾಶ್ವಾಸಂ.

ಆ ದೊಡ್ಡಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ತರುವಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕ ವರ್ಷ ೧೪೮೧ನೆಯ ಕಾಳಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ೫ ಯಲ್ಲಿ * ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರಿಗೆ ಇಕ್ಕೇರಿಯರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪಟ್ಟಂ.

ವರಸಂಕಣಾವನೀಶನ
ತರುವಾಯಿಯೊಳಸೆವ ತನ್ಮಹೀಶ್ವರನ ಸಹೋ ।
ದರನೆನಿಪ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ
ಧರಣೀಶ್ವರನಾಳ್ದನೊಪ್ಪುವವನೀತಳಮಂ ॥ ೧

ಇಂತು ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣನಾಯಕಂ ತನ್ನಗ್ರಜಹಿರಿಯಸಂಕಣನಾಯಕನ ಪುತ್ರರಾದ ರಾಮರಾಜನಾಯಕ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ್ವೆರಸು ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲ್ಕತಿಪಯವತ್ಸರಂಗಳ್ಪೋಗಲೊಡನೆ ॥೨

ಕರಮೆಸೆವ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ
ಧರಣೀಶಂಗಂ ಕನಿಷ್ಠಪತ್ನಿಯ ಬಸಿರೊಳ್ ।
ಮೆರೆವ ಸುಲಗ್ನದೊಳತಿಬಂ
ಧುರತರಶುಭರೂಪನಪ್ಪ ಸುತನುದಯಿಸಿದಂ ॥ ೩

ಶುದ್ಧಯಿಸಿದುರುಸುವರ್ಣದ
ಮುದ್ದೆಯೆನಲ್ಕೆಸೆವ ತತ್ಕುಮಾರಂಗೊಲವಿಂ ।
ಸಿದ್ಧಪನಾಯಕನೆನುತುಂ
ಮುದ್ದಿನ ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಮೋಹದಿಂ ಪೋಷಿಸಿದಂ ॥ ೪

---

* ಸದಾಶಿವನಾಯಕರ ಕನಿಷ್ಠಪುತ್ರನಾದ ದೊಡ್ಡಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ಸಹೋದರರಾದ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ....(ಕ)

ಇಂತು ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ಪ ಸತ್ಪುತ್ರಂ ಪ್ರತಿದಿನದೊಳಭಿವರ್ಧಿಸಿ ಬಾಲಲೀಲೆಯಂ ನಟಿಸುತ್ತಿರಲ್ನಿಟ್ಟಸಿ ಸಂತಸಂದಳೆಯುತ್ತುಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೫

ಗರುವಿಕೆಯೊಳ್ಪೋದೆಯು ಹಿರಿ
ಯರಸಱ ನಾಯಕ ಸಮೇತಮೈದಿದ ವಿಜಯಾ ।
ಪುರದ ಸಲಾಬತ ಖಾನನ
ವರಸೈನ್ಯವನಾಜಿರಂಗದೊಳ್ಕುಗ್ಗಿಸಿದಂ ॥ ೬

ಮತ್ತಮತಿಚಲದಿಂದಿಭಹಯ
ಪತ್ತಿಚಯಯಂವೆರಸು ಸರ್ವಸನ್ನಾಹದೆ ದಂ ।
* ಡೆತ್ತಿ ಬಂದಾತುರುಷ್ಕರ
ವೊತ್ತವನೆಂಕದೊಳ ಮುರಿದನಾ ನೃಪತಿಲಕಂ ॥ ೭

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ಯೆಡೆಯೆಡೆಗೆಳ್ತಂದು ದಾಳಿವರಿಯುತಿರ್ದವಿದ್ಧ ಕರ್ಣಾಕರ್ಣಾಳದಟಂ ಮುರಿದು ಭುಜಬಲಪ್ರತಾಪದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತು ಮಿರಲಾಕಾಲದೊಳ್, ರಾಮರಾಯರ್ವಿದ್ಯಾನಗರಿಯಿಂ ತೆರಳ್ದು ತುರುಷ್ಕರ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಪೋಗಿರಲ್ ತದ್ರಕ್ತಾಕ್ಷಿಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಮಾಸದೊಳ್ ತುರುಷ್ಕಸೈನ್ಯಕ್ಕಂ ರಾಯಸೈನ್ಯಕ್ಕಂ ಮಹಾದ್ಭುತ ಮಾದ ಯುದ್ಧಂ ಪಣ್ಣಿ ರಾಯಸೈನ್ಯಕ್ಕಿದಿರ್ಚಿ ನಿಲಲಶಕ್ಯಮಾಗಿ ಯವನ ಸೈನ್ಯಂ ಮುರಿದು ಹರಿಹಂಚಾಗಲ್, ಬಳಿಕ್ಕಂ ಗೋಲುಕೊಂಡೆಯುದ ಕುತುಬಶಾಹನುಂ ಅಮದಾನಗರದ ಭೈರಿಪಾತುಶಾಹನೆನಿಪ ನಿಜಾಮಶಾಹನುಂ ಇವರಿರ್ವರುಂ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳ್ಕೈಗೆಯ್ದು ನಿಂದು ನಿತ್ತರಿಸಲಮ್ಮದೆ ಪಲಾಯನಂಬಡೆದಿಂತು ರಾಯಸೈನ್ಯಮಂ ಮುರಿವುದಸಾಧ್ಯ ಮೆಂದಿರ್ವರ್ಪಾತುಶಾಹರೊಂದಾಗಿ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಮಾಯೋಪಾಯತಂತ್ರದಿಂ ಪೊರತು ಗೆಲ್ವುದಸಾಧ್ಯಮೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಂಗೆಯ್ದು ರಾಯರ ಸಮೀಪದೊಳ್ ಮುಖ್ಯಸೇವಕನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತಿರ್ದ ವಿಜಾಪುರದ ಅಲ್ಲಿ [1] ಆದುಲಪಾತುಶಾಹಂಗೆ ಸಂಧಾನವನೊಡರ್ಚಿಸಿ ಚಾತ್ಯಭಿ

(ಕ) ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ "ಅಬ್ದುಲ್ಲ (ಪಾತು) ಶಾಹ" ನೆಂದಿದೆ.

ಮಾನಹೇತುಪಂಥಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಮಂತ್ರಂ ಭಿನ್ನಿಸದಂತು ಸ್ವಜಾತ್ಯಭಿಮಾನದೇವತಾಸಾಕ್ಷಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಖಡ್ಗಮಂ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಕ್ರಿಯಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಪ್ಪದಂತು ಭಾಷೆಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೀಪ್ರಕಾರದಿಂ ಅಲ್ಲಿ[1] ಅದುಲಶಾಹನನೊಳಗುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗೋಲುಕೊಂಡೆಯುದ ಕುತುಬಶಾಹನುಂ ಅಮದಾನಗರದ ಭೈರನಿಜಾಮಶಾಹನುಂ ನಂಬುಗೆಯಾದೊಡೆ ಸಂಧಾನಮುಖದಿಂದೈತಂದು ಕಾಣ್ಬವೆಂದು ಹುಸಿಯ ವರ್ತಮಾನಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ನಚ್ಚುಹಾಕಿ ರಾಯರಂ ವ್ಯಾಮರೆಸಿ ಸಮಯಸಾಧನೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಂ ವಿಜಾಪುರದ ಅಲ್ಲಿ[1] ಅದುಲಶಾಹನ ಸಂಚಿನ ಮೇಲಾಪಾತುಶಾಹರೊಂದಾಗಿ ಮೋಸದ ಮೇಲೆ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕವರ್ಷ ೧೪೮೭ನೆಯ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಬಹುಳದಲ್ಲಿ ರಕ್ಕಸದಂಗಡಿಯೆಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಯರಂ ಪಿಡಿದು ಶಿರಶ್ಛೇದನಂಗೈದು ಆ ಶಿರಮಂ ಕಾಶಿಗೆ ಕಳುಹಿ ತತ್ತತ್ಸ್ಥಾನಂಗಳಿಗೆಲ್ಲಂ ತಾವೇ ಸ್ವತಂತ್ರಕರ್ತುಗಳಾಗಿರಲಿತ್ತಂ ರಾಯಸಂಸ್ಥಾನಂ ವಿಸ್ಖಲಿತಮಾಗಿ ವಿದ್ಯಾನಗರಂ ಪಾಳಾಗಲಾರಾಯರ ಮನೆವಾರ್ತೆ ಬೊಕ್ಕಸದ ಸೇನಬೋವ ಚಿನ್ನಭಂಡಾರದ ನಾರಣಪ್ಪಯ್ಯನೆಂಬಾತನಲ್ಲಿ ನಿತ್ತರಿಸಲಮ್ಮದೆ[2] ಕುಟುಂಬಸಹಿತಂ ತೆರಳ್ದೈತಂದು ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣನಾಯಕರ ಪಾದಾರವಿಂದವನಾಶ್ರಯಿಸಲವರ್ಗೆ ಪರಮಾಧಿಕಾರಭಾಗ್ಯಂಗಳನಿತ್ತು ಪೋಷಿಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ, ೮

ನೆರಹುತೆಡವಲದ ಮನ್ನೆಯ
ದೊರೆಗಳನಂಕದೊಳದಿರ್ಚಿ ಕೈಗೆಯ್ದದಟಂ ।
ಮೆರೆದಾ ಭೈರಾದೇವಿಯ
ಗರುವಿಕೆಯುಂ ಮುರಿದನಾನೃಪಾಲಕತಿಲಕಂ ॥ ೯

ಇಂತಿದಿರಾಂತರ ದುರ್ಮದ
ಮಂ ತವಿಸುತೆ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣೋರ್ವೀಪತಿ ತಾಂ ।

---

[1] (ಕ) ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ "ಅಬ್ದುಲ್ಲ (ಪಾತು) ಶಾಹ" ನೆಂದಿದೆ.

[2] ನಿಜಕಳತ್ರಸಹೋದರರ್ವರ್ಗಸು ಕುಟುಂಬಸಹಿತಂ.... (ಕ)

ಸಂತಸದೆ ಸಂತರೊಡಬಡು
ವಂತಿರೆ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂದಮಿಳೆಯಂ ಪೊರೆದಂ ॥ ೧೦

ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕಂ ಇಂತು ತನಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟವಾದ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕಾಬ್ದ ೧೫೪೧ನೆಯ ಕಾಳಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ೫ ಯಾರಭ್ಯ ಪ್ರಮೋದೂತ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ೩ಯವರೆಗೆ ವರುಷ ೧೨ ತಿಂಗಳು ೧ ಪರ್ಯಂತಂ ರಾಜ್ಯಂಗೈದು ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಮಂ ಪಡೆದಂ.[1]

ಅನಂತರಂ ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೪೩ನೆಯ ಪ್ರಮೋದೂತ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ೫ಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ಅಗ್ರಜನಾದ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರನಾದ ರಾಮರಾಜನಾಯಕಂಗೆ ಇಕ್ಕೇರಿಯರಮನೆಯುಲ್ಲಿರಾಜಪಟ್ಟಂ.

ನೆರೆಚಿಕ್ಕಸಂಕಣೇಂದ್ರನ
ತರುವಾಯಿಯೊಳಾಮಹೀಶನಗ್ರಜನೆನಿಪಾ ।
* ಹಿರಿಯಸಂಕಣನರೇಂದ್ರನ
ವರತನುಜಂ ರಾಮರಾಜನಿಳೆಗರಸಾದಂ ॥ ೧೧

ಆ ರಾಮರಾಜನಾಯಕಂ ತಮ್ಮ ಕಿರಿಯಯ್ಯನಾದ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರಾಳಬರುತ್ತಿರ್ದ ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶ ಕೋಶ ಪರಿಸ್ತರಣ ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರ ಪರಿಜನ ಪುರಜನ ಮಿತ್ರಜನ ಸೇವಕಜನಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ತ ಜನರಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತುಂ ತನ್ನನುಜನಾದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರಂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ ತಮ್ಮ ಕುಮಾರರಾದ ವೀರವೊಡೆಯರ್ ಬಸವಲಿಂಗನಾಯಕರುಮಂ ಸಂತೋಷದಿಂ ಪೋಷಿಸುತ್ತುಂ, ಅಂಕೆ ಝಂಕೆ ಆಣೆ ಘೋಷಣೆ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಧರ್ಮದೊಳಾವುದರಲ್ಲಿಯುಂ ಕೊರತೆ ಬಾರದಂತು ವರ್ತಿಸುತ್ತುಂ ॥ ೧೨

---

1 ಈ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರು ರಾಮರಾಜನಾಯಕರ ಶಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮೃತಿಯಂ ಪಡೆದರು ; ಇಕ್ಕೇರಿಯರಮನೆಯ ಕೊಪ್ಪಲಸ್ಥಳದಲ್ಲು ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು. (ಕ.)

ಶ್ರೀ ರಾಮರಾಜನೃಪನರಿ
ವಾರಣಹರ್ಯಕ್ಷನಾನತಾವನದಕ್ಷಂ ।
ಚಾರುಯಶನೆನಿಸಿ ಧರ್ಮದ
ಸಾರವನುಡುಗಿಸದೆ ಪೊರೆದನವನೀತಳಮಂ ॥ ೧೩

ಇಂತು ರಾಮರಾಜನಾಯಕರ್ ತಮಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟಮಾದ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೪೯೩ನೆಯ ಪ್ರಮೋದೂತ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ೫ ಯಾರಭ್ಯ ಚಿತ್ರಭಾನು ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೬ ಯವರೆಗೆ ವರ್ಷ ೧೨ ತಿಂಗಳು ೧ ಪರ್ಯಂತಂ ರಾಜ್ಯಂಗೈದು ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಮಂ ಪಡೆದರ್ *

ಚತುರ್ಥಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

* ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣನಾಯಕರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕುಗಳ ಮಾಡಿದವರು :– ಪ್ರಧಾನಿ ನಾರಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಕರಣೀಕ ಅಣ್ಣಾಜಯ್ಯ, ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯ, ತಮ್ಮರಸಯ್ಯ, ರಾಯಸದ ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯ, ಮಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯ, ದಳವಾಯಿ ಕಲ್ಲಪ್ಪ ಮುಂತಾದವರು.

ಈ ರಾಮರಾಜನಾಯಕರು ಗೇರಸಪ್ಪೆಯಲ್ಲೂ ಐಕ್ಯವಾದಲ್ಲಿ, ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲು ಬದುಕುಗಳ ಮಾಡಿದವರು :– ಪ್ರಧಾನಿ ಅರಗದ ಕಳಸಪ್ಪಯ್ಯ, ಕರಣಿಕ ಅಣ್ಣಾಜಯ್ಯ, ಜೋಯಿಸರ ತಿಮ್ಮರಸಯ್ಯ, ದಳವಾಯಿ ಚಿಕ್ಕಕಲ್ಲಪ್ಪ ಮುಂತಾದವರು. (ಕ.)

ಪಂಚಮಾಶ್ವಾಸಂ.

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೦೫ನೆಯ ಚಿತ್ರಭಾನು ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೫ ಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಸಂಕಣನಾಯಕರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರರಾದ ರಾಮರಾಜನಾಯಕರ್ಗೆ ಸಹೋದರರಾದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ಇಕ್ಕೇರಿ ಪುರವರದರಮನೆಯೊಳ್ ರಾಜಪಟ್ಟಂ.

ಆ ರಾಮರಾಜನಾಯಕ
ವೀರನನಂತರದೆ ತತ್ಸಹೋದರನೆನಿಪಾ ।
* ಧೀರವೆಂಕಟನೃಪಂ ರಿಪು
ಭೈರವನವನೀಶವರ್ಯನಿಳೆಗರಸಾದಂ ॥ ೧

ಇರೆ ತದ್ವೆಂಕಟಧರಣೀ
ಶ್ವರಗೊಗೆದಂ ಪುತ್ರನೊರ್ವನತಿಶಯತೇಜಂ ।
ನಿರುಪಮಸುಗುಣಸಮಾಜಂ
ದೊರೆಗಳೊಳಧಿರಾಜನಿಳೆಗೆ ನೂತ್ನಮನೋಜಂ ॥ ೨

ಅನುಪಮಶಿಶುರೂಪದೊಳೊಗೆ
ದಿನನೆನೆ ಶೋಭಿಸುವ ತತ್ಕುಮಾರಂಗೊಲ್ದು ।
ಜನಪಂ ಭದ್ರಪನಾಯಕ
ನೆನಿಪೊಳ್ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಪೊರೆದನತಿಮುದದಿಂದಂ ॥ ೩

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂಗೊರ್ವ ಪೆಣ್ಮಣಿಯುದಿಸಲಾಕೆಗೆ ಹಿರಿಯಮ್ಮನೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಪೋಷಿಸಿ ಕತಿಪಯವತ್ಸರಂಗಳ್ಪೋಗಲೊಡನಾಕೆಯಂ ಜಂಬೂರ ವಿರುಪಣವೊಡೆಯರ್ಗೆ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಲಾ ಪೆಣ್ಮಣಿಯ ಬಸಿರೊಳೊರ್ವ ಪುತ್ರನುದಿಸಲಾತಂಗೆ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತುಂ ನಿಜಕುಮಾರ ಭದ್ರಪನಾಯಕಂಗಂ ರಾಯಸಂಬಂಧಿಯಪ್ಪ ಬೇಲೂರ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ

ಕುಮಾರಿ ಬಂಗಾರಮ್ಮನೆಂಬ ಪೆಣ್ಮಣಿಯಂ ದಾನಿವಾಸದ ಸೀಮೆಯೆ ಮಳಲಹೊಳೆಯೆಂಬ ಸ್ಥಳದೊಳತ್ಯಂತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂ ವಿವಾಹಮಂರಚಿಸಿ ಯುವರ್ಬಳುವಳಿಗಿತ್ತು ಜಾಗರದ ಸೀಮೆ ಕೋಂಟೆಯಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ತತ್ಕೋಂಟೆಯಂ ಬಲಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಿಕ್ಕೇರಿಯ ಪುರವರಕ್ಕೆಳ್ತಂದು, ಕುಮಾರಭದ್ರಪನಾಯಕನುಮಂ ತನ್ನಗ್ರಜ ರಾಮರಾಜನಾಯಕನ ಕುಮಾರರಪ್ಪ ವೀರವೊಡೆಯರ್ ಬಸವಲಿಂಗನಾಯಕರುಮಂ ತಮ್ಮ ಕಿರಿಯಯ್ಯನಾದ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣನಾಯಕರ ಕುಮಾರನಾದ ಸಿದ್ದಪ್ಪನಾಯಕನುಮಂ ಪೋಷಿಸುತ್ತುಂ ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೪

ಮೆರೆವ ವಿಜಾಪುರಾಧಿಪತಿಯಪ್ಪ ತುರುಷ್ಕಪ ಪಾತುಶಾಹನಂ
ದಿರದೆ ವಜೀರರಂ ನೆರಹಿ ದಕ್ಷಿಣರಾಜ್ಯವನೆಯ್ದೆ ಸಾಧ್ಯಮಂ ।
ವಿರಚಿಪುದೆಂದವರ್ಗುರೆ ನಿಯಾಮಿಸಿ ವೀಳಯವಿತ್ತು ಕೂಡನಂ
ತರುಚಿರಮತ್ತಹಸ್ತಿಹಯಸೈನ್ಯವನೆಯ್ದೆ ತೆರಳ್ಚೆ ಖಾತಿಯಿಂ ॥ ೫

ಮಂಜುಳಖಾನಂ ಕರಮಾ
ರಂಜಿಪ ಮಹಮುದ್ದಖಾನ ಬಹಿಲಿಮಖಾನಂ ।
ಸಂಜರಖಾನಂ ಹಯಮದ
ಕುಂಜರತತಿಪತ್ತಿವೆರಸು ಶಾಹೆಯಖಾನಂ ॥ ೬

ಬಹನೆ ಸಲಾಬತಖಾನಂ
ಕಡುಹಿಂ ನಿಜಸೈನ್ಯಸಹಿತಮೆಂಬರಖಾನಂ ।
ಪಡೆವೆರಸಂಕುಶಖಾನಂ
ಸಡಗರದಿಂ ಸೈನ್ಯಗೂಡಿದಂಮದಖಾನಂ ॥ ೭

ನೆರೆದಿನಿಬರ್ವಜೀರರುಗಳಳ್ತರೆ ಹೈದರಮಲ್ಲಿನಾಯಕಂ
ಬರಗಿಯ ದೇವಿನಾಯಕನುಮೆಯ್ದೆ ಸಿಡಿಲ್ಗಳ ವೊತ್ತದಂತೆ ಭೀ।
ಕರತರತಂತ್ರಮಾರ್ಭಟಸುತೆಯ್ದುರೆ ಸೈನ್ಯಪದೋಚ್ಚಧೂಳಿಯಂ
ಬರವ ಮುಸುಂಕೆ ಬಂದುದು ಮಹೋಗ್ರತುರುಷ್ಕರ ದಾಳಿ ತೀವ್ರದಿಂ॥

ಕಡೆಗಾಲದಗ್ರದೊಳ್ಮಗೆ
ಕಡಲ್ಗಳ್ತೀವ್ರದೊಳ್ ಮೇರೆವರಿವಂತಿರೆ ಪೆ ।
ರ್ವಡೆವೆರಸೈದುತ್ತನಿಬ
ರ್ಜಡೆಯದ ಕೋಂಟೆಯ ಸಮೀಪಮಂ ಸಾರುತ್ತುಂ ॥ ೯

ಮುತ್ತಿಗೆಯನಿಕ್ಕೆ ಕೇಳ್ದು ಸು
ವೃತ್ತಂ ವೆಂಕಟನೃಪಾಲನರಿಕುಲಕಾಲಂ ।
ಪತ್ತಿಚಯವೆರಸು ತದ್ದು
ರ್ವೃತ್ತರ ಸೇನಾಸಮೂಹಕಂದಿದಿರಾಂತಂ ॥ ೧೦

ಇಂತಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ಜಡೆಯದ ಕೋಂಟೆಯಂ ವೇಢೈಸಿದ ತುರುಷ್ಕರ ಸೈನ್ಯಕ್ಕಿದಿರ್ಚಿ ನಿಂದು ಕೈಗೆಯ್ದು ಸಮರಾಂಗಣದೊಳಂ ಬರಖಾನನಂ ಕುಂಬಿಡಿಸಿ, ಅಂಕುಶಖಾನನ ಬಿಂಕಮಂ ಮುರಿದು, ಸಲಾಬತಖಾನನಂ ನಿಲವಿಕೆಗೆಡಿಸಿ, ಬಹಿಲಿಮಖಾನನಂ ಬಹಿರ್ಮುಖನೆನಿಸಿ, ಮಂಜುಳಖಾನನಂ ರಂಜನೆಗೆಡಿಸಿ, ಶಾಲೆಯಖಾನನ ಲೂಟಿಯಂ ನಿಲಿಸಿ, ಮಹಮುದಖಾನನಹಮಿಕೆಯಂ ತೀರ್ಚಿ, ಅಂಮದಖಾನನ ಹೆಮ್ಮೆಯಂ ಮುರಿದು, ಸಂಜರಖಾನನಂ ಭಂಜನೆಗೈದು, ಸರ್ಜಾಖಾನನ ಗರ್ಜನೆಯಂ ನಿಲಿಸಿ, ಹೈದರಮಲ್ಲಿನಾಯಕನಂ ಕೈದುವನಿಕ್ಕಿಸಿ, ಬರಿಗಿಯ ದೇವೀನಾಯಕನಂಪರಾಭವಂಗೈದು, ಇಂತುರುಬಿ ತರುಬಿದ ತುರುಷ್ಕ ಸೈನ್ಯಸಾಗರಮಂಕಲಂಕಲವೆರ್ಸಿಂದು ನಿತ್ತರಿಸಲಮ್ಮದೆ ಮುರಿದು ಮುತ್ತಿಗೆದೆಗೆದನಂತರಂ ॥ ೧೧

ಮತ್ತಂ ಹನುಮನರೇಂದ್ರನ
ಪತ್ತಿಚಯಂವೆರಸು ತುಡುಗುಣಿಯ ಕೋಂಟೆಯುಮಂ ।
ಮುತ್ತಿದ ಯವನರ ಸೈನ್ಯದ
ವೊತ್ತವನಂಕದೊಳ್ ಸದೆದು ಮುರಿದೋಡಿಸಿದಂ ॥ ೧೨

ಮತ್ತಿಸೆವ ಹಾನಗಲ್ಲಂ
ಗುತ್ತಿಯನಾವರಿಸಿದುರುತುರುಷ್ಕರ ಫೌಜಂ ।
ತತ್ತರದರಿದರಿಕದಳೀ
ಮತ್ತಗಜಂ ವೆಂಕಟೇಂದ್ರನಿರಿದೋಡಿಸಿದಂ ॥ ೧೩

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ರಾಮರಾಯರ್ಪಾಲ್ಗೆ ಟ್ಟ ಣ್ಣಿಯುಂಬಳಿಗೆಂದು ಮುನ್ನಿತ್ತ ಮಾಸೂರ ಸೀಮೆಯಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಳಲ್ಯೈದಿದ ಮಂಜುಳಖಾನನಂ ಮುರಿದೆಂಜಲಖಾನನೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟಂತುಮಲ್ಲದವನಂ ಬೆಂಕೊಂಡು ಬಿಡದ್ಯೈದಿ, ॥ ೧೪

ಗಡಿಯಂ ದಾಂಟಿಸಿ ತರುಬಿದ
ಪಡೆಯಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಹಾನಗಲ್ಲವೆನಿಯೊಳಂ ।
ತಡೆಯದೆ ತೊಲಗದ ಕಂಬವ
ನೆಡಿಸಿ ಮಹಾದ್ಭುತಪರಾಕ್ರಮವನುರೆ ಮೆರೆದಂ ॥ ೧೫

ಇಂತತ್ಯಂತ ಸಾಹಸಂಗೈದು ಭುಜಬಲಪರಾಕ್ರಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ಪ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ ಪ್ರತಾಪಾತಿಶಯಮಂ ವಿಜಾಪುರದ ಪಾತುಶಾಹಂ ಕೇಳ್ದು ಕೆರಳ್ದು ತನ್ನ ನೃಪನ ರಾಜ್ಯಮಂ ವಶಂಗೆಯ್ವುದೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಿ ಪುಗುಳ್ದಪರಿಮಿತಸೇನಾಸಮುದ್ರಮಂ ತೆರಳ್ಚಲವರ್ಗಡಿಯಂ ದಾಂಟಿ ಮಿಕ್ಕು ಮೀರಿ ದಾಳಿವರಿಯುತ್ತಿಸಮೀಪಕ್ಕೈತಂದರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳ್ದತ್ಯಂತ ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದಾಪ್ರಸ್ಥಾನದೊಳ್ ॥ ೧೬

ಏಕಾಂಗದಿ ಪೊಕ್ಕಹಿತಾ
ನೀಕವನಿರ್ಕಯ್ಯ ಖಡ್ಗದಿಂ ಕುರಿದರಿದಾ ।
ಶ್ರೀಕರವೆಂಕಟಭೂಪಂ
ದೋಃಖಂಡೇರಾಯನೆಂಬ ಬಿರುದಂ ಮೆರೆದಂ ॥ ೧೭

ಮತ್ತಮಾವೇಳೆಯೊಳ್ ‖ ೧೮

ಅಸಮಬಲವೆಂಕಟೋರ್ವಿಪ
ನಸಿಯೆಂಬಸಿತಾಹಿ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳಹಿತ ।
ಪ್ರಸರದಸುವುಸಿರೆಲರ್ಗನಸ
ವಸದಿಂ ನುಂಗಿದುದು ಸಿವಿರ್ದು ಪಸಿವಡಗುವಿನಂ ‖ ೧೯

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೊಂದವಸರದೊಳ್ ತುರುಷ್ಕಯುದ್ಧದೊಳ್ ‖ ೨೦

ಪುದಿದೆಣ್ದಳೆಯೊಳ್ಳೇಕಾಂ
ಗದೆ ಬತ್ತಿಳೆಗುದರೆಯೇರ್ದು ದುವ್ವಾಳಿಸುತೌ ।
ಕಿದ ಪಾತುಶಾಹಫೌಜಂ
ಸದೆದೋಡಿಸಿ ಜಯವನಾಂತನಾವೆಂಕನೃಪಂ ‖ ೨೧

ಮತ್ತಮಾಕಾಲದೊಳ್ ‖ ೨೨

ಉರವಣಿಸಿಸೈನ್ಯಸಹಿತಂ
ಧುರದೊಳ್ಕ್ರಮ್ಮಲೆತು ನಿಂದು ಕೈಗೆಯ್ದುಲಸ ।
ದ್ಭರಿದಗವಜೀರನಂ ಮದ
ಕರಿಸಹಿತಂ ಪಿಡಿದು ಮೆರೆದನತಿವಿಕ್ರಮಮಂ ‖ ೨೩

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೊಂದವಸರದೊಳ್ ‖ ೨೪

ವರಪಾತುಶಾಹಸೈನ್ಯೋ
ತ್ಕರವನೆರಳ್ಕಯ್ಯೊಳಾಂತನೇಜಗಳಂ ಕೋ ।
* ಡಿರಿದು ಕಾಲ್ದೆಗೆಸಿ ವೆಂಕಟ
ನರಪತಿ ದೋನೇಜನೆಂಬ ಬಿರುದಂ ಮೆರೆದಂ ‖ ೨೫

ಇಂತೆರಳ್ಮೊಸರ್ಕಳಯಿದ್ದ ಪಾತುಶಾಹನ ಫೌಜಂ ಪುಡಿಗೆಯ್ದು ಪಲಾಯನಂಗೊಳಿಸಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯುಂ ಪಡೆದಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ತನ್ನ ಕಿರಿಯಮೃಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ಪುತ್ರನಾದ ಸಿದ್ದಪ್ಪನಾಯ

ಕಂಗಿರ್ವರ್ಕನ್ಯಾಶಿರೋಮಣಿಗಳಂ ವಿವಾಹವಮಂ ರಚಿಸಿ, ಸ್ವಪುತ್ರಭದ್ರಪನಾಯಕಂಗಂಡಿಗೆಯವರಲ್ಲಿ ತಂದ ಪೆಣ್ಮಣಿಯ ಬಸಿರೊಳಿರ್ವರ್ಪುತ್ರರುದಿಸಲವರ್ಗೆ ರಾಮಲಿಂಗನಾಯಕ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರೆಂದು ನಾಮಕರಣಮಂ ರಚಿಸಿ ಸಂತಸದಿಂ ಪೋಷಿಸುತ್ತಿರಲವರಿರ್ವರೊಳ್ಹಿರಿಯನಾದ ರಾಮಲಿಂಗನಾಯಕಂ ಬಾಲತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂದನಂತರಮಾಭದ್ರಪನಾಯಕಂಗೊರ್ವಳ್ಪೆಣ್ಮಣಿಯುದಿಸಲಾ ಪೆಣ್ಮಣಿಯನಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ತನ್ನ ದೌಹಿತ್ರನಾದ ಜಂಬೂರ ವಿರುಪಣ್ಣವೊಡೆಯರ ಸುತ ಸದಾಶಿವಯ್ಯಂಗೀಯಲಾ ಪೆಣ್ಮಣಿಯ ಬಸಿರೊಳ್ ವೆಂಕಟಯ್ಯ ಭದ್ರಯ್ಯರೆಂದಿರ್ವರ್ಪುತ್ರರುದಿಸಲವರ್ಗಳಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಪರಮಸಂತೋಷಂಬಡುತಿಂತು ಮಕ್ಕಳ್ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ್ಮರಿಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತಿರಲೊಡನೆ ಸ್ವಪುತ್ರಭದ್ರಪನಾಯಕಂ ತುರುಷ್ಕಕಿರಾತರಮೇಲೆ ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿವೆತ್ತು ಕತಿಪಯವತ್ಸರಂ ಸುಖಮಿರ್ದನಂತರಂ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯವನೈದಲ್, * ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ಪುತ್ರಶೋಕದಿಂ ಮಹಾವ್ಯಾಕುಲಿತಚಿತ್ತನಾಗಿ ಬಳಿಕಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವಿಚಾರಮುಖದಿಂ ಸ್ವಸ್ಥಚಿತ್ತನಾಗಿರುತ್ತುಂ, ಮೊಮ್ಮಗ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂಗಂಕೊಲ್ಲಾಪಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿರ್ವರ್ಕನ್ಯಾರತ್ನಂಗಳನತ್ಯಂತವಿಭವದಿಂ ವಿವಾಹವಮಂ ರಚಿಸಿ ಕಿರಿಯಯ್ಯ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನ ಪುತ್ರಂ ಸಿದ್ದಪ್ಪನಾಯಕಂಗೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪತ್ನಿಯೊಳೊರ್ವ ಕುಮಾರನುದಿಸಲಾತಂಗೆ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಮತ್ತಮಾಪತ್ನಿಯೊಳುದ್ಭವಿಸಿದ ಪೆಣ್ಮಕ್ಕಳ್ಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರಮ್ಮ ನಾಗಾಜಮ್ಮ ಚನ್ನಮ್ಮನೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಮತ್ತಮಾಸಿದ್ದಪ್ಪನಾಯಕಂಗೆ ಕನಿಷ್ಠಪತ್ನಿಯೊಳೊರ್ವ ಕುಮಾರಂ ಜನಿಸಲಾತಂಗೆ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕನೆಂದು ನಾಮಕರಣಮಂ ರಚಿಸಿ ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ॥೭೬॥

* ಭದ್ರಪನಾಯಕರಿಗೆ ಅವರ ಪತ್ನಿಯರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹ ಇಕ್ಕೇರಿಯುರಮನೆಯ ಕೊಪ್ಪಲಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು; ಭದ್ರಪನಾಯಕರ ಸಂಗಡಲೆ ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು, (ಕ)

ಚಂಡಪರಾಕ್ರಮಜಿತದೋ
ರ್ದಂಡಾರ್ಜಿತಭೂರಿವಿಭವವೆಂಕಟಭೂಪಂ ।
* ದಂಡಯಾತ್ರೆಯೊಳ್ ಪರಭೂ
ಮಂಡಲಮಂ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳ್ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೨೭

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ॥ ೨೮

ಮೆರೆವ ಕಿರಾತರ ವಶಮಾ
ಗಿರುತಿಹ ಹರಕಾಳನೆಡೆಯಹಳ್ಳಿಯುಮಂ ಕೊಂ ।
ಡುರುಕೋಂಟೆಯು ಬಲಿಯಿಸಿ ತ
ದ್ಧರಣಿಪನಾನಂದಪುರಮೆನಿಪ ಪೆಸರಿಟ್ಟಂ ॥ ೨೯

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕನಾನಂದಪುರದ ಪರಿಸ್ತರಣ ದೊಳಾಗಮೋಕ್ತವಿಧಾನದಿಂ ತಾಂಡವೇಶ್ವರನೆಂಬ ಮೂರ್ತಿಯಂ ಪ್ರತಿ ಷ್ಠೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಪರಮಮನೋಹರಮಾದರಮನೆಯಂ ರಚನೆಗೈಸಿ, ವಾ ಪೀಕೂಪತಟಾಕಾರಾಮಾದಿಗಳಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ, ಮಗುಳ್ದಿ ಕ್ಕೇರಿಯು ರಮನೆಯೊಳ್ವಿಚಿತ್ರತರರಚನಾಕೌಶಲ್ಯದಿಂ ನಾಟಕಶಾಲೆಯಂ ನಿರ್ಮಾ ಣಂಗೈಸಿ, ತದಿಕ್ಕೇರಿಯೂನಂದಪುರಕ್ಕಂ ವೈಹಾಳಿಯನೆಸಗುತ್ತತ್ಯಂತೋ ತ್ಸಾಹದಿಂ ವಿಹರಿಸುತ್ತುಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ॥೩೦

ತುರುಕರ ಮೂಲಕದೆ ಕಿರಾ
ತರ ವಶಮಾಗಿರ್ದ ಪೊಳೆಯಪೊನ್ನೂರ ಪರಿ ।
ಸ್ತರಣವೆನಾ ಸಂಕಣ್ಣನೃಪ
ವರನಾತ್ಮಜನಾಜಿರಂಗದೊಳ್ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೩೧

ಇಂತಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂಹರಕಾಳಡೆಯಹಳ್ಳಿ ಪೊಳೆಯಪೊ ನ್ನೂರ ಪರಿಸ್ತರಣಸೀಮೆಗಳನಧೀನಮಂ ರಚಿಸಲ್,ತನ್ನ ಸೀಮೆಕೋಂ ಟೆಗಳನೀಳ್ದನೆಂದತ್ಯಂತಕೋಪಾಟೋಪದಿಂ; ॥ ೩೨

ಬಂಗದಡಿಗಡಿಗೆ ನಿಲ್ತೀ
ಕಾಂಗದೆ ಕೈಗೆಯ್ದು ಸಾಸಮಂ ಮೆರೆದ ಲಸ ।

ತ್ಕಂಗೆಯುಹನುಮನರೇಂದ್ರೋ
ತ್ತುಂಗನ ಭುಜಬಲವನಂಕದೊಳ್ಮಗ್ಗಿಸಿದಂ ॥ ೩೪

ಮೆತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ॥ ೩೫

ಕುಂಬಸೆಯ ದಾನಿವಾಸದ
ಕುಂಭಿನಿಗಳನಾಳ್ವ ಬೊಮ್ಮಣಂ ವೀರಣರೆಂ ।
ದೆಂಬದಟರ ಮುರಿದಾಧರೆ
ಯಂ ಭುಜಬಲದಿಂದಧೀನಮಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೩೬

ಮೆತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೩೭

ಅಂಡಿಗೆಯುದ್ರೆಯ ಗುಡುವೆಯ
ಗೆಂಡಲ ತಲಪೂರನೆಸೆವೆಮಂಚೆಯುನಾಳ್ದು ।
ದ್ದಂಡರನುರೆಮುರಿದಾ ಭೂ
ಮಂಡಲಗಳನಧಿಕಶೌರ್ಯದಿಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೩೮

ಮೆತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ, ಸಾತಳಲ್ಬೆಳವೆಂದೂರು ಹೆಬ್ಬೆ ಮಂಡಗದ್ದೆ ಹೊನ್ನೂರು ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ಸೀಮೆಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ತತ್ತತ್ಪಟ್ಟೆಯದಾರರ್ಕಳಿಂ ಪಣಮಣಿಹಂಗೊಂಡು ಕುಂಬಸೆ ದಾನಿವಾಸ ಹೆಬ್ಬೆ ಮಂಡಗದ್ದೆ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೋಭಿಪ ಪರಿಸ್ತರಣಂಗಳಂ ರಚನೆಗೈಸಿದನೆಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೩೯

ಗರುವನರಶಿಂಗನಾಯಕ
ನುರುತರಶೌರ್ಯಾತಿಶಯುವನುಡುಗಿಸಿ ಬಂಕೀ ।
ಪುರದಪರಿಸ್ತರಣವನನು
ವರದೊಳ್ಕೊಂಡಾಳ್ದನೆಸೆವ ತದ್ಭೂತಳಮಂ ॥ ೪೦

ವಿರುಪೇಕಲಕ್ಷ್ಣದೇಶದ
ದೊರೆಮನ್ನೆಯುಳನಿಸಿ ರೂಢಿವೆತ್ತತಿಚಲಮಂ ।

ಮೆರೆದಾಭ್ಯೆರಾದೇವಿಯ
ಗರುವಿಕೆಯಂ ಮುರಿದು ಧುರದೆ ಕೈಸೆರೆವಿಡಿದಂ ॥ ೪೧

ಇಂತು ದಳವಾಯಿಲಿಂಗಣ್ಣನಾಯಕನಂ ಕಳುಹಿ ಕೈಸೆರೆವಿಡಿದಾವಿನಹಳ್ಳಿ ಕರುವೂರು ವೊರಬಡಿ ಸೊಳನಾಡು ಬಟ್ಟಕಳ ಗೆರಸಪ್ಪೆ ಚಂದಾವರ ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿ ವಡ್ಡಿಮೇದಿನಿ ಮುಂತಾದಾಕೆಯಾಳ್ವ ರಾಜ್ಯಪರಿಸ್ತರಣಮಂ ವಶವಮಾಡಿಕೊಂಡು ತದೀಯವಿಚಿತ್ರತರವಸ್ತುವಾಹನಾಂಬರಾರ್ಥಾದಿಸರ್ವಸ್ವಮಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥

ಹೊನ್ನೆಯಕಂಬಳಿವೆಸರಿನ
ಮನ್ನೆಯನಾರ್ನಾಡುಮುಂಗಿನಾಡೆಡವೂರಾ ।
ಚೆನ್ನಬಿದರೂರ್ಪೊಸಂಗಡಿ
ಗನ್ನಾಯಕನೆನೆಸಿ ನೆರೆ ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ದಂ ॥ ೪೨

ಇಂತು ನೆಗಳ್ತೆವೆತ್ತ ಹೊನ್ನೆಯಕಂಬಳಿಯೆಂಬ ಮನ್ನೆಯಂ ಹೊಸಂಗಡಿಯೆಂಬೂರೊಳಿರ್ದು ಶಂಕರನಾರಾಯಣಭಟ್ಟನೆಂಬವನಂ ಮಂತ್ರಿಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡವನ ಮುಖದಿಂ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಭಾರವಿಚಾರಂ ಮುಂತಾದೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಮಿರಲ್, ದಿನದಿನದೊಳಾಶಂಕರನಾರಾಯಣಭಟ್ಟಂ ಕ್ರಮದಿಂ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಗಿ ಹೊನ್ನೆಯಕಂಬಳಿಯಂ ಬಗೆಗೊಳದೆ ತಾಂ ಬಿದುರೂರೊಳ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂದೆಡವಲದೊಳಿರ್ಪಾರುನಾಡು ಕಬ್ಬುನಾಡು ಮುಂಗಿನಾಡು ಮುಂತಾದ ಸೀಮೆಗ್ರಾಮಗಳೆಲ್ಲಂ ತಾನೆ ಸ್ವತಂತ್ರಕರ್ತೃವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾಕಾಲದೊಳ್ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ದಳವಾಯಿಲಿಂಗಣ್ಣನಾಯಕಂವೆರಸು ಸೈನ್ಯಸಮೇತಂ ತೆರಳ್ದು ದಾಳಿವರಿಯುತ್ತೈದಿ ಬಿದುರೂರ ಪ್ರಾಂತದೊಳಿಳಿದು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದೊಳಸಾರ್ದು ಬಿದುರೂರ ಪರಿಸ್ತರಣಮಂ ವೇಢೈಸಿ ಚಕೀರಿರಸ್ತುಮುಸ್ತೈದೆಗಳೊಳಪೊಗದಂತು ಕಂಡಿಕಣಿವೆಪಥಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಜೇರುಮುತ್ತಿಗೆಯಂ ರಚಿಸಲಾ ಶಂಕರನಾರಾಯಣಭಟ್ಟಂ ಹೇರಳ ಪುಂಧಿಮಕ್ಕಳಂ ನೆರಹಿ ಮೊರ್ಮಲೆತು ಕೋಂಟೆಯಂ ಕಲಿಯೇರಿಸಿ

ನಾಲ್ಕು ರುತಿಂಗಳಪ್ಪನ್ನೆವರಂ ಕಾದಿಸಲಾಗಳಾ ಕೋಂಟೆಯ ನಾಲ್ಗಡೆ ಯಡೆದಿಟ್ಟೆಗಳೊಳ್ ಬುರುಜುಗಳನೆಬ್ಬಿಸಿ ಶತಘ್ನಿಗಳಂ ಪೂಡಿಸಿ ತತ್ಪ್ರಯೋಗವಮುಖದಿಂದಾಬಿದುರೂರ ಕೋಂಟೆಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಂಕರನಾರಾಯಣಭಟ್ಟನಂ ಕೈವಶಂಗೆಯ್ದಾ ಕೋಂಟೆಯಂ ಬಲಿಸಿ ಯಿಡವೂರ್ಮುಂಗಿನಾಡಾರುನಾಡುಕಬ್ಬು ನಾಡು ಪಟ್ಟಗುಪ್ಪೆವೆಮಂತಾದ ಸೀಮೆಯ ಪ್ರಜೆಪರಿವಾರಂಗಳಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಣಿಕೆಗೊಂಡಬಳಿಕ್ಕಂ,ಸ್ಕಾಂದ ಪುರಾಣದೊಳ್ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಸಂಹಿತೆಯೊಳ್ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಖಂಡದೊಳು ಸಿರ್ದಂತಾಬಿದುರೂರೊಳ್ ಸ್ನಾನಮಾತ್ರದೊಳನೇಕದುಷ್ಕೃತಂಗಳಂ ನಿವಾರಿಪ ಕಲಾವತಿಯ ನದಿಯ ತೀರದೊಳ್ ವೇಣುವನಮಧ್ಯದೊಳ್ ವಲ್ಮೀಕದೆಡೆಯೊಳ್ ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತವಮಾಗಿ ಮಹಾಪ್ರಸನ್ನಮೂರ್ತಿಯೆನಿಸಿ ಭಕ್ತಜನರ್ಗೆ ಬೇಡಿದಿಷ್ಟಾರ್ಥಂಗಳನೀಯುತುಂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರ್ಪ ತದ್ಬಿದುರೂರ ನೀಲಕಂಠೇಶ್ವರಲಿಂಗದ ಪೂಜೆ ಲೋಪವಮಾಗದೆ ನಡೆವಂತು ಕಟ್ಟಳೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಮತ್ತಮಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ಬಿದುರೂರಿಂ ತೆರಳ್ದು ಘಟ್ಟವನಿಳಿದು ಹೊನ್ನೆಯಕಂಬಳಿಯೆಂಬ ಮನ್ನೆಯನಂ ಮಗ್ಗಿಸಿ ಹೊಸಂಗಡಿ ಕಡರಿ ಬಗ್ಗವಾಡಿಯ ಹೋಬಳಿ ಕೊಲ್ಲೂರು ಮುಂತಾದ ಹೊನ್ನೆಯಕಂಬಳಿಯಾಳ್ವ ಸೀಮೆಯ ಪ್ರಜೆಪರಿವಾರಮಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬಗ್ಗವಾಡಿ ಹೊಸಂಗಡಿಯೆಂಬ ಸ್ಥಳಂಗಳೊಳ್ ಪರಿಸ್ತರಣಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ಕೊಲ್ಲೂರುಮೂಕಾಂಬಿಕೆಯಮ್ಮನವರ ಪೂಜಾದಿವಿಭವಂ ಲೋಪವಮಾಗದಂತೆ ನಡೆವಂತು ನಿಯಾಮಕಂಗೈಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೪೪

ಎಡಬಲದೊಳಿರ್ಪ ಧೂರ್ತರ
ಕಡುಹಂ ಮಗ್ಗಿಸಿ ಸದಾಶಿವೇಂದ್ರನ ಪೌತ್ರಂ।
*ಪಿಡಿದು ಪುಂಡರ್ಕಳಂ ಬಳಿ
ಕಡಿಮಲೆಯ ಧರಿತ್ರಿಯಂ ಕರಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೪೫

ಭೈರಸವೊಡೆಯರುವಮಂ ತ
ದ್ಧೀರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಪ್ಪವಮಂ ಬೆಳ್ಳರೆಯುಂ।

ಕಾರಕಳ ಕಳಸ ಬಾಂಡ್ಯದ
ಚಾರುಪರಿಸ್ತರಣಭೂಮಿಯುಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೪೬

ಇಂತು ಕಾರಕಳದ ಭೈರಸವೊಡೆಯರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ತದ್ರಾಜ್ಯಪರಿಸ್ತರಣಂಗಳಂ ವಶಂಗೈದನಂತರಂ, ಮೊಳಕಾಡ ಹೊಳೆಯಬಯಲೂರ ಕೋಂಟೆಗಳಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ, ॥ ೪೭

ಬಲ್ಲಿದ ಶಿರಾಲೆಯುವರಂ
ಘಲ್ಲಿಸಿ ವಶಗೈದು ಕೂಡೆ ತದ್ಭೂತಳಮಂ ।
ಹಲ್ಲರ್ಗೆಡೆಯೆನಿಸದ ಕೇ
ಡಿಲ್ಲದ ವಸುಪುರವನಾನೃಪಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೪೮

ಇಂತು ಬಸುರೂರಂ ಸಾಧಿಸಿ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರದೇವರ ಪೂಜೆ ಲೋಪಮಾಗದಂತು ನಿಯಾಮಕಂಗೆಯ್ದು ತೆರಳ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥

ಅವನೀಶಭೂತಪಾಂಡ್ಯೋ
ದ್ಭವವರ್ಗಳ್ಕ್ರಮದಿನಾಳ್ದ ಪರಮವೈಭವದಿಂದೊ ।
* ಪ್ಪುವ ಭಾರಕೂರ ಸಂಸ್ಥಾ
ನವನುರೆ ವಶಗೈದನಾ ನೃಪಾಲಕತಿಲಕಂ ॥ ೫೦

ಇಂತಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ಬಾರಕೂರ ಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೆಯ್ದು ಬಾರಕೂರು ಕಲ್ಯಾಣಪುರ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಗಿರಿ ಕಂಡುಲೂರ ಕೋಂಟೆಗಳಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೫೧

ಮುರಿದು ಸುರಾಲರ ತೋಳಹರ
ಸಿರಿಯುರ ನಾಲ್ವತ್ತುನಾಡು ಕೆಲನಾಡುಂ ಶಂ ।
ಕರನಾರಾಯಣ ಬೈದೂ
ರ್ವೆರಸಿದ ಹಳ್ಳಿಗೆರೆಯುವನಿಯುಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೫೨

ಇಂತು ಸುರಾಲರ ತೋಳಹರ ಸೀಮೆಗಳಂ ವಶಂಗೈದನಂತರಂ ॥

ಬಂಗಾಜಲ ಸಾವೆಂತ ಮ
ನಂಗೊಳಸುವ ಚೌಟ ಮೂಲ ಕುಂಬಳ ಯಿವರಂ ।
ಭಂಗಿಸಿ ತದ್ಧರೆಯುಮನು
ತ್ತುಂಗಶ್ರೀಮಂಗಳೂರನುರೆ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೫೪

ಇಂತು ಚೌಟ ಬಂಗಾಜಲ ಸಾವೆಂತ ಮೂಲ ಕುಂಬಳ ಕಾಸರಗೋಡ ಮನ್ನೆಯರ ಮುರಿದು ತತ್ತದ್ಧರಿತ್ರಿಯಂ ವಶಗೈದು ಮಂಗಳೂರ ಸಂಸ್ಥಾನವಮಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದನಂತರಂ ಮೂಲಿಕೆ ಕೊಡೆಯಾಲ ಮೂಡಬಿದಿರೆ ಉಳ್ಳಾಲ ಕುಂಬಳ ಕಾಸರಗೋಡು ಪುದುವೆಟ್ಟು ಬೆಳ್ಳರೆ ಕಾಂತಮಂಗಲ ಬಂದ್ಯಡಕ ಕುಂಡಂಕುಳಿ ಕೊಲ್ಲೂರಬಾಚಿಶಿಲ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಕಿದುಟು ಮೂಡಗೊಡೆಯಾಲ ಫಣಿಯಾಲ ಮುಂತಾದ ಕೋಂಟೆಗಳಂ ಬಲಿಯಿಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೫೫

ಕಡುಗಲಿಗಳನಿಸುವಗ್ಗದ
ಕೊಡಗರನೊಳಗೆನಿಸಿ ಸಾದುರ್ಗೋರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾ ।
ಲ್ಗಡೆಯಂ ಸಾಧಿಸಿ ಪಡುಗಡ
ಲೊಡೆಯಂ ತಾನೆನಿಸಿ ವೆಂಕಟೋರ್ವಿಪನೆಸೆದಂ ॥ ೫೬

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೫೭

ಚಾರುತುರಂಗಮಚಯುಮದ
ವಾರಣಬಹುಪತ್ತಿವೆರಸುತಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ।
ಧೀರವೆಂಕಟನೃಪಾಲಂ
ಕೌಲಿಗ್ರಾಮಪ್ರದೇಶಮಂ ಮಿಗೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೫೮

ಇಂತು ಕೌಲಿಗ್ರಾಮಪ್ರದೇಶಮಂ ಸಾರ್ದು ಕೌಲಿದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯಿಕ್ಕಲಾ ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಗಳಪ್ಪ ತೊಲೆತಮ್ಮ ಮುಂಡಿಗೆತಮ್ಮರೆಂಬತಿಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಪ್ಪಿರ್ವರ್ಸಹೋದರರಸಂಖ್ಯಾತಮಾದ ಮಂದಿಮಕ್ಕಳಂ ನೆರಹಿ ಮಾರ್ಮಲೆತು ಕೋಂಟೆಯಂ ಕಲಿಯೇರಿಸಿ ಪಲವು

ಮಾಸಂ ಕ್ಕಾದಿಸಲ್, ಬಳಿಕ್ಕಂ ಜಕೀರಿರಸುತ್ತಮುಸ್ತ್ಯದೆಯೊಳಪುಗ ದಂತು ಪಥಪ್ರಕಕಂಡಿಕಣಿವೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೋಟೆಯಂ ಜೀರುಗೆಯ್ಯ ಲೊಳಗೆ ನಿತ್ತರಿಸಲಮ್ಮದೆ ಪೊರಗಣ್ಗೈದಿ ॥ ೪೯

ಛಲಪದಮಂ ಮೆರೆದತಿಭುಜ
ಬಲದಿಂ ಮಾರ್ಮಲೆತು ನಿಂದಿದಿರ್ಚಿದ ಬಲವೆ ।
ತ್ತೊಲೆವಮುಂಡಿಗೆದಮ್ಮಾಕ್ರೈಯ
ಮೊಲೆತರನುರೆಗೆಲ್ದು ಕೋಂಟೆಯುಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೫೦

ಇಂತತ್ಯಂತಸಾಹಸದಿಂದಾಕೋಂಟೆಯಂ ಕೊಂಡನಂತರಮಾ ಕೋಂಟೆಯುಂ ಬಲಿಸಿಯದಕ್ಕೆ ಭುವನಗಿರಿಯದುರ್ಗವೆಂದು ನಾಮಾಂಕಿತಮಂ ರಚಿಸಿ ಪಿಂತೆ ತಮ್ಮ ಜನಕ ದೊಡ್ಡಸಂಕಣನಾಯಕಂ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಿಂ ತಂದ ದಿವ್ಯಲಿಂಗಮಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಲಿಂಗಮೆಂದಾಗಮವಿಧಾನದಿಂದಾಕೋಂಟೆಯೊಳ್ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಶಿಲಾಮಯಮಾದ ದೇವಸ್ಥಾನಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ತತ್ಪೂಜಾದಿವಿಭವಂಗಳಂ ನಡೆಯಿಸಿ ಮತ್ತಮಾದುರ್ಗದೊಳುಚಿತಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳ್ ಪರಿವಾರದೇವತೆಗಳಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೈಸಿ ನಿಚ್ಚಂ ತದರ್ಚನೆ ನಡೆವಂತು ನಿಯಾಮಕಂಗೈದು ಮತ್ತಮಾ ಕೋಂಟೆಯೊಳುತ್ಕೃಷ್ಟಮಾದರಮನೆಯಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಭಂಡಾರ ಜಾನಶಾಳೆ ಯುಗ್ರಾಣ ಪಣತವಾನೆಯಮಹಲು ಕುದುರೆಯ ಲಾಯ ಮುಂತಾದ ಮಹಲುಗಳಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ಮತ್ತಮಾ ಕೋಂಟೆಯ ಹೊರಗಡೆಯೊಳ್ ಕಲ್ಯಾಣಮಹಲೆಂಬ ಬೆಟ್ಟದರಮನೆಯುಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಮತ್ತಮಗ್ರಹಾರ ಮಠಪತ್ತಿನಮಠ ಶೃಂಗೇರಿಮಠ ಪೇಟೆ ತಲವಾರಗಟ್ಟೆ ಕೆರೆ ತೋಟ ಗದ್ದೆಗಳಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ತತ್ತತ್ಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳ್ ಗ್ರಾಮಾಧಿದೇವತೆಗಳಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಪೊರಗುಕ್ಕಡಮನೊಡ್ಡಗಳಂ ಬಲಿಯಿಸಿ ರಚನೆಗೈಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೫೧

ಹೆಗ್ಗಡೆ ಬಲ್ಲಾಳರ್ಕಳ
ವೊಗ್ಗಳಮಂ ಮುರಿದು ಕೊಂಡು ತದ್ಭೂತಳಮಂ ।

ಬಗ್ಗದ ಮನ್ನೆಯರದಟಂ
ಮಗ್ಗಿಸಿ ತತ್ತದ್ಧರಿತ್ರಿಯಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೬೦

ಮತ್ತಮಸಲ್ಲದಾಯನೂರಗೌಡಂ ನೊಸರರೂರೊಳ್ಕೋಂಟೆಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಾ ಕೋಂಟೆಸೀಮೆಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾ ಕೋಂಟೆಯಂ ಕೆಡಹಿ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರದೊಳ್[1] ನವೀನಪರಿಸ್ತರಣಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿದ ನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೬೧

ಹಿರಿಯಹನುಮೇಂದ್ರಸುತನಂ
ಪೊರೆವೆಡತೊರೆ ಗಾಜನೂರು ಸೀಮೊಗೆಯ ಸುವಿ ।
ಸ್ತರಮಾದ ಲಕ್ಕುವಳ್ಳಿಯ
ವರಕೋಂಟಾತ್ರಯಮನಾನೃಪಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೬೨

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ತರಿಕೆರೆಯ ಹಿರಿಯಹನುಮಪ್ಪನಾಯಕನಸು ತರಿರ್ವರುಂ ತಂದೆ ಹಸುಗೆಯುದ್ಧ ಕೊಟ್ಟಂತಿರದೆ ತಮ್ಮೊಳ್ವಾದಿಸಿ ಪೋಣರ್ದು ಕಿರಿಯಾತಂ ಕಡವೂರಂ ತೆಗೆದುಕೊಳಲ್ ಪಿರಿಯಾತನಿಕ್ಕೇರಿಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಿ ಕಳುಪಲ್ ಚಿಕ್ಕಕಲ್ಲಪ್ಪನೆಂಬ ದಳವಾಯ ಸಂಗಡಂ ಸೈನ್ಯಮಂ ಕೂಡಿಸಿ ಕಳುಪಲಾ ಚಿಕ್ಕ ಕುಮಾರಂ ಬೇಲೂರ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕರ್ಮೈಸೂರವರ್ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯವರ್ಚಿಂತನಕಲ್ಲ ಮಸೇರ್ರೆದ ರಂಗಪ್ಪನಾಯಕರ್ಮೊಂತಾದವರ ಸೈನ್ಯಮಂ ಬರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇರಳಬಲಮಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ್ದು ನಿಲಲ್, ಪಿರಿಯ ಕುಮಾರಂ ನಿತ್ತರಿಸಿ ನಿಲಲಶಕ್ಯಮಾಗಿ ಮತ್ತಮಿಕ್ಕೇರಿಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಿ ಕಳುಪಲಾಗಳಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ಸೈನ್ಯಸಹಿತಂ ಇಕ್ಕೇರಿಯಿಂ ತಾನೆ ತೆರಳ್ದೈತರಲಾಗಳಾ ಪಿರಿಯ ಕುಮಾರನೆಳ್ತಂದು ಗಂಗೂರೆಡೆಯೊಳ್ಸಂಧಿಸಿ, ಸಿಮೊಗೆ ಗಾಜನೂರು ಲಕ್ಕುವಳ್ಳಿಯ ಸೀಮೆ ಕೋಂಟೆಗಳಂ ಕಾಣಿಕೆರೂಪಾಗಿತ್ತು ಮರೆವುಗಲಭಯಮಿತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರಾನದಿಯನುತ್ತರಿಸಲಾವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ಕಿರಿಯ ಕುಮಾರನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದವರ್ಧೈರ್ಯ

[1] ಶಿವೇಶ್ವರದೊಳ್ (ಕ.)

ಯರ್ಗಂಗುಂದಿ ನಿತ್ತರಿಸಲಾರದೆ ಬಾಣಾವರಕ್ಕಾಗಿ ಪಲಾಯನಂಗೆಯ್ಯಲಾ
ಗಳಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ಹಿರಿಯ ಲಿಂಗಣನಾಯಕನೆಂಬ ದಳವಾಯ
ಸಂಗಡಂ ಹೇರಳಬಲಮಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಕಳುಪಲಾತಂ ಕಡವೂರ ಕೋಂ
ಟೆಯಂ ವೇಷ್ಟೈಸಿ ತಳಸುರಂಗಗಳಂ ನಡೆಸಿ, ತತ್ಕೋಂಟೆಯಂ ತೆಗೆದುಕೊ
ಳಲಾ ಕೋಂಟೆಯಂ ಹಿರಿಯ ಕುಮಾರಂಗಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿ, ಮತ್ತಂ
ಬಾಣಾವರಕ್ಕೈದುತಿರಲಾ ವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳ್ದತ್ಯಂತಭಯೋದ್ರೇಕದಿಂ
ಚಿಕ್ಕ ಕುಮಾರನೆಳ್ತಂದು ಮರೆವುಗಲವರಿರ್ವರ ವಿವಾದಮಂ ತೀರ್ಚಿ
ಮನಸ್ಸಂಕೋಚಮಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಬುದ್ಧಿಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ತಿಳುಪಿ, ಬಳಿ
ಕವರ್ಗಳಿಂದನೇಕದ್ರವ್ಯಾಭರಣಾಂಬರವಸ್ತುವಾಹನಾದಿಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ
ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದು ಮರಳ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೬೫

ವರರಾಯದುರ್ಗಬೇಲೂ
ರರಸರನೊಳಗನಿಸಿ ಹರಪುರಾಧೀಶ್ವರನಂ ।
ಘೋರದುರುತರಚಿಂತನಕ
ಲ್ಲೆರೆಯನನರ್ದಿಗೆಡಿಸಿ ಬಾಹುಬಲಮಂ ಮೆರೆದಂ ॥ ೬೬

ಇಂತಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ಸೋದೆ ಬಿಳಗೆ ತರಿಕೆರೆ ಮೊಂತಾ
ದ ಮನ್ನೆಯರ್ಕಳೊಳ್ತಾನತ್ಯಂತ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದು ರಾಜ್ಯಮಂ
ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತುಂ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪರಿಸ್ತರಣಂಗಳೊಳ್ ತತ್ತತ್ಸ್ಥಾನಂಗಳ್ಗ
ಚಿತಮಾದಧಿಕಾರಿಗಳಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಕೋಂಟೆಗಳಂ ಬಲಿಸಿ ಚಕೀರಿರಸ್ತು
ಮುಸ್ತೈದೆಗಳಂ ಪೂರ್ಣವನಾಗಿಸಿ ತತ್ಪರಿಸ್ತರಣಂಗಳ ಯೋಗ್ಯತಾನು
ಸಾರವರಿತು ಪದಾತಿಗಳಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೬೭

ಕೆರೆ ಕಾಳ್ಪುರಮಾರಾಮಂ
ವರಶಾಲಿ ಸಿತೇಕ್ಷು ಧಾನ್ಯಭೂಮಿಕೆ ಯೆಸೆವಾ ।
ಗರತೋಂಟಮಿವರ್ಗಳಿಂದೆಡೆ
ದೆರಪಿಲ್ಲದ ತೆರದೆ ಗೆಯ್ಮೆಗೊಳಿಸಿದನಿಳೆಯಂ ॥ ೬೮

ತರುವೆಲ್ಲಂ ಸುರಭೂಜಗಳ್ ಲತೆಗಳೆಲ್ಲಂ ದೇವತಾವಲ್ಲಿಗಳ್
ತೊರೆಯುಲ್ಲಂ ಬರ್ದಿಲೇರುಗಳ್ಕರಿಗಳೆಲ್ಲಂ ದೇವಮಾತಂಗಗಳ್ ।
ಗಿರಿಯೆಲ್ಲಂ ರಜತಾದ್ರಿಗಳ್ ವನಜವೆಲ್ಲಂ ಪುಂಡರೀಕಂಗಳಾ
ಗಿರೆ ಪರ್ವಿತ್ತುರೆ ವೆಂಕಟೋರ್ವಿಪಯಶಂ ವಿಶ್ವಂಭರಾಚಕ್ರದೊಳ್ ॥ ೧೯

ಪಶುಗಳ್ಕಯ್ಗುಂದಿದುವೆಹಿ
ಝುಷಕಟಿಗಳಲ್ಲವಾದುದೆಡೆ ಪೂಗಚಯಂ ।
ನಸಿದುವು ಕೆಳದಿಯ ವೆಂಕಟ
ವಸುಧಾಧಿಪನೊಡನಿದಿರ್ಚಿದರಿಗಳ ದೆಸೆಯಿಂ ॥ ೨೦

ಇಂತು ಭುವನಜನಂ ನುತಿಸಲ್ಪಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನಂಗೈ
ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೨೧

ಕಾರಕಳದೊಡೆಯರೆನಿಸಿದ
ಭೈರಸವೊಡೆಯರ್ವಿರೋಧದಿಂ ವಿಲಸಚ್ಛೃಂ ।
ಗೇರಿಯ ಧರೆಯಂ ಕೊಂಡುರೆ
ಘೇರಿಸಿ ಮಾತ್ಸರ್ಯದಿಂದೆ ತತ್ಪುರವರಮಂ ॥ ೨೨

ಭೈರವನ ಬೆಟ್ಟದೆಡೆಯೊಳ್
ಭೂರಿಶತಘ್ನಿಗಳ ಪೂಡಿ ಬಲುಗುಂಡುಗಳಂ ।
ಪಾರಿಸಿ ಪುರಮಠಗಳನಳ್ಳಾಡಿ
ಯೂರದೊಳಂಡಲೆದುಪದ್ರವಂಗಳನೆಸಗಲ್ ॥ ೨೩

ಇಂತೆಸಗಿದ ಭೈರಸವೊಡೆಯರ ಮದೋದ್ರೇಕಮಂ ಮಗ್ಗಿಸಿ ಮು
ತ್ತಿಗೆದೆಗೆಸಿ ಬಳಿಕ್ಕವನತಿರೇಕದಿಂದಾಕ್ರಮಿಸಿದ ಭೂಮಿಯಂ ತೆಗೆದು
ಕೊಂಡು ಶೃಂಗಪುರದ ಸ್ವಾಮಿಗಳ್ಗಿತ್ತು ತನ್ಮಠದ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಾನುಂ
ಬೇರೆ ಶಿವಾರ್ಪಿತಮಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ತನ್ಮಠಮಂ
ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಮಂ ರಚಿಸಿ, ಇಂತು ಶೃಂಗೇರಿಯ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾನ
ವನುದ್ಧರಿಸಿ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದನಂತುಮಲ್ಲದಿಕ್ಕೇರಿಯ ಪುರ
ವರಧ ಸಮೀಪದೊಳ್ ॥ ೨೪

ಭದ್ರಗುಣವೆಂಕಟೇಂದ್ರಂ
ಭದ್ರಪನಾಯಕನ ಪೆಸರೊಳೊಪ್ಪುವವಿಲಸ ।
ದ್ಭದ್ರಪುರವೆಂಬ ಪೇಟೆಯ
ಭದ್ರಮೆನಲ್ಪಹಳರಚನೆಗೆಯ್ಸಿದನನುವಿಂ ॥ ೨೫

ಇಂತಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ಭದ್ರರಾಜಪುರವೆಂಬ ಪೇಟೆಯಂ ಕಟ್ಟಿಸಿಯನಂತರಂ ಕೆಳದಿಯಿಕ್ಕೇರಿಪುರವರದ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ತಮ್ಮ ಪಿತಾಮಹನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಪೇಟೆ ಪಟ್ಟಣಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿಯಾಪೊಳಲ್ಗೆ ಸದಾಶಿವಸಾಗರವೆಂದು ನಾಮಾಂಕಿತಂಗೈದನೆಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೨೬

ಸಾಗರದ ಪೊಳಲೊಳಸವ ಮ
ಹಾಗಣಪತಿಯಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ವಿರಚಿಸಿ ಚ ।
ನ್ನಾಗಿರೆ ತಟಾಕಮಂ ತಾ
ನಾಗಿಸಿ ಬಳಿಯೊಳ್ಸುಸೌಧಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂ ॥ ೨೭

ಚಂದಬನವೆಂಬ ಪೆಸರಿನ
ನಂದನಮಂ ರಚನೆಗೊಳಿಸಿ ವೆಂಕಟನೃಪನಾ ।
ನಂದದೆ ಗಣಪತಿಯರ್ಚನೆ
ಗಂದುರುತರಮಾದ ಭೂಮಿಯಂ ಕಲ್ಪಿಸಿದಂ ॥ ೨೮

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ತನ್ಮಹಾಗಣಪತಿದೇವರ್ಗೆ ಶಿಲಾಮಯಮಾದ ದೇವಸ್ಥಾನಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ರಥೋತ್ಸವಾದಿ ಕಟ್ಟಲೆಗಳ್ನಡೆವಂತು ನಿಯಾಮಕಂಗೈಸಿ ಮತ್ತಮಾ ಸದಾಶಿವಸಾಗರದ ಬಳಿಯ ವರದಾನದೀತೀರದೊಳ್ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರದೇವರಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ರಚಿಸಿ ದೇವಾಲಯಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥೆಯಂ ಬಿಡಿಸಿ ಮತ್ತಮಾ ನದೀತೀರದೊಳ್ ವಿಶ್ವನಾಥಪುರವೆಂಬಗ್ರಹಾರಮಂ ರಚಿಸಿ ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರನಿವೇಶನಂಗಳಂ ನಿಯಾಮಿಸಿ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ಗೆ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಸ್ಥಿರಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತು ಗಣೇಶದೀಕ್ಷಿತರ ಕಯ್ಯಿಂ ವಾಜಪೇಯಯಾಗಮಂ ರಚಿಯಿಸಿ ಮತ್ತಮಾಸದಾಶಿವಸಾಗರದ ಪೊಳಲೊ

ತ್ಮನೋಹರಮಾದ ರಾಜಾಲಯಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ಮತ್ತಮಾಸದಾಶಿವಸಾಗರಕೆಳದಿಯಪುರೊಳಲ ಮಧ್ಯದೊಳಸೆವ ಸಂಗಮೇಶ್ವರಮೆಂಬ ಗ್ರಾಮದೆಡೆಯೊಳ್ ಲೋಕಹಿತಾರ್ಥಮತ್ಯಂತಮನೋಹರಮಾದ ತಟಾಕಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೭೯

ಆ ಕೆರೆಯ ಬಳಿಯೊಳನುಪಮ
ನಾಕೋದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ತೊಣೆಯೆನಿಪ್ಪಾರಾಮಾ ।
ನೀಕವನರಮನೆಯುಂ ಸೌ
ಖ್ಯಾಕರಕೇಳೀಸುಸೌಧಮಂ ರಚಿಯಿಸಿದಂ ॥ ೮೦

ಮತ್ತಮಾಸಂಗಮೇಶ್ವರದೆಡೆಯೊಳ್, ಕಾಳೀಕ್ಷೇತ್ರ ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷುವಾಟಿಗಳಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಇಕ್ಕೇರಿಯಘೋರೇಶ್ವರದೇವರಹೊಬಳಿಯಿಂದ ಘೋರೇಶ್ವರದೇವರ ಪೂಜಾವೈಭವಾರ್ಥಮೀರಾರ್ಸಾಸಿರ ಪೊಂಗಳನೀವ ಸಿಸ್ತಿನ ಸೀಮೆಯುಮಂ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಅದಕ್ಕುಚಿತಮಾದಧಿಕಾರಿಯುಮಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಆಗಮೋಕ್ತವಿಧಾನದಿಂ ತದ್ದೇವತಾಪೂಜೆ ಕಾರ್ತಿಕದೀಪಾರಾಧನೆ ಮುಂತಾದ ಪೂಜೆಗಳಂ ನಡೆಸಿ ಕೆಳದಿರಾಮೇಶ್ವರದೇವರ್ಗಂ ವೀರಭದ್ರದೇವರ್ಗಂ ವಿಶೇಷಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೂಜೆಗಳಂ ನಡೆಸಿ ರಾಮೇಶ್ವರದೇವರ ರಂಗಮಂಟಪಮಂ ಶಿಲಾಮಯಮನಾಗಿಸಿ ಮತ್ತಮಾ ಕೆಳದಿಯರಮನೆಯ ಸಮೀಪದೊಳ್ ಸಂಪೆಕಟ್ಟೆಯೆಂಬ ತಟಾಕಮಂ ಪುಷ್ಪವಾಟಿಗಳುಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೮೧

* ಚಾರುತರತುಂಗಭದ್ರಾ
ತೀರಸಮೀಪದೊಳ್ ಮಾತೃನಾಮಾಂಕಿತದೊಳ್ ।
ವೀರಾಂಬಾಪುರಮೆಂಬ ಮ
ಹಾರಮ್ಯತರಾಗ್ರಹಾರಮಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೮೨

ಇಂತು ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದೀತೀರದೊಳ್ ಭೀಮನಕಟ್ಟೆಯೊಳ್ ವೀರಾಂಬಾಪುರಮೆಂಬಗ್ರಹಾರಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮತ್ತಂ ಭಾರಂಗಿಯೊಳ್ ಶರಾವತೀತೀರದೊಳ್ ಸ್ವಪತ್ನಿಯ ಪೆಸರೊಳಭಿನವವೀರಾಂಬಾಪುರ

ವೆಂಬಗ್ರಹಾರಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರನಿವೇಶನಂಗಳಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ಗೆ ಶಿವಾರ್ಪಿತವಾಗಿ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಸ್ಥಿರಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ. ॥ ೮೩

* ಬಾರಕೂರ್ಬೆಣ್ಣೆ ವಳ್ಳಿಯು
ಮಾರಗ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಸಾಗರ ಜೋ ।
ಳೂರು ಕೊಡೆಯಾಲಗಳೊಳಮು
ದಾರ ಮಹತ್ತಿನ ಮಠಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂ ॥ ೮೪

ಇಂತಿವು ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಂಗಳೊಳ್ ಮಹತ್ತಿನ ಮಠಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥೆಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ ಶಿವಜಂಗಮರ್ಗಂ ಶಿವಾರ್ಪಿತವಾಗಿ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಸ್ಥಿರಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತು ಸುಖಮಿರುತ್ತುಮಿರಲ್ ತನ್ನ ಕಿರಿಯಯ್ಯ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನ ಪುತ್ರನಾದ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ನಾಯಕಂ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯವನೈದಲತ್ಯಂತದುಃಖದಿಂ ಚಿತ್ತವಿಹ್ವಲನಾಗಿ ವೈರಾಗ್ಯಂ ಪುಟ್ಟ ಬಳಿಕ್ಕಾತ್ಮಜ್ಞಾನಾನುಸಂಧಾನೋಪಯುಕ್ತಮಾದಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಸಕಲನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಕೇಳ್ದು ಬಳಿಕಂ ಪದ್ಮಪುರಾಣದುತ್ತರಖಂಡದೊಳ್ ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮೇಶ್ವರಂ ರಾಮಭದ್ರಂಗುಪದೇಶಂಗೈದ ಪದಿನೆಂಟಧ್ಯಾಯಂಗಳುಳ್ಳ ಶಿವಗೀತೆಯಂ ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥಮಾಗಿ ಕವಿತಿರುಮಲಭಟ್ಟರಿಂ ವಾರ್ಧಿಕಷಟ್ಪದಿಯೊಳ್ ಕರ್ಣಾಟಕಕಾವ್ಯಮಮಾಗಿಸಿ, ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಕವಿತಿರುಮಲಭಟ್ಟರಿಂ ಗೀರ್ವಾಣದೊಳ್ ಶಿವಾಷ್ಟಪದಿಯಂ ರಚನೆಗೈಸಿ, ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ರಂಗನಾಥದೀಕ್ಷಿತನೆಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸನಿಂ ತಂತ್ರಸಾರಮೆಂಬಾಗಮಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಂಮಾಡಿಸಿ ದೇವತಾಸ್ವಪ್ನಸೂಚನಾಮೂಲದಿಂ ತನ್ನೆಡೆಗೈದಿದಶ್ವಪಂಡಿತರಮುಖದಿಂ ಮಾನಪ್ರಿಯಮೆಂಬ ಪೆಸರುಳ್ಳ ವಿಸ್ತಾರಮಾದಶ್ವಶಾಸ್ತ್ರಮಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾಕಾಲದೊಳ್, ವಿಶೇಷಬಿರುದನಾಂತುವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತವಾದಸಮರ್ಥನಾದ ಚತುಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಪಂಡಿತನೆನಿಪ್ಪ ರಾಮಾನುಜಶೃಂಗಿವರ್ಯನೆಂಬೊರ್ವ [1] ವಿದ್ವಾಂಸಂ ಇಕ್ಕೇರಿಗೆ

---

1 ರಾಮಾನುಜಶೃಂಗಿವೈಯ್ಯನಾದೊರ್ವ (ಬ)

ಬಂದು ತಮ್ಮಂ ಸಂಧಿಸಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾಕಾಲದೊಳ್, ಕಾಶಿಯಿಂ ಭಟ್ಟೋಜಿದೀಕ್ಷಿತನೆಂಬ ಘಟಕವಿದ್ವಾಂಸನೈದಿರಲಾ ಭಟ್ಟೋಜಿದೀಕ್ಷಿತರ್ಗಂ ಆ ರಾಮಾನುಜಶೃಂಗಿಗಂ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಶುದ್ಧಾದ್ವೈತಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಂಗವಂ ಮಾಡಿಸಿ ಸಕಲವಿದ್ವಜ್ಜನಸಮ್ಮತಿಯಿಂದಾವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತವಾದಸಮರ್ಥನಾದ ರಾಮಾನುಜಶೃಂಗಿಯ ಕಕ್ಷಿಯಂ ಖಂಡಿಸಿ ಮತ್ತಂ ಕೆಲವುಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಸಂಗಮುಖದಿಂದವನಂ ಸೋಲಿಸಿ ಅವನ ವಿಶೇಷಬಿರುದಂ ಕಳಚಿಸಿ ವಶಂಗೈದು ವಿಶಿಷ್ಟವೈದಿಕಾದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯನೆಂಬ ಬಿರುದಿನ ಪೊಗಳ್ಕೆಯಭಿಧಾನಮಂ ಸಂಪಾದಿಸಿದನಂತರಂ ತಮ್ಮ ಕಿರಿಯಯ್ಯ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ಪೌತ್ರನಾದ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂಗೆ ದುರ್ಗದ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟರ ಮಗಳು ಲಿಂಗಮ್ಮಾಜಿಯುವರು ಸೂರಿರಾಯನ ಬಸವಪ್ಪನ ತಂಗಿ ಶಾಂತಮ್ಮಾಜಿಯುವರು ಹೀಗೆ ಇರ್ವರ್ಕನ್ಯಾರತ್ನಂಗಳಂ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಿ ತಚ್ಛಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಸಹೋದರನಾದ ಚಿಕ್ಕವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂಗೆ ವೀರವೊಡೆಯರ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಮಲ್ಲಮ್ಮಾಜಿಯೆಂಬ ಪೆಣ್ಮಣಿಯನುದ್ವಾಹಮಂ ರಚಿಸಿ ‖ ೮೩‖

* ಸರಸಸಂಗೀತಲೋಲಂ
ನಿರುಪಮಕೌಶಲ್ಯವಿವಿಧಸಾಹಿತ್ಯವಿದಂ ।
ಸುರುಚಿರಸಕಲಕಲಾಸ
ತ್ಪರಿಣತನೆಂದೆನಿಸಿ ವೆಂಕಟೋರ್ವಿಪನೆಸೆದಂ ‖ ೮೪

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ಕೊಲ್ಲೂರ ಮೂಕಾಂಬಿಕೆಯಮ್ಮನವರ ದೇವಸ್ಥಾನಮಂ ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ಶಿಲಾಮಯಮನಾಗಿಸಿ ವಿಶೇಷಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ತತ್ಪೂಜಾವಿಭವಂಗಳಂ ಲೋಪಮಾಗದಂತೆ ನಡೆಸಿ ತಾಂ ಸಾಧಿಸಿದ ಘಟ್ಟದ ಮೇಗಣ ಕೆಳಗಣ ಮಹಾದೇವತಾಸ್ಥಳಂಗಳೊಳ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷಶ್ರಾವಣಮಾಸದೊಳ್ ವಿಶೇಷಗಟ್ಟಲೆಯಾಗಿ ಪೂಜೆ ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸದೊಳ್ ಲಕ್ಷದೀಪಾರಾಧನೆ ರಥೋತ್ಸವಾದಿಕಟ್ಟಲೆಗಳ್ನಡೆವಂತು ನಿಯಾಮಕಂಗೈಸಿ, ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮಾ

ದಿಪೂಜಾನಿರತನಾಗಿ, ಶೃಂಗೇರಿಯಧರ್ಮ ಬಾಳಹಳ್ಳಿಸಿಂಹಾಸನದಧರ್ಮ ಸ್ವರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಳ್ ನಾಲ್ಕಡೆಗಳೊಳುಳ್ಳ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಮಠ ಮಹತ್ತಿನಮಠಾಗ್ರಹಾರ ಕೊಡಗಿ ಮಾನ್ಯ ಉಂಬಳಿ ಉತ್ತಾರ ಪಳ್ಳಿದಾಸರಧರ್ಮ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾಧರ್ಮಂಗಳಂ ಸಮಗ್ರಮಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಗಜತುರಗಪತ್ತಿ ರಾವುತಕಾನ್ಯಪ್ರಜೆಪರಿವಾರನೆರೆಸಾವಂತಪುರಜನ ಪರಿಜನ ವಿದ್ವಜ್ಜನಾಶ್ರಿತಸೇವಕಜನಯಾಚಕಜನಮೆಂಬಂತಾದಸಮಸ್ತಜನರ್ಕಳಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತುಂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೮೭

ಶ್ರೀಮಚ್ಚೌಡಪವಂಶವರ್ಧನಕರಂ ಶತ್ರುಚ್ಛಟಾಭೀಕರಂ
ಸೋಮೋತ್ತಂಸದಯಾತ್ತಭಾಗ್ಯನಿಕರಂ ಗಾಂಭೀರ್ಯರತ್ನಾಕರಂ ।
ಕಾಮಾಕಾರನುದಗ್ರಸಾಯಕಕರಂ ಪೂರ್ಣಾನುಕಂಪಾಕರಂ
ಧೀಮಚ್ಛೇಖರನಾಳ್ದನೊಪ್ಪುವಿಳೆಯಂ ಶ್ರೀವೆಂಕಟೋರ್ವೀಶ್ವರಂ ॥೮೮

ಈ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ ಚಿತ್ರಭಾನುಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೫ ಆರಭ್ಯ ಶುಕ್ಲ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿಕ ಬಹುಳ ೩ಯ ವರೆಗೆ ವರ್ಷ ೪೬ ತಿಂಗಳು ೧೦ ದಿನ ೨೬ ಪರ್ಯಂತಂ ರಾಜ್ಯವಾಳಿ ಐಕ್ಯವಾದರು *

ಪಂಚಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

---

* ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕುಗಳಂ ಮಾಡಿದವರು: ಪ್ರಧಾನಿ ಚೌಡಪ್ಪಯ್ಯ, ಕರಣಿಕ ಅಣ್ಣಾಜಿವೆಂಕಟಯ್ಯ, ಅಣ್ಣಾಜಿ ತಿರುಮಲಯ್ಯ, ಕಲಿಸೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ, ಬಾಳಗಾರ ತಮ್ಮರಸಯ್ಯ, ಜೋಯಿಸ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ, ಬಿಳಿಗಿ ಗಿರಿಯಪ್ಪಯ್ಯ, ರಾಯಸದ ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯ, ಚಿಕ್ಕರಸರ ಶಂಕರನಾರಣಯ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನ ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯ, ಯಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯ, ತಮ್ಮರಸಯ್ಯ, ನಿಯೋಗಿ ದಾಸಪ್ಪಯ್ಯ, ಸೀತಪ್ಪಯ್ಯ, ಬಿಳಿಗಿ ಕೃಷ್ಟಯ್ಯ, ನಿಸಾನಿ ಸಾಮರ್ಥಜಮುವಜೀರಲು(?) ದಳವಾಯಿಕಲ್ಲಪ್ಪ, ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಣ್ಣನಾಯಕ, ಯಲ್ಲಪ್ಪ, ತಮ್ಮರಸಯ್ಯ ಮುಂತಾದವರು. (ಕ)

ಷಷ್ಠಾಶ್ವಾಸಂ.

ವರ ಕೆಳದಿಯ ಚೌಡಮಹೀ
ಶ್ವರನ ಸುತಂ ವರಸದಾಶಿವೋರ್ವೀಪಾಲಂ ।
ಧುರಧೀರತತ್ಸದಾಶಿವ
ಧರಣೀಶ್ವರವರ್ಯಗಾತ್ಮಸಂಭವರಿರ್ವರ್ ॥ ೧
ಪಿರಿಯಂ ಸಂಕಣಭೂಪಂ
ಕಿರಿಯಾತಂ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣೋರ್ವೀಪತಿಯುಂ ।
* ಪಿರಿಯಸಂಕಣಧರಾಧೀ
ಶ್ವರಗಿರ್ವರ್ತನುಜರ್ಕಳಹಿಮಧಾಮನಿಭರ್ ॥ ೨
ಆವರಿರ್ವರೊಳಂ ಪಿರಿಯಂ
ಭುವನೈಕಪ್ರಥಿತರಾಮರಾಜನೃಪಾಲಂ ।
ಅವಿರಳವಿಕ್ರಮತತ್ಸಹ
ಭವನವನೀನಾಥತಿಲಕವೆಂಕಟಭೂಪಂ ॥ ೩
ಆ ವೆಂಕಟನೃಪನ ಸುತಂ
ಭೂವಿನುತಂ ಭದ್ರಭೂಪನಾತನ ತನುಜಂ ।
ಶ್ರೀವೀರಭದ್ರನೃಪನಿವ
ರಾ ವರಸಂಕಣ್ಣನೃಪಾಲವಂಶಜರಾದರ್ ॥ ೪
ಅರಿವಂತಿನ್ನೊರೆವೆಂ ನೃಪ
ವರನೆನಿಸುವ ಪಿರಿಯಸಂಕಣೋರ್ವೀಪನ ಸಹೋ ।
ದರನೆನಿಪ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ
ಧರಣೀಶನ ವಿತತವಂಶಪಾರಂಪರೆಯಂ ॥ ೫

---

1 ಈ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕ ಹದಿಮೂರು ಕಂದಪದ್ಯಗಳು ಓಲೆಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ದೊರೆಚಿಕ್ಕಸಂಕಣೋರ್ವೀ
ಶ್ವರಪುತ್ರಂ ಸಿದ್ಧಪ್ಪೋರ್ವಿಪಂ ತತ್ತನುಜಂ ।
ಮೆರೆವ ಶಿವನೃಪತಿ ತತ್ಸೋ
ದರನುರುವೆಂಕಟನೃಪಾಲನರಿಕುಲಕಾಲಂ ॥ ೬

ಆ ಶಿವನೃಪನ ತನೂಜಂ
ಭಾಸುರಗುಣಭದ್ರಭೂಮಿಪಂ ತದನುಜನಾ ।
ಶ್ರೀಸೋಮಶೇಖರೇಂದ್ರಮ
ಹೀಶಂ ತತ್ಪತ್ನಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಂಬಿಕೆ ತಿಳಿಯಲ್ ॥ ೭

* ಅರಿವೊಡಾ ಸೋಮಶೇಖರ
ವರನೃಪತಿಯ ಪತ್ನಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಂಬಿಕೆಯೊರ್ವಳ್ ।
ಧರೆಯರಿಯೆ ತದ್ಗೃಹೀತಂ
ಮೆರಿಯುಪಕುವರಿಯೊಳುದಿಸಿದ ಬಸವಮಹೀಪಂ ॥ ೮

ಮೆರೆವಾ ಬಸವನೃಪಾಗ್ರೇ
ಶ್ವರಗಿರ್ವಾಪುತ್ರರವರೊಳಂ ಪಿರಿಯಾತಂ ।
ವರಸೋಮಶೇಖರೇಂದ್ರಂ
ಕಿರಿಯುಮಗಂ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕನೆನಿಪಂ ॥ ೯

ಆ ವೀರಭದ್ರಪಾಖ್ಯಮ
ಹೀವಿಭುವಿನ ಸೂನು ಬಸವಭೂಮಿಪನೆನಿಪಂ ।
ಆ ವರಬಸವೇಂದ್ರನ ಸತಿ
ಭಾವಿಸೆ ತಾಂ ಚನ್ನವೀರಮಾಂಬಿಕೆಯೆನಿಪಳ್ ॥ ೧೦

ಪರಿಕಿಪೊಡೆ ತದ್ಗೃಹೀತಂ
ಸುರುಚಿರಗೀರ್ವಾಣಮಂತ್ರಿಯಾತ್ಮಜನೆನಿಪಾ ।
ಗುರವೇಂದ್ರನ ಸುಕುಮಾರಂ
ಧರಣಿಪಮಣಿ ಚನ್ನಬಸವಭೂಮಿಪನೆನಿಪಂ ॥ ೧೧

ಆತನನಂತರಮತಿವಿ
ಖ್ಯಾತಶ್ರೀಚನ್ನವೀರಮಾಂಬಿಕೆಯಿಂದಂ ।
ಭೂತಳವರಿಯಲ್ಕಾದಗ್ರ
ಹೀತನದಾರೆನಲು ಪೇಳ್ವೆನನುನಯದಿಂದಂ ॥ ೧೨

ಧರೆಯೊಳಗತಿಶಯಬಂಕಾ
ಪುರದುಜ್ಜ್ವಲಚನ್ನವೀರಪನ ಸುಕುಮಾರಂ ।
ಧುರಧೀರಸೋಮಶೇಖರ
ಧರಣೀಶ್ವರವರ್ಯನಮರಗಿರಿನಿಭಧೈರ್ಯಂ ॥ ೧೩

ಆ ಹಿರಿಯವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ ತರುವಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೫೧ನೆಯ ಶುಕ್ಲ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೧ಯಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ ಪೌತ್ರರಾದ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರ್ಗೆ ಇಕ್ಕೇರಿಯ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪಟ್ಟಂ[1]

ವರವೆಂಕಟಭೂಪನನಂ
ತರದೊಳ್ತತ್ಪೌತ್ರನಧಿಕಪುಣ್ಯೈಕಚರಿತ್ರಂ ।
ನೆರೆ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕ
ನರಿಹಿಮಕರರಾಹು ರಾಜ್ಯರಮೆಗರಸಾದಂ ॥ ೧೪

---

1 ಈ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರು ತಮಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟವಾದ ಮೇಲೆ ಶಕವರ್ಷ ೧೫೫೯ನೆಯ ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ೧೧ ಯ ವರೆಗೆ ವರ್ಷ ೮ ದಿನ೫೫ ಪರ್ಯಂತಂ ಇಕ್ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದ ಮೇಲೆ ಇಕ್ಕೇರಿಯಿಂದ ತೆರಳಿ ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗಕ್ಕೆಬಂದು ನಿಂದು ಮತ್ತಮಾ ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗದಿಂ ತೆರಳ್ದು ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೫೬೦ನೆಯ ಬಹುಧಾನ್ಯ ಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ೫ಲ್ಲಿ ವೇಣುಪುರದರಮನೆಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂದು ಆಮೇಲೆ ವರ್ಷ೭ ತಿಂಗಳು೭ ಪರ್ಯಂತಂ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದರಿಂತು ತಮಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟವಾದ ಶುಕ್ಲ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೧ಯಾರಭ್ಯ ಪಾರ್ಥಿವ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೧೧ಯ ವರೆಗೆ ವರ್ಷ೧೬ ದಿವಸ೧೧ ಪರ್ಯಂತಂ ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನಂಗೈದರಾವಿವರಣಮಂ ಪದ್ಯರೂಪದಿಂ ಪೇಳ್ವೆಸದಂತೆಂದೊಡೆ (ಕ, ಬ.)

ಮತ್ತಮಾ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂ ತನ್ನ ತಂದೆ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕನ ಹಿರಿಯಪ್ಪ ರಾಮರಾಜನಾಯಕನ ಪುತ್ರರಾದ ವೀರವೊಡೆಯರ್ಬಸವಲಿಂಗನಾಯಕರುಂ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ಪೌತ್ರರಾದ, ಸಿದ್ದಪ್ಪನಾಯಕರ ಪುತ್ರರಾದ, ವಾವೆಯಿಂ ತಮಗೆ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಂದಿರಾದ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರುಮಂ, ಮೈದುನ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನುಮಂ ತತ್ಪುತ್ರ ಭದ್ರಯ್ಯ ವೆಂಕಟಯ್ಯನುಮನತ್ಯಂತಪ್ರೀತಿಯಿಂ ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ, [1] ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದವಸರದೊಳ್ ॥ ೧೫

* ಸ್ವಾರಿಮಾರ್ಗದೊಳ ತಾನಿ
ಕ್ಕೇರಿಯ ಪೊಳಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ಪೊಕ್ಕಾರಗಮಂ ।
* ವೀರಭದ್ರಾವನೀಶ್ವರ
ನಾರಾಜಿಪ ತೀರ್ಥರಾಜಪುರಮಂ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೧೬

ಮೆರೆವಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದೊ
ಳುರೆ ಶೋಭಿಸುತಿರ್ಪ ದಿವ್ಯತುಂಗಾತಟದೊ ।
ಳ್ಪರಮಾನಂದದೆ ವಿಹರಿಸು
ತಿರುತಿರೆ ತನ್ನ ಸತಿಯಿತ್ತಮಿಕ್ಕೇರಿಯೊಳಂ ॥ ೧೭

ಭಾವಿಸಲಾ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ
ದೇವುಗಳಂ (?) ಪರಮಕುಹಕಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯುಂ ।
ಸೇವಕನಿಕರಾಧಮ ಗ
ರ್ವಾವಿಷ್ಕೃತ ಠಾಣದಾರತಿಮ್ಮಣನಿನಿಬರ್ ॥ ೧೮

ನೆನೆದುರುಕುಮಂತ್ರಮಂ ಕಾ
ಪಿನೊಳಿರುತಿಹ ರಾಮರಾಜಭೂಪನ ವರನಂ ।
ದನಗೆಸೆವ ರಾಜಪಟ್ಟವ
ನನುನಯದಿಂ ಕಟ್ಟಿ ನಡೆಸಿಕೊಳುತಿರಲಿತ್ತಂ ॥ ೧೯

---

1 ರಾಜ್ಯಮಂ ಗೈದು ಸದಾಶಿವಯ್ಯನುಮಂ ಅತನ ಮಕ್ಕಳು ತಮಗೆ ಸೋದರಳಿಯಂದಿರಾದ ವೆಂಕಟಯ್ಯ ಭದ್ರಯ್ಯನೂ ಸಹ ಅಂಕೆಯುಮ್ಮಾಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರ್ದವಸರದೊಳ್ (ಕ)

ಧರಣೀಶಾಗ್ರಣಿ ವೀರಭದ್ರನೃಪನೆಂದೀವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ತಾಂ
ಭರದಿಂ ಕೌಲಿಯದುರ್ಗಕೈದಿ ಗಡಮಂ ಸ್ವಾಧೀನಮಂ ಮಾಡಿಕೊಂ ।
ಡಿರದಲ್ಲಿಂದೆ ತೆರಳ್ದನಂದಪುರಮಂ ಪೊಕ್ಕೊಪ್ಪುವಾ ಕೋಂಟೆಯೊ
ಳ್ಳಿರುತಿರ್ದಂ ನೃಪತಿತ್ವಮಿಂತುಭಯರೂಪಾಗಲ್ಕವಚಿತ್ಕಾಲದೊಳ್ ॥೬೦

ಇಂತು ದೊರೆತನವೆರಡಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತುಮಿರಲ್, ತರುವಾಯ ತ್ರಿಮಾಸಂ ಸಲಲಿಕ್ಕೇರಿಯೊಳಾಳುತಿರ್ಪ ವಿರವೊಡೆಯರ್ದೈವವಶದಿಂ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯವಮಂ ಪಡೆಯಲೀವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ವೀರಭದ್ರನಾಯಕನಾನಂದಪುರದಿಂದೆಳ್ತಪ್ಪನಿತರೊಳಾ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರ ಮೈದುನ ಸದಾಶಿವನಾಯಕಂ ತನಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟವಾಗಬೇಕೆಂಬಭಿಲಾಷೆಯಿಂ ಮುಂದುವರಿದು ವೀರವೊಡೆಯರ ಸಹೋದರರಬಸವಲಿಂಗನಾಯಕನನಂಗವಿಕಲನಂಮಾಡಿ ತಾಂ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕುಳ್ಳಿರ್ಪನಿತರೊಳ್, ವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂ ಸೈನ್ಯಂವೆರಸತಿಶೀಘ್ರದಿಂದೊದಗಿಬರಲತ್ಯಂತಭಯೋದ್ರೇಕದಿಂ ಮೈದುನ ಸದಾಶಿವಯ್ಯಂ ನಿತ್ತರಿಸಲಮ್ಮದಲ್ಲಿಂಪಲಾಯನಂಬಡೆದು ಸೋದೆಯವರಂ ಸೇರ್ದಿರುತ್ತುಮಿರಲ್ವೀರಭದ್ರನಾಯಕನಾಸದಾಶಿವನಾಯಕನಂ ಕಳುಪಲೆಂದು ಪೇಳಿಕಳುಪಲ್, ಸೋದೆಬಿಳಿಗಿಯವರೊಂದಾಗಿ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನಂ ಕೊಡದಿರಲಾಗಳಾವೀರಭದ್ರನಾಯಕನತ್ಯಂತಕೋಪಾಟೋಪದಿಂ ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ತಾನೇ ತೆರಳಲ್ ಕ್ವಚಿತ್ಕಾಲದೊಳಾಸದಾಶಿವಯ್ಯಂ ವಿಧಿವಶದಿಂದಲ್ಲಿಯೆ ಶಿವಾಧೀನಮಾಗಲೊಡನಾವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂ ॥೬೧

ಸೋದೆಬಿಳಿಗಿಯ ನೃಪಾಲರ
ಮೇದಿನಿಯುಂ ಕೊಂಡು ತತ್ಪರಿಸ್ತರಣಗಳಂ ।
ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದು ಬಳಿ
ಕ್ಕಾದೊರೆಗಳನಾಜಿರಂಗದೊಳ್ಸರೆ ಮುರಿದಂ ॥ ೬೨

ವರವೀರಭದ್ರನೃಪಭಾ
ಸ್ಕರನತಿಶಯಶೌರ್ಯಪಾದವೊದೆದೊದೆದು ವಿಜಾ ।
ಪುರಕೆಬ್ಬಟ್ಟದುದು ಸುಧಾ
ಪುರಬಿಳಿಗಿಯ ದೊರೆಗಳೆಂಬ ತಿಮಿರೋತ್ಕರಮಂ ॥ ೬೩

ಇಂತಾ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂ ಸೋದೆಬಿಳಿಗಿಯ ದೊರೆಗಳದಟಂ ಮುರಿದವರ ರಾಜ್ಯಪರಿಸ್ತರಣಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಳಲವೆರ್ ವಿಜಾಪುರಕ್ಕೈದಿ ಪಾತುಶಾಹನಂ ಸಂಧಿಸಿ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕನ ಮೇಲಣ ಕೊಂಡೆಯಂಗಳಂ ಪೇಳ್ದು ಕುಮಂತ್ರಮಂ ಬೋಧಿಸಿ ಕಿಮಿಗೆಡಿಸಿ ಮುರುತ್ತು ಮಿಂತೆಂದರ್ ॥ ೧೪

ಅಳಿಯಸದಾಶಿವನಾಯಕ
ನಳವಂ ಮುರಿದೊಪ್ಪುವೆಮ್ಮ ಕೋಟೆಗಳಂ ಕೊಂ ।
ಡಿಳಿಯಂ ಕವೆದರ್ ನಿಮ್ಮ
ಗ್ಗಳಮಂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಮೀರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರ್ಪರ್ ॥ ೧೫

ಇಂತು ಬಹುವಿಧಕುಬೋಧೆಗಳಂ ತುಂಬಿ ವಿಜಾಪುರಾಧಿರಾಜನ ಮನಮಂ ಸಂತಸಗೆಡಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕವನಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ಖತಿಯಂ ಪುಟ್ಟಿಸುತ್ತುಂ ॥ ೧೬

*ಮರಳ್ದು ಸದಾಶಿವಯ್ಯನ
ತರುಣಂಗಿಕ್ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟವನನುವಿಂ ।
ದಿರದಾಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪರಿ
ಸ್ತರಣಗಳಂ ಕೊಡಿಸಬೇಹುದೆಂದೀತೆರದಿಂ ॥ ೧೭

ಅಡಿವಿಡಿದು ಪಾತುಶಾಹನ
ನೊಡವಡಿಸಿ ಸಹಾಯಕುರುತುರುಷ್ಕರ ಫೌಜಂ ।
ಬಡಗೊಂಡು ಬರ್ಪನಿತರೊ
ಳ್ಕಡುಗಲಿಭದ್ರೇಂದ್ರಸೂನುವೆರಿದೀಕಥೆಯಂ ॥ ೧೮

ಇಂತು ಸೋದೆಬಿಳಿಗಿಯವರ್ಪಾತುಶಾಹನಂ ಕಿಮಿಗೆಡಿಸಿ ಹೇರಳಮಾದ ತುರುಷ್ಕಸೈನ್ಯವನೊಡಗೊಂಡು ಬರಲುದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿರ್ಪರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯಂ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂ ಕೇಳ್ದು ರಾಯಸದ ಶಂಕರನಾರಣಯ್ಯನೆಂಬ ನಿಯೋಗಿಯಂ ವಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ ಮುರಾರಿಪಂತ

ನೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಖದಿಂ ಪಾತುಶಾಹಂಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಕಲಪೂರ್ವೋತ್ತರವೃತ್ತಾಂತಂಗಳಂ ತಿಳುಪಲ್ಕೇಳ್ದು ಪರಮಪರಿತೋಷಂಬಟ್ಟು ಸೈನ್ಯಮಂ ತೆರಳ್ಚುವ ಬುದ್ಧಿಯಂ ಮಾಣ್ದು ಸೋದೆಬಿಳಗಿಯವರ್ಕುಹಕಿಗಳ್ತಮ್ಮ ಪರಿಸ್ತರಣಂಗಳ್ಪೋದ ಸಂಕಟಕ್ಕೋಸುಗಂ ದುರ್ಬೋಧೆಯಂ ಬೋಧಿಸುತಿರ್ಪರಿಕ್ಕೇರಿಯ ದೊರೆತನಕ್ಕೆ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕನೆ ಸಲ್ವನೆಂಬುದಂ ದೃಢಮಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ರಾಯಸದ ಶಂಕರನಾರಣಯ್ಯಂಗೆ ಶರಜಾರಾಯನೆಂದು ಪೆಸರಿತ್ತುಚಿತಮಾದುಡುಗೊರೆವೀಳ್ಯಂಗಳನಿತ್ತು ತನ್ನೆಡೆಗೈದಿ ಬಹುಪ್ರಕಾರದೈನ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಂ ಪೇಳ್ಕೊಂಡರೆಂಬುದಕ್ಕೋಸುಗಂ ಸೋದೆಬಿಳಗಿಯವರ ರಾಜ್ಯಪರಿಸ್ತರಣಂಗಳನವರ್ಗೆ ಕೊಡಿಸುವುದೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಿ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತ್ವಕ್ಕಂ ಭುಜಬಲಪ್ರತಾಪಾತಿಶಯಂಗಳ್ಗಂ ಮೆಚ್ಚಿ ಹಸುರುಸತ್ತಿಗೆನಿಶಾನಿ[1] ಮುಂತಾದ ಬಿರುದುಗಳುಮಂ ಮತ್ತಮನೇಕಮಾದಂಗೋಚಿತಾಭರಣಾಂಬರಂಮೊದಲಾದುಡುಗೊರೆಗಳುಮನಿತ್ತು ಕಳುಪಲ್, ವೀರಭದ್ರನಾಯಕನತ್ಯಂತಸಂತೋಷದಿಂದಾಬಿರುದುಗಳನಂಗೀಕರಿಸಿ ಸೋದೆಬಿಳಗಿಯವರ ರಾಜ್ಯಪರಿಸ್ತರಣಂಗಳನವರ್ಗಿತ್ತು ಬಳಿಕಂ ಬಿಳಗಿಯ ಘಂಟೆವೊಡೆಯರ ಪುತ್ರಿ ಘಂಟೆಯಮ್ಮನಂ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನಪುತ್ರನಾದಳಿಯ ಭದ್ರಯ್ಯಂಗತ್ಯಂತಸಂಭ್ರಮದಿಂ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಯಿಸಿ ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲ್ಕೆ ಮತ್ತಮೊಂದವಸರದೊಳ್ ॥ ೨೯

ಮೆರೆವ ತರೀಕೆರೆಯಾಣ್ಮಂ
ವರಬಾಣಾವರದ ದುಷ್ಟವೆಂಕಟಪತಿಪೇ ।
* ಳ್ದುರುಕುಮಂತ್ರಕ್ಕೆಯೊಡವ
ಟ್ಟರದೈದಿಸಿ ಪಾತುಶಾಹಸೈನ್ಯೋತ್ಕರಮಂ ॥ ೩೦

ರಣದುಲಖಾನನ ಮುಖದಿಂ
ದಣಿಯುರಮಿಕ್ಕೇರಿಮುಖ್ಯರಾಜ್ಯವನೆಲ್ಲಂ ।

---

1 ಪಹಿಲೆ ಮಾಯಿ ಮರ್ತಬ ಮುಂತಾದ (ಕ)

ಕ್ಷೋಣಿದೆ ಪುಡಿಗೈಸೆ ತನ್ನೃಪ
ವೇಣಿ ಕೌಲಿಯದುರ್ಗಮಮಂ ದಲಂದುರೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೩೧

ಇಂತು ರಣದುಲ್ಲಾಖಾನನ ದಾಳಿಯಿಂ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೫೯ನೆಯ ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ದಶಮಿಯಲ್ಲಿ ದಿವಸ ದೊಳಕ್ಕೇರಿಯು ಪತ್ತನಂ ವಿಸ್ಖಲಿತಮಾಗಲಲ್ಲಿ ನಿತ್ತರಿಸಲವಕ್ಕದೆ ವೀರ ಭದ್ರನಾಯಕಂ ಸ್ವಕುಟುಂಬವೆರಸು ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗವನ್ನೆಯ್ದಿ ಪೊ ಗಳೊಡನಾರಣದುಲ್ಲಾಖಾನಂ ಕೆಂಗೆಯಹನುಮನಾಯಕನ ಸೈನ್ಯಂವೆ ವೆರಸು ತಾನ್ನೈತಂದು ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗಮಮಂ ವೇಢೈಸಲ್ ದೈವವ ಶದಿಂದಪಾಯದೊಳ್ ಬಂದ ಬವರದೊಳ್ ಧೈರ್ಯಂಗುಂದದೆಂತಾದೊಡಂ ನಿತ್ತರಿಸಿ ನಿಂದು ತಾನುಳಿದು ಮುಂದೆ ಕಾಲಸಾಧನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಶತ್ರುವಂ ಮುರಿದು ಮಹಾಕಾರ್ಯಮಂ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ರಾಜನೀತಿಯಂ ನಿಶ್ಚ ಯಿಸಿಯುಚಿತರಪ್ಪ ನಿಯೋಗಿಗಳ ಮುಖದಿಂದಾರಣದುಲ್ಲಾಖಾನನಂ ತಿಳುಹಿ ಸಂಧಾನವನೊಡರ್ಚಿಸಿ ॥ ೩೨

ಆ ನರನಾಥಂ ರಣದುಲ
ಖಾನನ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ವೇಣುಪುರದೊಳ್ನಿಂದೀ ।
ಶಾನಪದಕಮಲಮಧುಕರ
ನಾನಂದದೊಳಖಿಲರಾಜ್ಯಮಂ ಪಾಲಿಸಿದಂ ॥ ೩೩

ಇಂತಾ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂ ರಾಜನೀತಿಮಾರ್ಗವಿಡಿದು ಸಂಧಾ ನಮುಖದಿಂ ರಣದುಲ್ಲಾಖಾನನಂ ಮುತ್ತಿಗೆದೆಗೆಸಿ ಕಳುಹಿ ರಾಜ್ಯರಾ ಷ್ಟ್ರವನುಳುಹಿಕೊಂಡು ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೬೦ನೆಯ ಬಹು ಧಾನ್ಯ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿದುರೂರ ಕೋಂಟೆಯ ರಮನೆಯೊಳ್ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂದು ತರಿಕೆರೆಯವರೊಡರ್ಚಿದಪಕಾರಮಂ ಮನದೆಗೊಂಡು,ರಾಮಕೃಷ್ಣಪ್ಪನೆಂಬ ನಿಯೋಗಿಯಂ ವಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಕಳು ಪಿ ಪಾತುಶಾಹನಂ ಪ್ರಸನ್ನೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಿಂತೈದಿದ ರಣದುಲಾಖಾನನ ಸಂಗಡಮಪರಿಮಿತತುರುಷ್ಕಸೈನ್ಯಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ತಂದಾ ವೀರಭದ್ರನಾ

ಯಕಂ ಹರಿಹರದೆಡೆಯೊಳ್ ಆ ರಣಮುಲಾಖಾನನಂ ಸಂಧಿಸಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕಂ ರಾಮಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯಸಿವರೊಡನಸಂಖ್ಯಾತಸೈನ್ಯಮಂ ಕೂಡಿಸಿ ರಣಮುಲಾಖಾನನ ಸಂಗಡಂ ಪ್ರಯಾಣವನೊಡರ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಿ ದಾಳಿವರಿಸಿ ತರಿಕೆರೆಯುವನ ರಾಜ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಮಂ ನಿಪಾತಂಗೈಸಿ, ಬಳಿಕಾ ನೆವಳ್ಳಿಯೆಂದು ಪೂರ್ವನಾಮಾಂಕಿತಮಾದ ಬಸವಾಪಟ್ಟಣದ ಕೋಂಟೆಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯಿಕ್ಕಿಸಿಯಾ ಕೋಂಟೆಯುಂ ಕೊಂಡು, ಯುದ್ಧಮುಖದೊಳ್ಕಂಗೆ ಯಹನುಮಪ್ಪನಾಯಕನ ಸಹೋದರರಂ ಕೈಸೆರೆವಿಡಿಸಿ ಪಾತುಶಾಹನೆಡೆಗೆ ಕಳುಪಿ ಬಳಿಕಮಾರಣಮುಲಾಖಾನನೊಡನೆ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕ ರಾಮ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯರಂ ಸೈನ್ಯಸಮೇತಮಾಗಿ ಮಾಯಾವಾದಿಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರಮು ಖಕ್ಕೆ ತೆರಳ್ಚಿ ಕಳುಹಿ, ಪಾತುಶಾಹಂಗಾಮುಖದೊಳಪ್ಪ ಕಜ್ಜಂಗಳ ನೆಲ್ಲಮನಿವರ್ಗಳ ಮುಖದಿಂ ನಿರ್ವಾಹಂಗೈಸಿ, ತತ್ಪಾತುಶಾಹಂ ಕಳುಪಿ ದನೇಕಮಾದುಚಿತವುಡುಗೊರೆಗಳಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಬಹಳಸನ್ಮಾನಂಬೆತ್ತು ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯುಂ ಪಡೆದು ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೩೪

ಮೇದಿನಿಗತಿಬಲನೆನಿಸುವ
ಸೋದೆಯ ರಘುನಾಥರಾಜನಂ ಕೆಂಗೆರೆಯೊಳ್ ।
ಕಾದಿ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ಪೊಗಲಾ
ಮೋದದೆ ಸಂಧಿಯೊಳ ಮೈತ್ರಿಯಿಂ ಮನ್ನಿಸಿದಂ ॥ ೩೫

ಅಡಿಗಡಿಗಲೆವ ತುರುಷ್ಕರ
ಪಡೆಯುಂ ಮುಗ್ಗಿಸುತೆ ಮಲೆತ ತೌಳವ ನೃಪರಂ ।
* ಜಡಿದು ಮಾರ್ಮಲೆತ ಕಾರ್ಕಳ
ದೊಡೆಯನ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ವಿತ್ತಮಂ ನೆರೆಕೊಂಡಂ ॥ ೩೬

ಮತ್ತಮಾ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂ ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಾದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ಬೊಕ್ಕಸದಧಿಕಾರವನಿತ್ತು ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರುಮಂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಮಿರಲ್ ಸೇನೆದಿವಾನ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಂ ಮುಂತಾದ ಕುಹಕಿಜನರ್ಕುಮಂತ್ರಮಂ ನೆನೆಯಲೆಳ್ಚತ್ತು ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂ

ಶೀಘ್ರದಿಂ ಸಾಗರಕ್ಕೈದಲ್ಸೇನೆದಿವಾನ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಂ ಪಟ್ಟಗುಪ್ಪೆಗೈದಿ ನಿಂದಿ ಕ್ಕೇರಿಯೊಳಿರ್ಪ ಪಾತುಶಾಹನ ವಕೀಲನಾಗಿರುತಿರ್ದ ಜನ್ನೋಜಿಪಂತಂಗೆ ಪರಿಧಾನಮನಿತ್ತು [1] ಬಳಗುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನಂ ಕೈವ ಶಮಂ ಮಾಡಿಕೊಳಬೇಕೆಂದು ಬಹುವಿಧಪ್ರಯತ್ನದಿಂ ಹುಡುಕುವನಿ ತರೊಳ್ ಆ ಸಾಗರದ ಮಹಾನಾಡು ಬಾದಾವಿ ಲಿಂಗಪ್ಪ ರುದ್ರಪ್ಪ ಸಹಿತಂ ಸುಂಕದ ಸೇನಬೋವ [2] ಕೋನಪ್ಪನ ಮನೆಯೊಳ್ ನೆಲಮಾಳಿ ಗೆಯೊಳಡಂಗಿಸಿ ಪೇಟೆಯೊಳಿಲ್ಲವೆಂಬುದಂ ಮಾಡಿ ಕಳುಪಲೊಡನಿಂತು ಮರೆಯಾಗಿರುತ್ತಿರಲ್, ಕತಿಪಯದಿನಂಗಳ್ಪೋಗಲೊಡನೆ ಸಮೀಪವ ರ್ತಿಗಳಾದ ಸೇನೆದಿವಾನ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಂ ಮುಂತಾದಕುಹಕಿಗಳ್ ಮತ್ತಂ ಸದಾಶಿವನಾಯಕನಂ ಪಿಡಿದು ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ದುರಾಲೋಚನೆ ಯನೆಸಗುತ್ತಿರಲ್ವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂ ತಿಳಿದಂತಪ್ಪುದುಚಿತಮಲ್ತೆಂದು ಬಗೆದು ॥ ೩೭

ಬರಿಸಿ ಶಿವಭೂಮಿಪತಿಯಂ
ವರಚಂದಾವರದ ಸೀಮೆಕೋಂಟೆಯುಮುಖದಾ ।
ಹೊರಪಾಳ್ಯದಾಧಿಪತ್ಯವ
ನುರುಕರುಣದೊಳಿತ್ತು ನೃಪವರಂ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟಂ ॥ ೩೮

ಇಂತಾ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂಗೆ ಚಂ ದಾವರದ ಸೀಮೆಕೋಂಟೆಗಳ ಹೊರಪಾಳ್ಯದಧಿಕಾರವನಿತ್ತು ಕಳುಹಿ ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೈಯುತ್ತುಮಿರಲ್, ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯಾದ ವೀರಮ್ಮಾಜಿ ಯುವರ್ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಮನೈದಲೊಡನತ್ಯಂತವೈರಾಗ್ಯಪರನಾಗುತ್ತುಂ ತಮ್ಮ ಕನಿಷ್ಠಪತ್ನಿಯಾದ ಕೊಲ್ಲೂರಮ್ಮಾಜಿಯುವರ್ಶರಸು ॥ ೩೯

* ವೀರಭದ್ರಾವನೀಶಂ
ಚಾರು ಹೊಸಂಗಡಿಯೊಳಿರ್ದನಂತರಮಾಕೊ ।

---

1 ಪರಿಧಾನಮಂ ಮುನಿದು (ಬ.ಕ.)cf VII 46.
2 ಶ್ಯಾನುಭೋಗ (ಕ.)

ಲ್ಲೂರಂ ಪ್ರೌಢಿ ಬಳಿಕ್ಕಾ
ಭೂರಿಯಶಂ ಕಂಡಲೂರನಂದುರೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೪೦

ಇಂತಾವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂ ಕಂಡಲೂರಂ ಸಾರ್ದಾಕೋಂಟೆ
ಯೊಳ್ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾಕಾಲದೊಳ್ ॥ ೪೧

ಬಿದುರೂರೊಳ್ಸಂಸ್ಥಾನದ
ಬದುಕಿಂಗರುಹರುಮನೊರ್ವರಂ ಕಾಣದೆಯು |
ಲ್ಲಿದ ಪಳಬರೊಳಂ ಮಿಗೆ ಬ
ಲ್ಲಿದನೆನಿಸುವ ಬಾಲರಾವುತನ ಪರುವಪನುಂ ॥ ೪೨

ಆ ಸಿದ್ದಪನುಂ ವಸುಧಾ
ಧೀಶಂಗಿರದರಿಕೆಗೈಸೆ ಚಂದಾವರದಿಂ |
ಭಾಸುರಬಿದರೂರ್ಗೈತಂ
ದೋಸರಿಸದೆ ಸಬ್ಬಬದರ್ಕನಾಗಿರ್ಪುದೆನುತುಂ ॥ ೪೩

ಬರಿಸೆ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರಿಗಟ್ಟೆ ನಿರೂಪವನಾಕ್ಷಣಾರ್ಧದೊ
ಳ್ತ್ವರಿತದೊಳಾಶಿವೇಂದ್ರನುರುವೇಣುಪುರಕ್ಕಣಮೈದಿ ಸೋದರಂ |
ವೆರಸು ಬದರ್ಕಂಕನೊಲ್ದು ನಡೆಸುತ್ತಿರೆ ಸೇನೆದಿವಾನ ಪಟ್ಟಣಂ
ಪರಿಕಿಸಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣಪನುಮುನ್ಮದಕಾಶಿಯವೀರಯಾಖ್ಯನುಂ ॥ ೪೪

ನೆರೆದಿನಿಬರ್ಕುರ್ಹಕಿಗಳಂ
ದುರೆ ಬಲ್ಲಿದ ಬಾಲರಾವುತನ ಪರುವಪನಂ |
ವೆರಸಿದ್ದಪನಂ ಬೋಧಿಸು
ತಿರದವರುಮನೊಳಗುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಳಿಕ್ಕಂ ॥ ೪೫

ಬಿಡದೆ ನೃಪಕಾರ್ಯಗಳುಮಂ
ನಡೆಯಿಸುವ ಶಿವೇಂದ್ರ ವೆಂಕಟಪನಾಯಕರಂ |
* ಪಿಡಿದು ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂ
ದೆಡೆವಿಡದುಳ್ಳೆ ತೋಹನಿಕ್ಕಿ ಸಾಧಿಸುತಿರ್ದರ್ ॥ ೪೬

ಇಂತು ಸಮಯಸಾಧನಂಗೈದೊಡಂ ಕೈಯೊಳಗಾಗದಿರಲೊಂದುದಿನವೆಂದಿನಂತೆ ಚಿಕ್ಕರಮನೆಯಿಂ ರಾಜಾಲಯಕ್ಕೈದಿದ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರಂ ಕಡಿತದ ಚಾವಡಿಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಪೊರಗೈದದಂತೆ ಪರಿಸ್ತರಣಕವಾಟಂಗಳಂ ಬದ್ಧಂಗೈಸಲಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂ ಸಹೋದರ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂವೆರಸು ಮಹಾಧೈರ್ಯಪರನಾಗುತ್ತುಮಾಕಡಿತದ ಚಾವಡಿಯೊಳಚ್ಚರಿನೊಳಿರ್ದಾರಾತ್ರಿಯಂ ಕಳೆದರುಣೋದಯಮಾಗಲೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಸಮೀಪದೊಳಿರ್ದ ಹೊನ್ನೆನಾಯಕನ ವೆಂಕಟಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಮಂದಿಮಕ್ಕಳಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡತ್ಯಂತಶೌರ್ಯದಿಂ ತಡೆದವರ್ಕಳ ಶಿರಶ್ಛೇದನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತೈದಿ ಕೋಂಟೆಯ ಬಾಗಿಲಂ ತೆಗೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ ಪೊರಟು ದುರಾಲೋಚನೆಗೊಳಗಾದ ಪರುವಪಂ ಸಿದ್ಧಪಂ ಮುಂತಾದ ಕುಹಕಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು ನಿಗ್ರಹಂಗೈದಾವುದರಲ್ಲಿಯುಮತಿಸಾವಧಾನಚಿತ್ತನಾಗಿಂತುವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲ್, ವೀರಭದ್ರನಾಯಕನಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಮುಖದೊಳಖಿಲಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ನಡೆಸುತ್ತುಂ ಕಂಡಲೂರೊಳ್ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿರಲಾಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೪೭

ಮಿಸುಪ ವಿಜಾಪುರಾಧಿಪತಿಯುಪ್ಪತಿಸಾಹಸಿ ಪಾತುಶಾಹನಂ
ದೆಸೆವ ವಜೀರರಂ ನೆರಹಿ ದಕ್ಷಿಣದತ್ತಣ ನಾಡನೈದೆ ಸಾ ।
ಧಿಸಿ ಮಲೆವಾಕೆವಾಳರೆನಿಸಿರ್ಪಿಳೆಯಾಣ್ಮರ ದರ್ಪಮಂ ನಿವಾ
ರಿಸಿ ಬಹುದೆಂದುಸಿರ್ದು ನಿಜಪುತ್ರನನ್ನೈದೆ ತೆರಳ್ಚಿ ಖಾತಿಯಿಂ ॥ ೪೮

ರುಸ್ತುಂಜಮಾನನೊಡನುರು
ಹಸ್ತ್ಯಶ್ವಪದಾತಿಸಹಿತಮಂಬರಖಾನಂ ।
ಶಸ್ತಮಹಮುದ್ದಖಾನಂ
ವಿಸ್ತರತನು ಕೊಬಖಾನನಂಕುಶಖಾನಂ ॥ ೪೯

ಮತ್ತಂ ಶಾಜೀಖಾನಂ
ಪತ್ತೇಖಾನಂ ಪರಾತಖಾನನೆನಿಪ್ಪ ।
ನ್ಮತ್ತರಹ ಖಾನಖಾನ
ರ್ಪತ್ತಿಚಯಂವೆರಸು ತೆರಳ್ದು ಕದನೋತ್ಸಹದಿಂ ॥ ೫೦

ಇಂತು ಪಾತುಶಾಹಂ ತಾನಾತ್ಮಪುತ್ರನೆನಿಪ ರುಸ್ತುಂಜಮಾನ ನೊಡನಪರಿಮಿತಸೈನ್ಯವಜೀರರ್ಕಳಂ ಕೂಡಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಲವೆರ್ದಾಳಿವರಿಯುತ್ತೈದಿ ಸಿವಗ್ಗೆಯ ಕೋಂಟೆಯುಂ ವೇಢೈಸಲ್, ವೀರಭದ್ರನಾಯಕನಪರಿಮಿತಸೇನಾಸಮೂಹಮಂ ಕೂಡಿಸಿ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನಂ ತೆರಳ್ಚಲಾತಂ ತನ್ನನುಜವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂವೆರಸತ್ಯಂತಾಟೋಪದಿಂ ತೆರಳ್ದುತಂದು ಯವನಸಮೂಹಕ್ಕಿದಿರ್ಚಿ ನಿಂದು ಕೈಗೈದು ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳ್ ಅಂಬರಖಾನನ ಡೊಂಬಿಯುಂ ನಿಲಿಸಿ ಮಹಮದ್ದಖಾನನ ಬಹುಮದಮಂ ಕೆಡಿಸಿ ಕೂಭಕಾನನಂ ಕ್ಷೋಭವಡಿಸಿ ಅಂಕುಶಖಾನನ ಬಿಂಕಮಂ ಕಳಲ್ಚಿಸಿ ಶಾಜೀಖಾನನ ಫೌಜಂ ಮುರಿದು ಪತ್ತೇಖಾನನ ಕತ್ತಿಯಂ ನಿಲಿಸಿ ಪರಾತಖಾನನಂ ಪರಿಭವಂಗೈದಿಂತು ತುರುಷ್ಕಸೈನ್ಯಮಂ ಸದೆದೋಡಿಸಿ ಕೋಂಟೆಗಳ ಮುತ್ತಿಗೆದೆಗೆಸಿ ರುಸ್ತುಂಜಮಾನನಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಲ್ ಪಾತುಶಾಹಂ ಕೇಳ್ದು ಕೆರಳ್ದು ಬಂಕಾಪುರಕ್ಕೈದಿ ನಿಂದು ಮುಸ್ತಾಫಖಾನನ ಕೂಡಪರಿಮಿತಸೈನ್ಯಮಂ ಕೂಡಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಲವಂ ಪಡೆವೆರಸೆಳ್ತಂದು ಕಳವೂರ ಬಯಲ್ಗೈತಂದು ನಿಲಲ್ ಬಳಿಕ್ಕಂ ನಿಯೋಗಿ ಕರಜಾರಾಯನಂ ಪ್ರಯಾಣವನೊಡರ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಿ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಮುಖದಿಂ ಸಮರಸಂಧಾನವನೊಡರ್ಚಿಸಿ ಪಾತುಶಾಹನಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲಾಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ‖ ೫೯

ವರವೀರಭದ್ರಧರಣೀ
ಶ್ವರನಂ ಬಿದುರೂರ್ಗೆ ಬರಿಸಬೇಕೆಂದೆನುತುಂ ।
ಧುರಧೀರ ಶಿವನರೇಂದ್ರಂ
ತ್ವರಿತದೊಳಂ ಘಟ್ಟವಿಳಿದು ಗುಳವಾಡಿಯೊಳಂ ‖ ೬೦

ನಿಂದಿರೆ ಕಾಶಿಯ ಭದ್ರಪ
ನೆಂದುರೆ ಸೇನಾದಿವಾನ ಪುಟ್ಟಣ ಮುಖ್ಯರ್ ।
ಮುಂದಿಕುದುರೆಗಳ ಕೂಡಿಸಿ
ನಿಂದೊಪ್ಪಂಬಲಿಸಿ ದೂಪಗಟ್ಟೆಯ ಬಳಿಯೊಳ್ ‖ ೬೧

ಯುದ್ಧವನೊಡರ್ಚಲಲ್ಲಿಯೆ
ಬಿದ್ದಳಿಯಲ್ಕಳಿಯಭದ್ರಪಂ ಕರ್ತರ್ಕೇ ।
ಳ್ದುದ್ವೃತ್ತರ ದುರ್ಮಂತ್ರದ
ಗದ್ದಲಮಂ ನಿಲಿಸಿ ತಾವೆತೆರಳ್ದೃತರುತುಂ ॥ ೫೪

ಗುಳವಾಡಿಗೈದಿಯಂತಃ
ಕಲಹವನುರೆ ಬಿಡಿಸಿ ಶಿವನರೇಂದ್ರನ ಮನಮಂ ।
* ತಿಳುಹಿ ತಕ್ಕೈಸಿ ಯಲ್ಲಿಂ
ಘಳಿಲನೆ ತಾಂ ತೆರಳ್ದು ಕಂಡಲೂರಂ ಪೊಕ್ಕಂ ॥ ೫೫

ಇಂತು ವೀರಭದ್ರನಾಯಕಗುಳವಾಡಿಯಿಂ ತೆರಳ್ದು ಕಂಡಲೂರಂ ಪೊಗಲನಂತರಂ ॥ ೫೬

ಮರುದಿವಸಮನುಜಸಹಿತಂ
ಭರದಿಂದಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ಶಿವಭೂಪಾಲಂ ।
ವರಕಂಡಲೂರನುರೆ ಪೊ
ಕ್ಕರಸಿನ ಸಂದರ್ಶನವನಣಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೫೭

ಇಂತಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂ ಸಹೋದರ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂವೆರಸು ಗುಳವಾಡಿಯ ಪಾಳ್ಯದಿಂ ತೆರಳ್ದು ಕಂಡಲೂರಂ ಪೊಕ್ಕು ಕರ್ತರ ಸಂದರ್ಶನಂಗೈದು ನೀಂ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ವೇಣುಪುರಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ವಹಿಸಿ ನಡೆಸಲ್ವೇಳ್ಕಂದು ಪಲಬಗೆಯೊಳೊಡವಡಿಸಿ ಕರೆಯಲಾವಿಲ್ಲಿಯೆ ನಿಂದಿರ್ದುಂಟಾದ ಸಂಸ್ಥಾನಕಾರ್ಯಂಗಳನೆಲ್ಲಮಂ [1] ನಿನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೆ ನಡೆಸುವುದೆಮಗೆ ಭೂಷಣಮಾಗಿರ್ಪುದೆಂದು ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪೇಳ್ದೊಡವಡಿಸಿಯಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರಂ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರಂ ವೇಣುಪುರಕ್ಕೆ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ತಾಂ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂ ಶಿವಾರ್ಚನಾದಿ ಸತ್ಕೃತ್ಯ ನಿತ್ಯನಿಯಮಂಗಳಂ ಲೋಪಮಾಗದಂತಾಚರಿಸಿ ನಡೆಸುತ್ತುಂ ॥ ೫೮

---

1 ನಿಂದಿರ್ದನುಂಟಾದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾರ್ಯಂಗಳನೆಲ್ಲವಂ (ಕ. ಖ.)

ಇಂತಾ ಭದ್ರಪಭೂಮೀ
ಕಾಂತನ ಸುತನೆನಿಪ ವೀರಭದ್ರಮಹೀಶಂ ।
ಕಂತುನಿಭರೂಪನತಿಬಲ
ವೆಂತಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂದಮಿಳೆಯಂ ಪೊರೆದಂ ॥ ೫೯

ಇಂತು ವೀರಭದ್ರನಾಯಕಂ ತನಗೆ ಪಟ್ಟಮಾದ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೫೦ನೆಯ ಶುಕ್ಲನಾಮಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೧೧ ಯುವರೆಗೆ ವರ್ಷ ೧೬ ದಿವಸ ೧೦ರ ಪರ್ಯಂತಂ ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೈದಂ ॥ *

ಷಷ್ಠಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

* ಈ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರ ಕಾಲದಲ್ಲು ಬದುಕುಗಳ ಮಾಡಿದವರು :—ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕರು; ಅವರ ತಮ್ಮ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರು; ಪ್ರಧಾನಿ ಹಾರೋ ವೆಂಕಟಯ್ಯ; ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ; ಕರಣಿಕ ಬಿಳಿಗೀ ಕೋನಪ್ಪಯ್ಯ;ಕೋಳಾಲದ ಕೋನಪ್ಪಯ್ಯ; ರಾಯಸದ ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯ; ನಾರಣಪ್ಪಯ್ಯ ; ಹೂವಯ್ಯ; ಶರಜಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯ; ನಿಯೋಗಿ ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯ; ಶರಜಾರಾಯ; ಅಂಡಿಗೆ ರೇವಣ್ಣವೊಡೇರು; ದಳವಾಯಿ ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಣ್ಣ; ಶಾಂತಪ್ಪನಾಯಕ; ಗಿಂಡೀ ಲಿಂಗಯ್ಯ; ಬಾಲರಾವುತನ ಪರುವಪ್ಪ ; ಹೊನ್ನನಾಯಕನ ವೆಂಕಟಯ್ಯ ; ಸೇನದಿವಾಣ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ, ಮುಂತಾದವರು.

ಈ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರು ಕಂಡುಲೂರಲ್ಲೂ ಐಕ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಇವರ ಪತ್ನಿ ಕೊಲ್ಲೂರಮ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಇವರ ಸಂಗಡಲೇ ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು. (ಕ)

ಸಪ್ತಮಾಶ್ವಾಸಂ.

ಆ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರ ತರುವಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೬೮ನೆಯ ಪಾರ್ಥಿವ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೧೦ಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ಮಗ ಸಿದ್ದಪ್ಪನಾಯಕರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಕುಮಾರರಾದ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ವೇಣುಪುರದ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪಟ್ಟಂ.

ಇಂತು ನೆಗಳ್ತೆವೆತ್ತ ಸಮುದಗ್ರಪರಾಕ್ರಮಿ ವೀರಭದ್ರಭೂ
ಕಾಂತನನಂತರಂ ರಿಪುಕನತ್ಕದಳೀವನಗಂಧಸಿಂಧುರಂ ।
ಪಿಂತಣ ರಾಯರಿಂ ಶತಗುಣಾಧಿಕಮಾದತಿಶೌರ್ಯದೇಳ್ಗೆಯಿಂ
ಸಂತರೊಡಂಬಡಲ್ಧರೆಯನಾಳ್ದನುದಾರಶಿವಾವನೀಶ್ವರಂ ॥೧

ಅದೆಂತೆನಲಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ್ ತಮ್ಮ ಪಿತಾಮಹನಾದ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ಅಗ್ರಜರಾದ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ಪ್ರಪೌತ್ರರಾದ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರಾಳಿಬರುತಿರ್ದ ದೇಶ ಕೋಶ ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರ ಪರಿಸ್ತರಣ ಪರಿಜನ ಪುರಜನ ಬಂಧುಜನ ಮಂತ್ರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯೋಗಿಜನ ಸೇವಕಜನಮಲ್ಲಂತಾದ ಸಮಸ್ತಜನರಂ ಪಾಲಿಸುತ್ತುಂ, ತಮ್ಮನುಜ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರಂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ, ತಮ್ಮ ಸಹೋದರಿ ಪರಮೇಶ್ವರಮ್ಮನನ್ನು ...... ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಿ ನಾಗಾಜಮ್ಮನೆಂಬನುಜೆಯಂ ...... ಗಿತ್ತು ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಲಾಪೆಣ್ಮಣಿಯೊಳೊರ್ವ ಕುಮಾರನುದಿಸಲಾ ಕುಮಾರಂಗೆ ಅಳಿಯ ಶಿವಲಿಂಗನಾಯಕನೆಂದು ನಾಮಕರಣಮಂ ರಚಿಸಿ ಪೋಷಿಸುತ್ತುಂ, ಮತ್ತಂ ತಮ್ಮ ಕನಿಷ್ಠ ಸಹೋದರಿಯಾದ ಚನ್ನಮ್ಮನೆಂಬ ಪೆಣ್ಮಣಿಯಂ ಮೈದುನಕೆಂಚಣ್ಣಂಗಿತ್ತು ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಲಾ ಚನ್ನಮ್ಮನ ಗರ್ಭದೊಳ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನೆಂಬ ಕುಮಾರನುಂ ಸಿದ್ದಮ್ಮ ಗೌರಮ್ಮನೆಂಬಿರ್ವ ಪೆಣ್ಮಣಿಗಳುಮುದಿಸಲವರುಮಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತುಮಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯ

ಕರ್ ಮೊದಲ್ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾಂ ವಿವಾಹವಾದ ದುರ್ಗದ ಪಟ್ಟಣಸೆಟ್ಟರ ಮಗಳು ಲಿಂಗಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಗರ್ಭದೊಳೂರ್ವ ಕುಮಾರಿಯೊಗೆಯಲಾ ಪೆಣ್ಮಣಿಗೆ ಸಿದ್ಧಮ್ಮಾಜಿಯೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು, ಸಿದ್ಧಮ್ಮಾಜಿಯಂ ಸರಭೆಲ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯಂಗೆ ವಿವಾಹವನೊಡರ್ಚಿಸಿ, ಮತ್ತಂ ತಮ್ಮ ದ್ವಿತೀಯಪತ್ನಿ ಸೂರಿರಾಯನ ಬಸವಪ್ಪನ ಸಹೋದರಿಯರಾದ ಶಾಂತಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಗರ್ಭದೊಳೂರ್ವ ಕುಮಾರನುದಿಸಲಾ ಕುಮಾರಂಗೆ ಭದ್ರಪನಾಯಕನೆಂದು ನಾಮಕರಣಮಂ ರಚಿಸಿ ಆ ಭದ್ರಪನಾಯಕಂಗೆ ಸೂರಿರಾಯನ ಕಲ್ಲಪ್ಪನ ಕುಮಾರಿ ಬೊಮ್ಮಮ್ಮಾಜಿ ಸೋದರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೈದುನ ಕೆಂಚಣ್ಣನಮಗಳು ಸಿದ್ಧಮ್ಮಾಜಿ ಇಂತಿರ್ವರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರನತ್ಯಂತಸಂಭ್ರಮದಿಂ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಯಿಸಿ, [1] ತಮಗೆ ಈ ರಾಜಪಟ್ಟವಾದಮೇಲೆ ತಾವು ನಂಬಿಯಣ್ಣಸೆಟ್ಟರ ಮಗ ಚನ್ನಪ್ಪಸೆಟ್ಟರ ಪತ್ನಿ ಚನ್ನಮ್ಮನ ಸಹೋದರಿಯಾದ ಬಸವೂರ ಸೋಮಯ್ಯನ ಕುಮಾರಿ ಭದ್ರಮ್ಮಾಜಿ, ಬಾದಾಮಿಲಿಂಗಪ್ಪಸೆಟ್ಟರ ಕುಮಾರಿ ಬಸವಲಿಂಗಮ್ಮಾಜಿ ಇಂತುಭಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಂ ವಿವಾಹವಾದರ್. [2] ಬಸವಲಿಂಗಮ್ಮಾಜಿಯೆಂಬ ಪತ್ನಿಯೊಳೂರ್ವ ಕುಮಾರನುದ್ಭವಿಸಲಾ ಕುಮಾರಂಗೆ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕನೆಂದು ನಾಮಕರಣಮಂ ರಚಿಯಿಸಿ, ಇಂತಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ್

---

1 ಈ ಸಿದ್ಧಮ್ಮಾಜಿಯ ಸಹೋದರಿಯಾದ ಗೌರಮ್ಮನೆಂಬ ಪೆಣ್ಮಣಿಯಂ ಮುಂದುಸಿರ್ವ ಕಥಾಸಂಗತಿಯಲ್ಲೂ ಪರದೇಸಿಸೆಟ್ಟರ ಚನ್ನಪ್ಪಸೆಟ್ಟರ ಪುತ್ರನಾದ ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯನ ತಂದೆ ವೀರನಪ್ಪಸೆಟ್ಟರ ಭಾವನಾದ ಮರಿಯಪ್ಪಸೆಟ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವಾ ರಚಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದೀ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಕುಮಾರ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರು ಈ ಚನ್ನಪ್ಪಸೆಟ್ಟರ ಕುಮಾರರಾದ ಮರಿಯಪ್ಪಸೆಟ್ಟರು ಇಂತಿರ್ವರು ಸಡ್ಡುಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಬುದು. (ಕ)

2 ಮತ್ತಮಾತರುವಾಯ ಗುಡುವೆ ಚನ್ನಪ್ಪನ ತಂಗಿ ನಾಗಾಜಮ್ಮಾಜಿಯೆಂಬ ಪೆಣ್ಮಣಿಯಂ ವಿವಾಹವಾದರ್. ಆ ನಾಗಾಜಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಗರ್ಭದೊಳ್ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲಂ; ಇಂತಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ್ ತಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ವಿವಾಹವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯ

ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ್ವೆರಸು ಸುಖಮಿರುತುಂ ನಾಲ್ದೆಸೆಯೊಳಿರ್ಪ ವರ್ತಕ ಪೈರುದಾರ ಗಂದಿಗ ಕೊಂಕಣಿಗರ್ಮೊದಲಾದ ಮಹಾನಾಡವರಂ ಬರಿಸಿ ವೇಣುಪುರವರದೊಳ್ ಸ್ಥಳನಿವೇಶನಪೇಟೆಸಾಲ ಕ್ಲುಪ್ತಿಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ಸ್ಥಿರಲೇಖನಂಗಳಂ ಬರೆಸಿತ್ತು ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ, ಚಿತ್ರಕ ಶಿಲ್ಪಕ ವರ್ಣಕ ಕಾಂಸ್ಯಕಾರ ತೈಲಯಂತ್ರಿಕ ಕುಂಭಕಾರ ಸ್ವರ್ಣಕಾರ ವರ್ಧಕಿ ಕಾರುಕ ವಸ್ತ್ರಶೋಧಕ[1] ದಿವಾಕೀರ್ತಿಕ (ಮೊದಲಾದ) ನಾನಾ ಕೈವಾಡ ಕರಣಚಮತ್ಕಾರವಿಶಾರದರಾದ ನಾನಾವಿಧಜಾತಿಜನರ್ಗಾಸ್ಪದನಿವೇಶನಂಗಳಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಯವರ್ಗಳಂ ಸ್ಥಾಯಿಗಳಾಗಿ ನಿಲಿಸಿ, ಈ ಪ್ರಕಾರದಿಂ ವೇಣುಪುರಮಂ ಬಹುವಿಧರಚನೆಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರಂಗೈಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಿಯಾದಿ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಚಾರ ಧರ್ಮಕರ್ಮಂಗಳಂ ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತ್ಯುಕ್ತಮಾರ್ಗೋಲ್ಲಂಘನಮಾಗದಂತು ನಡೆಯಿಸಿ, ಶೈವವೈಷ್ಣವಾದಿ ಷಡ್ದರ್ಶನವರ್ತಿಗಳಂ ತತ್ತದುಕ್ತಮಾರ್ಗದೊಳ್ನಡೆವಂತು ನಿಯಾಮಕಂಗೈಸಿ, ಸ್ವರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಥಿತ ಸಮಸ್ತಜನರೊಳ್ ಜಾತಿಸಂಕರಮಾಗಿ ನಡೆಯದಂತಾಜ್ಞಾಪಿಸಿ ತಾಂ ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಭಾರವಿಚಾರತತ್ಪರರಾಗಿ ರಾಜಧರ್ಮದಿಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದು ಕತಿಪಯದಿನಂಗಳ್ಪೋಗಲೊಡನೆ ||

ವಸುಧಾರೆಯ ಕೋಂಟೆಯನಾ
ವಸುಧೀಶಂ ಕೊಂಡು[2] ಸಕ್ಕರೆಯಪಟ್ಟಣಮಂ |

ಮೂವರ್ವರೊಳ್ ಬಸವೂರ ಸೋಮಯ್ಯನ ಕುಮಾರಿ ಭದ್ರಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಗರ್ಭದೊಳೊರ್ವ ಕುಮಾರಿಯುದಿಸಲಾ ಕುಮಾರಿಗೆ ಬಸವಲಿಂಗಮ್ಮಾಜಿಯೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಆ ಬಸವಲಿಂಗಮ್ಮಾಜಿಯಂ ಕೋರಾನ್ವಯದ ಶಿವಲಿಂಗದೇವರ ಶಿಷ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯಂಗೆ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಲಾ ಬಸವಲಿಂಗಮ್ಮಾಜಿಯ ಬಸಿರೊಳೊರ್ವ ಕುಮಾರಿಯುದಿಸಲಾ ಕುಮಾರಿಗೆ ಸೋಮಮ್ಮನೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು, ಸೋಮಮ್ಮನಂ ಗರಜಿನ ಚೆನ್ನವೀರವೊಡೆಯರ್ಗೆ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಯಿಸಿದರ್. (ಕ)

[1] ವಸ್ತ್ರಚ್ಛೇದಕ [ಕ.ಖ]

[2] ಸರ್ವಜಿತ್ಸಂವತ್ಸರದಿಂ ಸಾಹಸಂಗೈದು ಖರಸಂವತ್ಸರದಿ (ಕ)

ಮಿಸುಗುವ ಹಾಸನಬೇಲೂ[1]
ರಸದೃಶಕೋಂಟೆಗಳನಾನೃಪಂ ವಶಗೈದಂ ‖ ೩

ಮೊಯತಾವಾದಿಗಳಧಿಕಸ
ಹಾಯದೆ ಬಹುಸ್ಯೆನ್ಯಸಹಿತಿದಿರ್ಚಿದ ರಣಗಾಂ ।
* ಗೇಯ ಬೇಲೂರಕೃಷ್ಣಪ
ನಾಯಕನಂ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳ್ಸೋಲಿಸಿದಂ ‖ ೪

ಮೆಗುಳಾ ಕೃಷ್ಣಪರಾಯನ
ಮೆಗನೆನಿಸುವ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನುರ್ವಿಂ ।
ಮಿಗೆ ಕೈಗೈಯಲ್ಕಂ ಪಿಡಿ
ದಗಣಿತತತ್ಸೈನ್ಯಜಾಲಮಮಂ ನೋಯಿಸಿದಂ ‖ ೫

ಇಂತೆರ್ಕಲಗೋಡ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕನದಟಂ ಮುರಿದಾತನ ತನೂಜ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನಂ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳ್ಪಿಡಿದು ಕೈಗಾಯ್ದು ಕಳುಹಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ‖ ೬

ಕರೆಯುತ್ತೆನಿಗೆ ಬಾಧಕರಾ
ಗಿರುವ ಪರಂಗಿಗಳ ಬಲವನುಡುಗಿಸಿ[2] ಕುಂದಾ ।
ಪುರ ಗಂಗುವಳ್ಳಿ ಹೊನ್ನಾ
ವರಗಳ ಕೋಂಟೆಗಳನಾ ನೃಪಂವಶಗೈದಂ ‖ ೭

ಕಂಗೊಳಿಪ ಮಂಗಲೂಪು
ತ್ತುಂಗಪರಿಸ್ತರಣಮಮಂ ವಶಂಗೈದು ಬಳಿ ।
* ಕ್ಕಿಂಗರೀಜಾದ್ಯರಾಗವು
ನಂಗಳುಮಂ ತವಿಸಿ ರಾಜ್ಯಮಂ ಬಾಳಿಸಿದಂ ‖ ೮

ಇಂತುಮಂಗಲೂರ ಕೋಂಟೆಯಂ ಕೊಂಡನಂತರಮೆಳವೆಯುಂ ಕಟ್ಟಿಕೀಳೂರಂ ಸಾಧಿಸಿ, ಬೇಕಲ ಚಿತ್ತಾರಿಗಳೆಂಬ ಕೋಂಟೆಗಳುಮಂ ಮತ್ತಂ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಮುಂತಾದ ಕೋಂಟೆಗಳುಮಂ ಬಸ್ಸುಗೈಸಿದನಂತು ಮಲ್ಲದೆಯುಂ ‖ ೯

---

1 ಹೇವಿಳಂಬಿ ಸಂವತ್ಸರದೊಳ್   2 ನಂದನಸಂವತ್ಸರದೊಳ್. (ಕ)

ಬಳಿಕುರುನೀಲೇಶ್ವರದು
ಜ್ಜ್ವಳಿಪಿಳಯುಂ ಕೊಂಡು ನಾಯಿಮೂರರ ನೆಲದೊಳ್ ।
ತೊಲಗದ ಕಂಬವನನುವಿಂ
ನಿಲಿಸಿ ಮಹಾದ್ಭುತಪರಾಕ್ರಮವನುರೆ ಮೆರೆದಂ ॥ ೧೦

ಇಂತು ನೀಲೇಶ್ವರದ ಗಡಿಮುಖದೊಳ್ ತೊಲಗದ ಕಂಬಮಂ ನಿಲಿಸಿ ನಾಯಿಮೂರರಂ ವಶಗೈದು ಪಣಮಣಿಹಂಗಳಂ ಕೊಂಡನಂತರಂ ಕೊಲ್ಲಂತಮೂಪಳರ್ಮುಂತಾದ ಕೇರಳಮಂಡಲದ ಮನ್ನೆಯರ್ಕಳನೆರ್ದೆ ಗೆಡಿಸಿ ಮರಳ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೧

ರಂಜಿಸುವೆಲತ್ತನಾಡಂ
ಮಂಜುಳಮೆನಿಸಿರ್ಪ ಪಡುವನಾಡನಿಳಾಭೃ ।
ತ್ಕುಂಜರನುನ್ಮೂಲಿತರಿಪು
ಪುಂಜಂ ಶಿವನೃಪತಿ ಶೌರ್ಯದಿಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೧೨

ಮತ್ತಮಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂ ದುರ್ಮುಖಿಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ವಿಜಾಪುರದ ಪಾತುಶಾಹಂ ಮೃತನಾದನೆಂಬ ವರ್ತಮಾನಂಕೇಳ್ದು ತಾಮ್ರಮುಖರ್ಕಟ್ಟಕೊಂಡ ಇಕ್ಕೇರಿ ಸೊರಬ ವುಡುಗಣಿ ಮಹಾದೇವಪುರ ಆಂಬಲಿಗೊಳ್ಳ ಮುಂತಾದ ಕೋಂಟೆಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಂ ಸೋದೆಯುವೆರ್ಮಾರ್ಮಲೆತಿದಿರ್ಚಿ ನಿಲಲವರಾಳ್ವ ನಾಡೊಳಗಣ ಸಿರಸೆ ಹೇರೂರ್ ಬೋಳೂರ್ ಪುಲಿಯಕರ್ಣ ಕರುವೂರ್ ಬನವಸೆ ಬದನಗೋಡು ಮುಂತಾದಸೀಮೆಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೩

ಸಿರಸೆಯ ಕೋಂಟೆಯುಮಂ ಸಂ
ಗರದೊಳ್ಕೊಂಡುರುಸುಧಾಪುರಾಧಿಪನೆನಿಪಾ ।
ಗರುವಮಧುಲಿಂಗನಾಯಕ
ನುರೆಪುಗೆ ಕೊಂಡಖಿಳರಾಜ್ಯಮಂ ಮಗುಳಿತ್ತಂ ॥ ೧೪

ಇಂತಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂ ಸೋದೆಯರಾಳ್ವರಾಜ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಪರಿಸ್ತರಣಂಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದನಂತರಂ, ಸಂಧಿಮುಖದೊಳಾ ಸೋದೆಯ ಮಧುಲಿಂಗನಾಯಕಂ ಬೇಡಿಕೊಳಲ್ ತದ್ದೈನ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಂ ಲಾಲಿಸಿ ಮ

ಗೊಳ್ದವೆರೆ ರಾಜ್ಯಪರಿಸ್ತರಣಗಳನವರ್ಗ್ಗಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟತ್ಯಂತ ಭುಜಬಲಪರಾಕ್ರಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೫

ಭೀಕರಬಲಶಿವಭೂಪನ
ಡಾಕಿಂಗಗಿದಖಿಳರಾಜರಗಣಿತಧನಮಂ ।
ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಚಯುವನ
ನೇಕವನಿತ್ತರಗಿ ತದನುಚರರಾಗಿರ್ದರ್ ॥ ೧೬

ಇಂತು ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲ್ ॥ ೧೭

ಸಸಿಯುಂ ಶಿವಮೌಳಿಯನೈ
ದಿಸಿ ಕಡಲಂ ಪುಗಿಸಿ ಬಾಂಬೊಳೆಯುನಹಿಪತಿಯುಂ ।
ರಸೆಯುಡಿಗಳ್ದ ಶಿವೇಂದ್ರನ
ಜಸವೆಸಕದಿನುರ್ವಿ ಪರ್ವಿದುದು ಮೂಜಗಮಂ ॥ ೧೮

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೧೯

ಆಗಸಕೆಸಂಜೆಗೆಂಪೀ
ಭೂಗೆಳವಿಸಿಲಾರಸಾತಳಕ್ಕಹಿಪಫಣಾ ।
* ರಾಗರತ್ನಪ್ರಭಾಮೆಯು
ಮೊಗೆಸೆದುದು ಸತ್ಪ್ರತಾಪಮಾಶಿವನೃಪನಾ ॥ ೨೦

ಇಂತೆಸೆವ ಕೀರ್ತಿಪ್ರತಾಪಂಗಳ್ಮೂಜಗಮಂ ಮುಸುಂಕಲ್ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೨೧

ವರವೆಂಕಟಾವನೀಶಂ
ಧುರದೊಳ್ಸಾಧಿಸಿದ ಸರ್ವಪೃಥ್ವೀತಳಮುಂ ।
ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಬಾಳ್ವ ಪರಿಯಂ
ವಿರಚಿಸಿದಂ ಶಿವನೃಪಾಲನರಿಹೃಚ್ಛೂಲಂ ॥ ೨೨

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂ ತೀರ್ಥರಾಜಪುರೀಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ತುಂಗಭದ್ರಾನದೀತೀರದೊಳ್ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ಗ್ಗೆ ಕಾಲಪುರುಷದಾನ ತುಲಾಪುರುಷದಾನ ಸಹಸ್ರಗೋಪ್ರದಾನಂಗಳಂ ರಚಿಸಿ ಕಾಶೀಕ್ಷೇ

ತ್ರದೊಳನೇಕದಾನಧರ್ಮಪೂಜೆಗಳ್ ನಡೆವಂತು ನಿಯಾಮಕಂಗೈಸಿ ತಾಂ
ಸೋಮವಾರವ್ರತನಿರತನೆನಿಸಿ ರಾಜಮುದ್ರಾಜ್ಞಾಶಕ್ತಿಯಿಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ
ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೈದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೨೩

ಪ್ರಜೆಗಳುಸಿರ್ವ ಬಿನ್ನಪವನಾಲಿಸಿಯೊಳ್ಗೆರೆಕಾಳ್ಪುರಂಗಳಂ
ಸೃಜಿಯಿಸಿ ಪೇಳ್ವರ್ಗೆ ಕರಮೂಲಧನಂಗಳನಿತ್ತು ಬಿತ್ತುಮಂ ।
ನಿಜಮೆನಲಿತ್ತು [1] ಗೋಷ್ಪದದನಿತ್ತಿಳೆಯುಂ ಮಿಗೆ ಬೀಳಲೀಯದಾ
ದ್ವಿಜಸುರಪಾದಪಂ ಶಿವನೃಪಂ ಮಿಗೆ ಗೈಮೆಗೆ ತಂದನಳ್ತಿಯಿಂ ॥ ೨೪

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆ ॥ ೨೫

ಕಡುಗಿ ದುರಾಸೆಯಿಂ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ನೆರೆನೋಯಿಸದಾನೃಪಾರ್ಥಮಂ
ಬಿಡದೆ ತದೀಯಸೌಮ್ಯಸುಪದಾರ್ಥಗಳಂ ಲವಮಾತ್ರಮಾದೊಡಂ ।
ಪೊಡವಿಯನ್ನೈದೆ ಪಾಳ್ಗಡಹಲೀಯದೆ ಬಲ್ಪಿಡಿದಂಕೆಝುಂಕೆಯಿಂ
ನಡೆಯಿಪನಿಂತು ನಾಡಿನಧಿಕಾರವನೇಳ್ಗೆಗೆ ತಂದನುರ್ವಿಯಂ ॥ ೨೬

ಕಂಡು ಪಣವಿತ್ತು ನಡೆಯದೆ
ಚಂಡಿಸಿ ಪುಂಡೆದ್ದು ಪರಿವ ದುಷ್ಪ್ರಜೆಗಳುಮಂ ।
ದಂಡಿಸಿಯುಳ್ಳರ್ಥವನೀ
ಳ್ದುಂಡಿಗೆಗೆಡೆಗೈಸಿ ತೆತ್ತರಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಂ ॥ ೨೭

ಕೂಟವನೊಡರಿಪರಂ ಬ
ಲ್ಗೋಟೆಗಳೊಳ್ಪಂದಿಗಿಕ್ಕಿ ತುಂಟರ್ಕಳ ಕಾ ।
ಲಾಟವನುಡುಗಿಸಿ ಧೂರ್ತರ
ಗೋಟುಗಳಂ ಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಮಂ ಪಾಲಿಸಿದಂ ॥ ೨೮

ನೆರೆವರಿ ವರಾಡ ಕಡ ಮಸ
ವರಿ ವಂಚನೆ ವಟ್ಟ ಲಂಚ ಹೊರನಿಲ ಹಸ್ತಾಂ ।
ತರಸಂಜಾಯಿತನಿಲಗಳ
ಪರಿವಿಡಿಯಂ ನಿಲಿಸಿ ಸೀಮೆಯುಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಂ ॥ ೨೯

---

[1] ಗೊಪ್ಪುವದನಿತ್ತಿ (ಕ.ಬ.)

ಕಳೆದುಳಿದ ಲೆಕ್ಕಗುತ್ತಿಗೆ
ಗಳ ನಿಲಹದ ನಾಮಿಯಡ್ಡವಂತಿಕೆ ನಾನಾ ।
* ಸುಲಿಗೆ ಲಾವಣಿಗೆಯೆಂಬೀ
ಗಳಬಳಮಂ ನಿಲಿಸಿ ಸುಂಕಮಂ ಬಾಳಿಸಿದಂ ॥ ೩೦

* ಕಟ್ಟು ಕೈವಾಲೆ ಸಮೆಯಂ
ತಟ್ಟನ ಮೆರೆವಣಿಗೆ ಪೊಮ್ಮು ಕೈದುಡುಕುಗಳಂ ।
ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಪೋಣರ್ವ ಸೆಟ್ಟಿಗ
ಳಟ್ಟುಳಿಯಂ ನಿಲಿಸಿ ಸುಂಕಮಂ ಬಾಳಿಸಿದಂ ॥ ೩೧

ಪುಸಿ ಠಕ್ಕು ಠೌಳಿ ಚೌರ್ಯಂ
ಪಿಸುಣನ್ಯಾಯಂ ವಿರೋಧಮಪಹೃತಿ ಭಯಮುಂ ।
ಬ್ಬಸ ಮೋಸ ಪಾದರಂಗಳ
ಪೆಸರುಸಿರಲ್ಕಿಲ್ಲಮೆನಿಸಿ ಪೊರೆದಂ ಧರೆಯಂ ॥ ೩೨

ಕರಣಿಕೆಯನಿತ್ತು ಸಿಸ್ತಿನ
ಬರಹಗಳಿಂದಾಯಬೀಯಮಂ ಬಣಿತೆಗೆ ತಂ ।
ದುರುದುರ್ವ್ಯಯಂಗಳಂ ತಾಂ
ವಿರಚಿಸದರ್ಜಿಸಿದನೊಪ್ಪುವಗಣಿತಧನಮಂ ॥ ೩೩

ದುಷ್ಟಜನರ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ
ಶಿಷ್ಟರನುರೆ ಪೊರೆದು ಸಂತತಂ ಶಿವಪೂಜಾ ।
* ನಿಷ್ಠನೆಂದೆನಿಸಿ ಲೋಗರ
ರಿಷ್ಟಗಳಂ ತವಿಸಿ ಪೊಡವಿಯಂ ಪಾಲಿಸಿದಂ ॥ ೩೪

ಪರಿವಹಿಂಯುಂ ನಿಲಿಸಿದನಾ
ದೊರೆ ತನ್ನಯ ಮೇಲಣಾಣೆ ಘೋಷಣೆಯಿಂದಂ ।
ಪರವಸ್ತುವನೊಯ್ದಡಗಿದ
ನರಿಯುಂ ಪಿಡಿತರಿಸಿ ಶಾಸ್ತಿಯಂ ಮಾಡಿಸಿದಂ ॥ ೩೫

ಪಲವುಕ್ತಿಗಳಿಂದೇಂ ರಿಪು
ಕುಲಭೈರವಶಿವನೃಪಾಲಗೆಣೆಯಹ ನೃಪರೀ ।
ಕಲಿಯುಗದೊಳಿಲ್ಲಮವನಿಪ
ಕುಲಕಂ ತಾಂ ತಿಲಕನೆನಿಸಿ ರಾರಾಜಿಸಿದಂ ॥ ೩೬

ಇಂತು ನೆಗಳ್ತೆವೆತ್ತ ಭುಜಬಲಪ್ರತಾಪಾತಿಶಯದಿಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯವನಾಳುತಿರ್ದಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂ ವಿಕಾರಿಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ರಾಯ ಸಂಸ್ಥಾನವನುದ್ಧರಿಸಲ್ವೇಳ್ಕೆಂದು ಮನಂದಂದು ಸೋದೆ ಬಿಳಿಗೆ ತರಿಕೆರೆ ಹರಪುರ ಮುಂತಾದ ನಾಡ ದೊರೆಗಳ ಸೈನ್ಯಸ್ವಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ತೆರಳ್ದು ಬೇಲೂರಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀರಂಗರಾಯರ್ಗಿತ್ತು ರಾಯಸಂಸ್ಥಾನ ಮಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ನಿಲಿಸಿ ತದ್ರಾಯರಿಂ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಸ್ಥೂಲನೀ ಲಪರಿಶೋಭಿತವಜ್ರಖಚಿತಕರ್ಣಾಭರಣಂ ಮುಂತಾದ ಬಿರುದುಗಳಂ ಪಡೆದು ರಾಮಬಾಣನೆಂಬಾನೆಯುಂ ಕೂಡಲದಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ನಿಲಿಸಿ ಪಟ್ಟ ಣದ ಮುಖಕ್ಕೆ ದಂಡಂ ತೆರಳ್ದೈದಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಮೀಪಮಂ ಸಾರ್ದು ಪಾಳಯವನಿಳಿದಿರಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೩೭

ಘನತರದುರ್ಮದಾಂಧಮಹಿಸೂರಮಹೀಪನ ನೇಮದಿಂ ಮಹಾ
ವನಧಿ ಯುಗಾಂತದೊಳ್ಕವಿವವೊಲ್ಬಹುಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ಭೋರಿಂ ।
ಕನೊದವಿ ತನ್ನುಮಂ ಪಿಡಿಯಲೈದಿದ ತದ್ದಳವಾಯಿ ಹಂಪವ
ರ್ಯನನೆಸೆವಾಜಿಯೊಳ್ಪಿಡಿದು ತಾಂ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನಾಂತನಾನೃಪಂ ॥ ೩೮

ಆ ರಣದೊಳೊದವಿದುರುಮದ
ವಾರಣಗಳನಶ್ವಚಯುವ ಷೋಡಶಸಂಖ್ಯಾ ।
ಧೀರಗುರಿಕಾರರಂ ಬಹು
ವೀರರ್ಕಳನಾಕ್ಷಣದೊಳ ಕೈಸೆರೆವಿಡಿದಂ ॥ ೩೯

ಜವನ ಗಡಾವಣೆ ಲಯಮೃ
ತ್ಯುವಿನುರವಣೆ ಕಾಲರುದ್ರನತ್ಯಾಟೋಪಂ ।
ಶಿವಭೂಪನ ಕೋಪದ ಪವ
ಣಿವರಿಂಬಲ್ಪಂಕದೆಡೆಯೊಳನ್ನೆಸಿರ್ವಂ ॥ ೪೦

ಮಿಗವಿಂಡುಗಳಂ ಪೆರ್ಬುಲಿ
ಯುಗಿವೆಂತಿಭಕಯುವೆನಲೆವ ಕೇಸರಿಯೆನೆ ಪೊ ।
ಕ್ಕುಗಿಬಗಿದರಿಗಳ ಶಿರಗಳ
ಜಗತಿಯನೊಟ್ಟಿಸಿದನಾಜಿಯೊಳ್ ಶಿವಭೂಪಂ ॥ ೪೧

ಇಂತವರೀ ಜಗತಿಯಗ್ರದೊಳಸೆವ ಸಿಂಹಾಸನದೊಳ್ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಸೇನಾಸಮೂಹಂಗಳಂ ಸಲಾಮುಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ಧರ್ಮಗಹಳೆಯುಂ ಪಿಡಿಸಿಯನಂತರಂ ॥ ೪೨

ಗ್ರಾಮದ ಮಸಲತಿಯೊಳ್ನ
ಸ್ಸೀಮಪ್ರತಿಭಟರನಲೆದು ತತ್ಕೋಂಟೆಯುಮಂ ।
ಭೂಮಿಪತಿಲಕಂ ರಿಪುಕುಲ
ಭೀಮಂ ಶಿವಭೂಪನಾಜಿಯೊಳ್ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೪೩

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೪೪

ಧಾರಿಣಿಗಪ್ರತಿಯಹ ಕಾ
ವೇರಿಯ ಪೆರ್ಬೊಳಗೆ ಸೇತುವಂ ವಿರಚಿಸಿ ತ ।
ದ್ಧೀರಶಿವಾವನಿಪಂ ಮೈ
ಸೂರರಸನ ಗಾಢಗರ್ವಮಂ ಮುಗ್ಗಿಸಿದಂ ॥ ೪೫

ಇಂತಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂ ಕಾವೇರೀನದಿಗೆ ಸೇತುವಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ನಿಜಸೈನ್ಯಸಮೂಹಮಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಪಾಳೆಯುವನಿಳದು ಪಟ್ಟಣದ ಕೋಂಟೆಯಂ ವೇಢೈಸಲವೆಯುರ್ದ್ಧಮುಖದೊಳ್ ನಿತ್ತರಿಸಲಮ್ಮದೆ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ವಿಜಾಪುರದಿಂ ಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ಬಲೂಲಖಾನನಂ ತೆರಳ್ಚಿ ತರಲ್ಕಾತ್ರಮುಖದಿಂದಾಬಲೂಲಖಾನನಂ ಹಿಂದೆಗೆಸಿ ಕೋಂಟೆಯುಂ ವಶಂಗೈವನಿತರೊಳವರ್ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕೋಂಟೆಯುಂ ವೇಢೈಸಿದ ಗುರಿವಾನಿಸರ್ಗಂ ಮತ್ತಂ ಕೆಲಂಬರ್ನಿಯೋಗಿಗಳ್ಗಂ ಪರಿಧಾನವನಿತ್ತಂತುಮಲ್ಲದಾಭಿಚಾರಹೋಮ ಮುಂತಾದ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಂಗಳನೊಡರ್ಚಲ್ ದೇಹದೊಳಾಯಾಸಂ ಪುಟ್ಟಲಿಂತಪ್ಪ ಕಾಲದೊಳ್ ಶತ್ರುಸೀಮಾಸನ್ನಿವೇಶದೊಳಾವಿಲ್ಲಿರ್ಪುದನುಚಿತವೆಂದು ಬಗೆದಾಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂ ಮುತ್ತಿಗೆದೆಗೆಸಿ ಮರಳ್ದು ಸ್ವಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ವೇಣುಪುರವರಮಂ ಸಾರ್ದಿರುತ್ತುಮಿರ್ದಂ ॥೪೬

ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾಶಿವ

ರಾಜಂ ಸದಸತ್ಪ್ರಪಾಲನಾಜ್ಞಾ ಬಲದಿಂ ।

* ರಾಜಮುದ್ರಾಧಿಕಾರದ

ತೇಜವನುಡುಗಿಸದೆ ಪೊರೆದನವನೀತಳಮಂ ॥ ೪೭

ಇಂತಾ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂ ತನಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟವಾದ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೬೮ನೆಯ ಪಾರ್ಥಿವ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯಾರಭ್ಯ ಶಾರ್ವರಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ೧೨ ವರೆಗೆ ವರ್ಷ೧೪ ತಿಂಗಳ್೮ ದಿನ೨೦ ಪರ್ಯಂತಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನಂಗೈದು ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಮಂ ಪಡೆದನಂತರಂ, [1]

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೮೨ನೆಯ ಶಾರ್ವರಿಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ೧ಯಲ್ಲಿ ಆ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರನುಜರಾದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ವೇಣುಪುರದರಮನೆಯೊಳ್ ರಾಜಪಟ್ಟಂ.

ಅರಿಭೀಕರಶಿವಭೂಪನ

ತರುವಾಯಿಯೊಳಾತನನುಜವೆಂಕಟಭೂಭೃ ।

ದ್ವರನಾಳ್ದಂ ಧರೆಯಂ ಸು

ಸ್ಥಿರೆಯಂ ವಿಬುಧಾಳಿ ಮೆಚ್ಚೆ ಕತಿಪಯದಿವಸಂ ॥ ೪೮

ಆ ಚಿಕ್ಕವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ತನ್ನಗ್ರಜನಾದ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರಾಳ್ದ ದೇಶ ಕೋಶ ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರಂಗಳಂ ಪ್ರತಿಪಾಲಿಸುತ್ತುಂ ಶಿವ

---

[1] ಈ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಕಾಲದಲ್ಲು ಬದುಕುವಮಾಡಿದವರು :—ಪ್ರಧಾನಿದೊಡ್ಡ ಹಮ್ಮಿರಸಯ್ಯ, ಗಂತು (?) ಬಸಪ್ಪದೇವರು, ಚೌಡಪ್ಪೈಯ್ಯ, ಕರಣಿಕಅಪ್ಪಣ್ಣಯ್ಯ, ತಿರುಮಲಯ್ಯ,ಬಳಿಗಿ ಕೋನಪ್ಪಯ್ಯ, ವೆಂಕಟಯ್ಯ, ಬಳಿಗ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಸರಜಾಶಂಕರನಾರಾಯಣಯ್ಯ, ಹಾರೋ ವಾಬರಸಯ್ಯ, ನಿಯೋಗಿ ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯ, ಹೂವಯ್ಯ, ಚಿಕ್ಕವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರು, ಶರಜಾರಾಯ, ಶರಜಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯ, ಕೋಳಾಲದ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಸಬ್ಬುನಿಸ ದೊಡ್ಡಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಚಿಟನಿಸ ಕರವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಜೋಯಿಸರ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಪಟ್ಟೆ ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ, ರಾಯಸದ ಮೃತ್ಯುಂಜಯದೇವರು, ಗರಜಿನ ಮಲ್ಲಪೊಡೆಯರು, ಸೋಮಪ್ಪದೇವರು, ಹೊನ್ನೇನಾಯಕನ ವೆಂಕಟಯ್ಯ, ಪಟ್ಟಣಸೆಟ್ಟಿ, ಲಿಂಗಪ್ಪಸೆಟ್ಟರು ಮುಂತಾಧವರು, (ಕ)

ಪ್ಪನಾಯಕರ ಕುಮಾರರಾದ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರಂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಪೋಷಿ
ಸುತ್ತುಂ ತಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯರಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಮ್ಮ ನಾಗಾಜಮ್ಮ
ಚನ್ನಾಜಮ್ಮನವರನತ್ಯಂತ ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯದಿಂ ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ,
ಪಟ್ಟಣದವೆರ್ಮೆರೆವೆರಿದೆಡೆಯಾಪದಂತು [1]ಶ್ರೀರಂಗರಾಯರಸಮೀಪದೊ
ಳ್ಗ ಡಿಮುಖದೊಳ್ಸೈನ್ಯಸಹಿತಮಳಿಯಶಿವಲಿಂಗನಾಯಕನಂ ನಿಲಿಸಿ ಪರಾ
ಕ್ರಮಾತಿಶಯದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ‖ ೫೦
ಗಡಿಗಳೊಳ್ಬದೆ ಬಾಧಿಪ ತುರುಷ್ಕರ ಸೈನ್ಯವನೈದೆ ಮಗ್ಗಿಸು
ತ್ತಿಡವೆಲದುರ್ವಿಪಾಲಕರೊಳುನ್ನತತೇಜಮನಾಂತು ದುಷ್ಟರಿಂ |
ಗೆಡೆಗುಡದುತ್ತಮೋತ್ತಮರನೋವುತಧರ್ಮವನೊತ್ತಿ ಧರ್ಮದಿಂ
ಪೊಡವಿಯನಾಳ್ದನಾ ಶಿವನೃಪಾಲಸಹೋದರನರ್ಕಭಾಸುರಂ ‖ ೫೧

ಇಂತೀ ಚಿಕ್ಕವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕಂ ತನಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟವಾದ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೮೪ನೆಯ ಶಾರ್ವರಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ೧ಯಾರಭ್ಯ ಪ್ಲವ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ೧೫ವರೆಗೆ ವರ್ಷ ೦ ತಿಂಗಳು ೧೧ ದಿವಸಂ೫ ಪರ್ಯಂತಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೈದಂ ‖ [2]

ಸಪ್ತಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

---

[1] ಶ್ರೀ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕನ (ಕ)

[2] ಈ ಚಿಕ್ಕವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವಮಾಡಿದವರು:—ಪ್ರಾಕು ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕುಗಳ ಮಾಡಿದವರ; ಹೊಸತಾಗಿ ಬಾಳಪ್ಪ ಗೊಳಪ್ಪ.

ಈ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರಿಗೆ ಇವರ ಪತ್ನಿಯರು ಲಿಂಗಮ್ಮಾಜಿ ನಾಗಮ್ಮಾಜಿ ಯುವರಿಗೆ ಸಹ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಸಂಗೆಸಲೆ ಬಿದುರೂರ ಹಳೆಯ ಮಠದಲ್ಲು ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು. ಅನಂತರವೂ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಸಹೋದರ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರಿಗೆ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮಾಜಿಯುವರಿಗೆ ಸಹ ಆ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ ಸಂಗಡಲೆ ಬಿದುರೂರು ಹಳೆಯಮಠದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲು ಸಮಾಧಿ ಆಯಿತು.

ಈ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಅಗ್ರಜರಾದ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಮಗ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರ ಅಳಿಯ ಶಿವಲಿಂಗನಾಯಕರ ಹುಕುಮಿನ ಮೇಲೆ ಚಿಟಿಕ್ಕಿ ಜಟ್ಟಿ ಯೆಂಬುವನ ಕೈಯಿಂದ ಘಾತವಾಗಿ ಹೋದರು (ಕ)

ಅಷ್ಟಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಆ ಚಿಕ್ಕವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ ತರುವಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೮೪ ನೆಯ ಪ್ಲವ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ೧೫ ಯಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರರಾದ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ವೇಣುಪುರದ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪಟ್ಟಂ.

ಭಾವಿಸಲಾ ವೆಂಕಟಧರ
ಣೀವಿಭುವಿನನಂತರಂ ತದಗ್ರಜನಹ ಶೋ ।
ಭಾವಹಶಿವನೃಪನಾತ್ಮಜ
ನೀವಸುಧೆಯನಾಳ್ದನೆಸೆವ ಭದ್ರಪಭೂಪಂ ॥ ೧

ಅದೆಂತೆಂದೊಡಾಭದ್ರಪನಾಯಕಂ ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕ ರಾಳಬರುತ್ತಿರ್ದ ದೇಶ ಕೋಶ ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರ ಪರಿಸ್ತರಣ ಪರಿಜನ ಪುರಜನ ಸೇವಕರ್ಗಳಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತುಂ, ತಮ್ಮನುಜ ಸೋಮಶೇಖರ ನಾಯಕರುಮಂ ಸೋದರತ್ತೆಯರಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಮ್ಮ ನಾಗಾಜಮ್ಮ ನವರುಮಂ ಅಕ್ಕಸಿದ್ದಮ್ಮನುಮಂ ಪರಮಪ್ರೀತಿಯಿಂ ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತುಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದಾ ಕಾಲ ದೊಳ್ ಮಾಯಾವಿಗಳ ಮೇಲಣ ರಾಜಕಾರ್ಯಾರ್ಥಂ ಅಳಿಯ ಶಿವಲಿಂ ಗಯ್ಯನಂ ಸೈನ್ಯಸಹಿತಂ ಪ್ರಯಾಣವನೊಡರ್ಚಿಸಲಾತಂ ತೆರಳ್ದು ಬೇಲೂರ್ಗೈದಿ ರಾಯರಂ ಸಂಧಿಸಿ ತತ್ಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ಮುಂತೆರಳ್ದು ಮಾಯಾವಿಗಳ್ವೇಷ್ಟೈಸಿದ ಹೆಬ್ಬಾಳಕೋಂಟೆಯಂ ಮುತ್ತಿಗೆದೆಗೆಸಿ ಮುಂ ತೈದಿ ನರಸಿಂಹಪುರಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯಿಕ್ಕಲವರ್ಗೈತಂದು ಕೋಣನೂರು ಕೋಂಟೆಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಳಲಿವರತಿತ್ವರಿತದಿಂದಲ್ಲಿಗೈದಿ ತಳಸುರಂಗ

ಗಳಂ ನಡೆಸುತ್ತುಮಿರಲಾವೇಳೆಯೊಳ್ತ್ರೈಸೂರ ಮಹೀಪತಿಯಾಜ್ಞೆಯಿಂ ॥ ೨

ತಳತಂತ್ರಸಹಿತಮಲ್ಲಿಗೆ
ಕಳಲೆಯಕಾಂತಯ್ಯನೆಂಬ ಸೇನಾಧೀಶಂ ।
* ಘಳಿಲನೈತಂದು ಕಣಾ
ಲಿಳಯೊಳ್ಪೆಳೆಯುವನಿಳಯಲಂದವರ್ಗಿವರ್ಗಂ ॥ ೩

ಯುದ್ಧಂ ಪಣ್ಣಲ್ಕೌರ್ಯಸ
ಮುದ್ರಂ ಶಿವಲಿಂಗನಾಯಕಂ ಕೈಗೈದ ।
ತ್ಯುದ್ಧತರಿಪುಸುಭಟಾಸೃ
ಗ್ಬುದ್ಧಾಸಿಕರಾಬ್ಜನೆನಿಸಿ ರಾರಾಜಿಸಿದಂ ॥ ೪

ಕೊಳುಗುಳದೊಳಾಂತ ಸುಭಟರ
ತಲೆಗಳನುರೆ ಕೇಣಗೊಂಡಿದಿರ್ಚಿದ ಬಲವೆ ।
ತ್ಕಳಲೆಯಕಾಂತಯ್ಯನ ಕೈ
ಚಳಕವನುರೆ ನಿಳಿಸಿ ಧುರದೆ ಮುರಿದೋಡಿಸಿದಂ ॥ ೫

ಇಂತು ಪಣ್ಣಿದ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳಾ ಶಿವಲಿಂಗನಾಯಕಂ ಕಳಲೆಯಕಾಂತಯ್ಯನದಟಂ ಮುರಿದು ಪಲಾಯನಂಗೊಳಿಸಲಾ ವೇಳೆಯೊಳ್ ವಿಧಿವಶದಿಂ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯದ ಬಾಣಮುಪಾಯುಸ್ಥಳಕಂ ತಾಗಿ ಶಿವಲಿಂಗನಾಯಕನಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವಲೋಕಮಂ ಪಡೆಯಲಾವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕಂ ಪಡೆವೆರಸತಿತ್ವರೆಯಿಂ ದಾಳಿವರಿದಾವಮಾಯಾವಿಗಳ ನಾಡೊಳಗಣ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಕಂದುಗೆರೆ ಬೂದಿವಾಳ ಮೊದಲಾದ ಸೀಮೆಗಳಂ ಕೊಂಡವರ ರಾಜ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಮಂ ಪುಡಿಗೈಸಿ ಮರಳ್ದೈತಂದು ಸುಧಾಪುರದವರ ಗರ್ವೋದ್ರೇಕಮಂ ಮುಗ್ಗಿಸಿ ತದ್ರಾಜ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಂಗಳನೀಳ್ದು ಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ಸಬ್ಬುನೀಸಕೂಸಪ್ಪಯ್ಯನಂ ತೆರಳ್ಚಿ ದಿವಾಣದ ವಕೀಲಿತಿಯಾದ ಸೀರಡೆಕೋಂಟೆಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆಗೈಸಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೬

ಸೋದೆಯುವರ್ಕಾಳ್ಗಳಸಿರ್ದ ಪಿ
ರ್ಯಾದಿಯನುರೆ ಕೇಳ್ದು ವಿಜಯಪುರದಧಿನಾಥಂ ।
ಏದುಲಶಾಹಂ ಪಡೆವೆರ
ಸೈದಿ ಕರಂ ತಾನೆ ನಿಂದು ಗಡಿಯೊಳ್ಖತಿಯಿಂ ॥ ೭

ಕರಿತುರಗಪತ್ತಿಸಹಿತಂ
ವರಶಾಜಿ ಬಲೂಲಖಾನ ಸೈದವಿಲಾಸಂ ।
ವೆರಸಿದ ಶರಜಾಖಾನನ
ನಿರದಲ್ಲಿಂದಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಕೇಳ್ದೀಹದನಂ ॥ ೮

ಶಿವಭೂಪತಿಯ ತನೂಜಂ
ಸುವಿವೇಕಿಯೆನಿಪ್ಪ ಜಾತಪನ ಭದ್ರಪನಂ ।
ಜವದೆ ತೆರಳ್ಚಿಸಿಯವನೊಡ
ನವಿರಳಸೇನಾಸಮೂಹಮಂ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟಂ ॥ ೯

ಇಂತಾ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕಂ ಜಾತಪನ ಭದ್ರಪನೊಡನಗಣಿತಸೇನಾ ಸಮೂಹಮಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು, ತಾಂ ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗದೊಳ್ನಲಲಂಬಲಿಗೊಳ್ಳದ ಬಳಿಯೊಳುಭಯಸೈನ್ಯಕ್ಕಂ ಕೈಗಲಸಿ ಮಹಾದ್ಭುತವಾದ ಯುದ್ಧಂ ಪಣ್ಣಲಾವೇಳೆಯೊಳ್ ಜಾತಪನ ಭದ್ರಪನಂ ಮುರಿದಾ ತುರುಷ್ಕಸೈನ್ಯಮತಿತೀವ್ರಗತಿಯಿಂ ಪಾಳವರಿಯುತ್ತೈದಿ ಬಿಲುಸಾಗರದ ಕಣಿವೆಯ ಮಾರ್ಗವಿಡಿದೈತಂದೊಳಪೊಕ್ಕು ತೊಡಸಿಹೊಳೆ ಪ್ರಾಂತದೊಳ್ಪಾಳೆಯವನಿಳಿದು ಬಳಿಕಂ ವೇಣುಪುರದ ಪರಿಸ್ತರಣಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯನಿಕ್ಕಿ ತತ್ಪರಿಸ್ತರಣಮಂ ಕೊಳಲ್, ಪಿಂತಣಿಂ ಪಾತುಶಾಹನೈತಂದು ಶೋಭಕೃತ್ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿಕ ಬಹುಳದಲ್ಲಿ ವೇಣುಪುರದ ಕೋಂಟೆಯರಮನೆಯೊಳಿಳಿದು ಬಳಿಕ್ಕಂ ಶಾಜಿ ಸೈದವಿಲಾಸ ಶರ್ಜಾಖಾನ ಮುಂತಾದ ವಜೀರರಂ ಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ತೆರಳ್ಚಲವರ್ಗಳೈತಂದು ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗಮಂ ವೇಢೈಸಲ್, ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕಂ ಧೈರ್ಯಂಗುಂದದೆ ನಿತ್ತರಿಸಿ ನಿಂದು ಹೇರಳವಾದ ಸೇನಾಸಮೂಹಮಂ ನೆರಹಿ ಪಥ ಪೈಕ ಕಂಡಿ ಕಣಿವೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೈಗೆಯ್ದು ಮಹಾದ್ಭುತವಾದ ಯುದ್ಧಮಂ ರಚಿಸಿ ಯವ

ನಸ್ಯೈನ್ಯಮಂಪುಡಿಗೈಸಿ, ಮತ್ತಂ ತೋಪುಖಾನಿ ಸನ್ನಾಹತಂತ್ರಪ್ರಯೋಗಮುಖದಿಂ ಫೌಜಂ ಮೆದೆಗೆಡಿಹಿ ಪೇಣಂಗಳಂ ಹರಹಿ ತಚ್ಛರಜಾಖಾನಸೈದವಿಲಾಸಶಾಜಿ ಮುಂತಾದವರಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ಪಲಾಯನಂಗೊಳಿಸಿ. ಬಳಿಕ್ಕಂ ಹೂವಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ನಿಯೋಗಿಗಳಂ ಕಳುಹಿ ಸಂಧಾನವನೊಡರ್ಚಿಸಿ ಇಂತು ಸಮರಸಂಧಾನಮುಖದಿಂ ಪಾತುಶಾಹನಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದು ಬಳಿಕ್ಕಂ ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗದಿಂದೆಳ್ತಂದು ವೇಣುಪುರವರಮಂ ಸಾರ್ದು ಭುಜಬಲಪರಾಕ್ರಮಾತಿಶಯದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೦

ವರತೀರ್ಥವಳ್ಳಿಯೊಳ್ಭಾ
ಸುರತುಂಗಾತಟದೊಳೆಸೆವ ಭದ್ರಪಭೂಮೀ ।
ಶ್ವರನುರೆ ಸದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯ
ಕ್ಕುರುತರಬಹುಪಾನಧರ್ಮಮಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೧೧

ಅವಿರಳತುಲಾಪುರುಷದಾ
ನವನೆಸೆವ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭದಾನವನೊಲವಿಂ ।
ಶಿವಭೂಪನ ಸುಕುಮಾರಂ
ತವೆ ವಿರಚಿಸಿ ಪರಮಸುಕೃತಗಳನಾರ್ಜಿಸಿದಂ ॥ ೧೨

ಕರಿತುರಗಗೋಹಿರಣ್ಯಾಂ
ಬರರಜತಸುರತ್ನಧಾನ್ಯಭೂಕನ್ಯಾಮಂ ।
ದಿರಮುಖ್ಯಮಾದ ನಾನಾ
ಸುರುಚಿರದಾನಗಳನಾನ್ನ ಪಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೧೩

ಉಪನಯನಾದಿಸುದಾನವ
ನಪರಿಮಿತಾನ್ನಪ್ರದಾನಮಂ ಸಂತಸದಿಂ ।
ದುಪಮಾತೀತಂ ಶಿವಭೂ
ಮಿಪನ ಸುತಂ ರಚಿಸಿ ಪಡೆದನತಿಶಯಯಶಮಂ ॥ ೧೪

ಅವನೀಶ್ವರಕುಲತಿಲಕಂ
ಶಿವಭೂಪನ ಪುಣ್ಯಪುತ್ರಭದ್ರಪಭೂಪಂ ।
ತವೆ ದೇಶಕಕೋಶದರ್ಥಂ
ಸವೆವನ್ನಂ ದಾನಧರ್ಮವಮಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೧೫

ತರಣಿಜನಿಂ ಶಿಬಿ ಶಿಬಿಯಿಂ
ದುರುಬಲಿ ಬಲಿಯಿಂ ದಧೀಚಿಮುನಿಯಾಮುನಿಯಿಂ ।
ಕರಮೀವರೊಳಂ ಭದ್ರಪ
ಧರಣೀಶ್ವರನಧಿಕನೆನಿಸಿ ರಾರಾಜಿಸಿದಂ ॥ ೧೬

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೧೭

ಪರಮಶ್ರೋತ್ರಿಯರಹ ಭೂ
ಸುರರ್ಗಂ ಸುಕ್ಷೇತ್ರವೃತ್ತಿಗಳನಿತ್ತತಿಭಾ ।
ಸುರಭದ್ರರಾಜಪುರವೆಂ
ಬುರುತರವಿತತಾಗ್ರಹಾರಮಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೧೮

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕಂ ಸ್ವಪಿತೃಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಪೆಸರೊಳ್ ಶಿವರಾಜಪುರವೆಂಬಗ್ರಹಾರಮುಮಂ ಕನಿಷ್ಠಪಿತೃವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕನ ಪೆಸರೊಳ್ ವೆಂಕಟಪುರವೆಂಬಗ್ರಹಾರಮುಮಂ ವಿರಚಿಸಿ ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಭೂಸುರರ್ಗೆ ಶಿವಾರ್ಪಿತಮಾಗಿ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಸ್ಥಿರಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತು ಮತ್ತಂ ಮುಳುವಾಗಿಲ ಕೃಷ್ಣಾನಂದಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠಕ್ಕಂ ಹೇರಳಮಾದ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಸ್ಥಿರಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತತಿಶಯಸುಕೃತವಿಶೇಷಂಗಳನುಪಾರ್ಜಿಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೯

ನಾಶಂ ಪೊಂದದವೊಲ್ವ
ರ್ಷಾಶನಮಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರ್ಗಾಗಿಸಿ ಮೇ ।
ಣಾಶಿವನೃಪನ ತನೂಜಂ
ಕಾಶೀಧರ್ಮವ ಸುಸಾಂಗಮೆನೆ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೨೦

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕನನುಚಿತಮಾದ ಸ್ಥಳಂಗಳೊಳ್ ಮಹತ್ತಿನ ಮಠಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಶಿವಜಂಗಮಧರ್ಮಾರ್ಥಂ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳಂ ಶಿವಾರ್ಪಿತವಾಗಿ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಸ್ಥಿರಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತು ವಿಶೇಷಮಾಗಿ ಕಾಶೀಧರ್ಮಂಗಳ್ನಡೆವಂತು ಕಟ್ಟಳೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಪೂರ್ವಧರ್ಮಂಗಳಂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಲ್ಲೂರ ಮೂಕಾಂಬಿಕೆಯಮ್ಮನವರ ಪೂಜಾರ್ಥಂ ಹೇರಳಮಾದ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥೆಯಂ ಬಿಡಿಸಿ ಶಾಶ್ವತಮಾದ ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿಸುಕೃತಂಗಳನುಪಾರ್ಜಿಸಿ, ಮತ್ತಂ ದೇವತಾಯಾತ್ರೆಯಂರಚಿಸಲ್ವೇಳ್ಕಂವು ಮನಂದಂದು ॥ ೨೧

ವೇಣುಪುರದಿಂ ತೆರಳ್ದ
ಕ್ಷೀಣಬಲಂ ಭದ್ರಭೂಮಿಪಂ ಕೊಲ್ಲೂರಂ ।
ಮಾಣದೆ ಪೊರ್ದಿ ಬಳಿಕ್ಕಾ
ಕ್ಷೋಣೀಶ್ವರನೆಸೆವ ವಸುಪುರವನುರೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೨೨

ಕ್ರೋಡಪುರವರಮನಾನೃಪ
ಚೂಡಾಮಣಿಯೆಯ್ದಿ ಸಾರ್ದು ಕೋಟೇಶ್ವರಮಂ ।
* ನೀಡುಮಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದೊ
ಳ್ನಾಡೊಳಧಿಕಮೆನಿಪ ಶೃಂಗಪುರಮಂ ಪೊಕ್ಕಂ ॥ ೨೩

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕಂ ಶೃಂಗಪುರದಿಂ ತೆರಳ್ದು ಕಿಗ್ಗಮಂ ಸಾರ್ದು ಶೃಂಗೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ಸಂದರ್ಶನಂಗೈದಿಂತು ದೇವತಾಯಾತ್ರೆಯಂ ವಿರಚಿಸುತ್ತುಂ ತತ್ತದ್ದೇವತಾಸಂದರ್ಶನಂಗೈದು ತತ್ತತ್ಪೂಜಾರ್ಥಂ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ ಲೋಪಮಾಗದಂತು ಪೂಜಾವಿಭವಗಳ್ನಡೆವಂತು ನಿಯಾಮಕಂಗೈದು ಮರಳ್ದು ವೇಣುಪುರವರಮಂ ಸಾರ್ದನಂತವಂ ॥ ೨೪

ಪಲಬಗೆಯ ದಾನಧರ್ಮಂ
ಗಳನನುವಿಂ ರಚಿಸಿ ಖಳರನಲೆದುತ್ತಮರಂ ।
ಸಲಹುತ್ತೆಡಬಲದ ನೃಪತಿ
ಗಳೊಳಗ್ಗಳನೆನಿಸಿ ಮೆರೆದನಾನೃಪತಿಲಕಂ ॥ ೨೫

ಈವರಿಯೊಳ್ವೀರಭದ್ರಪ
ಭೂಪಂ ಭೂಪರ್ಗಧೀಶನೆಂದೆನಿಸಿ ಕರಂ ।
ವ್ಯಾಪಿಸೆ ಕೀರ್ತಿ ದಿಗಂತವ
ನಾಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕನಾಳ್ದನುರ್ವೀತಳಮಂ ॥ ೨೬

ಈ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರ್ ತಮಗೆ ಪಟ್ಟವಾದ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೬೯ನೆಯ ಪ್ಲವ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ೧೫ ಯಾರಭ್ಯ ಶೋಭಕೃತ್ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ೯ ವರಗೆ ವರ್ಷ ೨ ತಿಂಗಳು ೫ ದಿನ ೨೪ ಪರ್ಯಂತಂ ರಾಜ್ಯವಾಳಿ ಐಕ್ಯವಾದರ್ ॥ 1

ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕಂ ರಾಜ್ಯಮಾಳ್ದ ತರುವಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೭೬ನೆಯ ಶೋಭಕೃತ್ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ೧೦ ಯಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಕನಿಷ್ಠಪುತ್ರರಾದ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರ ಸಹೋದರರಾದ ಹಿರಿಯಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ್ಗೆ ವೇಣುಪುರದರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪಟ್ಟಂ. ಆ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ್ತಮಗೆ ಪಟ್ಟವಾದ ಶೋಭಕೃನ್ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ೧೦ ಯಾರಭ್ಯ ವಿರೋಧಿಕೃತ್ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೧೧ ಯವರೆಗೆ ವರ್ಷ ೭ ತಿಂಗಳು ೯ ಪರ್ಯಂತಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೈದ ರಾವಿವರಣಮಂ ಪದ್ಯರೂಪದಿಂ ಪೇಳ್ವೆನದೆಂತೆಂದೊಡೆ :—

ನಿರುಪಮಭದ್ರಪಭೂಪನ
ತರುವಾಯಿಯೊಳಾತನನುಜನತಿಶಯತೇಜಂ ।

---

1 ಈ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರ ಇಬ್ಬರು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಈ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರ ಸಂಗಡಲೆ ಬಿದರೂರ ಹಳೆಯಮಠದ ಕೊಪ್ಪಲ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೂ ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು, (ಕ)

ಈ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರ ಕಾಲದಲ್ಲು ಬದುಕು ಮಾಡಿದವರು :—ಪ್ರಧಾನಿ ಚೌಡಪ್ಪಯ್ಯ, ಜೋಯಿಸರ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಕರಣಿಕ ಬಿಳಿಗಿ ಕೋನಪ್ಪಯ್ಯ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಯ್ಯ, ಸಬ್ಬನೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಚಿಟನೀಸ ಕರವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಪುರುಷೋತ್ತಮಯ್ಯ, ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯ, ಗರಜಿನ ಮಲ್ಲಪ್ಪೊಡೆಯರು, ಅಳಿಯಶಿವಲಿಂಗನಾಯಕ, ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ ಬ(ಸವ) ಸೆಟ್ಟರು, ಲಿಂಗಾಪಂಡಿತ ಮುಂತಾದವರು, (ಕ)

ವರಸೋಮಶೇಖರೇಂದ್ರಂ
ಸುರುಚಿರಗುಣಸಾಂದ್ರನಾಳ್ದ ನವನೀತಳಮಂ ॥ ೬೭

ತತ್ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕಂ ತನ್ನಗ್ರಜಭದ್ರಪ್ಪನಾಳಬರುತಿರ್ದ ದೇಶ ಕೋಶ ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರ ಪರಿಸ್ತರಣ ಪರಿಜನ ಸೇವಕಜನರಂ ಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಂ ಕೊಟ್ಟಪುರದ ಸಿದ್ದಪ್ಪಶೆಟ್ಟರ ಕುಮಾರಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯೆಂಬ ಪೆಣ್ಮಣಿಯುನತ್ಯಂತಸಂಭ್ರಮದಿಂ ವಿವಾಹಮಾಗಿ ತಮ್ಮಸೋದರತ್ತೆಗಳಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಮ್ಮ ನಾಗಾಜಮ್ಮ ಭಗಿನಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ ದಾದಿ ಚನ್ನಮ್ಮನವರನತ್ಯಂತಪ್ರೀತಿಯಿಂ ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ, [1] ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರ್ದು ಮೈಸೂರವರ ಮದೋದ್ರೇಕಮಂ ಮಗ್ಗಿಸಲ್ವೇಳ್ಕೆಂದು ಮನಂವಂದು ಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ತೆರಳ್ದವರ ರಾಜ್ಯಮಂ ನಿಪಾತಮಂ ಗೈದನಂತರಂ ॥ ೬೮

ಚಿಕ್ಕೋಡಂ ಬೆಳಗೋಡಂ
ಮಿಕ್ಕಾ ಕಣತೂರನಬ್ಬಿಣವ [2] ಬೇಲೂರಂ ।
ಚಕ್ಕನೆ ಕೊಂಡಾ ಶಿವನೃಪ
ನಕ್ಕರಿನಣುಗಂ ಬಲಾತಿಶಯಮಂ ಮೆರೆದಂ ॥ ೬೯

ಇಂತಾ ಸೋಮಶೇಖರ ನಾಯಕಂ ಮಾಯಾವಿಗಳ ಮದೋದ್ರೇಕಮಂ ನಿವಾರಿಸಿ ಮರಳ್ದು ವೇಣುಪುರವರಮಂ ಸಾರ್ದನಂತರಂ ತರಿಕೆರೆಯ ಹನುಮಪ್ಪನಾಯಕಂ ಸ್ವಪತ್ನಿಯು ವಧೆಗೈದು ಉನ್ಮದಾವಸ್ಥೆಯಿಂ ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರ್ಪ ವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ಸಬ್ಬುನೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನಂ ಸೈನ್ಯಂಗೂಡಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಪಿ ಕಾಮನದುರ್ಗಮಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾತನ ಕುಮಾರ

---

1 ಹೂವಯ್ಯನ ಪುರುಷೋತ್ತಮಯ್ಯ, ದೇವುಗಳ ವೆಂಕಟಯ್ಯ, ರಾಯಸದ ರಾಮಯ್ಯ, ಸೀತಪ್ಪ, ಕೋಳಾಲದ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ನಿಯೋಗಿಜನರ್ವೆರಸು (ಕ)

2 ನಬ್ಬಣತ (ಕ)

ಸೀತಾರಾಮಪ್ಪಯ್ಯನಾಯಕಂಗಿತ್ತು ತದ್ರಾಜ್ಯಮಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ನಿಲಿಸಿ ಹನುಮಪ್ಪನಾಯಕನಂ ವೇಣುಪುರಕ್ಕೈದಿಸಿ ಪೂರದೀಪ್ರಕಾರದಿಂ ತರಿಕೆರೆಸಂಸ್ಥಾನಮನುದ್ಧರಿಸಿ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದು ವಿರಾಜಿಸು ತ್ತಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೩೦

ಉರುತರಗರ್ವೋದ್ರೇಕದ
ಭರದಿಂ ಬೆಳೆತಿರ್ದ ತುಳುವಮನ್ನೆಯರದಟಂ ।
ಮುರಿದು ಪಣ್ಣಗೊಂಡು ಮಾರ್ಮಲೆ
ತರಿಗಳ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಬಾಹುಬಲಮಂ ಮೆರೆದಂ ॥ ೩೧

ವರರಾಜನೀತಿಮಾರ್ಗದ
ನಿರುಗೆಯನತಿಗಳೆಯದಿಂತು ತೇಜೋಬಲದಿಂ ।
ಧುರಧೀರಸೋಮಶೇಖರ
ಧರಣೀಶಂ ಧರ್ಮದಿಂದಮಿಳೆಯಂ ಪೊರೆದಂ ॥ ೩೨

ಇಂತಾ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾ ಲನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಂ ಸುಖಮಿರ್ಪ ಕಾಲದೊಳ್, ಬರಮೊಮ್ಮೊವುತನೆಂ ಬೊರ್ವ ಕ್ಷುಲ್ಲಕಂ ನೀವಾನೆಯುಮದಮಂ ಸೇವಿಸಲ್ ಶರೀರದೊಳಾವು ದರಲ್ಲಿಯುಂ ಬಲಕರಮಾಗಿರ್ಪುದೆಂದೊಡವಡಿಸಲ್, ದೈವವಶದಿಂದಾ ದುರ್ಬೋಧೆಗೊಡವಟ್ಟ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕನಾನೆಯ ಮದಮಂ ಸೇವಿಸಿ ತನ್ಮೂಲದಿಂದೊಗೆದುನ್ಮಾದಾವಸ್ಥೆಯಿಂ ಭ್ರಮಿತನುಂ ನಿತ್ಯಮ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಚಿತ್ತನುಮಾಗಿ ಕ್ಷುದ್ರಜನರೊಡನೆ ಖೇಳಮೇಳದಿಂ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂ ಮನಂಬಂದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ನಿಜಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಿರ್ಪ ಕುಹಕಿನಿಯೋಗಿಗಳೂಡರ್ಚಿದ ಪಿತೂರಿ ಯಿಂ [1] ॥ ೩೩

ವಿಜಯಪುರವರ್ತಿಯೆನಿಸುವ
ಮುಜಬರಖಾನಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಬೆನ್ನೋಸಂತಂ ।

1 ಪಿತುಘಯಿಂ (ಬಕ)

ನಿಜಸೈನ್ಯಂವೆರಸೈತಂ
ದು ಜವದೆ ಮಹನವಮಿಮಯುಲೊಳಂ ತಾನಿರುತುಂ ॥ ೩೪

ಖಳರ ಕುಮಂತ್ರಕ್ಕೊಡವೆ
ಟ್ಟಳವಿಂ ತತ್ಸೋಮಶೇಖರೇಂದ್ರನೆನಿರಿದಂ ।
ದುಳದಿರೆ ತನ್ನೃಪನಂಗನೆ
ಲಲನಾಮಣಿ ಚನ್ನಮಾಂಬೆ ಕೇಳ್ದೀಕಥೆಯಂ ॥ ೩೫

ಆ ಚೆನ್ನೋಪಂತನ ಭಟ
ರಾಜಿಯನಾಭಟರೊಳಧಿಕರಂ ಬಹುಮುಖದಿಂ ।
ದಾಜಿಯೊಳ ಕೊಲಿಸಿ ಚನ್ನ
ವ್ಯಾಜಿ ಕೃತಾಂತನ ಭಟರ್ಗೆ ಕೈವರ್ತಿಸಿದಳ್ ॥ ೩೬

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೩೭

[1] ಕೆಂಗೆಯುಹನುಮಪನೆಸಿಯಿಂ
ಕಂಗೊಳಿಪ ತದೀಯಶೇಖರಬಾಬನೆನಿಪ್ಪ ।
ತ್ತುಂಗಪಟುಭಟನ ಶಿರಮಂ
ಸಂಗರದೊಳ್ಪ್ರಾಯ್ಸಿ ಮೆರೆದಳತಿವಿಕ್ರಮಮಂ ॥ ೩೮

ಕುಹಕಕೊಳಗಾದ ಜನರಂ
ಬಹುಮುಖದೊಳ್ಶಿಕ್ಷೆಗೈಸಿ ಕೊಡಸಿಯು ಬಯಲ ।
ಲ್ಲಿಹ ಚೆನ್ನೋಪಂತನುಮಂ
ಸಹಸದಿನೆಬ್ಬಟ್ಟ ಕೋಂಟೆಯುರೆಲೂಟಿಸಿದಳ್ ॥ ೩೯

* ಬರಮೆಮೂವುತ ಮಸೂದರ
ನಿರದೋಡಿಸಿ ಪರಮಧೂರ್ತ ಮೊಳೆಯುಪನದಟಂ ।
ಮುರಿದು ಕೆಲಂಬರ ದುಷ್ಕರ
ನೆರವಿಯುನಾಕ್ಷಣದೆ ಶಾಸ್ತಿಯಂ ಮಾಡಿಸಿದಳ್ ॥ ೪೦

1 ಈ ಪದ್ಯವು ಓಲೆಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ತತ್ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ ಪಟ್ಟದರಸಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿ ತನ್ನ ಪತಿಗೆ ವಿಘಾತಿಯಂ ನೆನೆದ ಕುಹಕಿಜನರ್ಕಳನೀಪರಿಯಿಂ ಶಿಕ್ಷೆಗೈಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲ್ತದನಂತರಂ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಕುಹಕಿಗಳ ದುರ್ಬೋಧೆಗೊಳಗಾದ ಮೈದುನ ಬಸವಲಿಂಗನಾಯಕನಂ ಸ್ಥಳಾಂತರಕ್ಕೆ ಕಳುಪಿ ಅಂಗವಿಕಲನಂ ಮಾಡಿಸಿ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲ್, ಮತ್ತಂ ಕ್ವಚಿತ್ಕಾಲದೊಳ್ ಮರೆಬೋಪ ಕಂದಾಚಾರದ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ, ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಂಬರ್ಕೂಡಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯಂ ಮಾಣ್ದು ರಾಜತ್ವಕ್ಕೆ ಬೇರೊರ್ವನಧಿಕಾರಿಯಂ ಮಾಡಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ದುರಾಲೋಚನೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಪ್ರಾಕು ಹೊಸಂಗಡಿ ಪರಿಸ್ತರಣದೊಳಂಕೆಯೊಳಿರುತಿರ್ದ ಅಂಧಕವೆಂಕಟಯ್ಯಂಗೆ ಪರಿಚರ್ಯವೆಂ ರಚಿಸುತಿರ್ದ ಹೊರಹೆಣ್ಣೊಳೂರ್ವ ಪುತ್ರನುದಿಸಿರಲಾತನಂ ಬರಿಸಿ, ಆ ಅಂಧಕವೆಂಕಟಯ್ಯನೆಂಬಾತಂಗುದ್ಭವಿಸಿದ ಕುಮಾರಂ ಹಿರಿಯವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ ಮಗಳು ಹಿರಿಯಮ್ಮನ ಮಗ ಸದಾಶಿವಯ್ಯಂಗೆ ಮೊಮ್ಮಗನಾದುದರಿಂದ ಮಾಅಂಧಕವೆಂಕಟಯ್ಯನ ಮಗಂಗೆ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನೆಂದು ನಾಮಾಂಕಿತಮಂ ಮಾಡಿ ಆತನ ತಂದೆ ಅಂಧಕವೆಂಕಟಯ್ಯನೆಂಬಾತನುಮಂ ಸಮೀಪದೊಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆರಭಾರಮಂ ನಡೆಸುತ್ತುಮಿರಲಾ ಕಾಲದೊಳ್ ॥ ೪೧

ಆ ಸೋಮಶೇಖರೋರ್ವೀ
ವಾಸವ[1] ನಂತರದೆ ಸಾರ್ಧಮಾಸ ತ್ರಯಮಾ ।
ಖಾಸಂ ಶಿವನೃಪನೆಂದೆನಿ
ಪಾ ಸಮುಚಿತರಹಿತನಾತನರಸೆನಿಸಿರ್ದಂ ೪೨

ಇಂತು ಕುತ್ಸಿತ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನೆಂಬಾತನಂ ಕರ್ತೃವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರುತಿರಲ್, ಬರಮೆಮಾಪುತ ಮುಂತಾದ ಕುಹಕಿಗಳ್ ರಚಿಸಿದ ಘರಿಯಾದಿನಿಂ ನಿತ್ತರಿಸಲಮ್ಮದೆ ಸ್ಥಳದಿಂ ಮುನ್ನಮ

---

[1] ನಂತರ; III [1], IX [1] ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

ತೊಲಗಿ ಪೋಗಿ ಬಿಳಿಗಿ ಸೀಮೆಯ ಪ್ರಾಂತದೊಳಿರುತಿರ್ದ ಕಾಸರ ಗೋಡ ತಿಮ್ಮಣ್ಣನೆಂಬಾತನಂ ಸಬ್ಬನೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನುಮೀವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಕೇಳ್ದು ಜಾತಪ್ಪನ ಮಗ ಭದ್ರಯ್ಯನ ಮಗನಂ ರಾಜಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೊದಲೈತಂದಿರ್ದ ಜನ್ನೋಜಿಸಂತನಂ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಳಿಗಿಯವರ ಸೈನ್ಯಮಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿಲಲಾಕಾಲದೊಳ್, ಅಂಧಕ ವೆಂಕಟಯ್ಯನ ಮುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಮಂ ನಡೆಸುತಿರ್ದ ಮರೆಬೋವಿ ಕಂದಾಚಾರದ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ ಮುಂತಾದವರೊಂದಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಂ ರಚಿಸವೇಳ್ಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಮಂದಿಯಂ ಕೂಡಿಸಿ ಚಿಟನೀಸ ಗಿರಿಯಪ್ಪನಂ ಕಳುಹಲವರಿರ್ವರ್ಗೆ ಕೈಗಲಸಿ ತತ್ಸಂಗ್ರಾಮದೊಳಾಗಿರಿಯಪ್ಪನಮರಲೋಕಮಂ ಪಡೆಯಲೊಡನುಳಿದವರ್ನಿತ್ತರಿಸಲಮ್ಮದೆ ಮುರಿದು ಹಳಪೈಕದ ಹೆಮ್ಮೆ ವೀರಭದ್ರಣ್ಣಸಹಿತಂ ತಿರುಗಿ ಬರಲೊಡನೆ ಮರೆಬೋವಿಯ ಶಿರಚ್ಛೇದನಮಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಇಕ್ಕಟ್ಟನೊಳಿಂತಿರ್ಪ ವಿಷಮಕಾಲದೊಳಾವಿಲ್ಲಿರ್ಪುದನುಚಿತಮೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿ ವೇಣುಪುರದರಮನೆಯಿಂ ತೆರಳ್ದು ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗದರಮನೆಯಂ ಸಾರ್ದು, ಕಾಸರಗೋಡು ತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯಕ ಸಬ್ಬನೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯರಂ ನಂಬುಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರಿಸಿಕೊಳಲೊಡನೆ, ಅವರೆಲ್ಲರುಂ ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗದ ಪರಿವಾರದವರ್ಸಹಿತಮೊಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರಾಗದ್ವೇಷಮಂ ಮೊಟ್ಟು ಏಕಮತದಿಂ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಜಾತಪ್ಪನ ಭದ್ರಯ್ಯನ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂಬುದಂ ನಿಶ್ಚಯಂಮಾಡಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಸಮ್ಮತಿವಿಡಿದು ಅಂಧಕವೆಂಕಟಯ್ಯನುಮಂ ತತ್ಪುತ್ರನುಮಂ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಹೊಸಂಗಡಿಯ ಪರಿಸ್ಕರಣಕ್ಕೆ ಕಳುಪಿ, ತದ್ವೆಂಕಟಯ್ಯನ ಮಗ ಕುತ್ಸಿತಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನೆಂಬಾತನನಂಗವಿಕಲನಂ ಮಾಡಿಸಿ ರಾಜತ್ವಕ್ಕೆ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯನೆ ಅರ್ಹಳಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಂತು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾರ್ಯಂಗಳನೆಲ್ಲಮಂ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೆ

ನಡೆಸುತ್ತುವಿರಲ್, ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೬೫೧ ನೆಯ ವಿರೋಧಿಕೃತ್ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ೧೦ ಯಲ್ಲಿ ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗದರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ ಪತ್ನಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟವಾಗಲೊಡನೆ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿ ಸಕಲಸೈನ್ಯಸಮೇತಳಾಗಿ ಭುವನಗಿರಿದುರ್ಗದರಮನೆಯಿಂ ತೆರಳ್ದು ವೇಣುಪುರದ ಕೋಂಟೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ರಾಜಾಲಯಮಂ ಸಾರ್ದು || ೪೩

ನೆರೆ ರಾಜಧರ್ಮಮಾರ್ಗದ
ಪರಿಯಂ ಬಲ್ಲವನಿಪಾಲರೊಳ್ಮಿಗಿಲೆನಿಪಾ |
ತರುಣೀನಿಕರಶಿರೋಮಣಿ
ವರಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿ ಕೆಳದಿಯಿಳಗರಸಾದಳ್ || 1 ೪೪

ಅಷ್ಟಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

---

1 ಈ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ ಕಾಲದೊಳ್ ಬದುಕು ಮಾಡಿದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು:—ಪ್ರಧಾನಿ ಅವಿನಹಳ್ಳಿ ನರಸಪ್ಪಯ್ಯ, ಕರಣಿಕ ಬಿಳಿಗಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಕೋಳಾಲವ ಕೋನಪ್ಪಯ್ಯ, ಸಬ್ಬುನೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಕೂಸಯ್ಯ, ಕಂದಾಚಾರದ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ, ಚಿಟನೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಕೋಳಾಲದ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಗಿರಿಯಪ್ಪಯ್ಯ, ಪಟ್ಟೇಗಂಗಾಧರಯ್ಯ, ಸಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯ, ರಾಯಸದ ಮಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯ, ಶರಜಾ ಶಂಕರನಾರಾಯಣಯ್ಯ, ಬಿಳಿಗಿ ಗಂಗಪ್ಪಯ್ಯ, ಯೋಗಪ್ಪಯ್ಯ, ಸೀತಪ್ಪಯ್ಯ, ಬೆಳವಂದೂರು ಗುರುವಪ್ಪನಾಯಕ, ಕಾಸರಗೋಡು ತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯಕ, ಬರವೆಮಾವುತ, ವೊಳೆಧುಪ್ಪ, ಮರೆಬೋವ, ಮಸೂದ, ಗರಜೆನಮುಲ್ಲವೊಡೇರು, ಸರಭಲ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ, ಮೈದುನ ಕೆಂಚಣ್ಣನ ಮಗ ಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಕುದಾರ ಶಾಂತಯ್ಯ, ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ, ಬಸೆಟ್ಟರು, ಮುಂತಾದವರು. (ಕ)

ನವಮಾಶ್ವಾಸಂ.

ವರ ಸೋಮಶೇಖರೇಂದ್ರನ
ತರುವಾಯಿಯೊಳಾಳ್ದ ಕುಶಿವನೃಪ [1] ನಂತರಮಾ ।
ದೊರೆ ಸೋಮಶೇಖರಾಂಗನೆ
ಸುರುಚಿರ ಚನ್ನಾಂಬೆಯೊಳ್ದಳುರ್ವೀತಳಮಂ ॥ ೧ ॥

ತಮಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟವಾದ ತರುವಾಯಮಾ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯುವ ರ್ತಮ್ಮರಸ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರಾಳಿಬರುತ್ತಿರ್ದ ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕೋಶ ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರ ಪರಿಜನ ಪುರಜನ ನಿಯೋಗಿಜನ ಮಂತ್ರಿಜನ ದೇಶಸೇವಾಜನವರ್ಮೊಂತಾದ ಸಮಸ್ತ ಜನರಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತುಂ ರಾಜ್ಯವಾಳುತಿರ್ದು, ಮುಂದೆ ಕೆಳದಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜತ್ವಕರ್ಹನಾದೊರ್ವಕುಮಾರನಾಗಲ್ವೇಳ್ಕುಂಪು ಮಂತ್ರಿಜನ ನಿಯೋಗಿಜನ ಬಂಧುಜನರೊಳಾಲೋಚಿಸಿ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರರಾದ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರುಂ ತಮ್ಮರಸ ಸೋಮಶೇಖರ ನಾಯಕರುಂ ಸಹೋದರರಾದುದರಿಂದೆಯುಂ, ಆ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರ ಪತ್ನಿ ಸಿದ್ಧಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ ನಂಬಣ್ಣಶೆಟ್ಟರಮಗ ಮರಿಯಪ್ಪಶೆಟ್ಟರ ಪತ್ನಿಯಾದ ಗೌರಮ್ಮನವರ್ ಈಯಿರ್ವರುಮೇಕೋದರಿಯರಾದುದರಿಂದೆಯುಂ, ಆ ಮರಿಯಪ್ಪಶೆಟ್ಟರಪತ್ನಿ ಗೌರಮ್ಮನ ಕುಮಾರರಾದ ಬಸವಪ್ಪನವರ್ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಕುಮಾರ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ಪುತ್ರವಾವೆಯಾದ ಕಾರಣಮಾ ಭದ್ರಪ್ಪನಾಯಕರನುಜನಾದ ತಮಗೆ ವಲ್ಲಭನಾದ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ್ಗಂ ಪುತ್ರವಾವೆಯೇ ಆದುದರಿಂದಮಾ ಮರಿಯಪ್ಪಶೆಟ್ಟರ ಕುಮಾರ ಬಸವಪ್ಪನವರ್ಕೆಳದಿಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜತ್ವಕ್ಕರ್ಹರಹುದೆಂದು ಬಸವಪ್ಪನವರಂ ರಾಜತ್ವಕ್ಕೆ ನಿಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಂಗೈದು, ಸರ್ವಜನ

[1] ನಂತರ. cf III 1, VIII 42

ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದಮಾಬಸವಪ್ಪನವರ್ಗೆ ಕೆಳದಿನೃಪಾಲ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರೆಂದು ನಾಮಕರಣಮಂ ರಚಿಸಿ, ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೬೫೪ನೆಯ ಪರೀಧಾವಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೧೪ಯ ದಿವಸಮಾ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ಗೃಹೀತ ಪುತ್ರನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ವಸಂಭ್ರಮದಿಂದಮರಮನೆಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈಸಿ ತಂದಾ ಕುಮಾರಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರಂ ಓದು ಸಾಧನೆ ಗಜತುರಗವೈಹಾಳಿ ಮುಂತಾದ ರಾಜೋಪಯುಕ್ತಮಾದ ಸಮಸ್ತ ವಿದ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿಯುಂ ಪರಿಣತರಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಕುಮಾರ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರಂ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರ್ದು ಕಾಸರಗೋಡು ತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯಕನೊಡನೆ ಸೇನಾಸಮೂಹಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಿ ॥ ೨

ಯವನರ್ಬಿಡದಾಕ್ರಮಿಸಿದ
ತವನಿಧಿ ಹೊನ್ನಾಳಿ ಜಡೆಯದುರುಕೋಂಟೆಗಳಂ ।
* ಬವರದೊಳ್ಕೊಂಡವಿದ್ಧ
ಶ್ರವಣರ ಕಾಳ್ದಗೆಸಿ ಬಾಹುಬಲಮಂ ಮೆರೆದಳ್ ॥ ೩

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ಸರಪನಮಲುಕನೆಂಬ ತಾಮ್ರಮುಖಂ ತಾಂ ದಿವಾಣದ ವಕೀಲಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದು ಅವಂ ಮುನ್ನಾಳ್ದ ಪಂಚಮಹಲೊಳಗಣ ಮಿಡಿಜೆಯೆಂಬ ಪರಿಸ್ತರಣಮಂ ಸೋದೆಯುವರಾಕ್ರಮಿಸಿ ಹನುಮನಾಯಕನೆಂಬಧಿಕಾರಿಯನಿಟ್ಟು ತಮ್ಮಧೀನಮಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾಕಾಲದೊಳ್ ಕಾಸರಗೋಡು ತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯಕನೊಡನೆ ಸೇನಾಸಮೂಹಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಿ ॥ ೪

*ಹನುಮನಾಯಕನ ದರ್ಪದ
ಮೊನೆಯುಂ ಮುರಿದಾ ಸುಧಾಪುರಾಧಿಪರೊಳಗಿ ।
ರ್ದನುಪಮ ಮಿಡಿಜೆಯ ಕೋಂಟೆಯ
ನನುವರದೊಳ್ಕೊಂಡು ಮೆರೆದಳತಿಸಾಹಸಮಂ ॥ ೫

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೊಂದವಸರದೊಳತ್ತಂ ಕಡೆಯುವನಿಯೊಳ್ ಕಲ್ಯಾಣಪುರದ ಪರಿಸ್ತರಣದೊಳ್ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನೆಂಬ ಕುಮಾರಸಹಿತಮಂಕೆ

ಯೊಳಿರುತಿರ್ಪ ಜಾತಪ್ಪನ ಭದ್ರಪನಂ ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗಣ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಾನಧಿಕಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಚೌಟ ಬಂಗಾಜಲ ಸಾವಂತ ಮುಂತಾದ ತುಳುವ ಮನ್ನೆಯರ್ಕಳ್ಗಂ ಬೋಧಿಸಿ ಕಾರಕಳ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಗಿರಿ ಮುಂತಾದ ಕೋಂಟೆಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಮಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ್ದು ಗರ್ವೋದ್ರೇಕದಿಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಲ್ಲಿಗೆ ದಳವಾಯಿ ಭದ್ರಪ್ಪನೊಡನೆ ಸೈನ್ಯಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಿ ‖ ೬

ಆ ತುಳವ ನೃಪರ ಕುಮತದ
ರೀತಿಯನುರೆ ನಿಲಿಸಿ ಕೊಂಡು ನಿಜಕೋಂಟೆಗಳಂ ।
ಜಾತಪನ ಭದ್ರಪನ ತ
ಜ್ಜಾತನುಮಂ ಪಿಡಿಸಿ ಶಾಸ್ತಿಯಂ ಮಾಡಿಸಿದಳ್ ‖ ೭

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ಸಬ್ಬುನೀಸಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ ಕಾಸರಗೋಡುತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯಕರೊಡನಸಂಖ್ಯಾತಮಾದ ಸೇನಾಸಮೂಹಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಿ ‖ ೮

ಮಾಯಾವಾದಿಗಳುರುದಳ
ವಾಯಿಕುಮಾರಯ್ಯನದಟನುಷುಗಿಸಿ ಬಲಮಂ [1] ।
ನೋಯಿಸಿ ವಸುಧಾರೆಯು ಕಮ
ನೀಯಪರಿಸ್ತರಣಮಂ ಕರಂ ವಶಗೈದಳ್ ‖ ೯

ಇಂತು ಮೈಸೂರಮಹೀಪನ ದಳವಾಯಿ ಕುಮಾರಯ್ಯನಂ ಪಲಾಯನಂಗೊಳಿಸಿ ವಸುಧಾರೆಯು ಕೋಂಟೆ ಸೀಮೆಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದು ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲಿತ್ತ ಮತ್ತಂತಗರ್ವೋದ್ರೇಕದಿಂ ಸೋದೆಯ ರಾಮಚಂದ್ರನಾಯಕಂ ಮಿಡಿಜೆಯು ಕೋಂಟೆಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಳಲ್ಕೆಳ್ದು ಸಬ್ಬುನೀಸಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನೊಡನೆ ಸೈನ್ಯಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಿ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳಾ ಮಿಡಿಜೆಯು ಕೋಂಟೆಯಂ ಪಂಗುಳ್ದು ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದಳಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ‖ ೧೦

1 ಆನಂದಸಂವತ್ಸರದೊಳ್ (ಕ)

ಸಿರಸೆಯು ಸೋದೆಯು ಸುಪರಿ
ಸ್ತ್ತರಣಗಳಂ ಕೊಂಡು ತತ್ಸುಧಾಪುರದವನೀ ।
ಶ್ವರನ ಬಿರುದಗಳನೀಳ್ದು
ದೊರೆ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿ ಮೆರೆದಳತಿವಿಕ್ರಮಮಂ ॥ ೧೧

ಇಂತು ಸಿರಸೆ ಸೋದೆಗಳ ಪರಿಸ್ತ್ತರಣಂಗಳಂ ಕೊಂಡಾ ಸುಧಾಪುರಾಧಿಪನಂ ಪಲಾಯನಂಗೊಳಿಸಿ ತತ್ಸುಧಾಪುರದೊಳ್ ಸ್ವಸೈನ್ಯಮಂ ನಿಲಿಸಿ ಅವರಾಳ್ವ ನಾಡೊಳಗಣ ಬನವಸೆ ಬದನಗೋಡು ಬಾಳೂರ್ಪು ಲಿಯಕಣ್ಣಿ ಕರುವೂರ್ಮುಂತಾದ ಸೀಮೆಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಮಂ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡವರ ಬಿರುದಿನ ನೀಲಚ್ಛತ್ರಮಂ ಕೆಳದಿವೀರಭದ್ರದೇವರ್ಗೆ ಕಾಣ್ಕೆಯಂ ಕಳುಪಲವರ್ನಿಸ್ತೇಜಸ್ಕರಾಗಿ ಸಂಧಿಯನಪೇಕ್ಷಿಸಿ ದೈನ್ಯ ಭಾವದಿಂ ಪೊಕ್ಕು ಪೇಳಿಸಲತ್ಯಂತಕಾರುಣ್ಯದಿಂದಾಗಲವರ್ಗೆ ಸೋದೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಸೀಮೆಗಳನಿತ್ತು ಬನವಸೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಸೀಮೆಯಂ ಸ್ವಾಧೀನಮಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಂತೀ ಪ್ರಕಾರದಿಂ ಸುಧಾಪುರ ದರಸರ ಗರ್ವಮಂ ಮುರಿದು ಮಗುಳ್ದವರಂ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳ್ನಿಲಿಸಿ ಪರ ಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದತ್ಯಂತಸಂತೋಷದಿಂ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತುಂ ಕು ಮಾರ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ಕಾಳಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಚೆಟ್ಟಿ ಮಹಂತಯ್ಯನ ಕುಮಾರಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯುವರ್ ಮಳಗೆ ಚನ್ನ ವೀರಪ್ಪನ ಕುಮಾರಿ ಬಸವಮ್ಮಾಜಿಯುವರ್ ಇಂತಿರ್ವರ್ಕ ನ್ಯಾರತ್ನಂಗಳನತ್ಯಂತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಿಯನಂತರಂ ಸುಬ್ಬುನೀಸಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನೊಡನೆ ಸೈನ್ಯಮಂ ಕೂಡಿಸಿ ಕಳುಹಿ ದಿವಾ ಣದ ವಕೀಲಿಯೊಳಿರುತಿರ್ದ ಬಸವಾಪಟ್ಟಣಮಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದು ಮತ್ತಮಾ ಸುಬ್ಬುನೀಸಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಕಳುಹಿ ॥ ೧೨

[1] ಧುರದೊಳ್ಕಡವೂರ್ಬಾಣಾ
ವರ [2] ಹಾಸನಮಂ ಸುರಪ್ಯೈಬೇಲೂರ ಪರಿ ।

[1] ರೌದ್ರಿಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲು (ಕ). [2] ದುರ್ಮತಿಸಂವತ್ಸರದಿ (ಕ).

ಸ್ತರಣಮುಮಂ ಕೊಂಡು ಮಹ
ತ್ತರವೈಸೂರವರ ಮದವನುರೆ ಮಗ್ಗಿಸಿದಳ್ ॥ ೧೩

ಇಂತು ಮಾಯಾವಿಗಳ ಮದಮಂ ಮಗ್ಗಿಸಿಯವರ ನಾಡೊಳಗಣ ಕಡವೂರ್ಬಾಣಾವರ ಹಾಸನ ಬೇಲೂರ ಪರಿಸ್ತರಣ ರಾಜ್ಯಂಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದನಂತರಂ, ಗೋಕರ್ಣಯಾತ್ರೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರಾದಿಲಿಂಗಸಂದರ್ಶನಪೂಜಾದಿಗಳಂನಿರ್ಮಿರ್ಚಿ ಮಗುಳ್ದಿಳ್ತಂದು ವೇಣುಪುರವರಮಂ ಸಾರ್ದು ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಾಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿ ತಾಂ ಪೋಷಿಸುತಿರ್ದ ಕುಮಾರಿ ಮರಿಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯುನಕ್ಷಯ ಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಮ್ಮಾಜಿಯುವರ ಮಗ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನಾಯಕಂಗತ್ಯಂತಸಂಭ್ರಮದಿಂ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಿ, ತದ್ವಿವಾಹಮಹೋತ್ಸವಕಾಲದೊಳ್ಬಿದಿದ ಸೋದೆಯ ಅರಸಪ್ಪನಾಯಕ ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾಯಕರನುಜನೆನಿಪ ಸದಾಶಿವನಾಯಕಂ ತಮ್ಮ ಸೀಮೆಯುನೀಯಲ್ವೇಳ್ಕುಂದು ಪೇಳಿಸಲ್ಧಯಿಂ ಮುನ್ನಮಧೀನಂಗೈದ ಬನವಸೆ ಮುಂತಾದ ಸೀಮೆಗಳನಿತ್ತು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಭಾಗಾನಗರದವರ ಬಗೆಯ(?) ಪೆದೂರಲಿಂಗಪ್ಪಂ ಬಿಗಡಿಸಿ ಬಂದಿರಲಾತನಂ ಬಸವಾಪಟ್ಟಣದೊಳಟ್ಟು ಸಂತಸಂಬಡಿಸಿಯುನಂತರಂ ಜರಿಮಲೆಯರಸನ ಪ್ರತಾಪಾತಿಶಯಮಂ ಕೇಳ್ದು ಸಬ್ಬು ನೀಸಶರಜಾಶಂಕರನಾರಾಯಣಯ್ಯನಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಕಳುಹಿ ॥

ಮೆರೆವ ಮೊಳಕಾಲ ಬಾಸಿಗ
ದುರುಬಿರುದಂ ಧರಿಸಿ ಶೌರ್ಯದಿಂ ಮಾರ್ಮಲೆವಾ।
ಜರಿಮಲೆಯುರಸನುಮಂ ಸಂ
ಗರದೊಳ್ ಸೆರೆವಿಡಿದು ಬಾಹುಬಲಮಂ ಮೆರೆದಳ್ ॥ ೧೪

ಇಂತತ್ಯಂತಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯುಪ್ಪ ಜರಿಮಲೆಯುರಸನಂ ಕೈಸೆರೆವಿಡಿದು ಮೊಳಕಾಲ ಬಾಸಿಗದ ಬಿರುದಂ ಕಳಲ್ಚಿಸಿ ಕೈಗಾಯ್ದು ಳುಹಿ ಕಳುಹಿದಳಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೫

ಭೂಮಹಿತಯುವನರೊಳ್ಸಂ
ಗ್ರಾಮದ ಮುರಿದೈದಿ ಪೊಕ್ಕ ಮನ್ನೆಯ ರಾಜೇ।

ರಾಮನನುರಕೆಯಾಯ್ದು ನೃಪ
ಸ್ತೋಮದೊಳತ್ಯಧಿಕಕೀರ್ತಿಯಂ ಮಿಗೆ ಪಡೆದಳ್ ‖ ೧೩

ಆ ವಿವರಣಮೆಂತೆಂದೊಡಾರೆಯರ ಮೂಲಮುಮನಾರಾಮರಾಜನಂ ಪಿಡಿಯಲ್ಪೈದಿದ ತುರುಷ್ಕರ ಮೂಲಮುಮನಾತುರುಷ್ಕರಾಮರಾಯರ್ಗಂ ವಿರೋಧಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಕಾರಣಮುಮನನುಸಿರ್ವನದಕ್ಕೋಸುಗಂ ಮೊದಲೊಳಾರೆಯರ ಮೂಲವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಬಿತ್ತರಿಪೆನದೆಂತೆಂದೊಡೆ:—ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಸಮೀಪದೊಳ್ ಕಾಶಿಯ ಡಿಳ್ಳಿಯ ವಾಯುವ್ಯದಿಕ್ಕಿನ ತಾಣದೊಳ್ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ್ಗೆ ಮೂಲಸಂಸ್ಥಾನಮಾದ ಚಿತ್ತೋಡೆಂಬಗಡಮೊಪ್ಪುತಿರ್ಪುದು; ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಭಯಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರ್ದುದರಿಂ ಚಿತ್ತೋಡೆಂಬ ನಾಮಮಾದುದಾಚಿತ್ತೋಡೆಂಬ ಗಡಂ ಸುತ್ತುಮೈದುಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಿಂ ಸಮಸ್ತಧನಧಾನ್ಯಪುಷ್ಪಫಲಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂ ಸತತಂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತುಮಿರ್ಪುದಾಚಿತ್ತೋಡ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಭಾರದ್ವಾಜಗೋತ್ರಜರೆನಿಪ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾಜಪರಂಪರೆಯಿಂ ರಾಣರೆಂಬಭಿಧಾನಮನಾಂತು ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದರಾಕ್ಷತ್ರಿಯಕುಲಪರಂಪರೆಯೊಳುದ್ಭವಿಸಿದ ರಾಣನೆಂಬ ರಾಜನಾಚಿತ್ತೋಡ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳೊಪ್ಪುತಿರ್ದನಾರಾಣನೆಂಬಾತಂಗೆ ರೂಪವತಿಯಾದ ಪದ್ಮಿನೀಜಾತಿಯಕುಮಾರಿಯುದಿಸಲಾ ಕುಮಾರಿಯಂ ಪೋಷಿಸುತ್ತುಮಾರಾಣಂ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿರಲಾ ಪದ್ಮಿನೀಜಾತಿಯ ಕುಮಾರಿಯ ರೂಪಲಾವಣ್ಯಗುಣಗಣಶೀಲಮಂ ಡಿಳ್ಳಿಯನಾಳುತಿರ್ದಕಬರಪಾತುಶಾಹಂ ಕೇಳ್ದು ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ತಾನೇ ತೆರಳ್ದೈತಂದಾ ಚಿತ್ತೋಡೆಂಬ ಗಡಮಂ ವೇಷ್ಟೈಸಿ ನೆಲದಂಡಿಳಿದು ಆ ಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ಸಾಧಿಸವೇಳ್ಕೆಂದು ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂಬರಂ ಬಹುವಿಧಪ್ರಯತ್ನಂಬಟ್ಟೊಡಮಾಗಡಂ ಸಾಧ್ಯಮಾಗದಿರ್ಪುದಂ ಕಂಡು ಪ್ರಚ್ಛನ್ನವೇಷದಿಂದಕಬರಪಾತುಶಾಹನಾಗಡಮನೊಳಪೊಕ್ಕು ವಸಿಷ್ಠಗೋತ್ರಜನಾದ ರಾಣನ ಅಳಿಯ ರಾಮಸಿಂಗನ ಬಳಿಯೊಳ್ ಮುಖ್ಯಸೇವಕನಾಗಿವರ್ತಿಸುತ್ತಿರ್ದೊಂದವಸರದೊಳ್ ರಾಮಸಿಂಗನೆಂಬವನ ಸಂಗಡಮೇ ತಾನರಮನೆಯನೊಳಪೊಕ್ಕು ಆರಾಣನ ಸಮೀ

ಪಕ್ಕೈದಲಾರಾಣಂ ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದಿಳಿದು ನಿಂದಿರಲದಂ ರಾಮಸಿಂಗಂ ಕಂಡು ಭಯದಿನ್ನೈದುತ್ತೆನ್ನಂ ಕಂಡೇಂ ಕಾರಣಂ ಸಿಂಹಾಸನವೆ ನಿಳಿದಿರೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲಾಂ ನಿನ್ನಂ ಕಂಡು ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದಿಳಿದವ ನಲ್ಲಂ, ನಿನ್ನ ಸಂಗಡವೈದಿದವನಂ ಕಂಡಾಂ ಸಿಂಹಾಸನವನಿಳಿದೆನೆಂದಾ ಅಕಬರಪಾತುಶಾಹನಂ ರಾಣಾರಾಯಂ ಕೈವಿಡಿದು ಸಿಂಹಾಸನದೊಳ್ಕು ಳ್ಳಿರಿಸಿ ಆ ಚಿತ್ತೋಡಗಡಮಂ ನಜರುಗಾಣಿಕೆಯುಂ ಮಾಡಿ ನೀವಿಲ್ಲಿ ಗೆಯ್ದಿದ ಹದನೇನೆನ್ನಿಂದಪ್ಪ ಕಜ್ಜಮೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲ್, ನಿನ್ನ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಪದ್ಮಿನಿಯುಂ ನೋಡಲೆಳ್ತಂದೆನೆನಲಂತಾದೊಡೊಳ್ಳಿ ತೆಂದು ಪದ್ಮಿನಿಯುಂ ಬರಿಸಿ ಕಾಣಿಸಲಾಗಳಾ ಅಕಬರಪಾತುಶಾಹನಾ ಪದ್ಮಿನಿ ತನ್ನ ಮಗಳೆಂದು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದಾಡಿ ರಾಣನಂ ಕರೆದು ನೀನೆನಗಿತ್ತ ಚಿತ್ತೋಡಗಡಮಂ ಭಾಷಾ ಪೂರ್ವಕಮಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮಗಳಾದ ಪದ್ಮಿನಿಗಿತ್ತೆನೆಂದುಸಿರಲಾ ಮಾತಂ ಪದ್ಮಿನಿ ಕೇಳ್ದು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದಾತನಿತ್ತ ಗಡಮಂ ತಾಂ ಸರ್ವಥಾ ಅಂಗೀಕರಿಸುವವಳಲ್ಲವೆಂದು ತನ್ನ ತಂದೆ ರಾಣನೊಡನುಸಿರಲಾಗಳಾ ಗಡಕೊರ್ವರುಮಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲ ದಿರಲಾಗಳಾ ರಾಣನುಮಕಬರಪಾತುಷಾಹನುಮಿರ್ವರುಮೈಕಮತ್ಯ ಮಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಈ ಚಿತ್ತೋಡಗಡಮೆಮ್ಮಿರ್ವರ್ಗಂ ಬೇಡಮೆಂ ದರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಂ ದೃಢಮಾಗಿ ಬೀಗಮುದ್ರೆಯುಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಕ ಬರಪಾತುಶಾಹಂ ಮುತ್ತಿಗೆದೆಗೆದು ಡಿಳ್ಳಿಯುಂ ಸಾರಲಿತ್ತಲೀರಾಣಂ ಮಗ ಳ್ವೆರಸು ಆ ಚಿತ್ತೋಡಗಡದ ಸಮೀಪದೊಳಿರುತಿರ್ದ ಉದಯಪುರ ಮೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಮಂ ಸಾರ್ದು ಸಕಲ ರಾಜವಿಭವಸಹಿತಂ ತಾನಲ್ಲಿಯೆ ನೆಲೆಯಾಗೆ ನಿಂದು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯೊಳೊರ್ವ ಕುಮಾರನಂ ಪಡೆದಾ ಕುಮಾರಂಗೆ ರಾಣನೆಂದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಪೋಷಣಮಂ ಮಾಡುತಿಂತಿರು ತಿರ್ದಾ ರಾಣನೊಂದವಸರದೊಳ್ ಸ್ವಾರಿಮಾರ್ಗಮಂ ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತುಂ, ತತ್ಪುರದೊಳರ್ವ ವರ್ಧಕಿಯ ಮಗಳಂ ಕಂಡು ಕಾಮಿಸಿ ಆಕೆಯುಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಕೆಲಕಾಲಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲಾ ಬಡ

ಗಿಯ ಮಗಳ ಗರ್ಭದೊಳಿರ್ವರ್ಕುಮಾರರುದ್ಭವಿಸಲವರ್ಗೆ ಶಿವಾಜಿ ಸಂಭಾಜಿಯೆಂದು ನಾಮಕರಣಮಂ ರಚಿಸಿ ಪೋಷಿಸುತ್ತುಮಿರಲ್ಕತಿಪಯವತ್ಸರಂ ಪೋಗಲೊಡನೊಂದವಸರದೊಳಾ ರಾಣಾರಾಯನ ಕುಮಾರನಾದ ರಾಣಂ ಶಿವಾಜಿ ಸಂಭಾಜಿಗಳ್ವೆರಸು ತಾಮನ್ಯೋನ್ಯಮೈತ್ರಿಯಿಂ ಮೂವರ್ಕುವರರೊಂದಾಗಿ ಮೃಗಯಾವ್ಯಸನಕ್ಕೈದಿ ಬೇಂಟೆಯನಾಡಿ ಬಳಲ್ದು ಮೂವರುಮೊಂದು ವೃಕ್ಷಚ್ಛಾಯೆಯಂ ಸಾರ್ದು ಮಲಗಿರಲವರೊಳಾ ಶಿವಾಜಿಯೆಂಬವಂ ರಾಣನಂ ಕರೆದೀ ವೃಕ್ಷದ ಜಾತಿಯ ಪೆಸರೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲಾಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯಪುತ್ರನೀವೃಕ್ಷದ ಜಾತಿಸ್ವಭಾವಮಂ ವರ್ಧಕಿಸ್ತ್ರೀಸಮುದ್ಭವರೇ ಬಲ್ಲರೆನಲಾ ಮಾತು ತಮ್ಮ ಮರ್ಮಮಂ ತಾಗಲಾಗಳಾಮಾತಂ ಶಿವಾಜಿ ತನ್ನ ಮನದೊಳಿಟ್ಟು ಸೈರಿಸಿಯಾಮೂವರುಮುದಯಪುರಕ್ಕೈತಂದ ಬಳಿಕ್ಕಂ ಆ ಶಿವಾಜಿಸಂಭಾಜಿಗಳಾಲೋಚಿಸಿ ತಾಂ ಬಡಗಿವೆಣ್ಣಿನೊಳುದ್ಭವಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂ ಮುಂದೆ ರಾಜತ್ವಕ್ಕನರ್ಹರಾದೆವಿನ್ನಿಂತಿರ್ಪುದನುಚಿತಮೆಂದು ತತ್ಪುರದೊಳಿರ್ಪ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರಲಿಂಗಮಂ ಭಜಿಸಲಾ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರಂ ಶಿವಾಜಿಯ ಸ್ವಪ್ನದೊಳ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷದಿಂ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ನಿಮಗೆ ರಾಜತ್ವವನಿತ್ತಪೆನಿದಕ್ಕೆ ಕುರುಹೇನೆಂದೊಡೆ ನೀವಿರ್ವರುಂ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಮೃಗಯಾವ್ಯಸನಕ್ಕೆಂದೈದಲ್ನೀಂ ತೊಟ್ಟಂಗಿಯ ಸೆರಗೊಂದುಗಿಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಂಕುವುದಲ್ಲಿಯುಗುಳ್ಚಿಸಿ ನೋಡಲಪರಿಮಿತನಿಕ್ಷೇಪಂ ಕೈಸಾರ್ಪುದದರಿಂ ಮುಂದೆ ನೀಂ ದಿನದಿನದೊಳ್ವರ್ಧಿಷ್ಣುಗಳಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕರಾಜರೆನಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆವಿರೆಂದುಸಿರ್ದು ಮಾಯಮಾಗಳ್ಕೆಚ್ಚತ್ತು ತಾನಾಸ್ವಪ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಮಂ ಮನದೆಗೊಂಡು ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಸಂಭಾಜಿಗುಸಿರ್ದು ಈ ಸ್ವಪ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಫಲನಿದರ್ಶನಮಂ ನೋಡವೇಳ್ಕೆಂದು ಮೃಗಯಾವ್ಯಸನವ್ಯಾಜದಿಂ ತಾಮಿರ್ವರುಮೊಂದಾಗಿ ವೈಹಾಳಿಯಂ ಪೊರಟು ಪೋಗುತ್ತಿರಲಾವೇಳೆಯೊಳ್ ಶಿವಾಜಿ ತೊಟ್ಟಿರ್ದಂಗಿಯ ಸೆರಗೊಂದು ಗಿಡುವಿಂಗೆ ತೊಡಂಗಲಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಆ ತಾಣವನುಗುಳ್ಚಿಸಿ ನೋಡಲಲ್ಲಿ ಭೂರಿನಿಕ್ಷೇಪಮಿರಲದಂ ಸಾಧ್ಯಮಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಳಿಕ್ಕಾ ಶಿವಾಜಿ ಸಂಭಾಜಿಯೆಂಬಿರ್ವರುಂ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೈದಿ ನಾಗಭಟ್ಟನೆಂಬ ವಿದ್ವಾಂ

ಸನಂ ಬರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮೂಲವೃತ್ತಾಂತಮನೆಲ್ಲಮನುಸಿರಲಾ ವೃತ್ತಾಂತಮನೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳ್ದು, ನೀಂ ಜನಿಸಿದ ಭೂಮಿ ನೀಚಜಾತಿಯದಾದೊಡಮಾಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ಬೀಜಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯಬೀಜಮಾದ ಕಾರಣದಿಂ ಸೀಂ ಉಪನಯನಕ್ಕರ್ಹರೆಂದುಸಿರ್ದು ಬಳಿಕ್ಕವರ್ಗಂ ಭಾರದ್ವಾಜಗೋತ್ರಜರೆಂದು ಉಪನಯನಮಂ ರಚಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಡಲ್ ಬಳಿಕ್ಕಂ ಕ್ಷತ್ರಿ ವಂಶಜರಾದ ರಜಪೂತರ್ಗೆ ದಾಯಾದರೆನಿಸಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿವೆತ್ತ ಶಿವಾಜಿ ಶಹಾಜಿ ಯೆಂಬಿರ್ವರುಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಜೀರರೆಂದೆನಿಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದರ್. ಮುಂತವರವಂಶಪರಂಪರೆಯೊಳ್ ॥ ೧೮

ಹರಿಜಿಯೊಗೆದಂ ತದಾತ್ಮಜ
ನುರತರನೇತೋಜಿ ತತ್ಸುತಂ ಶಾಜಿಯುಮಾ ।
ವರಶಾಜಿಯ ಸುಕುಮಾರ ।
ರ್ಪರಿಕಿಸೆ ವಿಲಸಚ್ಚಿ ವಾಜಿ ಯೇಕೋಜಿ ವೆಲಂ ॥ ೧೯

ಇಂತೊಗೆದ ಶಾಜಿಯ ಪುತ್ರರಿರ್ವರೊಳಾಶಾಜಿಯ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪತ್ನಿ ಜಾಜಾಬಾಯಿಯ ಬಸಿರೊಳೊಗೆದ ಕುಮಾರಂ ಶಿವಾಜಿ, ತಚ್ಛಾಜಿಯ ಕನಿಷ್ಠಪತ್ನಿಯೊಳೊಗೆದ ಕುಮಾರನೆಕೋಜಿ ಯೆಂದು ತಿಳಿವುದಂತು ಮಲ್ಲದೆಯುಂ॥ ೨೦

ಮೆರೆವೇಕೋಜಿಯ ಪುತ್ರ
ರ್ಪರಿಕಿಪೊಡಂ ಶಾಜಿ ಯೆಸೆವ ಶರಭಜಿ ಮತ್ತಾ ।
ಕಿರಿಯ ಕುಮಾರಂ ಭೂತಳ
ವರಿಯಲ್ತುಕ್ಕೋಜಿ ಯಿಂತು ಮೂವರ್ತನುಜರ್ ॥ ೨೧

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆ ॥ ೨೨

ಶಾಜಿಯ ನಂದನನೆನಿಪ ಶಿ
ವಾಜಿಗೆ ಸಂಭೂತನಾದ ಪಿರಿಯ ಮಗಂ ಸಂ ।

ಬಾಜಿ ಕನಿಷ್ಠಸುತಂ ವಿ
ಭ್ರಾಜಿಸುತಿಹ ರಾಮರಾಜನಿಂತಿವರಿರ್ವರ್ ॥ ೨೩

ಇಂತೊಗೆದ ಶಿವಾಜಿಯ ಪುತ್ರರಿರ್ವರೊಳಾ ಶಿವಾಜಿಯ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪತ್ನಿ ಜಿವಾಬಾಯಿಯ[1] ಬಸಿರೊಳೊಗೆದ ಪುತ್ರಂ ಸಂಬಾಜಿ ತತ್ಕನಿಷ್ಠ ಪತ್ನಿಯಹ ಜಾಧವರಾಯನ ಕುಮಾರಿ ತಾರಾಬಾಯಿಯ ಬಸಿರೊಳುದ್ಭವಿಸಿದ ಕುಮಾರಂ ರಾಮರಾಜನಾರಾಮರಾಜನೇ ರಾಜೇರಾಮನೆಂದು ನೆಗಳ್ತೆವೆತ್ತನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೨೪

ಕರಮೆಸೆವಾ ಸಂಬಾಜಿಯ
ವರತನುಜಂ ಸಾಹುರಾಜನೆಂದೆನಿಪಂ ಭೂ ।
ಸುರತತ್ಸಂಬಾಜಿಯ ಸೋ
ದರನೆನಿಸುವ ರಾಮರಾಜಗಿರ್ವರ್ಸತಿಯರ್ ॥ ೨೫

ಅವರೊಳ್ ಜ್ಯೇಷ್ಠವಧೂಸಂ
ಭವನಭಿಧಾನಂ ಶಿವಾಜಿ ಕಿರಿವೆಂಡತಿಯೊಳ್ ।
ತವೆ ಜನಿಸಿದ ಸುಕುಮಾರಂ
ವಿವರಿಸೆ ಸಂಬಾಜಿ ಯುವಗೆ ನಂದನರಿರ್ವರ್ ॥ ೨೬

ಇನ್ನು ಡಿಳ್ಳಿಯನಾಳ್ದ ತುರುಷ್ಕರ ವಂಶವಿವರಣಮಂ ಪೇಳ್ವೆನದೆಂತೆಂದೊಡೆ. —ಡಿಳ್ಳಿಯೆಂಬುದಾದಿಯೊಳ್ ಹಸ್ತಿನಾವತಿ; ಆ ಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ದುರ್ಯೋಧನನನಂತರಂ ಧರ್ಮರಾಯನಾಳ್ದಂ; ತದನಂತರಂ ಪರೀಕ್ಷಿತಮಹಾರಾಯನಾಳ್ದನಾತರುವಾಯಮಂ ಕೆಲಬರ್ಜಾತಿಕ್ಷತ್ರಿಯರಾಳ್ದರಾತರುವಾಯಮಂ ಕೆಲಬರಾಭಾಸ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾಳ್ದರಾತರುವಾಯಮಂ ಮಿಶ್ರಜಾತಿಯವರಾಳ್ದರಾತರುವಾಯಮಂ ರಜಪೂತಸಂತತಿಯೊಳುದಿಸಿದ ಜಯಚಂದ್ರನರೇಂದ್ರನಾಳ್ದನಾತನ ತರುವಾಯಮಂ ತದ್ವಂಶಜನಾದ ಅನಂಗಪಾಲಂ ವರ್ಷ ೩೬, ಪೃಥುರಾಜಂ ವರ್ಷ ೬, ಉಭಯಮುಂ ವರ್ಷ ೪೨ ಆ ತರು

---

[1] ಜಿತಾಬಾಯಿಯ.

ವಾಯಂ ಪಠಾಣ ಜಾತಿಯವರಾಳ್ದರವರೊಳ್ ಸುಲ್ತಾನ ವರ್ಷ ೪೦, ಸುಲ್ತಾನ ಶಹಬೋದ್ದೀನ್ ವರ್ಷ ೨೭ ಮಾಸ ೭, ಶಾಹಾಸುದ್ದೀನ್ ಘೋರಿ ವರ್ಷ ೨೦ ಮಾಸ ೧೦, ಸುಲ್ತಾನ ಫೇರೋದಶಾಹ ವರ್ಷ ೧೦ ಮಾಸ ೭, ಈತನ ಪತ್ನಿ ಶಾಹಾ ಮಸೂದಾಬೀಬಿಪಾಜಿ ವರ್ಷ ೭ ಮಾಸ ೬, ಶಾಹಾ ವೈನುದ್ದೀನ್ ವರ್ಷ ೭ ಮಾಸ ೧, ಮಸೂವನಶಾಹಾ ರಣತಿ (?) ತಿಂಗಳು ೫, ನೌಸೀಮುದ್ದೀನ್ ಘೋರಿ ವರ್ಷ ೩೦ ತಿಂಗಳು ೬ ಗಯಾಸುದ್ದೀನ್ ಘೋರಿ ವರ್ಷ ೨೦ ಮಾಸ ೪, ಶಾಹಾ ಕುತುಬಘೋರಿ ವರ್ಷ ೩ ಮಾಸ ೮, ಹಾಶಾ ನಸೀಮುದ್ದೀನ್ ಘೋರಿ ವರ್ಷ ೬ ಮಾಸ ೫ ಶಾಹಾ ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ವರ್ಷ ೫೮ ಮಾಸ ೪, ಶಾಹಾ ಕುತುಬುದ್ದೀನ್ ವರ್ಷ ೪೮ ಮಾಸ ೩, ಶರಶಾಹಾ ಸುರ(?)ಅಭಗ[1] ವರ್ಷ ೬ ತಿಂಗಳು ೮, ಅಂತುಂ ಪಠಾಣರಾಳಿದುದು ವರ್ಷ ೨೯೦.

ಆತರುವಾಯಂ ಮೊಗಲರ್:—ಸುಲ್ತಾನ ಕುಸ್ರು ವರ್ಷ ೮ ಮಾಸ ೬, ಸುಲ್ತಾನ ಪೇರೋದಶಾಹಾ ಖತನು ಪಾತುಶಾಹಾ ವರ್ಷ ೩೮ ಮಾಸ ೫, ಮಹಮ್ಮದುಲ್ಲಾ ನಸಲಕ್ಕ ವರ್ಷ ೬ ಮಾಸ ೬; ಈ ಮಹಮ್ಮದುಲ್ಲಾ ನಸಲಕ್ಕಾ ಪಾತುಶಾಹಂ ತೊಗಲ ನಾಣ್ಯಂ ನಡೆಸಿದಂ; ಆಮೇಲೆ ಶಾಹಾ ಸುಲ್ತಾನ ಮಹಮ್ಮುದತೋಬರ[2] ವರ್ಷ ೧೨ ಮಾಸ ೫, ಶಾಮೂಯಿಯಾರ್ಸ (?) ವರ್ಷ ೧ ಮಾಸ ೪, ಸುಲ್ತಾನ ಹಮ್ಮಿರ ವರ್ಷ ೨೦ ತಿಂಗಳು ೧೦, ಸುಲ್ತಾನ ಬಹಿಲೋಲ ಲೋದಿ ವರ್ಷ ೩೮ ಮಾಸ ೫, ಶಿಕಂದ್ರ ಲೋದಿ ವರ್ಷ ೨೮ ಮಾಸ ೭, ವಿಭರಾಮ ಲೋದಿ ವರ್ಷ ೧೦, ಬಾಬರ ಪಾತುಶಾಹ ವರ್ಷ ೪ ಮಾಸ ೧೦, ಹಮ್ಮಾವು ವರ್ಷ ೧೪ ಮಾಸ ೨, ಅಂತುಂ ವರ್ಷ ೧೮೪.

ಆಮೇಲೆ ಇತ್ತ ಕೇವಲ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿವೆತ್ತರೊಳ್ ಫಕೀರೇಶ್ವರನ ಕೃಪೆಯಿಂ ತಕಥನಾಳ್ದ ತಿಮಿರಲಂಗ ವರ್ಷ ೨೭ ಮಾಸ ೮, ಬಾಬರ

---

[1] ಸುಮ ಅಭಗಾ (ಕ) [2] ಮಹಮ್ಮದು ಮುದ್ದಕೊತ್ರೀಬರ (ಕ)

ಲಂಗ ವರ್ಷ ೩ ಮಾಸ ೯, ಸರೀಮಶಾಹಾ ಪೆಸರಶೇರುಶಾಹಾ[1] ವರ್ಷ ೮ ಮಾಸ ೧೦, ಮಸೂದಶಾಹಾ ಶರೀರಮನ್(?)ಮಾಸ ೧, ಶಾಹಾ ಹಮ್ಮಾವು ತಿಂಗಳು ೯ ಮಸೂದ ಶಾಹಾ ಜಲಾವುದೀನ್ ವರ್ಷ ೫೦ ಮಾಸ ೧, ಜಹಂಗೀರ್ ವರ್ಷ ೨೦ ಮಾಸ ೧, ಶರಜಾನ್ ವರ್ಷ ೩೨, ಅವರಂಗ ಜೇಬ ವರ್ಷ ೫೨ ಮಾಸ ೬, ಶಾಹಾ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ೫ ಮಾಸ ೫, ಫರ ಕ್ಷಾಹ ವರ್ಷ ೨ಮಾಸ ೬, ಆಮೇಲೆ ಮೌಜದೀನ್ ವರ್ಷ ೨ ಮಾಸ ೧೧, ಅಜಂ ಮೌಜದೀರ್ ವರ್ಷ ೧ ಮಾಸ ೧೦, ಫರಕ್ಷಾಹ ವರ್ಷ ೩, ಮಹಮುದ್ದ ಅಜಂ ರಾಜದೀರ್ ವರ್ಷ ೧ ಮಾಸ ೬, ಅಂತುಂ ವರ್ಷ ೨೧೮ ಮಾಸ ೯, ಅಂತುಂ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೬೫ ನೆಯ ಶಾರ್ವರಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ೩೦ ವರೆಗೆ ಆಳ್ದರ್. ಇಂತು ಪೂರ್ವ ಮಾರಭ್ಯ ದಿಳ್ಳಿಯನಾಳ್ದವರೊಳಿತ್ತಂ ಸುಲ್ತಾನನಾದಿಯಾಗಿ ವಂಶಪರಂ ಪರಾವಿವರಂ; ತತ್ತುಚ್ಚರಿತ್ರಂಗಳಂ ಪದ್ಯರೂಪದಿಂ ಪೇಳ್ವೆನದೆಂ ತೆಂದೊಡೆ ॥ ೨೩

ವರ[1] ದಿಳ್ಳಿಯನಾಳ್ದ ತುರು
ಷ್ಕರ ಗಮದಿಂ ಪೇಳ್ವೆನಾದಿಯೊಳ್ ಸುಲಿತಾನಂ ।
ಪರಿಕಿಪ್ರೊಡಿತ್ತ ಫಕೀರೇ
ಶ್ವರಕೃಪೆಯಿಂ ತಿಮಿರಲಂಗನೆಂಬವನಾಳ್ದಂ ॥ ೨೮

ವರತಿಮಿರಲಂಗಬಾಬ
ರ್ಪರಿಕಿಸೆ ಹಮ್ಮಾವಕಬರ [ಜಾಂಗೀರ್ಶರ] ಜಾ ।
ಮಿರುಗುವವರಂಗಜೇಬಂ
ನೆರೆ ಬಹದರ್ಫರಕಶಾಹ ಮಹಮುದಶಾಹಂ ॥ ೨೯

ಅವರೊಳ್ಕಂಪಿಲರಾಯನ
ಕುವರನೆನಿಪ್ಪುರುಕುಮಾರರಾಮನ ದಂಡಂ ।

ಪೆಸಶೆರದುಶಹಾ (ಬ), ಪೆಸರಶಕೆದುಃಶಾಹ (ಕ)
2 ತವ (ಕ)

ಬವರದೆ ಮುಳುಗಿಸಿ ಶೋಭಿಸು
ವವನೀಮಂಡಲವನಾಳ್ದನಾಸುಲಿತಾನಂ ॥ ೩೦

ವಿಲಸತ್ತ್ರಿವೇಣಿಯೊಳಗಾ
ಳ್ದಳದಾನಾವಿಲನೆ(?)ಧರೆಯೊಳಕಬರನಾದಂ ।
* ಬಳಿಕೆ ಜಾತಿಸ್ಮರತ್ವಂ
ದಳದತಿಭುಜಬಲದೆ ಡಿಳ್ಳಿಯಂ ಪಾಲಿಸಿದಂ ॥ ೩೧

ಚಾರುಯಶೋವಿಕ್ರಮದಿಂ
ರಾರಾಜಿಸುವೋರುಗಲ್ಲ ಧೀಶನೆನಿಪ್ಪಾ ।
ವೀರಪ್ರತಾಪರುದ್ರಮ
ಹೀರಮಣಾಧಿಪನನೈದೆ ಕೈಸೆರೆವಿಡಿದಂ ॥ ೩೨

ದುಮ್ಮಿಯ ಯುವನಾಧೀಶನ
ಹಮ್ಮಂ ಮುರಿದವನ ಘೋಟಕಂಗಳ್ಗಂದುಂ ।
ಧುಮ್ಮಿಚಿಯನಿಕ್ಕದಿಹ ಪರಿ
ಯುಮ್ಮಾಡಿಸಿ ತದ್ವಕೀಲಿಯಂ ಮೋಣಿಸಿದಂ ॥ ೩೩

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಅಕ್ಬರಪಾತುಶಾಹನ ವಂಶೋದ್ಭವನಾದ ಆವ ರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹಂ ತನ್ನಗ್ರಜನಾದ ದಾರಶಾಹನಂ ಕೊಂದುತಾಂ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಂದು ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಂ ॥ ೩೪

ಅವರಂಗಜೇಬನೊಪ್ಪುವ
ಬವರದೆ ಬಾವನ್ನಪಾತುಶಾಹರ ಮುರಿದು ।
ತ್ಸವದಿಂದೇಕಚ್ಛತ್ರದೊ
ಳವನೀಮಂಡಲವನಾಳ್ದನತಿವಿಕ್ರಮದಿಂ ॥ ೩೫

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹಂ ರಜಪೂತವೆಣ್ಣಿನೊಳಕ್ಬರನೆಂಬ ಕುಮಾರನಂ ಮೊಗಲವೆಣ್ಣಿನೊಳ್ ಶಹಲಮನೆಂಬ ಪುತ್ರನಂ ಬೇಗಮ್ಮ ಯೆಂಬ ಕುಮಾರಿಯುಮನಿಂತಿರ್ವರುಮಂ ಮತ್ತಂ ಮುಸಲ್ಮಾನವೆಣ್ಣಿನೊಳಜಮತಾರನೆಂಬ ಪುತ್ರನಂ, ಗುಜರಾತಿ ಕಾರುಕಿ ಸೂಳ

ವೇಣಿನೊಳ್ ಕಾಂಬಕ್ಸನೆಂಬ ನಂದನನಂ ಪಡೆದಿಂತಿರುತೊಂದವಸರದೊಳ್, ಅವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹಂ ಸದರೊಳ್ಕುಳ್ಳಿರ್ದ್ದಕ್ಬರನೆಂಬ ಕುಮಾರನಂ ಕರೆದು ತನ್ನ ಕಯ್ಯೊಳ್ಪಿಡಿದಿರ್ದ ಪಟ್ಟದ ಕೂರಸಿಯುನವನ ಕೈಗಿತ್ತಿದೆಂತಿರ್ಪುದೆನಲವನಳ್ಕಿ ಹೂಣಿಸಿ ನಿಲಲಾರದೆ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿರಲವನಂ ಕಂಡಿವಂ ತಕತ್ತನಾಳ್ವುದರ್ಕಯೋಗ್ಯನೆಂದು ಬಗೆದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲವಂ ನಿಸ್ತೇಜಸ್ಕನಾಗಿ ಗುರ್ಜ್ಜರದೇಶಪ್ರಾಂತವಸ್ಯೆದಲುಳದ ಜಮತಾರ ಕಾಂಬಕ್ಸ ಶಹಲಮನೆಂಬ ಕುಮಾರರುಂ ಬೇಗಮು ಯೆಂಬ ಕುಮಾರ್ತಿಯುಂ ವೆರಸು ಸುಖಮಿರುತ್ತುಂ, ಶಹಲಮನೆಂಬ ಕುಮಾರನ ತೇಜೋಬಲಪಟುತ್ವಕ್ಕಂ ಮೆಚ್ಚಿ ಭಾದುಶಾಹನೆಂದು ಪ್ರತಿನಾಮವನಿಟ್ಟು ಶಹಲಮಂಗೆ ಮೂವರ್ಪುತ್ರರುದಿಸಲ್ ಕ್ರಮದಿಂದವರ್ಗೆ ಅಜಮುದ್ದಿ ಮೌಜದ್ದಿ ರಫೇಲಶಾಹನೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಮತ್ತಮಾರಫೇಲ್ಶಾಹನೆಂಬ ಮೊಮ್ಮಗಂಗೆ ಬುಲಂದಕ್ಥರ(?)ನೆಂದು ಪ್ರತಿನಾಮವನಿಟ್ಟು ಮತ್ತವಾ ಶಹಲಮನ ಮಗನಾದ ಅಜಮ್ಮುದ್ದಿಗೊರ್ವ ಕುಮಾರನೊಗೆಯಲವಂಗೆ ಫರಕ್ಶಾಹನೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಮತ್ತಮಾ ಜಮತಾರನೆಂಬ ಕುಮಾರನೊಳುದ್ಭವಿಸಿದ ಮೊಮ್ಮಗಂಗೆ ದಿವಾಬೇಕ್ಸ(?)ನೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು, ಇಂತವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹಂ ಮಕ್ಕಳ್ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ್ಮರಿಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು ತನ್ನ ಸೋದರಮಾವನಾದ ಶಾಸ್ತಾಖಾನ ಫೇರೋಜಂಘನೆಂದುಭಯನಾಮಾಂಕಿತನಾದ ಶಾಬ್ಜಿಖಾನನ ಮಗ ನಿಜಾಮಂಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಅಸತ್ಖಾನ ಅವನ ಮಗ ಜುಲುಪರಖಾನ ಮತ್ತಂ ಶೇಖುನಿಜಾಮ ರಗಟಬಲ್ಲೂಲಖಾನ ಮೊದಲಾದ ವಜೀರರ್ಕಳ್ವೆರಸು ಗಾಜದೀಖಾನ ಚಿಕ್ಕಲೀಸಖಾನನೆಂದು(?) ಇವನಿಗೆ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯರಾಜ್ಯದಧಿಕಾರವನಿತ್ತು ತಾಂ ಪ್ರಾಜ್ಯರಾಜ್ಯಭಾರವಿಟ್ಟು ವಿಚಾರಕೃತನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಂ ಮತ್ತಂ ಸ್ವನಾಮಾಂಕಿತಮಾದವರಂಗಾಬಾದೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ಸ್ವಮತಾನ್ಯಮತಂಗಳನ್ನದೆ ತತ್ತಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಮರ್ಮಂಗಳಂ ಕೇಳುತುಂ, ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮುಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರವಿವರಣಂಗಳಂ ಕೇಳುತಿಂತು ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದಗೋಷ್ಠಿಗಳಂ ರಾಜ್ಯವನಾಳುತ್ತುಮಿರ್ದಂ.

ಇನ್ನು ಮುಂದುಸಿರ್ವ ಕಥಾಸಂದರ್ಭಕೋಸುಗಂ ಗೀಜಗನು ಹಳ್ಳಿಯ (ಪ್ರತಿನಾಮ ಬಿಜಾಪುರ) ಸಂಸ್ಥಾನವನಾಳ್ದ ಪಾತುಶಾಹರಂ ವಿವರಣಮಾಗೆ ಪೇಳ್ವನದೆಂತೆಂದೊಡೆ:—ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನಕೃಪೆಯಿಂ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಯಾದ ಶಾಹಾಮೊರ್ತಜಾ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ,ಅವನ ತಮ್ಮ ಶಾಹಾನದೀಮುಲ್ಲ ವರ್ಷ , ಆಮೇಲೆ ಫಕೀರ ಸಾಹೇಬ (ಪ್ರತಿನಾಮ ದರ್ಬೇಸಿ) ಪಾತುಶಾಪ ವರ್ಷ , ಆ ಬಳಿಕಂ ಅಲ್ಲಿಯೆದುಲ ಶಾಹ ವರ್ಷ , ಅವನಿಂ ಬಳಿಕಂ ಸುಲ್ತಾನ ಮಹಮುದ್ದ ವರ್ಷ , ಆಮೇಲೆಸುಲ್ತಾನಿ ಶಿಖೀಂದ್ರ ವರ್ಷ , ಅಂತುಂ ವರ್ಷ ; ಈಶಿಖೀಂದ್ರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕ ವರ್ಷ ನೆಯ ಕ್ಷಯಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಜಾಪುರಸಂಸ್ಥಾನಂ ಮುಂದೊರೆವ ಗೊಲುಕೊಂಡೆಯ (ಪ್ರತಿನಾಮ ಭಾಗಾನಗರದ) ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಿಂತುಭಯಸಂಸ್ಥಾನಂಗಳುಂ ಕಾಕತಾಳೀಯನ್ಯಾಯದಿಂ ಪಿಂತೊರೆದಾರೆಯರ ವಂಶೋದ್ಭವನಾದ ಶಾಜಿಯ ಸುತನೆನಿಪ ಶಿವಾಜಿಯುಂ ವಶಂಗೆಯ್ವೆನೆಂದೈದಿದ ಡಿಳ್ಳಿಯ ಪಾತುಶಾಹನಪ್ಪವರಂಗಜೇಬನಧೀನಮಾದುವಾವೃತ್ತಾಂತಂ ಮುಂದೆ ಬರ್ಪುದೀಗೊರೆದ ವಿಜಾಪುರದ ಸಂಸ್ಥಾನವನಾಳ್ದ ತುರುಷ್ಕರ ನಾಮಂಗಳಂ ಪದ್ಯರೂಪದಿಂ ಪೇಳ್ವನದೆಂತೆಂದೊಡೆ ॥ ೩೬

ಸೊಲ್ಲಿಪೆನಾವಿಜಾಪುರವನಾಳ್ದರನೊಪ್ಪುವ ಶಾಹಮೊರ್ತುಜಾ
ಅಲ್ಲಿಯನಂತರಂ ನದಿಯಮುಲ್ಲನುದಾರಪಕೀರಶಾಹನಾ ।
ಅಲ್ಲಿಯಯೇದುಲಂ ಮೆರೆವ ವಿಭ್ರಮಯೇದುಲಪಾತುಶಾಹನಿಂ
ತಿಲ್ಲಿಗೆಯ್ವೆವರಿನ್ನು ಳಿದ ನಾಲ್ವರುಮಂ ತಿಳಿವಂತುಸಿರ್ದಪೆಂ ॥ ೩೭

ಸುಲುತಾನಮಹಮುದಾಖ್ಯಂ
ಬಳಿಕಲ್ಲಿಯೆದುಲಶಹಾನ ಸಮನಂತರದೊಳ್ ।
ವಿಲಸದ್ಬಡೆಸಾಹೇಬತಿ
ಸುಲುತಾನಶಿಖೀಂದ್ರರೆಂಬಿವರ್ಕಳ್ ಕ್ರಮದಿಂ [1] ॥ ೩೮

---

1 ಇಲ್ಲಿಂಪ ಮುಂದೆ ಇದುವರೆಗೂ ಹೇಳಿದ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನೇ ತಿಳಿಸತಕ್ಕ

ಇಂತು ಶಾಹಮುರ್ತುಜಾ ಆಲ್ಲಿಯಾದಿಯಾಗಿ ಸುಲುತಾನಶಿಖೀಂದ್ರಾಂತವಾಗಿ ವಿಜಾಪುರದ ತಕಥನಾಳ್ದ ಪಾತುಶಾಹರ್. ಇವರೊಳಾ ವಿಬ್ರಾಮಲ್ಲಿ ಯೇದುಲಶಾಹನ ತಂದೆಯಾದ ಅಲ್ಲಿಯೇದುಲಶಾಹಂಗೆ ವಿವಾಹವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಾರಾರೆಂದೊಡೆ, ದೇವಗಿರಿ ಪ್ರತಿನಾಮ ದೌಲತಾಬಾದಿನ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ವ ಅಮದಾನಗರದ ನಿಜಾಮಪಾತುಶಾಹನ ಮಗಳ್; ಆಕೆಯ ಪೆಸರ್.................ಮತ್ತಮಾ ವಿಬ್ರಾಮಯೇದುಲಶಾಹನ ಮಗ ಸುಲುತಾನ ಮಹಮ್ಮದಶಾಹನ ಮಂತ್ರಿಯ ಪೆಸರ್ ಹಿರೆಖವಾಸಖಾನ; ಆ ಅರಸಿನ ನಿಯೋಗಿಯಾದ ಕಾರಕೂನಂ ಮುರಾರಿ ಜಗದೇವಪಂತಂ ; ಈ ಮುರಾರಿಜಗದೇವಪಂತಂ ಕರ್ತೃ ಸುಲುತಾನಮಹಮ್ಮದಶಾಹಂಗೆ ಗೋಲುಕೊಂಡೆಯ ಕುತುಬಶಾಹನ ಮಗಳಪ್ಪ ಬಡೆಸಾಹೇಬತಿಯೆಂಬ ಪೆಣ್ಣಂ ವಿವಾಹಮಂ ಮಾಡಿಸಿದಂ. ಆ ಬಡೆಸಾಹೇಬತಿ

ಕೆಳಗಣಪದ್ಯಭಾಗವಿದೆ.—

ಶಾಹಮುರ್ತುಜಾ ಆಲ್ಲಿಯತಮ್ಮಂ
ಶಾಹನದೀಮುಲ್ಲಂ ಭಾವಿಸೆ ತ
ಚ್ಛಾಹಮುರ್ತುಜಾಅಲ್ಲಿಯ ಪುತ್ರಂ
ಸಾಹಸಿಯೆನಿಪ ಪಕೀರಸಾಹೆಬಂ ||

ಧೀರಪಕೀರಸಾಹೇಬನ ಪುತ್ರಂ
ಧಾರಿಣಿಗಲ್ಲೀಯೇದುಲಶಾಹಂ
ಭಾರಣೆಯಲ್ಲೀಯೇದುಲಶಾಹಕು
ಮಾರಂವಿಭ್ರಾಮಯೇದುಲಶಾಹಂ ||

ವಿನುತಂ ವಿಭ್ರಾಮಯೇದುಲಶಾಹನ
ತನುಜಂ ಸುಲುತಾನಕಮಹಮ್ಮದ್ದಂ
ಘನತರಸುಲುತಾನಕಮಹಮುದ್ದನ
ವನಿತೆ ಬಡೇಸಾಹೇಬತಿ ಯೆನಿಪಳ್ ||

[ಬಡೆ] ಸುಲುತಾನನ ಸೊಳೆಯ ತನುಜಂ
ಪೊಡವಿಯೊಳಲ್ಲೀಯೇದುಲಶಾಹಂ
ಒಡನಾಅಲ್ಲೀಯೇದುಲನ ಸುತಂ
ಕಡುಗಲಿಯೆನಿಪ ಸುಲುತಾನಶಿಖೀಂದ್ರಂ ||

ಯು ಮಗನ ಪೆಸರ್…ಈ ಸುಲ್ತಾನಮಹಮ್ಮದಶಾಹಂ ಬಡೆಸಾಹೇಬತಿ ಯೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲದೆ ನವರಸನಾರಿಯೆಂಬ ಸೂಳೆವೆಣ್ಣನಂಗೀಕರಿಸಿ ಕೊಂಡಿರ್ದಂ. ಆ ನವರಸನಾರಿಯೆಂಬ ಸೂಳೆಯ ಬಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಮಗನ ಪೆಸರ್ ಅಲ್ಲಿಯೇದುಲಶಾಹಾ; ಆ ಅಲ್ಲಿಯೇದುಲಶಾಹಾನ ಕುಮಾ ರಂಗೆ ತನ್ನ ಕಡೆಯುವಜೀರ ಪತ್ತೇಖಾನನ ಮಗಳಂ ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿ ತಾನೀರೀತಿಯುಳ್ಳಿರುತ್ತಿರ್ದಂ. ಆ ಪತ್ತೇಖಾನನ ಕಾರಕೂನನ ಪೆಸರ್ ಕಾಶೀಪಂತಂ; ಇಂತು ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದ ಸುಲುತಾನ ಮಹಮುದ್ದ ಶಾ ಹಂಗೆ ವ್ಯಾಧಿ ಪ್ರಕೋಪಿಸಲಾಗಳ್ ತನ್ನ ಬೀಗ ಪತ್ತೇಖಾನನಂ ಬರಿಸಿ ಕೊಂಡಾಪ್ತಾಲೋಚನೆಯಂ ರಚಿಸಿ ನಿನಗಿಂತು ಸೌಭಾಗ್ಯವೆಂತು ದೊರೆ ಕೊಂಡುದೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲ್ ತನ್ನ ಕಾರಕೂನಂ ಕಾಶೀಪಂತನಿಂದಾದುದೆ ನಲಾ ಕಾಶೀಪಂತಂಗೆ ಜಾನಂತರಾಯನೆಂದು ಪ್ರತಿನಾಮವನಿಟ್ಟು ದವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಬಹಳ ಮೇರುವಾಸಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಟ್ಟುಕೊಂಡಿರ್ದು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಜಾನಂ ತರಾಯನಂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ತಾನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರ್ದ ನವರಸನಾರಿಯೆಂಬ ವೇಶ್ಯೆಯ ಪುತ್ರಂಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪಟ್ಟಾಧಿಕಾರವಂ ರಚಿಸಿ ನಡೆ ಸುವಂತೆ ಆ ಜಾನಂತರಾಯನಿಂ ನಂಬುಗೆಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣವಂ ಬಿಟ್ಟಂ. ಆಮೇಲೆ ಆ ಜಾನಂತರಾಯಂ ಮುನ್ನಮೇ ಸ್ಥಳ ಚ್ಯುತನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗಿರ್ದ ಬಡೆಸಾಹೇಬತಿಯ ಮಗಂಗೆ ಬರೆಸಿ ಕಳುಹಿ ನಿನಗೆ ಪಟ್ಟಮಂ ಕಟ್ಟಿ ದೊರೆತನಮಂ ನಡೆಸ ಅಲ್ಲಿಯೇದುಲಶಾ ಹಗಂ ನಿನಗಂ ಭೇಟಿಯಂ ಮಾಡಿಸಿ ಮನಸ್ಸಂಕೋಚಮಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗೆ ನಡೆವಂತು ಮಾಡಿ ಪಾತುಶಾಹಿಕೆಯಂ ನಿನಗೆ ನಡೆ ವಂತು ಮಾಳ್ಪಂ, ಕ್ಷಿಪ್ರದೊಳ್ ತೆರಳಿ ಬರ್ಪುದೆಂದು ಲಿಖಿತಮಂ ಬರೆಸಿ ಕಳುಹಿ ಅವನಂ ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರ್ಪ ವಜೀರ ಉಮದಾವು ಕಾರಕೂನರ್ಗೆ ಹೇರಳ ಲಂಚವಂ ಕೊಟ್ಟೊಳಗುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಅಲ್ಲಿಯೇದುಲಶಾಹನಂ ಕರೆದು ಭೇಟಿಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆಲಿಂಗನಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀಂ ಹೆದರದೆ ನಿನ್ನ

ಕೈಯೊಳಡಂಗಿಸಿಕೊಂಡಿರ್ಪ ಕಿರಿಚಕೂರಿಯೊಳವನಂಗುಲಿಚ್ಛೇದನವಂ ಮಾಳ್ಪುದೆಂದು ಬೋಧಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕವರವರ್ಗೆ ಭೇಂಟಿಯಂ ಮಾಡಿಸಿ ತಾಂ ಮನಸ್ಸಂಕಲ್ಪಂಗೈದಂತು ಭೇಟಿಯ ಮುಖದೊಳವನಂಗುಲಿಚ್ಛೇದನವಂ ಮಾಡಿಸಿ ಅವನ ಸಮೀಪಸ್ಥರಾದ ವಜೀರ ಉಮರಾವು ಕಾರಕೂನರಂ ಸ್ವಾಧೀನಕೆಳದು ಅಲ್ಲಿಯೇದುಲಶಾಹಂಗೆ ಪಟ್ಟಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂ. ಮುರಾರಿಜಗದೇವಪಂತಂ ಬಡೆಸಾಹೇಬತಿಯೊಡನೆ ನಿಷ್ಠುರೋಕ್ತಿಯಂ ನುಡಿದು ತನ್ಮೂಲವಾದಾಜ್ಞೆಗೊಳಗಾಗಿ ಮೃತಿವೆತ್ತಂ. ಆಮೇಲೆ ಜಾನಂತರಾಯಂ ಪಿತುಮೆಯುಮೇಲೆ ಖವಾಸಖಾನನಂ ಕೊಲಿಸಿ ತಾನೇ ಮುಖ್ಯನಾಗಿ ಪಾತುಶಾಹಿಯ ಬದುಕುಗಳಂ ನಡೆಸಿದಂ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಅಲ್ಲಿಯೇದುಲಶಾಹನ ಮಗ ಸುಲುತಾನಶೀಖೀಂದ್ರಂಗೆ ಪಟ್ಟಮಾಯ್ತು. ಈ ಸುಲುತಾನಶೀಖೀಂದ್ರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯ ಖವಾಸಖಾನನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಂ; ಈ ವಿಜಾಪುರದ ಪಾತುಶಾಹಂಗೆ ಹಸುರು ನಿಶಾನಿ ಬಿರುದು; ಇದು ಬಿಜಾಪುರವನಾಳ್ದ ಪಾತುಶಾಹರ ವಿವರಣಂ ॥

ಇನ್ನು ಗೋಲುಕೊಂಡೆಯವೆಂಬ ಭಾಗ್ಯನಗರಿಯ (ಪ್ರತಿನಾಮಭಾಗಾನಗರವ) ನಾಳ್ದ ಪಾತುಶಾಹರ ವಿವರಣವಮಂ ಪೇಳ್ವನದೆಂತೆಂದೊಡೆ:—ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಚಾಂದೀನಮಲ್ಲೀಕನ ಮಕ್ಕಳ್ ಖೋದಾಖಂಡ ಮಲ್ಲೀಕವಿಭ್ರಾಮ; ಈತಂ ಕಾಮಿಸಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ರೀಯ ಪೆಸರ್ ಭಾಗೀರಥಿ; ಆಕೆ ತನ್ನ ಪೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಗರಮಂ ವಿಸ್ತಾರಂಗೈಸಲದೆ ಭಾಗಾನಗರಮೆಂದು ಪೆಸರಾಯ್ತು. ಮಲ್ಲೀಕವಿಭ್ರಾಮನ ಮಗಂ ಮುದಖುಲ್ಲಿ; ಮತ್ತವನ ಮಗಂ ಮಹಮುದ್ದಖುಲ್ಲಿ; ಅವನ ಮಗಂ ಸುಲ್ತಾನಅಬ್ದುಲ್; ಆತನ ಅಳಿಯಂ ಸುಲ್ತಾನ ಅಬ್ದುಲ್ ಹಸನ್ ಪಾತುಶಾಹಂ; ಅವನ ಮಗಂ ಲತಬ; ಅವನ ಮಗಂ ಪಿರಿಯ ಕುತುಬಶಾಹಂ; ಅವನ ಮಗಂ ಮರಿ ಕುತುಬಶಾಹಂ; ಅವನ ತರುವಾಯಂ ಖೋದಾಖಂಡನ ಮಗಳ ಮಗಂ ತಾನಾಶಾಹಂ; ಈ ಭಾಗಾನಗರದ ಪಾತುಶಾಹರ್ಗೆ ಹಳದಿಯ ನಿಶಾನಿಯ ಬಿರುದು.

ದೇವಗಿರಿಯ (ಪ್ರತಿನಾಮ ದಿವಲತಾಬಾದಿನ)ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ವ ಮದಾನಗರವೆಂಬ ಸಂಸ್ಥಾನವನಾಳ್ದ ಪಾತುಶಾಹರ ವಿವರಣಮಂ ಪೇಳ್ವ

ನದೆಂತೆಂದೊಡೆ:—ಆದಿಯೊಳ್ನಿಜಾಮಪಾತುಶಾಹಂ ; ಹಳದಿನಿಶಾನಿಯ ಬಿರುದು.

ಬಿದಿರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರೀದಪಾತುಶಾಹಂ ; ಕೆಂಪಿನ ನಿಶಾನಿಯ ಬಿರುದು; ಸಗಕ್ಕೆ(?) ಬಹಿರ್ವಾಸದ ನಿಶಾನಿಯ ಬಿರುದು ; ಆದಕ್ಕಧಿಪತಿ ಹಸನಗಂಗೂ ಬೊಮ್ಮಣ್ಣ ಪಾತುಶಾಹಂ ; ಇದು ದಿಳ್ಳಿಯಾದಿಯಾದ ತತ್ತತ್ಸಂಸ್ಥಾನಂಗಳನಾಳ್ದ ಪಾತುಶಾಹರ ವಿವರಣಂ. ಇನ್ನು ಪೂರ್ವಕಥಾಸಂದರ್ಭಕ್ಕೋಸುಗಂ ಹರಿಜೆ ಮೊದಲಾದ ಆರೆಯರ ಸಂಗತಿಯೆಂತವರೆಂತಿರ್ದರೆಂತುವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದಿದರೆಂಬ ವಿವರಣಮಂ ಪೇಳ್ವನದೆಂತೆಂದೊಡೆ ॥ ಶ್ರೀ

ಸೊಗಯಿಪ ಹರಿಜೆಯುಮಮಪಾ
ನಗರದಧೀಶನ ವಜೀರನೆಂದೆಸಿಸಿರ್ದಂ ।
ತೆಗೆದಲ್ಲಿಂ ತತ್ತನುಜಂ
ಮಗವೆರಸೊರಸಿಂ ವಿಜಾಪುರವನುರೆಸಾರ್ದಂ ॥ ೪೦

ನೇತೋಜಿಶಾಜಿಗಳ್ವಿ
ಖ್ಯಾತವಿಜಾಪುರದ ಪಾತುಶಾಹನ ಪರಮ ।
ಪ್ರೀತಿಯ ವಜೀರರಾರೆಯ
ಜಾತಿಯೊಳ್ ಬಲಾಢ್ಯರೆನಿಸಿ ಸುಖದಿಂ ಬಾಳ್ದರ್ ॥ ೪೧

ಇಂತು ನೆಗಳ್ತೆವೆತ್ತ ನೇತೋಜಿಶಾಜಿಗಳ್ವಿಜಾಪುರದ ನಾಡಿಂಗೆ ಸಲ್ವ ತಮಗೆ ಸ್ಥಿರಾಮರವಾಗಣೆಯಾಗಿತ್ತ ಜಾವಲಿಮ್ಯಾರಲಿ (?) ಯೆಂಬ ಗ್ರಾಮಕಧಿಕಾರಿಗಳನಿಸಿ ತದ್ಗ್ರಾಮಮಂ ಬಲ್ಪುಗೈದದರೊಳಪ್ಪಾಜಿಪಂತನೆಂಬ ಸ್ವಕೀಯನಂ ನಿಲಿಸಿ ತಾಮಿರ್ವರುಂ ಪಾತುಶಾಹನನೋಲಗಿಸುತ್ತುಂ ತತ್ಸಮೀಪದೊಳ್ ಶಸ್ತ್ರೋಪಜೀವಿಗಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರ್ದಂದಿನಂತೊಂದುದಿನದೊಳಾನೇತೋಜಿಯ ಪುತ್ರನಾದ ಶಾಜಿ ತನ್ನ ಮಗ ಶಿವಾಜಿವೆರಸು ಪಾತುಶಾಹನನೋಲಗಿಸಲವನರಮನೆಗೈತಪ್ಪವಸರದೊಳಾಪಾತುಶಾಹನ ವಜೀರನಪ್ಪ ತುರುಷ್ಕಂ ಗೋವಧೆಯುಂ ರಚಿಯಿ

ಸುತ್ತಿರಲದಂ ಶಿವಾಜಿ ಕಂಡು ತನ್ನ ತಂದೆ ಶಾಜಿಗೆ ತೋರ್ದಿಂತು ಗೋವಧೆಗೈವುದಂ ಕಂಡವರ್ಕಳಂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲದೆ ತಾಂ ಸುಮ್ಮನಿರ್ಪುದನುಚಿತಮೆನಲೀ ವಜೀರಂ ಪಾತುಶಾಹಂಗೆ ಪರಮಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಾಗಿರ್ಪನೆಮಗಾವಜೀರನ ತ್ವಷ್ಟಿ (?) ಬೇಡವಥವಾ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದೆವಾದೊಡೆ ಪಾತುಶಾಹಂಗೆ ದೂರಾಗಿ ಜಾತ್ಯಭಿಮಾನದಿಂ ಬಲವದ್ವಿರೋಧಂ ಸಂಭವಿಸಲ್ತಮಗೆ ಮೂಲಚ್ಯುತಿಯಪ್ಪುದೆಂದುಸಿರಲೇನಾದೊಡಮಾಗಲಿಂತು ದುಷ್ಕೃತ್ಯಮಂ ಮಾಳ್ಪರಂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಮಾಣ್ಬನಲ್ಲೆನೆಂದಾಗಳಾ ಶಿವಾಜಿ ವಜೀರನಂ ಕರೆದಿಂತು ದುಷ್ಕೃತ್ಯಮಂ ರಚಿಸವೇಡೆಂದು ಕೋಪಿಸಿ ಗಜರಿಸಿ ಗರ್ಜಿಸಲವನಾವಮಾತಂ ಲಕ್ಷೀಕರಿಸದಿರಲವರಿರ್ವರ್ಗಂ ಕೈಗಲಸಿ ಯುದ್ಧಂ ಪೆಣ್ಣ ಬಳಿಕ್ಕೀವೃತ್ತಾಂತಮೆಲ್ಲಂ ಪಾತುಶಾಹಂಗೆ ಕಿವಿದಾಗಳಾಗಳಾ ಪಾತುಶಾಹಂ ಜಾತ್ಯಭಿಮಾನದಿಂದಾವಜೀರನಂ ಪಕ್ಷೀಕರಿಸಿ ಶಾಜಿಶಿವಾಜಿಗಳಂ ಕರೆಸಿ ಕನಲ್ದು ಝುಂಕಿಸಿ ಕಡೆನುಡಿಯಲ್ ಶಿವಾಜಿಮುದಂ ಮನದೊಳಿಟ್ಟು ಮಂದಿರಕ್ಕೈತಂದು ಬಲವದ್ವೀರರೊಳಂ ವಿರೋಧಂ ಬೇಡೆಂದುಪಲಬಗೆಯೊಳೊಡಮಡಿಸಿ ಪೇಳಲೇನಾದೊಡಮಾಶಾಜಿಯ ಮಾತಂ ಬಗೆಗೊಳದಂತಾದೊಡೇಕೋಜಿವೆರಸು ನೀನೆ ಪಾತುಶಾಹನನೋಲಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖಮಿರ್ಪುದೆಂದತ್ಯಂತಕೋಪಾಟೋಪದಿಂ ನಿಷ್ಠುರೋಕ್ತಿಗಳಂ ನುಡಿದನಂತರಂ ॥ ೪೨

ತಂದೆಯೆನಿಪ್ಪ ಶಾಜಿಯುಸಿರ್ದಂತಿರೆ ವರ್ತಿಸದಾಶಿವಾಜಿ ತಾ
ನಂದು ತೆರಳ್ದು ಶೋಭಿಸುವ ಜಾವುರಿಮಾವುರಿ ಯೆಂಬ ತಾಣಮಂ ।
ಪೊಂದಿ ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಿ ಹಯಸೈನ್ಯಸಮೂಹವನ್ನೆದೆ ಕೂಡಿಸು
ತೊಂದಿ ವಿಜಾಪುರಾಧಿಪನ ನಾಡನವಂ ಪುಡಿಗೈದನಾರ್ಪಿನಿಂ ॥ ೪೩

ಮತ್ತಮಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೪೪

ಚಂದನ ವಾಮನ ಪುಣ್ಯಪು
ರಂದರ ಪನ್ನಾಳ ಪರಶುರಾಮ ವಸಂತಂ ।
ವಂದನ ರಿಂಗಿಣಿ ಲೇಖಿನಿ
ಯೆಂದೆನಿಪುಗ್ಗಡದ ಗಡಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೪೫

ಭೂತಳಕದ್ಭುತಮೆನಿಸಿದ
[1] ಸಾತಾರಿಯು ಪಾಳ್ಯಮೆಸೆವೆರಾದಿರಿ ಯೆಂಬೀ ।
ಖ್ಯಾತಗಡಂಗಳುಮಂ ತ
ನ್ನೇತೋಜಿಯ ಪೊಮ್ಮನದಟನಿಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೪೬

ಇಂತಿವೇ ಮೊದಲಾದ ಗಡಂಗಳುಮಂ ಕೊಂಡನೇಕರಾಜ್ಯಂಗಳನಧೀನಂಗೈದುರವಣೆಯಿಂ ಮಿಕ್ಕು ಮೀರಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರ್ಪ ತಚ್ಛಿವಾಜಿಯುದಟಂ ವಿಜಾಪುರದ ಪಾತುಶಾಹಂ ಕೇಳ್ದು ಶಾಜಿಯುಂ ಕರೆದು ಕೋಪಿಸಿ ನಿನ್ನ ಮಗನಂ ಕರೆತರಿಸಲ್ಲದೊಡವನಂ ಪಿಡಿತರಿಸಿ ನಿಗ್ರಹಿಸಿದಪೆನೆನಲಾತನೆನ್ನ ಮಾತಿನೊಳಿಲ್ಲಮವನೆನಗಂ ಗನೀಬನಾಗಿ ನಡೆಯುತಿರ್ಪನೆನಲಾ ಮಾತಂ ಪಾತುಶಾಹಂ ಕೇಳ್ದಾತನಂ ಪಿಡಿತರ್ಪುದೆಂದು ಸೈನ್ಯಮಂ ಕೂಡಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಪಲಾಗಳ್ತನ್ನೆಡೆಗೈದಿದ [2] ಬುದ್ದಲ್ಲಖಾನನೆಂಬ ಪಜೀರನಂ ಭೇಟಿಮುಖದೊಳೊಳಲುಗುರೆಂಬಾಯುಧದಿಂ ಶಿವಾಜಿ ಘಾತಂಗೆಯ್ಯಲಾವಾರ್ತೆಯಂ ಮಗುಳ್ದು ವಿಜಾಪುರದ ಪಾತುಶಾಹಂ ಕೇಳ್ದತ್ಯಂತಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದೆಮಗೆ ಗನೀಬನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತಿರ್ಪನಿನ್ನ ಮಗನಂ ಪಿಡಿತರ್ಪುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ಹೇರಳಮಾದ ಮಂದಿ ಕುದುರೆಗಳಂ ಕೂಡಿಸಿ ಶಾಜಿಯಂ ಕಳುಪಲ್, ಶಿವಾಜಿ ಶಾಜಿಯಂ ಭೇಟಿಗೊಂಡೊಡನಾಶಾಜಿಯುಂ ವಂಚಿಸಿ ಪಂಗುಳಿಯುಗಡಮಂ ಸಾರ್ದು ನಿಂದು ಹೇರಳಮಾದ ಮಂದಿಕುದುರೆಗಳಂ ನೆರಪಿ ಮತ್ತಂ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಡಂಗಳಂ ಕೊಂಡತ್ಯಂತಪ್ರಬಲನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರಲ್ ಮಗನಂ ಕೈವಶಂಗೈವೊಡಸಾಧ್ಯಮಾದ ಕಾರಣದಿಂದಾಶಾಜಿ ಲಜ್ಜಿತನಾಗಿ ಪಿಂದೆಗೆದು ಮಗುಳ್ದಾ ವಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಪೋಪ ದಾರಿಗಾಣದೆ ಮಗ ಏಕೋಜಿಸಮೇತನಾಗಿ ಮೈದೆಗೆದು ನಡೆದು ತಮಗೊಂದುಸ್ಥಳಮಾಗೆ ನಿಲ್ವೊಡೆಡೆಗಾಣದೆ ಮಧುರೆಯವರೊಳಗಣ ಚಂದೀಗಡ ಚಂದಾವರದ ಕೋಂಟೆಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಸ್ಥಳದೊಳ್ ತನ್ನ ಕಿರಿಯಮಗನಾದೇಕೋಜಿ ಸಮೇತನಾಗಿ

---

1 ಸಾಕಾರಿಯು ಲೋಕಗಣಪ್ರತಿನಾಮ ಪಾಳ್ಯಯಸವರಾದಿರಿಯುಂಬೀ
2 ರದಬುದ್ದಲ್ಲಖಾನನೆಂಬ

ನಿಂತು ಕೆಲದಿನಮಲ್ಲಿರ್ದು ಮಗನನಲ್ಲಿಯೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಾಂ ಮಗುಳ್ದು ವಿಜಾ ಪುರಕ್ಕೈದುತಿರಲ್ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದೊಳ್ ರೋಗಪೀಡಿತನಾಗಿ ಶರೀರದಪ್ರಾಂ ತದೊಳ್ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಮಂ ಪಡೆಯಲಿತ್ತಂ ತತ್ಪುತ್ರನಾದ ಶಿವಾಜಿ ಮತ್ತಂ ಬಹು ರಾಜ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಡನಿಕ್ಷೇಪಂಗಳಂ ಸಾಧ್ಯಂಗೈದು ದಿನದಿನ ದೊಳತ್ಯಂತ ಪ್ರಬಲನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಂ ॥ ೪೭

ಡಿಳ್ಳಿಯ ಅವರಂಗಜೇಬನ
ಪಳ್ಳಿಯಗೋಕುಲವ ತಿರುಹಿ ರಾಷ್ಟ್ರಂಗಳೊಳಂ ।
ಬುಳ್ಳ ಗಡಂಗಳ ನೀಳ್ದು
ಳ್ಳೊಳ್ಳಿಯ ರಾಜ್ಯಗಳನಿರದವಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೪೮

ಬಳಿಕವನ ರಾಜ್ಯಗಳೊಳುಪ
ಟಳಮಂ ರಚಿಸಲ್ಕೆ ತನ್ನ ಮಾವನೆನಿಪ್ಪ ।
ಗ್ಗಳನಹ ಶಾಸ್ತಾಖಾನನ
ನಳವಿಂ ಬೀಳ್ಕೊಡೆ ಶಿವಾಜಿಯುಂ ತಪುದೆನುತುಂ ॥ ೪೯

ಕಡುಗಲಿ ಶಾಸ್ತಾಖಾನಂ
ಪಡೆವೆರಸು ತೆರಳ್ದು ಶೀಘ್ರದಿಂ ಪನ್ನಾಳೀ ।
ಗಡಮಂ ಮುತ್ತಲ್ಕೊರ್ವನೆ
ನಡೆತಂದು ಶಿವಾಜಿಯುವನಗೋಂಟಂ ಪೊಗುತುಂ ॥ ೫೦

ಛುರಿಕದೆ ಶಾಸ್ತಾಖಾನನ
ಬೆರಲಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ನಿಶಿಯೊಳಂ ಪೋಗಲವಂ ।
* ಪರಮಭೀತಿಯೊಳ ತೆಗೆದತಿ
ಭರದಿಂ ಪಡೆವೆರಸು ಡಿಳ್ಳಿಯಂ ನೆರೆಪೊಕ್ಕಂ ॥ ೫೧

ಅವರಂಗಜೇಬನಂ ಕಂ
ಡವನಾತ್ಮಾಂಗುಲಿಮುನ್ನೈದೆ ತೋರಲ್ಬತಿಯಿಂ ।

ಯವನಾಧೀಶಂ ಕಳ್ವದ
ಜವನೆನೆ ಗರ್ಜಿಸಿ ವಜೀರರಂ ನೋಡುತ್ತುಂ ॥ ೫೦

ಕರೆದು ಜಯಸಿಂಗನಂ ನೀಂ
ತ್ವರಿತದೊಳಂ ತೆರಳ್ದು ತಚ್ಛಿವಾಜಿಯುಮಂ ಕೈ ।
ಸೆರೆವಿಡಿದು ತಪ್ಪದೆನುತಂ
ದುರೆ ನೇಮಿಸಿ ಪೋಪುದೆಂದವಂ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟಂ ॥ ೫೧

ಇಂತೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಡಲ್ ಭೂರಿಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ಜಯಸಿಂಗಂ ತೆರಳ್ದೈತಂದು ಪನ್ನಾಳಿಯಗಡಮಂ ವೇಷ್ಟೈಸಲ್, ಶಿವಾಜಿ ಯೆಯ್ತಂದು ಭೇಟಿಯಂ ಕೊಳಲಾಗಳಾ ಜಯಸಿಂಗಂ ಶಿವಾಜಿಯ ಹಸ್ತಮಂ ಪಿಡಿಯಲಾಗಳಾ ಶಿವಾಜಿ ನಸುನಗುತ್ತೆನ್ನ ಹಸ್ತಮಂ ಪಿಡಿವ ಬಲ್ಪುಳ್ಳೊಡೆ ಪಿಡಿವುದಲ್ಲದಿರ್ದೊಡೆ ಮಾಣ್ಬುದೆನಲಾಮಾತಂ ಜಯಸಿಂಗಂ ಕೇಳ್ದು ಕೈವಿಡಿದ ಬಳಿಕ್ಕಂ ಬಿಡುವೆನಲ್ಲಮೆನಲಂತಾದೊಡೊಳ್ಳಿತೆಂದೊ ಡಂಬಟ್ಟಾ ಶಿವಾಜಿ ನಿಜಪುತ್ರ ಸಂಬಾಜಿವೆರಸು ತಾನಲ್ಪಸೈನ್ಯಸಮೇತ ನಾಗಿ ತೆರಳ್ದು ಡಿಳ್ಳಿಯಂ ಪೊಕ್ಕವರಂಗಜೇಬನ ಭೇಟಿಯಂ ಕೊಳ ಲ್ಕನ್ನಿಸಿ ಯುಚಿತವಾದುಡುಗೊರೆ ವೀಳ್ಯಂಗಳನಿತ್ತಾದರಿಸಿ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ತೆರಳ್ಚಿ ಯುಲುಪೆ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತವಸ್ತೂತ್ಕರಮಂ ಕಳುಪಿ ಕಬ್ಜಿ ಪ್ರತಿನಾಮಮೆನಿಸುಳ್ಳ ಕವಿ ಕಳಸಂಗೆ ನಿಯಾಮಿಸಿ ಚೌಕಿಯನಿಕ್ಕಿಸಲದ ರೊಳಾ ಶಿವಾಜಿ ಸಂಬಾಜಿವೆರಸು ಕೆಲವುದಿನಮಿರುತ್ತುಂ ಕ್ರಮದಿಂ ನಾನಾಪ್ರಕಾರದಿಂದಾಕವಿಕಳಸನನೊಳಗುಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಸಂಸ್ಥಾ ನದೊಳಿರ್ಪ ವಜೀರಉಮರಾವುಗಳ್ಗೌತಣವುಡುಗೊರೆಗಳಂ ಮಾಡಿಸ ಲ್ವೇಳ್ಕುಂದು ಪಾತುಶಾಹನಿಂದಪ್ಪಣೆವೆತ್ತು ಸ್ಥೂಲಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳಾದ ಪೇಟಿಕೆಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಯವರೊಳ್ ತಂಡುಲಾಢಕ ಮಾಷ ಮುದ್ಗ ಗೋಧೂಮಾದಿ ಸಕಲಧಾನ್ಯ ನಾನಾಫಲ ಪದಾರ್ಥ [1] ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯ ತಾಂಬೂಲ ವಿಚಿತ್ರವಸನಾದಿ ವಸ್ತೂತ್ಕರಂಗಳಂ ತುಂಬಿಸಿ ಚಾರರಿಂದಾ ಪೇಟಿಕೆಗಳನೊಂದೊಂದುದಿನದೊಳೋರೊರ್ವ ವಜೀರರ ಮನೆಗೆ ಕಳು

1 ಪದಾರ್ಥಘೃತಮೇಲೆಪರಿಮಳ.

ವುತ್ತೀಪ್ರಕಾರಮಾದ ನಡತೆಯಿಂ ನಚ್ಚುಹಾಕಿ ಬಳಿಕೊಂದುದಿನದೊಳ್ತಾಂ ಮಲಂಗುವ ಪಾಸಿನೊಳ್ ನೀಳಮಾದೊಂದು ಲೋಡಂ ಮಲಂಗಿಸಿ ತಲೆಗಿಂಬನಿಕ್ಕಿ ತಾಂ ಪೊದೆದ ವಸ್ತ್ರವೆನಾಲೋಡಿಂಗೆ ಪೊದೆಯಿಸಿ ನೋಳ್ಪರ್ಗೆ ತಾನೆಂದಿನಂತೆ ಮಲಂಗಿರ್ಪನೆಂಬ ಭಾವಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಾ ಶಿವಾಜಿ ತನ್ನ ಮಗನನೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳ್ ಪುಗಿಸಿ ತಾನೊಂದುಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳ್ ಪೊಕ್ಕು ಪೂರ್ವದೊಳ್ ಭೇಟಿಕಾಲದೊಳ್ ಕೈವಿಡಿದ ನಂಬುಗೆಯಂ ಮನದೆಗೊಂಡು ಜಯಸಿಂಗನಾಲಯಮಂ ಸಾರ್ದು ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ಫಕೀರವೇಷಮಂ ತಾಳ್ದು ಪೊರಮಟ್ಟು ಮಗನಂಬಾಜಿಯಂ ಕರೆದು ವೇಷಾಂತರದಿಂ ನೀಂ ಪನ್ನಾಳಗೈದಿ ನೀನಾವ್ರುದರೊಳಮೆಚ್ಚರಿನೊಳ್ವುರ್ತಿಪುದೆಂದೊರೆದು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ತಾಂ ಪರದೇಶಿ ಫಕೀರ ಜೋಗಿ ಜಂಗಮ ಮುಂತಾದ ಬಗೆಬಗೆಯ ವೇಷಂಗಳಂ ತಾಳ್ದೈದುತ್ತುಂ ॥ ೫೪

ವರಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರವನಾ
ಗೆರುವಂ ತಾಂ ಪೊರ್ದಿ ಮಿಂದು ವಾರಾಣಸಿಯೊಳ್ ।
* ಪರಮಭಕ್ತಿಯೊಳ ವಿಶ್ವೇ
ಶ್ವರನಡಿಯಂ ಭಜಿಸಿ ಕೂಡೆ ಗಯೆಯಂ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೫೫

ಮಿರುಪಾಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಂ ಮಿಗೆ
ವಿರಚಿಪ ಕೃತ್ಯಗಳನೈದೆ ತೀರ್ಚಿ ಬಳಿಕ್ಕಂ ।
ತೆರಳ್ದಲ್ಲಿಂದೆ ತದಾರೆಯ
ರೆರೆಯಂ ತಾಂ ಗೋಲುಕೊಂಡೆಯುವೆನುರೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೫೬

ಅಕ್ಕಣಮಾದಣರುಗಳಂ
ಚಕ್ಕನೆ ತತ್ಪಾತುಶಾಹಗರುಹಿಸಿ ಬರವಂ ।
ಮಿಕ್ಕಾ ರಾಜಾಲಯಮಂ
ಪೊಕ್ಕಾಯವನಪನ ಭೇಟಿಯಂ [1] ನೆರೆಕೊಂಡಂ ॥ ೫೭

ಇಂತು ಭಾಗಾನಗರದೊಳ್ ತಾನಾಶಾಹನ ಭೇಟಿಯಂ ಕೊಂಡನೇಕ ಬಹುಮಾನಮಂ ಪಡೆದು ತೆರಳ್ದನಂತರಂ ಪನ್ನಾಳಯಂ ಸಾರ್ದು

1 ಬೇಂಟೆಯಂ.

ಮುನ್ನಿಂಗಿಂದತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಬಲನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲ್ ಡಿಳ್ಳಿಯೊಳತ್ತಂ ॥ ೫೮

ಮಿಗೆ ನೇತೋಜಿಯ ಪೌತ್ರನಂ ಬಿಡದೆ ಕಾಯ್ವುಚಿತೌ ಕಿಯೊಳ್ಕಾಣದು
ಬ್ಬೆಗದಿಂ [ದಂ] ದವರಂಗಜೇಬಗರುಪಲ್ ಕೇಳ್ದಮ್ಮೊಳಿಂತಾರೆಯಂ ।
ಡಗೆಗೆಯ್ದಾ ವೆಡೆಗೆಯ್ದಿದಂ ಬೆದಕಿ ಶೀಘ್ರಂ ತಪ್ಪುದೆಂದಾರ್ದು ಕೆ
ಮ್ಮೊಗರಾಣ್ಮಂ ಬಿಡದಟ್ಟಿದಂ ಪ್ರಬಲಸೇನಾಭಾರರಂ ಚಾರರಂ ॥ ೫೯

ತೆರಳ್ದ ವರ್ಗಳ್ನಾಲ್ಗಡೆಗಳೊ
ಳರಸುತ್ತಿರೆ ತಚ್ಛಿವಾಜಿ ಗಯೆಯಿಂ ಪೂರಮ ।
ಟ್ಟುರೆ ಪನ್ನಾಳಯನೈದಿದ
ಪರಿಯಂ ಕೇಳ್ದಾ ತುರುಷ್ಕಪತಿಯತಿಖತಿಯಿಂ ॥ ೬೦

ಕಡುಗಲಿ ಶಾಜಿಯ ಸುತನಂ
ಪಿಡಿವವಗಂ ಕಾಯ್ವನಿಕ್ಕಿ ಕಳುಪುವುದಿರದೆ ।
ನ್ನೆಡೆಗೀಗೆಂದು ವಿಜಾಪುರ
ದೊಡೆಯಂಗಾವಮ್ಲೇಚ್ಛಪಂ ಸಿರೂಪಿಸಿ ಕಳುಪಲ್ ॥ ೬೧

ಬರೆಯಲ್ಪರ್ಯಾಯೋಕ್ತಿಯ
ನುರೆ ಕೇಳ್ದವರಂಗಜೇಬನಾಗಳ ಫೌಜಂ ।
ನೆರಹಿ ವಜೀರರ್ಕಳುಮಂ
ಬರಿಯಿಸಿ ಕೋಪದೊಳ ತನ್ನೊಳಂದಿಂತೆಂದಂ ॥ ೬೨

ವಿಜಾಪುರದ ಪಾತುಶಾಪ ವಿಭ್ರಾಮಆಲ್ಲಿಯೇದುಲಶಾಹನ ಕುಮಾರನಾದ ಸುಲುತಾನಮಹಮುದ್ದಶಾಹಂಗೆ ಗೋಲುಕೊಂಡೆಯದ ಕುತುಬಶಾಹನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಬಡೆಸಾಪೇಬತಿಯಂ ತಂದುದರಿಂ ವಿಜಾಪುರಭಾಗಾನಗರಗಳ ಪಾತುಶಾಹರ್ಬೀಗವುನೆತನದವರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತಿರ್ಪರಿವರ್ಗಳನುಸಂಧಾನಮುಖದಿಂದಾ ಶಿವಾಜಿ ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಿ ತನ್ನಂ ಲಕ್ಷೀಕರಿಸದೆ ನಡೆಯುತಿರ್ಪನೀವುಭಯಸಂಸ್ಥಾನಂಗಳಂ ಮುರಿದಲ್ಲದೆ ಈ ಶಿವಾಜಿ ತನಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗನೆಂದಾಳೋಚಿಸಿ ಶೆಂಕಪ್ಪುಖಕ್ಯದಲಾಗದೆಂದು

ಸಿರ್ದ ಮಾವಶಾಸ್ತ್ರಖಾನನುಕ್ತಿಯಂ ಬಗೆಗೊಳ್ಳದವರಂಗಜೇಬಪಾತು ಶಾಹಂ ಡಿಳ್ಳಿಯಿಂ ತೆರಳ್ದವರಂಗಾಬಾದಿನೊಳ್ನಿಂದು ಹೇರಳಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯಮಂ ನೆರಹಿ ಬಳಿಕ್ಕಮಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ವಿಜಾಪುರದ ಕೋಂಟೆಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯಿಕ್ಕಿಸಿ ಪಥ ಪೈಕ ಕಂಡಿ ಕಣಿವೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ನಡೆಗೊಂಟೆ ತಳ ಸುರಂಗಗಳಂ ನಡೆಸುತ್ತಿಂತನೇಕಪ್ರಯತ್ನಗಳಂ ಬಹುಕಾಲಂ ಪೂರ್ದತ್ಯಂತಸಾಹಸಂಗೈದೊಡಂ ಭಾಗಾನಗರದ ಸಂಸ್ಥಾನದಖಂಡಾಧಿ ಕಾರಮಂ ವಹಿಸಿ ನಡೆಸುತಿರ್ದಕ್ಕಣ್ಣ ಮಾದಣ್ಣರೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಿಯೋಗಿ ಗಳ್ ನಡೆಸುತಿರ್ದ ಸಹಾಯಮೊಲದಿಂದೇನಾದೊಡಮಾಪರಿಸ್ತರಣಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಸಾಧ್ಯಮಾಗದಿರ್ಪುದಂ ಕಂಡು ಚಲದಿಂ ಕಸ್ತುಗೆಯ್ದು ನಿಂದೀರ ಯ್ದು ವರ್ಷಂಬರಂ ನೆಲದಂಡಿಳದು ಜೇರುಮುತ್ತಿಗೆಯನಿಕ್ಕಿ ಬಹುವಿಧ ಪ್ರಯತ್ನಂಬಡುತ್ತಿರಲಿತ್ತಂ ಭಾಗಾನಗರದೊಳ್ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಮಂ ನಡೆ ಸುತಿರ್ದಕ್ಕಣ್ಣಮಾದಣ್ಣರೆಂಬ ನಿಯೋಗಿಗಳ್ ಕುಹಕಿಗಳ್ ಭಿನ್ನ ತಂತ್ರಮಂ ರಚಿಸಿ ನಡೆಸಿದ ಲೇಖನಮೂಲದಿಂ ಸಿದ್ದಿಜಾತಿಯವರಿಂ ಘಾತ ಮುಖದಿಂದಳಿದರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವನವರಂಗಜೇಬಂ ಕೇಳ್ದನ್ನು ವಿಜಾ ಪುರಭಾಗಾನಗರಗಳೆಂಬುಭಯಸಂಸ್ಥಾನಂಗಳುಮೆನಗೆ ಸಾಧ್ಯಮಾದು ವೆಂದು ಪ್ರಮುದಿತಮಾನಸನಾಗಿ ಬಳಿಕಿತ್ತಂ ಕೆಲವ್ರುದಿವಸಂಗಳ್ಪೋಗ ಲೊಡನೆ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕ ವರ್ಷ ನೆಯ ಕ್ಷಯಸಂವತ್ಸರದೊಳಾ ವಿಜಾಪುರದ ಕೋಂಟೆಯುಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಕೀರಿ ರಸ್ತು ಮುಸ್ತೈದೆ ಗಳಿಲ್ಲದಿರ್ದೊಡಂ ಬಹುಕಾಲಂ ಕೋಂಟೆಯುಂ ಕಲಿಯೇರಿಸಿ ಕಾಡಿಸಿದ ನೆಂದು ಮೆಚ್ಚಿ ಸುಲಿತಾನಶಿಖೀಂದ್ರನಂ ಪಿರಿದು ಮನ್ನಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ಭಾಗಾನಗರದ ಕೋಂಟೆಯುಂ ವೇಷ್ಟೈಸಿ ಷಣ್ಮಾಸಂಬರಂ ನೆಲ ದಂಡಿಳಿದು ಜೇರುಮುತ್ತಿಗೆಯನಿಕ್ಕಿ ಬಳಿಕ್ಕಾಕೋಂಟೆಯುಂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಜಕೀರಿ ರಸ್ತು ಮುಸ್ತೈದೆಗಳ್ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾಗಿರ್ದುಂ ಕೋಂಟೆಯನಿತ್ತನೆಂದಾ ಭಾಗಾನಗರದ ತಾನಾಶಾಹನಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ತೇಜೋಭಂಗಮಂ ಮಾಡಿ ಚಲಪದದಿಂದಿಂತು ವಿಜಾಪುರಭಾಗಾನಗರಂಗ ಳೆಂಬುಭಯಸಂಸ್ಥಾನಂಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದನಂತರಮವರಂಗಜೇಬ ಪಾತುಶಾಹಂ ಮುಂದಣ ರಾಜಕಾರ್ಯವನಾಳೋಚಿಸಿ ಶಿವಾಜಿಯುಂ ಕೈವ

ಶಂಗೆಯುಲ್ವೇಳ್ಕಂದಾಟೋಪದಿಂದಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದ್ಯೆತಂದು ಕೃಷ್ಣವೇಣೀ ನದೀತೀರದೊಳ್ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರ್ಪ ಗಲಗಲೆಯೆಂಬ ಸ್ಥಾನದೊಳ್ನಿಂದಿರಲಲ್ಲಿ ಮರುಕಿಯುಪದ್ರವದಿಂ ಬಹುಸೈನ್ಯಂ ಲಯಮಾಗಲಾಸ್ಥಾನದೊಳ್ನಿಂದು ನಿಸ್ತರಿಸಲಮ್ಮದೆ ಅಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ಭೀಮರಥೀನದೀತೀರದೊಳ್ಮರವ ಮಾತುಳಂಗಕ್ಷೇತ್ರ (ಪ್ರತಿನಾಮಬ್ರಹ್ಮಪುರಿ) ಯೆಂಬ ಸ್ಥಳದೊಳ್ನಿಂದಿರುತ್ತುಮಿರಲಾಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೬೩

ಅಲೆದು ನಿಜಸೈನ್ಯಮಂ ತಾಂ
ಮುಳುಗಿಸುತ್ತೈತಪ್ಪ ಭೀಮರಥಿಯುರವಣೆಯಂ ।
* ನಿಲಿಸಿ ಬಾಧಿಸುವ ಮರುಗಿಯ
ಕಲೆಯುಂ ಕರಮೀಳ್ದು ವ್ಯೈಮೆಯಂ ನೆರೆಮರೆದಂ ॥ ೬೪

ಶಾಜಿಯ ಸುತನೆಂದೆನಿಪ ಶಿ
ವಾಜಿಯ ವರಪುತ್ರನೆನಿಸಿ ರಾರಾಜಿಸುತಿಹ ಸಂ ।
ಭಾಜಿಯುಮಂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಸಿ
ರ್ವ್ಯಾಜದೆ ತತ್ತನುಜಶಾಹುವಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಂ ॥ ೬೫

ಅದೆಂತೆಂದೊಡಿಂತವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಪುರಿಯೊಳ್ವರ್ತಿಸುತಿರ್ದು ಶಿವಾಜಿಯ ಮೇಲಣ ರಾಜಕಾರ್ಯಮಂ ಮನದೆಗೊಂಡು ಪನ್ನಾಳಮುಖಕ್ಕೈದಪೇಳ್ಕೆಂಬ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯಂ ನಿಶ್ಚಯಂಗೈದು........ತ್ತಿರಲನಿತರೊಳತ್ತಂ ಪನ್ನಾಳಯೊಳ್ ಶಿವಾಜಿ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಮನೈದಲೊಡನೆ ಮೂರ್ಧಾಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿ ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದಗೋಷ್ಠಿಗಳಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ಪ ತಚ್ಛಿವಾಜಿಯ ಪಿರಿಯಮಗನಾದ ಸಂಬಾಜಿ ಪನ್ನಾಳಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಳಲವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹನೈದುತಿರ್ಪನೆಂಬ ವರ್ತಮಾನಮಂ ಕೇಳ್ದು ತೆರಳ್ದು ॥ ೬೬

ಸಂಬಾಜಿ ತನ್ನ ಪಿತನಿಂ
ದಂ ಬಲ್ಲಿದನೆನಿಸಿ ಪಾತುಶಾಹನ ನಾಡೊ ।
ಳ್ತುಂಬಿದ ಧನಧಾನ್ಯಾಭರ
ಣಾಂಬರಪಶ್ವಾದಿಸರ್ವಮಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೬೭

ಂ ತಲ್ಲದಖಿಳಮುಖಗಳೊ
ಳಂತವನುಪಟಳವನೆಸಗೆ ತಾಮ್ರಮುಖಾಧೀ |
ಶಂ ತವೆಕೆರಳ್ದವನಂ ಪಿಡಿ
ದಂತಿಕಕೆಯ್ದಿಸುವುಪಾಯಮೆಂತೆನುತಿರ್ದಂ ‖ ೬೮

ಅಂತೆಂದಾಳೋಚಿಸಿ ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತಿರ್ಪ ಸಂಬಾಜಿ ಮಾಯಾತಂತ್ರವನೊಡ್ಡಿದಲ್ಲದೆ ತನಗೆ ವಶನಾಗನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕೊಂದುಪಾಯಾಂತರಮಂ ನೆನೆದು ‖ ೬೯

ಬರಿಸುತ್ತಾಗಳ ಕಬ್ಜಿನಾಮಕದ ಕನ್ನೋಜಿದ್ವಿಜಾಧೀಶನಂ
ವರಸಂಬಾಜಿಯುನ್ನೈದೆ ಸಾರ್ದವನನೀನೆಂತಾದೊಡಂ ವಶ್ಯಗೈ |
ವಿರದೆನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬರ್ಪೊಲಾಗಿಪುದೆನುತ್ತೇಕಾಂತದೊಳ್ಮಾಣದಿಂ
ತೊರೆದಿಷ್ಟಾರ್ಥವನಿತ್ತು ಬೀಳ್ಕೊಡಲವಂ ಪನ್ಹಾಳಯಂ ಪೊರ್ದಿದಂ ‖ ೭೦

ಇಂತು ಕಬ್ಜಿ ಪ್ರತಿನಾಮಕವಿಕಳಸನೆಂಬ ಕನ್ನೋಜಿಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಪನ್ಹಾಳಗೈದಿ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ನನಪ್ಪ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಬ್ರಾಹ್ಮಣನೈತಂದಿರ್ಪನೆಂದು ಸಮೀಪವರ್ತಿ ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂ ಸಂಬಾಜಿಗರುಹಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಾತನ ಭೇಟಿಯಂ ಕೊಂಡು ದಿನದಿನದೊಳವಂಗತಿಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನೆನಿಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರ್ದು ಸಮಸ್ತಶತ್ರುಗಳುಂ ನಿನಗೆ ಪಾದಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ಬಿಡದೋಲಗಿಪಂತು ಜಪಪುರಶ್ಚರಣ ಹೋಮಂಗಳಂ ಮಾಳ್ಪೆನೆಂದೊಡವಡಿಸಿ ಬಳಿಕಂ ಶಲ್ಯ ಶಾಬರ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ಯಂತ್ರ ಪುರಶ್ಚರಣ ಜಪ ತಪ ತರ್ಪಣ ಹೋಮ ಮೂಲಿಕಾದಿ ನಾನಾ ಪ್ರಯೋಗಮುಖದಿಂದಾಸಂಬಾಜಿರಾಜನಂ ವಶೀಕರಿಸಿ ಭ್ರಾಂತನಂ ಮಾಡಲವಂ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಪ್ಪ ಸಾಮಾಜಿಕರ ಮಾತಂ ಕೇಳದೆ ಪ್ರತಿದಿನದೊಳ್ ಕ್ಷುದ್ರಜನರ್ಕಳ ಭೇದದಿಂದೋಲಾಡುತುಂ ‖ ೭೧

ಸ್ತ್ರೀಲೋಲನಾಗಿ ಕಬ್ಜಿಯ
ಜಾಲದೊಳಂ ಸಿಲ್ಕಿ ಜಾರನಿಚಯಕ್ಕೆಲ್ಲಂ |

ಮೊಲಗುರುವೆನಿಸಿ ತಾಂ ಜಲ
ಕೇಳಿಯನೆಸಗುತ್ತುಮಿಂತು ವರ್ತಿಸುತಿರ್ದಂ ॥ ೩೨

ಇಂತು ಸಂಬಾಜಿ ಮದನಭ್ರಾಂತಿಯೊಳಿರೆ ಕಬ್ಜಿ ಗೂಢಚಾರರ ಮುಖದಿಂದಂ ತೌರುಷ್ಕಪಗೀಹದನಂ ತಿಳುಹಿ ಬರವನ್ನೈದೆ ಪಾರುತ್ತಿರ್ದಂ ॥ ೩೩

ಅನಿತರೊಳಿತ್ತಂ ತಾವೌ್ರ
ನನರಾಣ್ಮಂ ಬರಿಸಿ ಗೋಪ್ಯದೊಳ್ ಶೇಕುನಿಜಾ ।
ಮನನ್ನೈದೆ ಕಳುಪಿದಂ ಭೋಂ
ಕನೆ ನೀಂ ಸಂಬಾಜಿರಾಜನಂ ತಹುದೆನುತುಂ ॥ ೩೪

ಇಂತೊರೆದು ಬೀಳ್ಕೊಡಲ್ಸವ
ನಂತರದೊಳ್ಪೈಜುವೆರಸು ಶೇಕುನಿಜಾಮಂ ।
ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದುರುವಿ
ಕ್ರಾಂತಂ ಪನ್ನಾಳಿಯಂ ದಲಂದುರೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೩೫

ಇಂತಾ ಶೇಕುನಿಜಾಮಂ[ಫೌಜು]ವೆರಸತಿಕ್ಷಿಪ್ರದೊಳ್ ಪನ್ನಾಳಿಯಂ ಸಾರ್ದು ತತ್ತದ್ದ್ವಾರ ಕಂಡಿ ಕಣಿವೆಗಳಂ ಕಾಯ್ದಿರ್ಪ ಭಟರ್ಗೆ ಹೇರಳಪರಿಧಾನಮನಿತ್ತು ಕಬ್ಜಿಯ ಸಂಕೇತದಿಂದೊಳಪೊಕ್ಕು ಮದನ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂ ಮೈಮರೆದೆಂದಿನಂತೆ ಸಂಗಮೇಶ್ವರನ ನದೀತೀರದೊಳ್ ಸ್ತ್ರೀಜನವೆರಸು ಜಲಕೇಳೀವಿನೋದದಿಂ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರ್ಪ ಸಂಬಾಜಿ ರಾಜನಂ ಪಿಡಿದು ಕವಿಕಳಸಂವೆರಸತ್ಯಂತಶೀಘ್ರದಿಂದೆ ತಂದವರಂಗಜೇಬ ಪಾತುಶಾಹಗೊಪ್ಪಿಸಲ್ನಿಟ್ಟಿಸಿ ತನಗೆ ಸಲಾಮಂ ಮಾಡಲೆಂದು ಸಂಬಾಜಿರಾಜಂಗೆ ಪೇಳಿಸಲವನೀಮಾತನಂಗೀಕರಿಸದಿರಲ್ ಮುಸಲ್ಮಾನನಾದೊಡೆ ಬಿಟ್ಟಪೆನಲ್ಲದೊಡಾಜ್ಞೆಗೈಸಿದಪೆನೆಂದು ಪೇಳಿಸಲ್ ಕೇಳ್ದು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿ ಬೇಗಮುವನಿತ್ತೊಡೆ ತಾಂ ಮುಸಲ್ಮಾನನಾದಪೆನೆನಲಾ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದತ್ಯಂತಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದಾ ಸಂಬಾಜಿಯನಾಜ್ಞೆಗೈಸಿ ಕಬ್ಜಿಯ ಶಿರಚ್ಛೇದನಂಗೆಯ್ಸಲಾಪಾತುಶಾಹನ ಬೇಗಮುಗೆ ಸಂಬಾಜಿಯ ಮೇಲಣ

ಪೇಕ್ಷೆಯಿರ್ದುದರಿಂ ತನಗಾತನೆ ಪತಿಯೆಂದು ಮತ್ತಾರುಮನಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ವಿವಾಹಮಂ ತೊರೆದು ವರ್ತಿಸುತಿರ್ದು ಸಂಬಾಜಿಯ ಮಗ ಶಾಹು ರಾಜನೆ ತನಗೆ ಮಗನೆಂದಭಿಮಾನಿಸಿ ಅವರಂಗಜೇಬಂಗರುಹಿ ಆ ಶಾಹು ರಾಜನಂ ಪೋಷಣೆಗೈಸಿ ವಿವಾಹಮನೊಡರ್ಚಿಸಿ ದವಲತ್ತಂ ಕೊಟ್ಟು ಚೌಕಿಯನಿಕ್ಕಿಸಿ ಮನೆತನದ ಶಾಭಿಯಂ (?) ನಡೆಸುತ್ತಿರಲಿತ್ತಂ ॥ ೩೬

ನೆರೆ ತತ್ಸಂಬಾಜಿಯ ಸೋ
ದರನೆನಿಸುವ ರಾಮರಾಜನುರುಪಟ್ಟವನಾಂ ।
ತುರುಪನ್ನಾಳಿಯೊಳಾಳು
ತ್ತಿರುತಿರೆ ಶೌರ್ಯಾತಿಶಯದೊಳವನೀತಳಮಂ ॥ ೩೭

ಯವನಪಗೀವೃತ್ತಾಂತಂ
ಕಿವಿದಾಗಲ್ ರಾಮರಾಜನಂ ಪಿಡಿತಪುದೆಂ ।
ದವನಂದಬ್ದುಲಖಾನಾ
ದಿವಜೀರವ್ರಾತಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಪಲ್ ॥ ೩೮

ಕತ್ತಲಿಸೆ ಭುವನಮಿಭಹಯ
ಪತ್ತಿ ಚಯಮಂವೆರಸು ಸರ್ವಸನ್ನಾಹದೆ ದಂ ।
* ಡೆತ್ತಿಬಂದಾತುರುಷ್ಕರ
ಮೊತ್ತಂ ಮೋಹರಿಸೆ ಮುತ್ತೆ ಪನ್ನಾಳಿಯುಮಂ ॥ ೩೯

ಅನುಚಿತಮಿನ್ನಿಲ್ಲಿಹುದೆಂ
ದೆನುತುಂ ತದ್ರಾಮರಾಜನಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ।
ಯ್ಯನೆ ಸಾಗುವನಿತರೊಳ್ಬೀಂ
ಕನೊದವಿ ಬೆಂಬತ್ತಲೊಡನೆ ತೌರುಷ್ಕಚಯಂ ॥ ೪೦

ತೆರಳ್ದಲ್ಲಿಂ ಪೊನ್ನಾಳಿಗೆ
ಬರೆ ರಾಜೇರಾಮನವನ ಬೆಂಗೊಂಡವರ್ಗಳ್ ।
ಬರೆ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯುವ
ನೆರೆದಾಂಟಿಸಲೈದಿ ಚಂದಿಯಂ ನೆರೆಪೊಕ್ಕಂ ॥ ೪೧

ಅದೆಂತೆಂದೊಡಾಶಿವಾಜಿಯ ಪುತ್ರನೆನಿಪ್ಪ ರಾಮರಾಜಂ ಪನ್ನಾಳೆಯಿಂ ಪಲಾಯನಂಬಡೆದೈದಿ ಪೊನ್ನಾಳೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ತಾನೈತಂದು ಪೊಕ್ಕ ವೃತ್ತಾಂತಮೆಲ್ಲಮಂ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ಗಱುಹಿಸಿ ಮೊಗಲರ್ಗೆ ಗೋಚರಮಾಗದಂತು ನಿಮ್ಮ ಗಡಿರಾಜ್ಯದಿಂ ತನ್ನಂ ಚಂದಿಗೆ ದಾಂಟಿಸಿಕೊಡಲ್ವೇಳ್ಕುಂದು ಬಹುಪ್ರಕಾರದಿಂ ಪೇಳಿಸಲ್ ಕರುಣಾನಿಧಿಯಪ್ಪ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ ಕೇಳ್ದು ಸಬನೀಸ ಕೋಳವಾಡದ ಭೊಮ್ಮಯ್ಯ ಬೊಕ್ಕಸದ ಸಿದ್ಧಬಸವಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಿಮನ್ನೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕರೊಳ್ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಡಿಳ್ಳಿಯ ವತಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹನೇ ಮುನಿದೈತಂದೆಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೊಡಂ ಕೊಳಲೇನಾದೊಡಂ ಮರೆವೊಕ್ಕವನಂ ಕೊಡುವುದು ರಾಜಧರ್ಮಮಲ್ತೆಂದಿಂತು ಮತಮಂ ನಿಶ್ಚಯಂಗೆಯ್ದು ಬಳಿಕ್ಕಾ ರಾಮರಾಜನಂ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನವೇಷನಂ ಮಾಡಿ ಸೀಮೊಗ್ಗೆಗಾಗಿ ಗಾಜನೂರ ಪೊಳೆಯಂ ದಾಂಟಿಸಿ ಪಳುವಮಂ ಮರೆಗೊಂಡೊಳದಾರಿವಿಡಿದು ಬೊರೆ ನೆಡೆಹಳ್ಳಿ ಆಡುವಳ್ಳಿ ಕಳಸ ಖಾಂಡ್ಯ ವಸುಧಾರೆಗಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿ ಕಳುಹಿ ಚಂದಿಯ ಗಡಮಂ ಪೊಗಿಸಲವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹನಿಂದಾ ರಾಜೇರಾಮನಂ ಬೆಂಬತ್ತಿದ ತುರುಷ್ಕಸೈನ್ಯಮತ್ಯಂತಾಟೋಪದಿಂದಾರಾಜೇರಾಮನೈದಿದ ಬಳಿವಿಡಿದು ವಾಳವರಿಯುತ್ತೈತಂದು ॥ ೮೨

ಚಳಕದೊಳಂ ಪೊನ್ನಾಳೆಯೊ
ಳಿಳದಾರಣಮಸ್ತಖಾನಮುಖ್ಯವಜೀರ ।
ರ್ಮುಳಿಸಿಂದೆ ಗನೀಮಂ ನಿ
ಮ್ಮೊಳಪೊಕ್ಕೊಡನಿರ್ಪನವನನೀವುದೆನುತ್ತುಂ ॥ ೮೩

ಕೇಳಿಸೆ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯು
ಮಾಳೋಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾಗಿಯವಂ ಬಿ ।
ಚ್ಚಾಳಾಗಿ ಪೋದುದಹುದಾ
ವಾಳುತ್ತಿರ್ಪಿಳೆಯೊಳಿಲ್ಲವೆಂದಱುಹಿಸಿದಳ್ ॥ ೮೪

[1] ಇಂತೆಂದು ತಿಳುಹಿ [2] ತಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಮೋಲಾರಾಮರಾಜಂ ಪೋಪೆಡೆಯೊಳಾತನ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳ್ ಕೆಲವೆಮ್ಮ ವಶಮಾದುದುಂಟೆಂದಾವಸ್ತ್ರಾಭರಣತುರಗಾದಿತದೀಯವಸ್ತೂತ್ಕರಂಗಳನಾವಜೀರರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸಿ ಪೇಳಿಸಲ್ ತದೀಯವಸ್ತೂತ್ಕರಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ರಾಮರಾಜನಂ ಕೊಡದಡಂಗಿಸಿಕೊಂಡಿರ್ಪರೆಂದಾವಜೀರರ್ಕರ ಲೇಖನಗಳಂ [3] ಬರೆಸಿ ತಮ್ಮ ಕೈವಶಮಾದ ರುಪ್ಪಾಜೆಭೋಸಲೆ ಸಂತಾಜೀ ಜಗದಾಬ ಮನೋಜೀ ಮೋರಾಶಚಜಾರಾವು ಯೆಂಬಿಂತೀ ನಾಲ್ವರ್ ವಜೀರರುಮನಾರಾಮರಾಜನ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣತುರಗಾದಿತದೀಯವಸ್ತೂತ್ಕರಂಗಳನೆಲ್ಲಮುಮನವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹನೆಡೆಗೆ ಕಳುಪಲವಂ ನಿಟ್ಟಸಿ ಲೇಖನವನೋದಿ ಕೇಳ್ದು ಕನಲ್ದು ಕೆಳದಿಯ ಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ಕೈವಶಂಗೆಯ್ವೆದೆಂದು ತನ್ನ ಪುತ್ರನಾದಜಮತಾರನ ಸಂಗಡಮಪರಿಮಿತಹಸ್ತ್ಯಶ್ವಪದಾತಿಯಂ ಕೂಡಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಲೊಡನಾ ಅಜಮತಾರನತಿಕ್ಷಿಪ್ರದಿಂ ದಾಳಿವರಿಯುತ್ತೈತಂದು ತಾಂ ಮವಗದಕೆರೆಯ ಬಂಡಿತಿಮ್ಮಾಯಿಕಣಿವೆಯೊಳ್ನಿಂದು ಜಾನ್ಸರಖಾನನಂ ದಾಳಿವರಿಸಲವಂ ಮುಂದಾಗಿ ಬಂದು ಮಹಾದೇವಪುರದ ಕೋಂಟೆಯುಂ ತೆಗೆದುಕೊಳಲೊಡನಜಮತಾರನಾಮಹಾದೇವಪುರದ ಕೋಂಟೆಯೊಳ್ನಿಂದು ಬಳಿಕಂ ಜಾನ್ಸರಖಾನನಂ ಮತ್ತಂ ಮುಂದ್ವೈದಿಸಲವನಾನಂದಪುರಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕ ವರ್ಷ ೧೬೧೦ನೆಯ ಶುಕ್ಲ ಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಬಹುಳದಲ್ಲಿ ವೇಣುಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದು ತತ್ಪರಿಸ್ತರಣಮಂ ವೇಷ್ಟೈಸುವನಿತರೊಳ್ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯುವರಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ಭುವನಗಿರಿಯ ಮಾರ್ಗದೊಳ್ನಿಂದು, ಹೇರಳಪದಾತಿಯುಂ ತೆರಳ್ಚ ಕಳುಹಿ ॥ ೮೫

ತೊಳಪ ಬಿದುರೂರಕೋಂಟೆಗೆ
ತಳಗಳನಡಿಗಡಿಗೆ.ನಡೆಪ ಮೊಗಲರ ಸೇನಾ ।

---

1 ಇನ್ನು ಪ್ರಕೃತಕಥಾಸಂದರ್ಭಕ್ಕೋಸುಗಂ (ಬ)

2 'ಇತುಪೂರ್ವಪೂರಭ್ಯ' (ಪು142, ಪ10) ಎಂಬಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಭಾಗವು ಓಲೆಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ.

3 ತರಲೆಗಳಂ (ಬ)

ಜಲಧಿಯನಂಕದೊಳಂತಕ
ನಿಳಯವನುರೆ ಪುಗಿಸಿ ಮೆರೆದಳತಿಸಾಹಸಮಂ ॥ ೮೬

ಕಗ್ಗೊಲೆಯಂ ಬಿದ್ದಂಕದೊ
ಳಗ್ಗಳಿಯರೆನಿಪ್ಪ ತತ್ತುರುಷ್ಕರ ಫೌಜಂ ।
ನುಗ್ಗು ನುಸಿಮಾಡಿ ರಣದೊಳ್
ಮುಗ್ಗಿಸಿ ಬಹುಮುಖದೆ ಪುಗಿಸಿದಳ್ ಜವಪುರಮಂ ॥ ೮೭

ನೆರೆ ಕಂಡಿ ಕಣಿವೆಪಥಗಳ
ನುರೆ ಬಂಧಿಸಿ ಬಲೆಯೊಳಂ ಸಿಲುಂಕಿದ ಮತ್ಸ್ಯೋ ।
ತ್ಕರಮೆನಲಾಗಿಸಿ ತದ್ಯವ
ನರ ಸೈನ್ಯವನಾಜರಂಗದೊಳ್ ಬರಿಕೈದಳ್ ॥ ೮೮

ಇಂತು ಕಸ್ತುಗೆಯ್ದು ನೆಲದಂಡಿಳಿದುರುಬಿ ತರುಬಿ ನಿಂದು ಕೈಗೆಯ್ವ ತಾಮ್ರಮುಖರಂ ಬಹುಮುಖದಿಂದೀಪ್ರಕಾರದಿಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಇಂತು ಸಮರಸಂಧಾನಮುಖದಿಂ ಡಿಳ್ಳಿಯವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹನ ಫೌಜಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ರಾಜ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಂಗಳಂ ಸಲಹಿ ತನ್ನಂ ಮರೆವೊಕ್ಕಾಕೆಯರರಸನೆನಿಪ್ಪ ರಾಮರಾಜನಂ ಪೊರೆದು ಜಲಪದಮಂ ಮೆರೆದು ಸಮಸ್ತನೃಪಾಲಮಂಡಲಮಧ್ಯದೊಳತ್ಯಂತಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದು [1] ವಿರಾಜಿಸುತ್ತುಮಿರಲಿತ್ತ ರಾಮರಾಜಂ ಚಂದಿಯಂ ಪೊಕ್ಕ ವರ್ತಮಾನಮಂ ಗಲಗಲಿಯಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಪುರಿಯಂ ಸಾರ್ದವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹಂ ಕೇಳ್ದು ಬಳಿಕ್ಕಂ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಅಸತ್ಖಾನನ ಮಗ ಜುಲುಪರಖಾನನೊಡನೆ ಹೇರಳಸೈನ್ಯಮಂ ಕೂಡಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಲವನತ್ಯಂತಾಟೋಪದಿಂ ತೆರಳ್ದೈತಂದು ಚಂಡಿಯ ಗಡಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯನಿಕ್ಕಲೊಡನಾಜುಲುಪರಖಾನಂಗೆ ಪಡಿಬಲಮಾಗಿ ಪಿಂತಣಿಂ ತನ್ನ ಪುತ್ರನಾದ ಕಾಂಬಕ್ಸನಂ ತೆರಳ್ಚೆ ಕಳುಪಲಾರಾಮರಾಜಂ ಚಂದಿಯ ಗಡದೊಳ್ ನಿತ್ತರಿಸಿ ನಿಲಲಾರದಲ್ಲಿಂ ಪಲಾಯನಂಬಡೆದು ರಾಂಗಿಣಿಯ ಗಡವನೈದಲ್ ಮುಗುಳ್ದೀವಾ

---

1 ಪಡೆದಳ್. (ಬ). ಇಲ್ಲಿಂದ “ ಧುರದೊಳ್ಮಹಿಸೂರ.... ” ಎಂಬ ೯೨ನೆಯ ಕಂದದವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಭಾಗವು ಓಲೆಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ರ್ತೆಯಂ ಪಾತುಶಾಹಂ ಕೇಳ್ದು ಕೆರಳ್ದು ಸಾತಾರಿ ಪನ್ನಾಳೆ ವಸಂತ ಲೇಖಿನಿ ಚಂದನ ವಂದನಾದಿಗಡಂಗಳಂ ಕೊಂಡೊಡನೆ ರಾಂಗಿಣಿಗಡಮಂ ಪೇಡ್ಯೆಸಲುಜ್ಜುಗಿಪನಿತರೊಳಾರಾಮರಾಜಂ ದೈವವಶದಿಂ ಮೃತಿವಡಲೊಡನೆ ತದ್ರಾಮರಾಜನ ಪತ್ನಿ ರಾಣಿ ಸ್ವಪುತ್ರರಾದ ಶಿವಾಜಿ ಸಂಬಾಜಿಗಳಂ ಮುಂತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಮಚಂದ್ರಪಂತನಂ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಂತು ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲಾ ರಾಜೇರಾಮರಾಜನ ಕುಮಾರಕರಿರ್ವರೊಳಾ ಶಿವಾಜಿಯೆಂಬ ಕುಮಾರಂ ಮಾತೃದ್ರೋಹಮಂ ನೆನೆದು ತನ್ಮೂಲದಿಂ ಬಂಧನದೊಳ್ಸಲುಂಕಿ ಮರಣಮಂ ಪಡೆಯಲೊಡನೆ ರಾಮರಾಜನ ಪತ್ನಿ ಸ್ವಪುತ್ರನಾದ ಸಂಬಾಜಿ ವೆರಸು ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲಿತ್ತಲವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹನಾರೆಯರ ಮೂಲಚ್ಛೇದನಮಂ ಮಾಡಲ್ವೇಳ್ಕುಂದಾಳೋಚನೆಯುಂ ರಚಿಸುವನಿತರೊಳತ್ತಂ, ವಾಗಿನಗಿರಿಯೊಳಿರ್ದ ವಿಜಾಪುರದ ತಳವಾರ ಪಿಡ್ಡನಾಯಕಂ ಪ್ರಬಲನಾಗಿ ಕಾಮಿಯಾಬಖಾನನಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಿ ವಿಜಾಪುರದ ಕೆಲವು ಸೀಮೆಗಳಂ ವಶಂಗೈದು ಮತ್ತಂ. ಕೆಲವು ಸೀಮೆಗಳನಾಕ್ರಮಿಸುತ್ತಂ ಬರಲಾರೆಯರ ರಾಜ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಮಂ ಸಾಧಿಸುತಿರ್ಪವರಂಗಜೇಬನೀವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ಬಳಿಕ್ಕಾರೆಯರ ಮೇಗಣ ರಾಜಕಾರ್ಯಮಂ ಮಹಾದ್ಟೋಪದಿಂ ತೆರಳ್ಬಲ್ತಂದಾವಾಗಿನಿಯ ಗಿರಿಯ ನವಬತ್ತಂ ಕೇಳ್ದು ಕೆರಳ್ದು[1] ವಾಗಿನಗಿರಿಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಂತು ವರ್ತಿಪನಿತರೊಳಾಪಾತುಶಾಹನ ಶರೀರದೊಳ್ ರೋಗಂ ಮೊಳದೋರಲೊಡನಮದಾನಗರಕ್ಕೈದುತಿರಲ್, ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದೊಳ್ವ್ಯಾಧಿಪ್ರಕೋಪಿಸಲಾಗಳಾ ಅವರಂಗಜೇಬನಾಳೋಚಿಸಿ ತಾಂ ಕೊಂಡ ಸಂಸ್ಥಾನಂಗಳ್ ತನ್ನ ಮೂಲಸಂಸ್ಥಾನಸಹಿತಮನ್ಯಾಕ್ರಾಂತಮಾಗಿ ಪೋಗಬಾರದಿದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬಲಶಾಲಿಗಳಂ ತತ್ತತ್ಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳ್ನಿಲಿಸಲ್ವೇಳ್ಕುಂದು ಮನಂದಂದು ಮಗ ಶಹಲಮಂಗೆ ಡಿಳ್ಳಿಯಧಿಕಾರಮನಿತ್ತು ತೆರಳ್ಚಿ ಅಜಮತಾರನೆಂಬ ಕುಮಾರಂಗೆ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನ ಸುಬೆಯಧಿಕಾರಮನಿತ್ತು ಕಳುಹಿ ಕಾಂಬಕ್ಸನೆಂಬ ಸುತನಂ ಕರೆದು ಆತಂಗೆ

---

1 ಹೇರಳ್ದು.

ವಿಜಾಪುರಭಾಗಾನಗರಗಳಧಿಕಾರಮಂ ಕೈಗೊಳಿಸಿ ಮಗಳ್ ಬೇಗಮು
ವಿನ ಮೇಲಣಾಸಕ್ತಿಯಿಂದಾರೆಯುರೆರೆಯನಾದ ಶಿವಾಜಿಯ ಪೌತ್ರನಾದ
ಸಂಬಾಜಿಯ ಪುತ್ರನಾದ ಶಾಹುರಾಜಂಗೆ ತಾನಾಳ್ವ ದೇಶಕೋಶಂಗ
ಳೊಳ್ ತನಗೆ ಬರ್ಪರ್ಥದೊಳ್ ಚತುರಂಶದೊಳೊಂದುಭಾಗಧನಮಂ
ಕೊಂಬುದೆಂದು ಚೌದಾಯಿಯ ಪರಮಾನಂ ಬರೆಸಿ ಕೊಡಲ್ ತದಾದಿ
ಯಾಗಾರೆಯುರ್ಗೆ ಚೌದಾಯಿಯರ್ಥಮಂ ಕೊಂಬ ಪದ್ಧತಿಯಾದುದಿಂತು
ನಿಯಾಮಕಂಗೈದನಂತರಂ ಬೇಗಮುವಿನ. ಮೇಲಾರಯ್ಕೆಯಿಂದಿರುತ್ತು
ಮಿರಲ್ ಪ್ರತಿದಿನದೊಳಾ ಪಾತುಶಾಹಂಗೆ ಶರೀರದೊಳ್ಕೇವಲರುಜೋತ್ಕ
ಟಮಾಗಿ ಬರಲ್ ದೌಲತಾಬಾದಿನೊಳ್ತನಗೆ ಗೋರಿಯಂ ಕಟ್ಟಲಪ್ಪಣೆ
ಯಿತ್ತು ನೀನತಿಶೀಘ್ರದಿಂದೈತಪ್ಪುದೆಂದಾಜಮತಾರಂಗೆ ಲೇಖನಮಂ
ಬರೆಸಿ ಕಳುಹಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರಲಾಜಮತಾರನೈತಪ್ಪನಿತರೊಳ್ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗ
ದೊಳವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾಹಂ ಪಂಚತ್ವವನೈದಲೊಡನಾತನ ಶರೀ
ರಮಂ ದೌಲತಾಬಾದಿಂಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಬಳಿಕ್ಕಾತಾಣದೊಳ್ಮ
ನ್ನಮ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೆಯ್ದ' ಗೋರಿಯೊಳಾ ಪಾತುಶಾಹನ ಶರೀರಮ
ನಿಕ್ಕಿ ಮುಚ್ಚಿ ಸಂಸ್ಕಾರಮಾಗಲನಂತರಮಾಸಮಯದೊಳವರಂಗ
ಜೇಬಪಾತುಶಾಹನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಬೇಗಮುವಾಸಂಬಾಜಿಯ ಪುತ್ರನಾದ
ಶಾಹುರಾಜಂಗಿಕ್ಕಿದ ಚೌಕಿಯಂ ತೆಗೆಸಿ ಚೌದಾಯಿಯರ್ಥಮಂ ಕೊಂಬು
ದೆಂದು ಪಾತುಶಾಹಂ ಮುನ್ನಂ ಬರೆಸಿತ್ತ ಪರಮಾನನಾಶಾಹುರಾಜಂಗೆ
ಕೈಗೊಳಿಸಿ ನಿನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರಕೈದಿ ನೀನಾವುದರಲ್ಲಿಯುಂ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾಗಿ
ವರ್ತಿಪುದೆಂದು ನಿಯಾಮಕಂಗೆಯ್ದು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ತೆರಳ್ಚಲೊಡನಾ
ಶಾಹುರಾಜನೆಳ್ತಂದು ಸಾತಾರಿಯ ಗಡಮನೈದಿ ರಾಮರಾಜನ ಪುತ್ರ
ನಾದ ಸಂಬಾಜಿವೆರಸು ಬಾಳಾಜಿವಿಶ್ವನಾಥಪಂತನ ಮಗನಾದ ಬಾಜಿ
ರಾಯ ಶ್ರೀಪತಿರಾಯ ಖಂಡೋಜೇದಾಭಾಡೆ (?) ಮುಂತಾದ ವಜೀರರ್ಕ
ಳ್ವೆರಸು ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಮಾಳುತ್ತುಮಿರಲಿತ್ತಂ ಪಾತು
ಶಾಹಂ ಸಂದ ವರ್ತಮಾನಮನುತ್ತರದಿಕ್ಕಿನೊಳ್ಕೈತರುತಿರ್ದಾಜಮತಾರಂ
ಕೇಳ್ದು ತನ್ನಮಗ ದಿವಾಃಬೋಕ್ಕಸ ಸಹಿತಂ ಕ್ಷಿಪ್ರದೊಳೈತಂದು ಡಿಳ್ಳಿ
ಯೊಳಧಿಕಾರಮಂ ನಡೆಸುತಿರ್ಪ ಶಾಹಲಮನ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ನಡ

ತರಲ್ ಚರ್ಮಣ್ವತೀ (ಪ್ರತಿನಾಮಚಂಬಲ್) ನದೀಪ್ರಾಂತದೊಳುಭಯ ಸೈನ್ಯಕ್ಕಂ ಕೈಗಲಸಿ ಮಹಾಯುದ್ಧಂ ಪಣ್ಣಲಾಗಳಾ ಯುದ್ಧದೊಳಜ ಮುದ್ದೀನ್ ದಿವಾಬೊರ್ಕ್ಕಸನಂ ಕೆಡಪಲೊಡನಜಮತಾರಂಗಂ ಶಹಲ ಮಂಗಂ ಮಹಾಯುದ್ಧಮಾಗಲಾ ಸಮರಾಂಗಣದೊಳ್ ಶಹಲಮನ ಮಗ ನಜಮತಾರನಂ ಕೊಂದು ಬಳಿಕಂ ಮೌಜದೀನ್ವೆರಸು ವಿಜಾಪುರಭಾಗಾ ನಗರದಸಂಸ್ಥಾನಂಗಳನಾಳುತಿರ್ಪ ಕಾಂಬಕ್ಸನ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಯಸೈದ ಲೊಡನೀವೃತ್ತಾಂತಮನೆಲ್ಲಮಂ ಕಾಂಬಕ್ಸಂ ಕೇಳ್ದು ಕೆರಳ್ದು ತನ್ನ ಮಗ ಸುಲುತಾನಮಹಮ್ಮದುಸಹಿತಂ ಶಹಲಮನ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿನಡೆತರಲ್ ಭಾಗಾನಗರಪ್ರಾಂತದೊಳವರಿರ್ವರ್ಗಂ ಕೈಗಲಸಿ ಬಳಿಕ್ಕೇಳುದಿವಸಪ ರ್ಯಂತಂ ಮಹಾಯುದ ಮಾಗಲೊಡನೆ ತತ್ಸಮರಾಂಗಣದೊಳ್ ಶಹಲಮಂ ಕಾಂಬಕ್ಸನುಮನವನಮಗಸುಲುತಾನಮಹಮುದ್ದನು ಮನಿಂತಿರ್ವರು ಮಂ ಕೊಂದು ಬಳಿಕ್ಕಂ ತಾಂ ಡಿಳ್ಳಿಯಂ ಸಾರ್ದೇಕಚ್ಛತ್ರದಿಂ ಪಾತುಶಾ ಹಪಟ್ಟವನಾಂತಖಂಡಾಧಿಕಾರಮಂ ವಹಿಸಿ ರಾಜ್ಯವನಾಳ್ದನಾಶಹಲಮನ ನಂತರಮವನ ಮಗ ಮುಜಾದಿನ್ನು ವಾಳ್ದನಾಮುಜಾದಿನ್ನು ಸಂದ ತರುವಾಯಿಯೊಳವನ ತಮ್ಮನಾದ ಜವೋದಿನ್ನುವಿಂಗೆ ಪಟ್ಟಮಾದುದಾ ಅಜವೋದಿನ್ನುವಿನಂತರಮಾಅಜಮುದಿನ್ನುವಿನ ಮಗ ಪರಕ್ಷಾಹಂಗೆ ಪಟ್ಟಮಾದುದವಂ ಸಂದ ಬಳಿಕಂ ಮೌಜದೀನ್ನನ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಮಹಮ್ಮದಶಾಹಂಗೆ ಪಟ್ಟಮಾದುದು ಇದಾರೆಯರ ತುರುಷ್ಕರ ಮೂಲ ವೃತ್ತಾಂತಂ.

ಇನ್ನೊಳಗುಸಿರ್ದಂತು ಕೆಳದಿಯ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯುವರ್ಶುಕ್ಲ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಯೇಕಚ್ಛತ್ರಾಧಿಪತಿಯಾದ ಡಿಲ್ಲಿಯವರಂಗಜೇಬಪಾತುಶಾ ಹನ ಮೇಲೆ ಕೈಗೆಯ್ದು ಸಮರಸಂಧಾನದ ಮೇಲೆ ತತ್ಪಾತುಶಾಪಸೈ ನ್ಯಮಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ತನ್ನಂ ಮರೆವೊಕ್ಕ ಅರೆಯರ್ಗಧಿರಾಜನಾದ ಶಿವಾ ಜಿಯ ಪುತ್ರನಾದ ರಾಮರಾಜನಂ ಕಡೆದಾಂಟಿಸಿ, ಮನ್ನೆಯರ್ಕಳೊಳ್ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದುವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ದಳಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥೪೯

ಧರಣಿಪಸಂದೋಹಾಗ್ರೇ
ಸರನಹ ಸಿಜಸೂನುವೆರಸು ತೆರಳ್ದತಿಮುದದಿಂ ।

ದೊರೆ ಚನ್ನಮ್ಮಾಂಬೆಯುತಿಭಾ
ಸುರಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಯಾತ್ರೆಯಂ ವಿರಚಿಸಿದಳ್ ॥ ೯೦

ಇಂತು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರಯಾತ್ರೆಯಂ ರಚಿಸಿ ಮರಳ್ದು ವೇಣು ಪುರವನ್ನೈದಿ ಸುಖಮಿರುತಿರ್ದನಂತರಂ ಸಬನೀಸು ಕೋಳಿವಾಡದ ಬೊಮ್ಮರಸಯ್ಯ ನೊಡನಸಂಖ್ಯಾತಮಾದ ಸೈನ್ಯಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಿ॥೯೧

ಧುರದೊಳ್ಮಹಿಸೂರಮಹೀ
ಶ್ವರನ ಚಮೂಪತಿಯನಿರಿದು ತತ್ಸುತನಂ ಕೈ ।
ಸೆರೆವಿಡಿದು ತತ್ಪದಾತಿಯ
ನೊರಸಿ ಜಯೋತ್ಸವವನಾಂತು ರಾರಾಜಿಸಿದಳ್ ॥ ೯೨

ಇಂತು ಸಂಗ್ರಾಮದೊಳ್ ಮೈಸೂರಮಹೀಶ್ವರನ ದಳವಾಯಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ತತ್ಪುತ್ರನಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಂ ಕೈಸೆರೆವಿಡಿದು ಮರಳ್ದು ಕಳುಹಿಸಿ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದು [1] ತುಂಗಭದ್ರಾನದೀ ತೀರದೊಳ್ ॥ ೯೩

ತರುಣಿಯರ ಕುಲಶಿರೋಮಣಿ
ವರಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯಾತ್ಮನಾಥನ ಪೆಸರೊಳ್ ।
ಸ್ಥಿರಮಾದ ಸೋಮಶೇಖರ
ಪುರಮೆಂದೆನಿಪಗ್ರಹಾರಮಂ ವಿರಚಿಸಿದಳ್ ॥ ೯೪

ಇಂತು ಪ್ರಾಣಕಾಂತನಾದ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ ಪೆಸರೊಳ್ ಸೋಮಶೇಖರಪುರಮೆಂದೆನಿಪಗ್ರಹಾರಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೈಸಿ ಸ್ವಾಸ್ಥಿ ಕ್ಷೇತ್ರವೃತ್ತಿಗಳಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ಗೆ ಶಿವಾರ್ಪಿತಮಾಗಿ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಸ್ಥಿರಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತಳಂತುಮಲ್ಲದೆ ಬಸವಾಪಟ್ಟಣದ ಸೀಮಾಸನ್ನಿವೇಶದೊಳ್ ಹೂಲಿಕೆರೆಯೆಂಬ ಸ್ಥಳದೊಳ್ ವಿರಾಜಿಪ ಕೋಂಟೆಯಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದದಕ್ಕೆ ಸ್ವನಾಮಾಂಕಿತಮಾದ ಚನ್ನಗಿರಿಯ

1 ಪಡೆದಿರುತ್ತಿರ್ದನಂತರಂದಾನಿವಾಸದ (ಕ)

ಕೋಂಟೆ ಯೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು ತತ್ಪರಿಸ್ತರಣಮಂ ಬಲ್ಪುಗೈಸಿದಳಂತು ಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೯೫

ಮೆರೆವೆಳಕಾನಗರದ ಸುರ
ಪುರದೆಸಕವನಿಳಿಕೆಗೆಯ್ವ ಬಿದುರೂರೆಡೆಯೊಳ್ ।
ಕರವೆಸೆವ ನೀಲಕಂಠೇ
ಶ್ವರಗೆ ರಥೋತ್ಸವದ ಕಟ್ಟಳೆಯನಾಗಿಸಿದಳ್ ॥ ೯೬

ಇಂತು ವೇಣುಪುರದ ನೀಲಕಂಠೇಶ್ವರ ದೇವರ್ಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷಮುಂ ರಥೋತ್ಸವಮೆನಾಗಿಪಂತು ಕಟ್ಟಳೆಯಂ ರಚಿಸಿ, ಮತ್ತಂ ಕೆಳದಿ ರಾಮೇಶ್ವರ ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರ ಕೊಲ್ಲೂರ ಮೂಕಾಂಬಿಕೆಯಮ್ಮನವರ್ಗೆ ಹೇರಳ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಲೋಪಮಾಗದಂತು ತತ್ತತ್ಪೂಜಾದಿ ವಿಭವಂಗಳಂ ನಡೆಸಿ ಶ್ರೀಮತ್ಕೊಲ್ಲೂರ ಮೂಕಾಂಬಿಕೆಯವರ ಕಟಾಕ್ಷಲಬ್ಧ ಸಂಪೂರ್ಣೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನಳೆನಿಸಿ ಕೆಳದಿಯ ವೀರಭದ್ರದೇವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಶಿಲಾಮಯಶಿಖರದ ಕೆಲಸಮುಮಂ ತದ್ರಂಗಮಂಟಪದ ರಚನಾದಿನವೀನ ಕೆಲಸಂಗಳುಮಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮೆನಲಾಗಿಸಿ ಭೋಗಮಂಟಪದ ಸಮ್ಮುಖದೊಳ್ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭಮಂ ನಿಲಿಸಿ ಮತ್ತಂ ಶೃಂಗಪುರದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಧರ್ಮಮಂ ಸಾಂಗಮಾಗಿ ನಡೆಸಿ ವೇಣುಪುರದರಮನೆಯೊಳೊಪ್ಪುವ ಭದ್ರಚಾವಡಿಯಂ ದೃಢಂಗೆಯ್ಸಿ ಕಾಶೀ ಧರ್ಮಮಂ ಸಾಂಗಮಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಮತ್ತಂ ಕಾಶೀ ರಾಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಶೈಲ ತಿರುಪತಿ ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೊಳ್ ಸ್ಥಿರಮಾಗಿ ನಡೆವಂತು ವರ್ಷಾಶನದ ಕಟ್ಟಳೆಯಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮತ್ತಮದಲ್ಲದುಚಿತಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳ್ ಮಠಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಶಿವಜಂಗಮಾರ್ಥಂ ಶಿವಾರ್ಪಿತಮಾಗಿ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಸ್ಥಿರಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ, ತಮ್ಮ ಸೇವಕರಾದ ಶಿವಭಕ್ತಗುರಿಕಾರ ಶೈವ ವೈಷ್ಣವಬ್ರಾಹ್ಮಣಗುರಿಕಾರರ ಮುಖದಿಂ ಮಠ ಮಾನ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನಾಗ್ರಹಾರಾದಿ ನಾನಾವಿಧ ದಾನಧರ್ಮಂಗಳನಾಗಿಸಿ ಶಾಶ್ವತಧರ್ಮಕೀರ್ತಿಗಳಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೈದಳಂತು ಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೯೭

ಉನ್ನತಶುಭಗುಣಗಣಸಂ
ಪನ್ನತೆಯಿಂ ಕ್ಷಾತ್ರದಾನಧರ್ಮಾದಿಗಳಿಂ ।
ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಗೆ ಸರಿಯಹ
ಮನ್ನೆಯರಿಲ್ಲೆನಿಸಿ ರಾಜ್ಯಮಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಳ್ ॥ ೯೪

ಈ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗದೊಳ್ ತಮಗೆ ಪಟ್ಟವಾದ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕ ವರ್ಷ ೧೫೯೩ ನೆಯ ವಿರೋಧಿಕೃತ್ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣಶುದ್ಧ ೧೦ ಆರಭ್ಯ ಈಶ್ವರನಾಮಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣಶುದ್ಧ ೧೫ ವರೆಗೆ ವರ್ಷ ೨೫ ತಿಂಗಳು ೪ ದಿನ ೨೦ ಪರ್ಯಂತಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೈದು ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಮಂ ಪಡೆದರ್[1]

ನವಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

---

1 ಈ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಬಿದರೂರು ಕೋಟೆಯ ಮಠದಲ್ಲು ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು.

ಈ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವಮಾಡಿದವರು.— ಕೋಟೆಪುರದ ಸಿದ್ಧಪ್ಪಶೆಟ್ಟರು, ಬೊಕ್ಕಸದ ಸಿದ್ಧಬಸವಯ್ಯ, ಕೋಳಾಲದ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಬಳಿಗಿ ಕೋನಪ್ಪಯ್ಯ, ಕಂದಾಚಾರದ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ, ಕಾಸರಗೋಡು ತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯಕ, ಆವಿನಹಳ್ಳಿ ನರಸಪ್ಪಯ್ಯ, ಸಬ್ಬನೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಮುತ್ತೂರು ತಮ್ಮರಸಯ್ಯ, ಗುರುಬಸವಪ್ಪದೇವರು; ಭದ್ರಪ್ಪದೇವರು, ಕರಣಿಕ ಬಳಿಗಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಕೋಳಾಲದ ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯ, ಬೊಕ್ಕಸದ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ದಾಯಸದ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಕರಜಾ ನಾಗಪ್ಪಯ್ಯ, ಬಳಿಗಿ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಅಶ್ವತ್ಥಯ್ಯ, ಪುಟ್ಟಯ್ಯ, ಸಬ್ಬನೀಸ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ, ಕರಜಾ ಶಂಕರನಾರಣಯ್ಯ, ಕೋಳಿವಾಡದ ಬೊಮ್ಮರಸಯ್ಯ, ಚಿಟನಿಸ ನಾಗಪ್ಪಯ್ಯ, ಕರಜಾ ತಿರುಮಲಯ್ಯ, ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ, ಮರಿಯಪ್ಪಯ್ಯ, ಸೂರಪ್ಪಯ್ಯ, ಪಪ್ಪೆ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ, ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಗರಜಿನ ಚನ್ನವೀರವಡೇರು, ಮೋನಪ್ಪಶೆಟ್ಟರು, ಮರಿಯಪ್ಪಶೆಟ್ಟರು, ಕರಜಾರಾಯನ ಮಗ ತಿರುಮಲಯ್ಯ, ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ, ಬೆಳವಂದೂರು ಗುರಪ್ಪನಾಯಕ, ಹೊಸೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪಯ್ಯ ಇವರು ಮುಂತಾದ ನಿಯೋಗಿಗಳು.

ದ ಶ ಮೊ ಶ್ವಾ ಸಂ

ಆ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯುವರ ತರುವಾಯು ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೬೦೦ ನೆಯ ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೧೫ಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ ಪತ್ನಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯುವರ ಕುಮಾರರಾದ ಹಿರಿಯಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ವೇಣುಪುರವರಪುನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪಟ್ಟಂ.[1]

ಧರೆಗಧಿಕ ಚನ್ನಮ್ಮಾಂಬಾ
ತರುಣಿಯ ತರುವಾಯಿಯೊಳ್ತದಾತ್ಮಜನೆಸಹ ಭಾ ।
ಸುರಬಸವೇಂದ್ರಂ ರಾಜ್ಯದ
ಧುರಮಂ ತಾಂ ವಹಿಸಿ ಬಾಳ್ದನತಿಸಂಭ್ರಮದಿಂ ॥ ೧

ಅದೆಂತೆಂದೊಡಾಬಸವಪ್ಪನಾಯಕಂ ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಮರಿಯಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟರ್, ಮೋನಪ್ಪಸೆಟ್ಟರ ಪುತ್ರ ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯನವರ್, ತದನುಜ ಗುರುವಪ್ಪನವರ್, ಪ್ರಧಾನಿ ಗುರುಬಸವಪ್ಪದೇವರ್, ಗರಜಿನ ಶಾಂತಪ್ಪೊಡೆಯರ್, ಸಬ್ಬನಿಸ ಕೋಳವಾಡದ ಬೊಮ್ಮರಸಯ್ಯ, ಶರಜಾ ಹೂವಯ್ಯ, ಚಿಟನಿಸ ಭೈರಯ್ಯ, ಗಾಜನೂರ ಯಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯ, ಆ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ, ಹೊನ್ನಾಳಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಪಟ್ಟೆಯ ಸೇನಬೋವ ರಂಗಪ್ಪಯ್ಯ, ಕೋಳಾಲದ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ, ನೆಲ್ಲೂರ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಯ್ಯ, ಆ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ರಾಯಸದ ಅಶ್ವತ್ಥಯ್ಯ, ಶರಜಾ ನರಸಪ್ಪಯ್ಯ, ಚನ್ನಪ್ಪಯ್ಯ, ಆ

---

[1] ಆ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರು ತಮಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟವಾದ ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೧೫ ಆರಭ್ಯ ಜಯ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ೧೦ವರೆಗೆ ವರ್ಷ ೧೭ ತಿಂಗಳು ೫ ದಿವಸ ೧೦ ಪರ್ಯಂತಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೈದರಾವಿವರಣಮಂ ಪದ್ಯರೂಪದಿಂ ಪೇಳ್ವೆನದೆಂತೆಂದೊಡೆ (ಕ.ಬ.)

ನಾಗಪ್ಪಯ್ಯ, ವೆಂಕಟಯ್ಯ, ಚಿಕ್ಕ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನ ಕೂಸಪ್ಪಯ್ಯ, ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯೋಗಿ ಗುರಿಕಾರಜನರ್ವೆರಸು ತಮ್ಮ ಮಾತೃ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರಾಳಿ ಬರುತ್ತಿರ್ದ ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶ ಕೋಶ ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರ ಪರಿಸ್ತರಣ ಪುರಜನ ಪರಿಜನ ವಿದ್ವಜ್ಜನ ಬಂಧುಜನ ಸೇವಕಜನರ್ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತಜನರಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತುಂ, ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೆಯುತ್ತುಂ ತತ್ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಕುಟರಹಳ್ಳಿ ಚನ್ನವೀರವೊಡೆಯರ ಮಗ ಬಸವಪ್ಪನ ಪತ್ನಿ ಯಾದ ಪುಟ್ಟವ್ವನ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ್, ಹೆಬ್ಬೆ ಕೋಟೆ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಯ್ಯನ ಮಗ ಶಿವಯ್ಯನ ಕುಮಾರಿ ವೀರಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ ಹೀಗೆ ಇರ್ವರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಂ ವಿವಾಹವಾದರ. ಈ ಬಸವಪ್ಪನಾಯ ಕರ್ಗೆ ಪ್ರಾಕು ಈ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ ಮಾತೃ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಳಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರಮಾಸದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿ ಹೆಬ್ಬೆ ಮಹಂತಯ್ಯನ ಕುಮಾರಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ್, ಮ ಳಗೆ ಚನ್ನವೀರಪ್ಪನ ಕುಮಾರಿ ಚನ್ನಬಸವಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ ; ಈ ಹಿರಿಯ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರಂ ನಾಲ್ವರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರ್; ಈ ನಾಲ್ಕು ಸ್ತ್ರೀಯರೊಳಗೆ ಹೆಬ್ಬೆ ಮಹಂತಯ್ಯನ ಮಗಳ್ ಚನ್ನಮ್ಮಾ ಜಿಯವರ್, ಹೆಬ್ಬೆ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಯ್ಯನ ಮಗ ಶಿವಯ್ಯನ ಕುಮಾರಿಯಾದ ವೀರಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ ಈ ಇರ್ವರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿಯುಂ ಸಂತಾನಮಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾದ ಇರ್ವರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಳಗೆ ಮಳಿಗೆ ಚನ್ನವೀರಪ್ಪನ ಮಗಳ್ ಚನ್ನಬಸವಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕು ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿನಾಮಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ೧೦ ಯಲ್ಲಿ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ್ ಜನಿಸಿದರೆಂದು ಪ್ರಾಕು ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯ ವರ್ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿರ್ದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಒಳಗೆ ಬರೆದು ಇದೆ. ಈ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪತ್ನಿ ಕುಟರಹಳ್ಳಿ ಚನ್ನವೀರವೊಡೆ ಯರ ಮಗ ಬಸವಪ್ಪನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಪುಟ್ಟವ್ವನ ಮಗಳಾದ ಚನ್ನಮ್ಮಾ ಜಿಯವರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಮ ಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ೧ ಯಲ್ಲಿ

ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರ್ ಜನಿಸಿದರ್. ಈ ಹಿರಿಯ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಇರ್ವರ್ ಕುಮಾರರ್. ಅವರೊಳಗೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರನಾದ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ್ಗೆ ಚಿತ್ರಭಾನು ಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ೩ ಯಲ್ಲಿ ಚಿಲನೂರ ವೀರಪ್ಪನ ಮಗಳ್ ವೀರಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ ಸೂರಿರಾಯನ ಕಲ್ಲಪ್ಪನ ಮಗಳ್ ಬಸವಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ ಇಂತಿರ್ವರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಂ ವಿವಾಹಮಂ ಮಾಡಿದರ್. ಮುಂದೆ ಈ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ್ ತಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿರ್ದ ಪ್ಲವ ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ೩ ಯಲ್ಲಿ ಮೋನಪ್ಪಶೆಟ್ಟರ ಮಗ ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯನವರ ಪತ್ನಿ ಭದ್ರಮ್ಮನವರ ಕುಮಾರಿ ನೀಲಮ್ಮಾಜಿಯವರಂ ವಿವಾಹಮಾದರ್. ಈ ಹಿರಿಯ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ ಕುಮಾರ ಸೋಮಶೇಖರ ನಾಯಕರ್ಗೆ ಈ ಮೂವರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರ್. ಈ ಮೂವರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಳಂ ಸಂತಾನಮಿಲ್ಲ. ಮತ್ತಮಾ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕಂ ತಮ್ಮ ಕನಿಷ್ಠ ಪುತ್ರನಾದ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರ್ಗೆ ಸರ್ವಧಾರಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಬಹುಳ ೫ ಲ್ಲಿ ಸಾಗರದ ವಾರದ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನ ಕುಮಾರಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ ಸೂರಿರಾಯನ ಕಲ್ಲಪ್ಪನ ಚಿಕ್ಕ ಕುಮಾರಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ ಹೀಗೆ ಇರ್ವರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಂ ವಿವಾಹಮಂ ಮಾಡಿದರ್. ಈ ಇರ್ವರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಳಗೆ ವಾರದ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನ ಮಗಳ್ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲ. ಸೂರಿರಾಯನ ಕಲ್ಲಪ್ಪನ ಮಗಳ್ ಮಲ್ಲಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಈ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ ಕುಮಾರ ಸೋಮಶೇಖರ ನಾಯಕರ್ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ಲವ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೩ ಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ್ ಜನಿಸಿದರ್. ಇದು ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಕುಮಾರನಾದ ಹಿರಿಯ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ ಸಂತಾನಪರಂಪರಾವಿವರಣಂ; ಇನ್ನು ಪ್ರಕೃತಕಥಾಸಂದರ್ಭಮೆಂತೆನಲಾ ಹಿರಿಯಬಸವಪ್ಪನಾಯಕಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರ್ದು. ತನಗೆ ಪಟ್ಟಮಾದ ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರಫಾಲ್ಗುಣ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಾತೃ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ ಪುತ್ರಿಯ

ಭಾವದಿಂದ ಸಾಕಿದ ಆ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ ತಂಗಿ ಮರಿಯಮ್ಮಾಜಿಯೆಂಬ ಕುಮಾರಿಯಂ ವೋನಪ್ಪಸೆಟ್ಟರ ಮಗ ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯಂಗಿತ್ತತ್ಯಂತಸಂಭ್ರಮದಿಂ ವಿವಾಹಮಂ ರಚಿಸಿ ಸುಖಮಿರುತ್ತುಮಿರ್ದು ॥ ೩

ಕಡುಗಲಿಗಳಾರೆಯರ್ಕಳ
ಪಡೆಯಂ ಕಾಲ್ದೆಗೆಸಿ ಖಳರಿಗಾಶ್ರಯಮೆನಿಸಾ ।
ಕಡಲೆಡೆಯೊಳಸೆವ ನವಿಲೆಯ
ಗಡಮಂ ತದ್ಬಸವಭೂಮಿಪಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೩

ಇಂತು ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯನ ಸಹೋದರನಾದ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನೊಡನೆ ಸೇನಾಸಮೂಹಮಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಕಳುಹಿ ಕಡಲೆಡೆಯೊಳಸೆವ ನವಿಲೆಗಡಮಂ ಸಾಧಿಸಿಯಾಗಡಕ್ಕೆ ಬಸವರಾಜದುರ್ಗವೆಂದು ಸ್ವನಾಮಾಂಕಿತಮಂ ರಚಿಸಿ ಬಲ್ಪುಗೈಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆ [1] ಆನಂದಪುರದಲ್ಲಿ ॥ ೪

ಕಲಿ ಕೇಸುಕುಂದನಂ ಕೊಳು
ಗುಳದೆಡೆಯೊಳ್ಕಡಹಿ ದೇಶಕೋಶವನಲವಾ ।
ಖಳವೇಷಧಾರಿಯಂ ಯುಮ
ನಿಳಯವನುರೆ ಪುಗಿಸಿ ರಾಜ್ಯಮಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಂ ॥ ೫

---

1 ಪ್ರಾಕು ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಯನೋತ್ಪಾಟನವಂ ಮಾಡಿಸಿ ಪೋಸಂಗಡಿಯ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಲಲ್ಲಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಹೋದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕನ ದೌಹಿತ್ರ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನ ಪುತ್ರ ಅಂಧಕವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕನ ಪುತ್ರ ಕುತ್ಸಿತಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಮಗನು ವೇಷಧಾರಿಯಾಗುವನಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ವೇಷಧಾರಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಳದ ಹನುಮಂತಗೌಡನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಡಿತರಿಸಿ ಮರಿಯಪ್ಪಸೆಟ್ಟರು ಶಿರಚ್ಛೇದನವ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಆ ವೇಷಧಾರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರೊಳಗೆ ಒಬ್ಬನ ಭೇದತಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಹೊರಗೆ ಶಿರಚ್ಛೇದನವ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಾಮಧೇಯನಾಗಿ ಕಟ್ಟು ಪಂಚಪಕೀರನಾಗಿ ಕಾಕತ್ರನಾಗಿ ಏನಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಮೃತನಾಗಿ ಹೋದನೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. (ಶ)

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೬

ಅರ್ಕಲಗೋಡವರಿಳಯನ
ವರ್ಕಳ್ಮ್ರಯಾವಿಗಳ್ವಶಂಗೆಯ್ದಿರೆ ಕೊಂ ।
ಡರ್ಕಲ್ಲಗೋಡನವರ್ಗ
ತ್ತರ್ಕನಿಭಂ ಬಸವಭೂಪನುರೆ ಜಸವಡೆದಂ ॥ ೭

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೮

ಇಳೆಯಧಿಪರೆಲ್ಲರಿಂಗ
ಗ್ಗಳನನಿಸುತೆ ತಾಮ್ರಮುಖರ ವಶಮಾಗಿಹ ಪೆ ।
*ರ್ಬೊಳೆಯಪೊನ್ನೂರ ಕೋಂಟೆಯ
ನಳವಿಯೊಳಂ ಕೊಂಡು ಸಾಸಮಂ ಮಿಗೆ ಮೆರೆದಂ ॥ ೯

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೊಂದವಸರದೊಳ್ ಮಲೆಯಾಳದವರ್ಮಾಯಾವಿಗಳ ಸೈನ್ಯಮಂ ಸಹಾಯಮಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡೈದಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ಕೋಂಟೆಯಂ ವೇಷ್ಟೈಸಿರಲ್ ಗರಜಿನ ಬಸವಪ್ಪದೇವರೊಡನೆ ಸೈನ್ಯಸಮೂಹಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಿ ಮಾಯಾವಿಗಳ ಸೈನ್ಯಮಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಮದೋದ್ರೇಕದಿಂದಿರ್ದ ಮಲೆಯಾಳರಂ ನಿಗ್ರಹಂಗೆಯ್ಸಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ಕೋಂಟೆಯಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೆಯ್ದು ಮಾಯಾವಿಗಳ್ಕೈಕೊಂಡ ವಸುಧಾರಕೋಂಟೆಯಂ ಮಗುಳ್ದಾ ಚಿರಂಗದೊಳ್ಸ್ವಾಧೀನಂಗೆಯ್ದು ಬಲ್ಪುಗೆಯ್ಸಿ ಉಭಯಸಂಸ್ಥಾನಗಳ್ಗಮನ್ಯೋನ್ಯವಿರೋಧಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸದಂತು ನಿಯೋಗಿ ಶರಜಾ ನಾಗಪ್ಪಯ್ಯನ ಮುಖದೊಳ್ಕ್ರಯಾಪೂರ್ವಕಮಾಗಿ ಭಾಷಾಪತ್ರಿಕೆಯಂ ರಚಿಯಿಸಿ ನಿರ್ವೈರಮಂ ನಿರ್ಮಿಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೦

ಕಡುಗಲಿಗಳಪ್ಪ ಮೊಗಲ
ರ್ಕಡುಹಿಂ ಕೊಂಡಾನೆವಟ್ಟ ಮಹದೇವಪುರಂ ।
*ಬಡೆಯ ಹೊನ್ನಾಳಿಯೊಪ್ಪುವ
ಮಿಡಿಚೆಯ ಕೋಂಟೆಗಳ ಮಗುಳ್ದವಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ ॥ ೧೧

ಇಂತು ಮೊಗಲರಧೀನಮಾದ ಪರಿಸ್ತರಣಂಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೨

ಕರಿತುರಗಪತ್ತಿಸಹಿತಂ
ದುರುಶೌರ್ಯೋದ್ರೇಕದಿಂದಮೈದಿದ ಯವನೇ ।
ಶ್ವರ ಸವಣೂರ ನಬಾಬನ
ಗರುವಿಕೆಯಂ ತೀರ್ಚಿ ರಣದೆ ಮುರಿದೋಡಿಸಿದಂ ॥ ೧೩

ಇಂತು ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ಸವಣೂರ ನಬಾಬನಂ ಗುರುಮಪ ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಖದಿಂ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳ್ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ಸುಖಸಂಕಥಾ ವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೪

ಮೆರೆವ ಶಿವತತ್ವರತ್ನಾ
ಕರಮೆಂದೆನಿಪಾ ಸುಭಾಷಿತಸುರದ್ರುಮಮಂ ।
ಖರುತರಕಾವ್ಯದ್ವಯಮಂ
ವಿರಚಿಸಿ ಸದ್ಯಶಮನಾಂತನಾಬಸವನೃಪಂ ॥ ೧೫

ಇಂತು ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥನಿಬಂಧದ್ವಯಮಂ ವಿರಚಿಸಿ ಮತ್ತಮದಲ್ಲದನಂತರಂ ಗೀರ್ವಾಣಕರ್ಣಾಟಕಭಾಷೆಗಳಂ [1] ॥ ೧೬

ಅನುಪಮಸೂಕ್ತಿಸುಧಾಕರ
ಮೆನಿಪಾ ವಸ್ತುಕಸುಕಾವ್ಯಮಂ ವಿರಚಿಸಿ ಸೂ ।
ರಿನಿಕರಕಲ್ಪದ್ರುಮನೆಂ
ದೆನಿಸೀ ಬಿರುದಾಂತು ಮೆರೆದನಾಬಸವನೃಪಂ ॥ ೧೭

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೧೮

---

1 ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಿಶ್ರಭಾಷೆಯೊಳ್ (ಕ.)

ದಾಸೋಽಹಂ ಪುರವರ್ಗಂ
ಭೂಸುರಮಠಮಾನ್ಯಸತ್ರಮೆಂಬಿವು ಮೊದಲಾ ।
ದಾ ಸಕಲಧರ್ಮಮಂ ಚಿ
ತ್ತೋಲ್ಲಾಸಂ ಬಸವಾವನೀಶನುರೆ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೧೯

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷದೊಳ್ ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸದೊಳ್ ಸೋಮವಾರಂಗಳೊಳ್ [1] ಜಂಗಮಪಾದಪೂಜೆಯಂ ಮಾಳ್ಪ ಪದ್ಧತಿಯಂ ರಚಿಸಿ ಸಕಲಜನಹಿತಾರ್ಥಂ ವೇಣುಪುರೀನದಿಗೆ ಶಿಲಾಸೇತುವಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಪರಮಹಂಸಪಕೀರರ್ಗಂ ಪ್ರತಿದಿನದೊಳ್ ರೊಟ್ಟಿಗಳನೀವ ಧರ್ಮಮುಮಂ ಮತ್ತಂ ಪಸಿದವರ್ಗನ್ನಮಂ ಶಿಶುಗಳ್ಗೆ ಪಾಲ್ಬೆಣ್ಣೆಗಳನೀವಂತು ಕಟ್ಟಳೆಯುಮಂ ರಚಿಸಿ ಮತ್ತಂ ತಮ್ಮ ಮಾತೃ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ ತದ್ದಿವಸದೊಳ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೧೪ಯ ದಿವಸದೊಳನೇಕ ಜಂಗಮಾತಿಥಿ ಪರಮಹಂಸ ಪಕೀರ ರಾಮದಾಸ ಜೋಗಿ ಪರದೇಶಿ ಮುಂತಾದ ಜನರ್ಗನ್ನದಾನ ವಸ್ತ್ರದಾನಂಗಳಂ ಮಾಳ್ಪಂತು ಸ್ಥಿರಮಾದ ಕಟ್ಟಳೆಯಂ ರಚಿಯಿಸಿ ಮತ್ತಂ [2] ಸ್ವರಾಷ್ಟ್ರಂಗಳೊಳಕಾಲಚಕ್ರದೊಳತ್ತುವತ್ತಾರಪಗುದಿಯನೆತ್ತದಂತು ನಿಯಾಮಕಮಂ ರಚಿಸಿ ಕೆಳದಿಯ ವೀರಭದ್ರದೇವಸ್ಥಾನದ ಶಿಲಾಮಯದ ಕೆಲಸಗತಿಯಂ [3] ಸಂಪೂರ್ಣಮಾಗಿಸಿ ಮತ್ತಂ ತಮ್ಮ ಸೇವಕ ಗುರಿಕಾರ ಹರಿಕಾರರ ಮುಖದಿಂದೆಯುಮಗ್ರಹಾರಾದಿಧರ್ಮಂಗಳನಾಗಿಸಿ ಶಾಶ್ವತಧರ್ಮಕೀರ್ತಿಗಳನುಪಾರ್ಜಿಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೨೦

ವಿಲಸತ್ಸಮಸ್ತಶಾಸ್ತ್ರಂ
ಗಳನುರೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸರ್ವವಿದ್ವಜ್ಜನಸಂ ।

---

[1] ವಿಶೇಷಧರ್ಮಂಗಳ್ನಡೆವಂತು. ಮತ್ತಂ ವೇಣುಪುರೀ (ಖ)

[2] ಸ್ವರಾಷ್ಟ್ರದೊಳತ್ತುವತ್ತಾರಪಗುದಿಯ (ಖ)

[3] ಸಾಂಗವಾಗಿ ರಚಿಸಿ (ಕ)

ಕುಲಮಂ ರಕ್ಷಿಸಿ ಧರ್ಮದೊ
ಳಿಳೆಯಂ ಪಾಲಿಸಿದನೊಲ್ದು ಬಸವಮಹೀಶಂ[1] ॥ ೨೧

ಈ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ್ ತಮಗೆ ಪಟ್ಟವಾದ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೬೦೦ನೆಯ ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೧೩ಯು ಆರಭ್ಯ ಜಯ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ....ವರ್ಷ ೧೬ ತಿಂಗಳು ೫ ದಿನ ೧೧ ಪರ್ಯಂತಂ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದರ್.

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೬೩೬ನೆಯ ಜಯ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ೧ಯಲ್ಲಿ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರರಾದ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ್ಗೆ ವೇಣುಪುರದರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪಟ್ಟಂ. ಈ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ್ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದ ವಿವರಣಮಂ ಪದ್ಯರೂಪದಿಂ ಪೇಳ್ವೆನದೆಂತೆಂದೊಡೆ:

ಶ್ರೀಮದ್ಬಸವಮಹೀಶಲ
ಲಾಮಾನ್ವಯದುಗ್ಧವಾರ್ಧಿಪೂರ್ಣಶಶಾಂಕಂ ।
* ಸೋಮಶೇಖರನೃಪಂ ರಿಪು
ಭೀಮಂ ಬಳಿಕೆಸೆವ ರಾಜ್ಯರಮೆಗರಸಾದಂ ॥ ೨೨

---

1 ಈ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕುಗಳ ಮಾಡಿದವರು :— ಪ್ರಧಾನಿ ಗುರುಬಸವಪ್ಪದೇವರು, ಗರಜಿನ ಶಾಂತದೇವರು, ಸಬ್ಬುನೀಸ ಕೋಳಿವಾಡದ ದೊಮ್ಮರಸಯ್ಯ, ಶರಜಾ ಹೂವಯ್ಯ, ಚಿಟನೀಸ ಭದ್ರಯ್ಯ, ಪಟ್ಟ ರಂಗಪ್ಪಯ್ಯ, ಪಟ್ಟ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಯ್ಯ, ನೆಲ್ಲೂರ ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯ, ಗಾಜನೂರ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ, ಆ ಮಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯ, ಶರಜಾ ತಿರುಮಲಯ್ಯ, ಶರಜಾ ವೆಂಕಟಯ್ಯ, ಚಿಕ್ಕ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನ ಕೂಸಪ್ಪಯ್ಯ, ಕೋಳಾಲದ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, ಆ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ, ಹೊನ್ನಾಳಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ರಾಯಸದ ಅಶ್ವತ್ಥಯ್ಯ, ಶರಜಾ ನಾಗಪ್ಪಯ್ಯ, ಆ ನರಸಪ್ಪಯ್ಯ, ಚೆನ್ನಪ್ಪಯ್ಯ, ಮನೆವಾರ್ತೆ ಹುದಾರ ವೀರಪ್ಪ ಮುಂತಾದವರು.

ಈ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರಿಂಗೆ ಬಿದುರೂರ ಕೊಪ್ಪಲ ಮಠದಲ್ಲೂ ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು. (ಕ)

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ಮೋನಪ್ಪಸೆಟ್ಟರ ಮಗ ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯನವರ್, ಗುರುಪಪ್ಪ, ಹುಜೂರು ಪಾರಪತ್ಯಗಾರ ಗರಜಿನ ಶಾಂತಪ್ಪೊಡೆಯರ್, ಎಡವ ಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಮಹದೇವಪುರದ ದೇವಪ್ಪ, ಸುಬೇದಾರ ಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಕೋಹಿಲೆ ಲಿಂಗಪ್ಪ, ಬೆಳ್ಳೂರೆ ಚನ್ನಪ್ಪಯ್ಯ, ಕರಣಿಕ ಕೋಳಾಲದ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ, ಗಾಜನೂರ ಲಕ್ಷ್ಮರಸಯ್ಯ, ಆರಗದ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಬಾವಕೂರ ಸೂರಯ್ಯ, ಜಾಪೂರ ಮಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯ, ರಾಯಸದ ಸೂರಯ್ಯ, ಅಶ್ವತ್ಥಯ್ಯ, ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ, ಸಬ್ನೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಕೋಳಿವಾಡದ ಬೊಮ್ಮರಸಯ್ಯನವರ ಮಗ ತಮ್ಮರಸಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಿ ಮನ್ನೆಯ ನಿಯೋಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕಜನರ್ಗೆ ತತ್ತದ್ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಿರಿ ದುಚಿತಾಧಿಕಾರಂಗಳನಿತ್ತು ತಮ್ಮ ಜನಕ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರಾಳಿಬರು ತ್ತಿದ್ದ ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶ ಕೋಶ ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರ ಪರಿಸ್ತರಣ ಪುರ ಜನ ಪರಿಜನ ಬಂಧುಜನ ಸೇವಕಜನರಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತುಂ, ತಮ್ಮ ಅನುಜ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರಂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ, ಮಾವ ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯನವರ್ಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನಿತ್ತು ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲಾ ಕಾಲದೊಳತ್ತಂ ॥ ೨೩

[1] ವೈರಗಳುಪಟಳದಿಂ ಸವ
ಣೂರ ನೆಬಾಬಂ ಸ್ವದೇಶದೊಳ್ನಿತ್ತರಿಸ ।
ಲ್ಕಾರದೆ ಸಹಾಯಮಂ ತಾಂ
ಹಾರುತೆ ರಾಯಸವನ್ನೈದೆ ಬರೆದಟ್ಟಲೊಡಂ ॥ ೨೪

ಕೋಹಿಲೆಯ ಸಿದ್ದಪನಕೂ
ಡಾಹವನಿಸ್ಸೀಮಸುಭಟರಂ ತೆರಳಿಸಿ ಸ ।
ನ್ನಾಹದೊಳೈದಿದ ಶತ್ರು
ವ್ಯೂಹವನಂಕದೊಳ್ ಸದೆದು ಮುರಿದೋಡಿಸುತುಂ ॥ ೨೫

1 ಮನ್ಮಥಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲು (ಕ)

ಕುಜನರನಲೆದು ಬಳಿಕ್ಕಂ
ನಿಜಪದದೊಳ್ ತನ್ನ ಬಾಬನಂ ನಿಲಿಸಿ ನೃಪ ।
ವ್ರಜದೊಳ್ಮಗೆ ಪರಮೋನ್ನತ
ಭುಜಬಲಮಂ ಮೆರೆದನಾನೃಪಾಲಕವರ್ಯಂ ॥ ೭೬

ಆ ಸವಣೂರ ಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ಕ್ರಮದಿಂ ಮುನ್ನಾಳ್ದ ವಿಜಾಪುರದ ಪಾತುಶಾಹರ ಬಗೆ:—ವಜೀರ ರಗಟೀ ಬಲೂಲಖಾನಂ; ಅವನ ಮಗಂ ಚಿಕ್ಕ ಬಹಲೂಲಖಾನಂ; ಅವನ ಮಗನಬ್ದುಲ್ಲರಹೊ ಯೆಂಬವಂ; ಡಿಳ್ಳಿಯ ಔರಂಗಜೇಬ ಪಾತುಶಾಹಂ ವಿಜಾಪುರದ ಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದನಂತರಮಾ ಅಬ್ದುಲ್ಲರಹೋ ಯೆಂಬವಂಗೆ ದಿಲಾಲಸೆಂಬ ಪ್ರತಿನಾಮಮನಿತ್ತು ನೀಂ ಮಲೆನಾಡು ಮುಂತಾದ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲುಪರಾಂಬರಿಕೆಯೊಳಿಪುದೆಂದು ನಿಯಾಮಕಂ ಗೆಯ್ದು ನಿಲಿಸಲವಂ ತತ್ಸವಣೂರೊಳ್ ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಿ ನಿಂದಂ. ಆ ದಿಲಾಲನ ಮಕ್ಕಳ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಮಹಮುದ್ದ, ಕರೀಮ, ಸತಾರ, ಗಫಾರರೆಂದು ನಾಲ್ವರ್; ಅವರೊಳ್ ಗಫಾರನ ಮಗಂ ಮದೀಜಂ; ಇಂತಿವರ್ಸವಣೂರನಾಳ್ದವರ್; ಇಂತು ನೆಗಳ್ತೆವೆತ್ತ ಸವಣೂರ ನಬಾಬನ ವಂಶಸಂಜಾತರೊಳ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಮಹಮುದ್ದಖಾನನ ಶತ್ರುವರ್ಗಮಂ ವಾರದೆಗೆಸಿ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳ್ನಿಲಿಸಿ ಸವಣೂರ ನಬಾಬಂ ಕಳುಪಿದ ಪತ್ತೆಲಸ್ಕರಿ ಯೆಂಬುವ ತುರಗ ವುಚಿತ ವುಡುಗೊರೆಗಳಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಪರಮ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯುಂ ಪಡೆದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೭೭

ಸೀಮಾಲೋಕನದಿಚ್ಛೆಯಿಂ ಜಡೆಯಕ್ಕೈತಂದಲ್ಲಿರಲ್ಕೇಳ್ದತಿ
ಪ್ರೇಮಂಬೆತ್ತು ಸಮಸ್ತಸೈನ್ಯಸಹಿತಂ ಪುತ್ರಾದ್ಯರಿಂ ಕೂಡಿಯುಂ ।
ತಾಮೆಳ್ತಂದು ಸದಾಶಿವೋರ್ವಿಪತಿಯಂದಾ ಸೋದೆಯಿಂ ಬೇಟಿಗೊಂ
ಡಾಮಾನೋನ್ನತಸೋಮಶೇಖರಧರಾಭೃಚ್ಛೌರ್ಯಮಾರ್ತಾಂಡನಂ ॥

ಇಂತು ಸೋದೆಸದಾಶಿವನಾಯಕಂ ತಾನೈತಂದು ಗುಡ್ಡಣಾಪುರದ ಕೆರೆಯ ಬಯಲೊಳ್[1] ಭೇಟಿಯಂಕೊಂಡನಂತರಂ ॥ ೭೮

1 ಬಳಿಯೊಳ್ (ಬ)

ಕರದೊಯ್ದು ವಾನವಾಸೀ
ಪುರದೊಳ್ಮಜ್ಜನಸುಭೋಜನಾದ್ಯುಪಚಾರೋ ।
ತ್ಕರದಿಂ ಮನ್ನಿಸಿ ದಿವ್ಯಾಂ
ಬರಭೂಷಣಗಜಹಯಾದಿಗಳನೊಸೆದಿತ್ತಂ ॥ ೩೦

ಅವನಂಗೀಕರಿಸಿ ಬಳಿ
ಕ್ಕವನಿಪಕುಲತಿಲಕ ಸೋಮಶೇಖರಭೂಪಂ ।
ತವೆ ಸೀಮೆಯ ನಭಿವೀಕ್ಷಿಸು
ತವಿರಳಹರ್ಷದೊಳ್ ವೇಣುಪುರಮಂ ಪೊಕ್ಕಂ ॥ ೩೧

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ಹೇವಿಳಂಬಿ ಸಂವತ್ಸರದೊಳ್ ॥ ೩೨

*ದುರಹಳ ಮೈಸೂರ ಮನ್ನೆಯ
ನುರುಮದಮಂ ತವಿಸವೇಳ್ಕನುತ್ತಗ್ರಜನೊಳ್ ।
ಗುರುವಪನಾಳೋಚನೆಯಂ
ವಿರಚಿಸಿ ತದ್ರಾಜಕಾರ್ಯಮಂ ಮಿಗೆ ತೊಡಗಲ್ ॥ ೩೩

ಬಲವತ್ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ
ನೆಲೆಗೊಳದೀಕಾರ್ಯಮೊಸಹಾಯಕೆ ತಮ್ಮಿಂ ।
ತೊಲಗದೆ ನಿಲ್ವೊಡವೊರ್ವಂಗೆ
ಬಳಿಜೋಡಿಯ ಬರಮನಾಯಕನೆ ಮಿಗೆ ಪಾತ್ರಂ ॥ ೩೪

ಎಂದಾಳೋಚನೆಯಂ ತಾಂ
ಕುಂದದೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ರಾಯಸದ ಸೂರಪಗಾ ।
ಪೊಂದಿಗೆಯನೊರೆದು ಬೀಳ್ಕೊಡೆ
ಮುಂದಾಗಿರಲಾತನೈದಿ ಚಿಂತನಕಲ್ಲಂ ॥ ೩೫

ಬರಮಣನಾಯಕನಂ ಕಂ
ಡೊರೆಯಲ್ಕೀ ರಾಜಕಾರ್ಯದಿರವನೊಡಂಬ ।
ಟ್ಟಿರುವವೊಲಂತಾಗಲ್ಕಂ
ದೊರೆಯಲ್ಲಿಟುಮೆಂದು ಸೂರಪಂ ಬರೆದಟ್ಟಲ್ ॥ ೩೬

ಕುಟಿಲನೆಂದರಿಯದಾನುಡಿ
ದಿಟವೆಂದೇ ಬಗೆದು ನಂಬಿ ಗುರುವೆಪನಾಗಲ್ ।
ಕಟಕಸಹಿತೈದಿ ಬೇಟಿಯು
ನಟನೆಯೊಳಂ ಕೊಂಡು ಚನ್ನಗಿರಿಗಡಿಯಿಡೆಯೊಳ್ ॥ ೩೭

ಇಂತು ಬೇಟಿಗೊಂಡು ಮುಂತಣ ರಾಜಕಾರ್ಯವಿಷಯಂಗಳನೊರೆದಿದಕ್ಕೆ ನೀಂ ಸಹಾಯಮಂ ವಿರಚಿಸಿದೆಯಾದೊಡೆ ಸೂರಯ್ಯನಕೂಡೊರೆದುಕಳುಪಿದಂತೆ ನಿನ್ನ ಕಜ್ಜಂಗಳೇನಿರ್ದೊಡಂ ವಹಿಸಿ ನಡೆಸಿದಪೆವಾವು ದರಲ್ಲಿಯುಂ ನಾವಿರ್ವರುಮೇಕಮತರಾಗಿ ಮಾಯಾವಿಗಳ ಮದನಿವಾರಣಮಂ ಮಾಳ್ಪವೆಂದುಸಿರಲೀಮಂತ್ರಾಳೋಚನೆಯುಂ ಕೇಳ್ದುದಕ್ಕೆ ಮಾರುತ್ತರಂಗೊಡದಾ ಬರಮನಾಯಕನತ್ಯಂತದುರಾಸೆ ಪುಟ್ಟೆ ವಕ್ರೋಕ್ತಿಗಳಂ ನುಡಿದು ವಾಗ್ವಾದದಿಂ ಕೆಣಕಿ ಗಜಬಜಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಮುನ್ನಂ ಮಾಡಿದ ತಹಬಂದುಕಟ್ಟುಗಳ್ಮುರಿದುವೆಂಬ ಭಾವಮಂ ಮಾಡಿ ಮುನ್ನೊರೆದಂತಸಿಬಲದಿಂ ತನ್ನೆಡೆಗೈತಂದ ಗುರುವೆಪಮಂತ್ರಿಯುಂ ವೇಳ್ಕೈಸವೇಳ್ಕೆಂದು ಯೋಚಿಪುದರೊಳ್ ಸಂಧಿ ವಿಸಂಚಿಸಲಾಗಳಾ ಅವನ ಕಪಟವೃತ್ತಿಯಂ ಗುರುವೆಪಮಂತ್ರಿಯರಿದಾಗಣ ವೇಳೆಯೊಳವನೇನೇನನಪೇಕ್ಷಿಸಿನುಡಿದನದಕಂತಾಗಲಿದೇತರಕಜ್ಜಮೆಂದೊಡಂಬಟ್ಟಾತನಾಗಿ ತತ್ಕಿರಾತಪತಿಯೊಳ್ಮಧುರವಚನಮಂ ನುಡಿದಧಿಕಮಾದುಡುಗೊರೆವುಚಿತಗಳನಿತ್ತು ಪಿರಿದು ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಿ ತಾಂ ಪಿಂದೆಗೆದು ಬಂದು ಕತಿಪಯದಿನಂಗಳ್ಪೋಗಲೊಡನೆ ॥ ೩೮

ಧುರಧೀರಂ ಚಿಂತನಕ
ಲ್ಲರೆಯಂ ಬಿಳಚೋಡಿಬರಮನಾಯಕನೆಸೆವಾ ।
ಹರಪುರದರಸನ ಸುಪರಿ
ಸ್ತರಣಗಳಂ ಕೊಂಡು ದಾಳಿಯಿಡಲತಿಚಲದಿಂ ॥ ೩೯

ಪಿಂತೆ ಕ್ರಮದಿಂ ಚಿಂತನಕಲ್ಲುದುರ್ಗದ ಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ಕಸ್ತೂರಿತಿಮ್ಮಪ್ಪನಾಯಕ, ಸರ್ಜಪ್ಪನಾಯಕ, ಹಿರಿಯಚಿಕ್ಕಣ್ಣನಾಯಕ, ಹಿರಿಯಮದಕೆರೆನಾಯಕ, ಮದಕೆರೆನಾಯಕ, ಚಿಕ್ಕಣ್ಣನಾಯಕ,

ಮೆದಕೆರೆನಾಯಕ, ರಂಗಪ್ಪನಾಯಕ, ರಘುವೆಪ್ಪನಾಯಕ, ರಂಗಪ್ಪ ನಾಯಕರೆಂಬವರಾಳ್ದರ. ಆತರುವಾಯಮಾದುರ್ಗವನಾಳುತಿರ್ದ ಬಿಳಿ ಚೋಡಿಬರಮನಾಯಕನತ್ಯಂತಗರ್ವೋದ್ರೇಕದಿನಾದಿಯೊಳುಚ್ಚಂಗಿ ಯೆಂಬ ಸ್ಥಳದೊಳಿರ್ದನಂತರಂ, ಹರಪುರ(ಪ್ರತಿನಾಮ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ) ವೆಂಬ ಕೋಂಟೆಯಂ ಬಲಿಸಿ ಆಕೋಂಟೆಯೊಳಿರ್ದು ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ದು, ದಾದೆನಾಯಕ, ರಂಗರಾಜಯ್ಯ, ಹಿರಿಯಬಸಂತರಾಯ, ಇಮ್ಮಡಿಬಸ ವೆಪ್ಪನಾಯಕ, ಕೊಟ್ಟೂರಪ್ಪನಾಯಕ, ಹಿರಿಯಬಸವೆಪ್ಪನಾಯಕ, ಕೊ ಟ್ಟೂರಪ್ಪನಾಯಕರೆಂಬಿವರಾಳ್ದನಂತರಂ ಬಸವೆಪ್ಪನಾಯಕನಾಳ್ದು ಬರು ತ್ತಿರಲ್ (ಮುಂಪೇಳ್ದ ಚಿಂತನಕಲ್ಲುಬರಮಣ್ಣನಾಯಕಂ) ಆ ಹರಪನ ಹಳ್ಳಿಬಸವೆಪ್ಪನಾಯಕನ ಪರಿಸ್ತರಣಗಳಂ ಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಂಗಳನಾಕ್ರ ಮಿಸುತ್ತುಂ ಮಿಕ್ಕುಮೀರಿ ಕೈಗೆಯ್ಯುತ್ತುಂ ಬರಲಾ ಬರಮನಾಯಕನ ದಟನಾಂಪೊಡಶಕ್ಯಮಾಗಿ ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯ ಬಾಗಳಿಬಸವೆಪ್ಪನಾಯಕಂ ದೈನ್ಯೋಕ್ತಿಯಿಂ ರಾಯಸಮಂ ಬರೆದು ಕಳುಪಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಮನು ದ್ಧರಿಸವೇಳ್ಕುಂದು ಪೇಳಿಸಲಂತಾಗಲೆಂದು ಗುರುವಪ್ಪ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನ ಸಂಖ್ಯಾತಮಾದ ಸೈನ್ಯಮಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಕಳುಹಿ ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳಾ ಬರಮ ನಾಯಕನ ಪರಾಕ್ರಮಾತಿಶಯಮಂ ಮುರಿದಾ ಪರಿಸ್ತರಣಗಳಂ ಕೊಂಡು ಬಸವೆಪ್ಪನಾಯಕಂಗಿತ್ತು ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದಿಂತಿರುತ್ತುಮಿರ ಲ್ಕಗುಳ್ದು ಬರಮನಾಯಕಂ ಗುತ್ತಳದ ಹನುಮಂತಗೌಡಂ ಹಿಂದೂ ರಾಯರ ವಂಶೋದ್ಭವನಾದ ಸಿದ್ದೋಜಿ ಮುಂತಾದವರಂ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಿಸಿಕೊಂಡೈದಿ ರಣರಂಗಕಿದಿರ್ಚಿ ನಿಲಲಾಹವದೊಳಾ ಹನುಮಂತಗೌ ಡನಂ ಮಸಗೊಣಿಸಿಯನಂತರಂ ॥ ೪೦

ಚಿಂತನಕಲ್ಲರಸನ ಮದ
ಮಂ ತಗ್ಗಿಸಿ ಧುರದೊಳಾಂತ ಸಿದ್ದೋಜಿಯ ಸ ।
ದ್ದಂತಿಯುಮಂ ಪಿಡಿದೊಪ್ಪುವ [1]
ಸಂತೆಯಪನ್ನೂರ ಕೋಂಟೆಯಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೪೧

1 ಹೇವಿಳಂಬಿಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘಮಾಸದಲ್ಲು (ಕ)

ಇಂತು ಚಿಂತನಕಲ್ಲ ಬರಮನಾಯಕನ ಮದಮಂ ತಗ್ಗಿಸಿ ಸಂತೆಬೆನ್ನೂರ ಕೋಟೆಯುಂ ಕೊಂಡು ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿರ ಲಾಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ॥ ೪೨

ಮರಳ್ದಾ ಬರಮಣ್ಣನಾಯಕ
ನುರುಬೆಗೆ ನಿತ್ತರಿಸಲಮ್ಮದಳವಳಿದು ತರೀ ।
ಕೆರೆರಾಯದುರ್ಗದರಸ
ರ್ಮರೆವೊಗೆ ಮನ್ನಿಸುತುಮಭಯಮಿತ್ತತಿದಯೆಯಿಂ ॥ ೪೩

ಇಂತಭಯಮಿತ್ತಪರಿಮಿತಸೇನಾಸಮೂಹಮಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಕಳುಹಿ ಬರಮನಾಯಕಂಗೆ ಸಹಾಯಮಾಗಿ ಬಂದ ದರದಾಖುಲ್ಲಿಯುಂ ಯುದ್ಧದೊಳ್ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ತರಿಕೆರೆಯ ಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ಕ್ರಮದಿಂ ಮುನ್ನಾಳ್ದ ಕಾಪಿನಾಯಕ, ಬುಳ್ಳನಾಯಕ, ಕೆಂಗಾನಾಯಕ, ರಡ್ಡಿಹನುಮಪ್ಪನಾಯಕ, ಕುಂಟ ಹನುಮಪ್ಪನಾಯಕ, ಇಮ್ಮಡಿ ಹನುಮಪ್ಪನಾಯಕ, ಚಿಕ್ಕ ಮದವಣಿಗ ಹನುಮಪ್ಪನಾಯಕ, ಶರಜಾ ಹನುಮಪ್ಪನಾಯಕ, ಸೀತಾರಾಮಪ್ಪನಾಯಕ, ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಪ್ಪನಾಯಕರೆಂಬಿವರಾಳ್ದನಂತರಮಾಸಂಸ್ಥಾನಮನಾಳುತಿರ್ದ ಹನುಮಪ್ಪನಾಯಕನುಮಂ, ರಾಯದುರ್ಗದ ಸಂಸ್ಥಾನಮಂ ಕ್ರಮದಿಂ ಮುನ್ನಾಳ್ದವರನಂತರಮಾಸಂಸ್ಥಾನಂ ವಿಸ್ಖಲಿತಮಾಗುತ್ತಿರಲ್ಸಹಾಯಮಾಗಿ ಬಂದದರರಸನುಮಂ, ಇಂತುಭಯಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳುಮಂ ಸ್ವಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳ್ ನಿಲಿಸಿ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯುಂ ಪಡೆದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೪೪

ಶೃಂಗಪುರಸ್ವಾಮಿಗಳು
ತ್ತುಂಗಮತಕ್ಕಧಿಕಮಾದ ಖುಣಮಾಗಿರೆ ತ ।
ತ್ಸಂಗತಿಯುಂ ಕೇಳ್ದಿಕ್ಕೆಗೆ
ಬಿಂಗದೆ ಶರಜಾಖ್ಯವೆಂಕಟಯ್ಯನೊಲವಿಂ ॥ ೪೫

ತೆರಳಿಸುತುಂ ಪ್ಲವಸಂವ
ತ್ಸರದೊಳ್ ಶೃಂಗೇರಿಯಿಂದೆ ತತ್ಸ್ವಾಮಿಗಳಂ ।

ಬರಿಯಿಸಿ ತಚ್ಛೈತ್ರದ ಭಾ
ಸುರಮೋಚಕಪಕ್ಷದಾತ್ರಯೋದಶಿದಿನದೊಳ್ ॥ ೪೬

ಇಂತು ಶೃಂಗಪುರದಿಂ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಭಾರತೀಸ್ವಾಮಿಗಳಂ ಬರಿಸಿ ಬಣ್ಣದ ಚಾವಡಿಯ ಸದರೊಳ್ ಬೇಟಿಗೊಂಡು ಭಿಕ್ಷಾದ್ಯುಪಚಾರಂಗಳಂ ನಿಮಿರ್ಚಿ, ಋಣಭಾರಮಂ ತೀರ್ಚಿಯಧಿಕಸನ್ಮಾನಂಬಡಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಿ ಕಳುಪಿ, ಬಳಿಕ್ಕಾಪ್ಲವಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ತದಿಗೆಯೊಳ್ ತಮ್ಮನುಜರಾದ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರ್ಗೊರ್ವ ಕುಮಾರನುದಿಸಲಾ ಕುಮಾರಂಗೆ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕನೆಂದು ನಾಮಕರಣಮಂ ರಚಿಸಿ ಪೋಷಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕವ್ಯಾಮೋಹದಿಂ ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ ಮತ್ತಮಾ ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ತದಿಗೆಯೊಳ್ ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯನವರ ಕುಮಾರಿ ನೀಲಮ್ಮಾಜಿಯುವರನತ್ಯಂತೋತ್ಸವದಿಂ ವಿವಾಹಮಾಗಿ ಸುಖಮಿರುತಿರ್ದು ॥ ೪೭

ಮಗಗಂ ಪೆಸರಿಟ್ಟರೆ ಪದ
ಯುಗದರ್ಶನಗೈದ ಹರಪುರಾಧೀಶ್ವರಗಂ ।
ದಗಣಿತಪೊನ್ನಡಗೋರೆತೊಡ
ವುಗಳನವನಿತ್ತು ಪೆರ್ಮೆಯಿಂ ಮನ್ನಿಸಿದಂ ॥ ೪೮

ಇಂತು ಮನ್ನಿಸಿದನಂತರಮಾಹರಪುರದ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೊದಗಿದ ಪೇರಳಋಣಭಾರಮಂ ತೀರ್ಚಿ ಕಳುಪಲಾವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ಸೇನಾಸಮೂಹಂವೆರಸೈತಂದ ಗುತ್ತಳದ ಹನುಮಂತನಾಯಕನಂ [1] ಗಗನಮಹಲ ಚಾವಡಿಯೊಳ್ ಬೇಟಗೊಂಡು [2] ಸನ್ಮಾನಂಬಡಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಿಸಿದನಂತರಂ ॥ ೪೯

---

1 ಗೌಡನಂ (ಖ)

2 ತದೃಣಭಾರಮಂ ತೀರ್ಚಿಸಿ ಕಳುಪಲೀವಾರ್ತೆಯಂಕೇಳ್ದನಂತರಮೈತಂದ ಬಳ್ಳರ ಶೋಭಕೃತ್ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವೀಜ ಬಹುಳ ೩ ಯಲ್ಲು ರಾಮಪ್ಪನಾಯಕನನಧಿಕಸನ್ಮಾನಂಬಡಿಸಿ (ಕ)

ಶುಭಕೃದ್ವತ್ಸರದೊಳಶ್ವಿ [1]
ವಿಭು ತಾಂ ಕೊಲ್ಲೂರಿಗೈದಿ ಮೂಕಾಂಬಿಕೆಯಂ ।
ವಿಭವದೆ ಪೂಜಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಂ
ಡಭಿವೃದ್ಧಿ ಯನೀವ ಕೆಳದಿಪುರಮಂ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೫೦

ರಾಮೇಶವೀರಭದ್ರ
ಸ್ವಾಮಿಯುಪದಯುಗವ ಭಜಿಸಿ ಬಳಿಕಲ್ಲಿಂದಂ ।
* ಸೋಮಶೇಖರನೃಪಂ ತೆರ
ಳ್ದಾ ಮಂಜುಲವೇಣುಪುರವನೆಂದುರೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೫೧

ಅಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ತನ್ನೃಪ
ಮಲ್ಲಂ ತಾಂ ತೀರ್ಥರಾಜಪುರಕೈದಿ ಬಳಿ ।
ಕ್ಕಲ್ಲಿಂದಂ ಮುಂತೈದಿ ಸ
ಮುಲ್ಲಾಸದೆ ಶೃಂಗಪುರವನೆಂದುರೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೫೨

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಸೋಮಶೇಖರರಾಜೇಂದ್ರಚಂದ್ರಂ ಶೃಂಗಪುರದೊಳ್ ಶಾರದಾಂಬಾಪೀಠಸನ್ನಿಧಿಯೊಳಸೆವ ಚೌಕಿಯೊಳ್ ಸರ್ವಸಂಭ್ರಮದಿಂ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಭಾರತೀಸ್ವಾಮಿಯವರಂ ಬೇಟಿಗೊಂಡಾಪುರದೊಳ್ ನಾಲ್ದಿವಸಮಿರ್ದಾಯತೀಂದ್ರನನುಚಿತಮಾದುಡುಗೊರೆಮುಂತಾದುಪಚಾರಗಳಿಂ ಸನ್ಮಾನಿಸಿಯವರಿಂ ತಾನುಂ ಸನ್ಮಾನಂಬೆತ್ತನಂತರಮಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ॥ ೫೩

ಚಳಕದೆ ಕಳಸದ ಘಟ್ಟವ
ನಿಳಿದಾ ಭೂಮೀಶವರ್ಯ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ।
ಸ್ಥಳಕೈದಿ ಪೆರ್ಮೆಯಿಂ ಮಂ
ಜುಳಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವರಂ ಭಜಿಯಿಸಿದಂ ॥ ೫೪

ಪೊರಮಟ್ಟಲ್ಲಿಂ ಕೋಟೀ
ಶ್ವರಕೈದುತೆ ದಿವ್ಯಕೋಟಿಲಿಂಗೇಶ್ವರನಂ ।

1 ಶುಭಕೃತುಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವೀಜ ಬ ೫-ಲ್ಲು ವಿಭುತಾಂ (ಕ)

ಧರಣೀಶಂ ಪೂಜಿಸಿ ವೆಸು
ಪುರದ-ಮಹಾದೇವಲಿಂಗಮಂ ಭಜಿಯಿಸಿದಂ ॥ ೫೫

ಅಲ್ಲಿಂದಂ ತೆರಳ್ದುಪ್ಪುವ
ಕೊಲ್ಲೂರಿಂಗೈದಿ ತನ್ನೃಪಾಲಂ ಪುರಜೆ ।
ದ್ವಲ್ಲಭೆ ಮೂಕಾಂಬೆಯ ಪದ
ಪಲ್ಲವಮಂ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದರ್ಚಿಸಿದಂ ॥ ೫೬

ಬಳಿಕಲ್ಲಿಂ ಗೋಕರ್ಣ
ಕ್ಕೆಳದಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನಂ ತಾಂ ।
ನಲವಿಂದರ್ಚಿಸಿ ಕೇರಳ
ಕೆಳದೊಡನೆಳ್ತಂದು[1] ವೇಣುಪುರಮಂ ಪೊರ್ದಂ ॥ ೫೭

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾನೃಪಾಲಪುಂಗವಂ ಪರಶುರಾಮಕ್ಷೇತ್ರದತ್ತಣಿಂ ಪೌತ್ರಗಳ್ವೆರಸಿರ್ದ ಪರ್ವತಕುಮಾರರಂ ಬರಿಸಿಯವರ್ಗೆ ಷಡಕ್ಷರಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಯೆಂದು ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಲಿಂಗಧಾರಣಮಂ ಮಾಡಿಸಿ ಪೋಷಿಸಿಯವರ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಂ ಮಾಡಿಸಿ ಷಡಕ್ಷರಿಯೆಂಬ ಸಣ್ಣವನ ವಾಕ್ಪಟುತ್ವಮಂ ನೋಡಿ ಚಿತ್ತಾಸಕ್ತಿಯಿಟ್ಟು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರ್ದೊಂದವಸರದೊಳ್ ॥ ೫೮

[2] ರಾಣೋಜೀಜೇಸೋರ್ಪಡೆಯಂ
ಮಾಣದೆ ತಾಂ ಪೈಜೆಯುಲ್ಲಿಖಾನಂವೆರಸ ।
ಕ್ಷೀಣಬಲನೈದಿ ರಾಜ್ಯ
ಪ್ರಾಣಿಗಳಂ ಬಾಧಿಸುತ್ತುಮೊಳಪುಗಲಾಗಲ್ ॥ ೫೯

ಸಂಗರರಂಗದೊಳವರಂ
ಭಂಗಿಸಿ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ಚತುರನಹ ರಾಯಸದಾ ।

---

1 ಕ್ರೋಧಿಸಂವತ್ಸರದವೈಶಾಖ ಬ ೭ ಯೊಳ್ (ಕ)
2 ಆನಂದಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ. (ಕ, ಬ.)

ಗಂಗಾಧರಯ್ಯನ ಮುಖದೆ
ಫೊಂಗಳುವಮಂ ಕೊಡಿಸಿ ಸೀಮೆಯಂ ದಾಂಟಿಸಿದಂ ॥ ೬೦

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೊಂದವಸರದೊಳ್ ತರಿಕೆರೆಯರಸನಪ್ಪ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಪ್ಪನಾಯಕನಿಂ ದಿವಾಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ವರ್ಥಕ್ಕೋಸುಗಂ ದರದಾಖುಲ್ಲಿಯೆಂಬ ವಜೀರಂ ಭೂರಿಸೈನ್ಯಂವೆರಸೆಳ್ತಂದು ಸೀಮೆಯಂ ಲೂಟಿಸಿ ತರಿಕೆರೆಗಿಳಿದು ಪರಮೋಪದ್ರವಮಂ ರಚಿಸುತ್ತಿರಲಲ್ಲಿಗೆ ಸೈನ್ಯಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಪಿ ಅವನಿಂ ಸಲ್ವರ್ಥಮಂ ತಾನೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡಿಸಿ ದರದಾಖುಲ್ಲಿಯಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಪ್ಪನಾಯಕನಂ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳ್ನಿಲಿಸಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೬೧

ಸೇನಾಸಮೂಹಕೊಪ್ಪಿಗೆ
ತಾನಪ್ಪಂತೇಕಕಾಲದೊಳ್ವಿಕ್ರಯಕಂ ।
ದಾನ್ಯಪವರನಿಪ್ಪತ್ತೊಂ
ದಾನೆಗಳಂ ಕೊಂಡು ಪಾಕರವನಾಗಿಸಿದಂ ॥ ೬೨

ಆರೆಯುರ ಮೊಗಲರುಪಟಳ
ಕಾರದೆಯುಳವಳಿದು ರಾಯದುರ್ಗದ ರಾಜಂ ।
ಹಾರಿ ಸಹಾಯುವ ದೈನ್ಯಂ
ದೋರಿಯೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಕಳುಹೆ ಕೇಳ್ದವನಾಗಳ್ ॥ ೬೩

ಹಾರೋವೇದಪನಂ ನ
ಲ್ಲೂರಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಪ್ರಮುಖಸಚಿವರುಮಂ ।
ಆರೈದವರಿರ್ವರೊಡನೆ
ವಾರಣತುರಗಾದಿಸೈನ್ಯಮಂ ತೆರಳಿಸುತುಂ ॥ ೬೪

* ಸಮರಸಂಧಾನಮುಖದಿಂ
ದಮೆದಾರೆಯುರಂ ತುರುಷ್ಕಸೈನ್ಯವ್ರಜಮುಂ ।
* ಕ್ರಮದೆ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ಧಾತ್ರೀ
ರಮಣರೊಳತ್ಯಂತಕೀರ್ತಿಯಂ ಮಿಗೆ ಪಡೆದಂ ॥ ೬೫

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ, ಪುಂಗನೂರಾಣ್ಮನಾಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕನೃಪಾಲನ ಪ್ರಭಾವಾತಿಶಯಮಂ ಕೇಳ್ದು ತನಗಿವರೊಳಗಣನುಸಂಧಾನವಿದ್ದೊಡೆ ಬಲವಾಗಿರ್ದಪುದೆಂದಾಳೋಚಿಸಿ ಆದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತುಚಿತಲಿಖಿತಮಂ ಬರೆಸಿ ನಿಯೋಗಿಗಳಂ ಕಳುಪಿರಲವರ್ಗಳಂ ಮನ್ನಿಸಿ ದಿಲಾಸನಿತ್ತು ರಾಯಸಮಂ ಬರೆಸಿ ಚಿನ್ನಭಂಡಾರದ ರಂಗಪ್ಪಯ್ಯನ ಕಯ್ಯೊಳುಚಿತವುಡುಗೊರೆಗಳನಿತ್ತು ಕಳುಪಿಯುವರ ಮನದಿಷ್ಟಮಂ ಸಲ್ಲಿಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೬೬

ದುರುಳತಹ ನಾಯಿಮಾರರ
ನುರುಕೂಡಿಸಿ ಕುಹಕಗೆಯ್ಯುತಿಪ ಕುಂಬಳೆಯೂ ।
ವರಸಾಮಂತರನುರೆ ಪಿಡಿ
ತರಿಸುತೆ ದುರ್ಗದೊಳಗಂಕೆಯಂ ಮಾಡಿಸಿದಂ ॥ ೬೭

ತೊಳಪರ್ಕಲಗೋಡರಸುಗ
ಳೊಳತೋಟಿಯ ನಿಲಿಸಿ ವೆಂಕಟೇಂದ್ರನನಲ್ಲಿಂ ।
ತಳುವದೆ ಬರಿಯಿಸಿ ತದನುಜ
ಗೊಲವಿಂದಂ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂ ॥ ೬೮

ಇಂತು ಬೇಲೂರ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳುನ್ಮದಾವಸ್ಥೆಯಿಂದವ್ಯವಸ್ಥಿತನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತಿರ್ದ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನಂ ಕದಲ್ಚಿ ತದನುಜಗೋಪಾಲನಾಯಕನಂ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳ್ ನಿಲಿಸಲ್ ತದೀಯನಿಯೋಗಿಮಲ್ಲಪನ ಕುಮಂತ್ರದಿಂದೈದಿದ ಮಾಯಾವಿಗಳ ಸೈನ್ಯಮಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡೈದಿದ ಸುಬ್ಬರಾಯನೆಂಬ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಂ ರಾಯಪಾಳ್ಯದ ಚಿನ್ನವೀರಪ್ಪನ ಮುಖದಿಂ ರಣರಂಗದೊಳ್ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ಗೋಪಾಲನಾಯಕನಂ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳ್ ನಿಲಿಸಿ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೬೯

ವರಡಿಳ್ಳೀಶ್ವರನಾಜ್ಞೆಯಿಂದುರೆ ನಿಜಾಮಂ ಲೇಖನಂಗೆಯ್ಸಿ ನೀಂ
ಮಿರಿಜಾಅದ್ದಮಖಾನನಂ ತೆಗೆಸಿ ಸೀರೇದುಜ್ಜಲತೊಕ್ಕೋಂಟೆಯೊಳ್ ।
ಮೆರೆವಾ ತಾಯುರಖಾನನಂ ನಿಲಿಪುದೆಂದಟ್ಟಲ್ಸುಬೇದಾರಶೇ
ಖರನಂ ಲಿಂಗಪನಂ ರಿಪುದ್ವಿಪಮಹೋದ್ಯತ್ಸಿಂಹನಂ ಬೀಳ್ಕೊಡಲ್॥ ೭೦

ಇಂತು ಸುಬೇದಾರ ರೋಹಿಲೆಗಂಗನ ಕೋಟೆಲಿಂಗಪ್ಪನಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಪಲಾತನಸಂಖ್ಯಾತಸೇನೆವೆರಸು ಮಾಯಾವಿಗಳ ನಾಡೊಳಗಣ ಕಂದುಗೆರೆ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಾಂತದೊಳ್ಪಾಳಯಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ಮಿರಿಜಾಆದ್ದಮಂಗೆ ಸಹಾಯಮಾಗ್ಯೆದಿದ ಮೈಸೂರವರ ಸೇನಾಸಮೂಹ ಮಂ ಬಹುಮುಖದೊಳ್ಸಂಹರಿಸಿ ಪಲಾಯನಂಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತಮಲ್ಲಿಂದಂ ತೆರಳ್ದೈದಿ, ಸೀರೆದ ಪರಿಸ್ತರಣಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯನಿಕ್ಕಿಸಿ ಕ್ರೋಧಿಸಂವತ ರದ ಆಷಾಢಶುದ್ಧ೧೩ಯೊಳ್ ಸೀರೆಯ ಕೋಂಟೆಯಂ ಕೊಂಡು ಮಿರಿಜಾ ಆದ್ದಮನಂ ವಾರೆದೆಗೆಸಿ ಆ ಸ್ಥಳದೊಳ್ ತಾಯುರಖಾನನಂ ನಿಲಿಸಿ ಪಾತು ಶಾಹನ ಕಜ್ಜಮಂ ಬಲ್ಪುಗೆಯ್ಸಿ ಬರಲ್ ಬಳಿಕ್ಕಂ ವೇಣುಪುರವರದೊ ಳಡೆವಿಡದೆ ಪಗಲಿರುಳ್ ಮೂರುದಿನಂಬರಂ ನವಬತ್ತುಗಳ ನಿನಾದಮಂ ಪೂರ್ಣಂಗೆಯ್ಸಿ ತತ್ಪುರದ ಪ್ರತಿಗೃಹಂ ತಪ್ಪದೆ ಸಕ್ಕರೆಯಂ ತಿದ್ದಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಂ ಶಾದುಲ್ಲಖಾನನ ಪೌಜುವೆರಸು ಸುಬೇದಾರಲಿಂಗಪ್ಪನಂ ಮಾಯಾವಿಗಳ ಸೀಮೆಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿವರಿಸಲಾತಂ ಪಟ್ಟಣದ ಕೋಂಟೆಯ ಸಮೀಪಮಂ ಸಾರ್ದು ನೀರಜೆಬಿಯಂ (?) ಕಟ್ಟಲವೆ ರ್ಗಳ್ ಭಯಸ್ಥರಾಗಿ ಪರಸಂಧಾನಮಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗಲೆಂದವರ್ಗಳಿಂ ಭೂರಿದ್ರವ್ಯಾಭರಣಾಂಬರವಸ್ತುವಾಹನಂಗಳಂ ಕೊಂಡು ತಂದೊಪ್ಪಿಸ ಲೀವಾರ್ತೆಯಂ ಲಿಖಿತಮುಖದಿಂ ಚಿಕಲಿಸಖಾನಂಗೆ ತಿಳುಪಲಾಸಿಜಾಮಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂತಸಂದಳೆದು ಕಳುಪಿದಶ್ವಮುಚಿತಮುಡುಗೊರೆಗಳಂ ಪರಿಗ್ರ ಹಿಸಿ ನಾಲ್ದೆಸೆಯ ದೊರೆಗಳೊಳ್ಪರಮಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದೊಡನಾ ಚಿಕ ಲೀಸಖಾನನುಮತಿಯಿಂ ॥ ೩೧

ಮೆರೆವ ತುರುಷ್ಕರ ವಶವಾ
ಗಿರುವಜ್ಜಂಪುರದ ಪೊಳಯಪೊನ್ನೂರ ಸುವಿ ।
*ಸ್ತರದ ಸಾಸುವೆಯಹಳ್ಳಿಯ
ವರಕೋಟಾತ್ರಯವನಾನೃಪಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೩೦

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ಕ್ರೋಧಿನಾಮಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣಮಾಸದೊಳ್

ರಾಜಿಪ ಕೊಲ್ಲೂರ್ಗೆ ತೆರ
ಳ್ದು ಜನಪತಿವರ್ಯನೆಸೆವ ಮೂಕಾಂಬಿಕೆಯಂ ।
ಪೂಜಿಸುತಿರುತಿರಲಿತ್ತಂ
ಘೂಜಾನಿಗಳರೆಯಪಾತುಶಾಹನ ಮುಖದಿಂ ॥ ೭೪

ಇಂತು ಪಾತುಶಾಹನನುಜ್ಞೆಯಿಂದಾರೆಯರರಸನೆನಿಪ ಶಾಹು ರಾಜನ ವಜೀರಂ ಶ್ರೀಪತಿರಾಯನುಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ತತ್ಸೈನ್ಯಸಮೂಹ ಮಾತ್ಮಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ॥ ೭೫

* ಅತಿಧನಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ
ಪ್ರತಿಮಂ ಚಿಕಲೀಸಖಾನನೈತರೆ ಮುನ್ನಂ ।
ಧೃತಿಗೆಡಿಸಿ ಲಿಂಗಪನ ಮುಖ
ದೆ ತದರ್ಥವ ಸಲಿಸಿ ರಾಜ್ಯಮಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಂ ॥ ೭೬

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕಂ ರಾಕ್ಷಸಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ಸಪ್ತಮಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲಕಿಯೆಂಬ ಮನೋಹರಮಾದ ಮಹಾಯಾನಮನಾರೂಢನಾಗಿ ಸಮಸ್ತಸೈನ್ಯಸಹಿತಂ ಸರ್ವಸಂಭ್ರಮದಿಂ ಮಹಾನವಮಿಯ ಬಯಲ್ಗೆ ತೆರಳ್ದು ಸ್ಥಾನದೊಳೋಲಗಂಗೊಟ್ಟು ಸ್ಥಳ ಪರಸ್ಥಳದ ಮನ್ನೆಯರ್ಕಳಿಂದುಚಿತವುಡುಗೊರೆ ಮೊಂತಾದುಪಚಾರಂ ಗಳಿಂ ಸನ್ಮಾನಂಬೆತ್ತು ಮರಳ್ದು ರಾಜಾಲಯಮಂ ಸಾರ್ದು ವರ್ತಿಸು ತ್ತುಮಿರಲ್ ನಳಸಂವತ್ಸರದ ಚೈತ್ರದೊಳ್ ॥ ೭೭

ನಾಲಕಿಯನೇರ್ದ ವಾರ್ತೆಯ
ಕೇಳಿ ಕನಲ್ದು ನಿಜಾಮನೈತರೆ ಧುರದೊಳ್ ।
ತೇಲಿಸಿ ಪಣಮಿತ್ತುರೆ ಪಿಡಿ
ದೊಳಗಮಂ ನಡೆಸಿ ಮೆರೆದನತಿಚಲಪದಮಂ ॥ ೭೮

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ಪಿಂತೆ ಪರಾಭವಸಂವತ್ಸರದೊಳ್ ॥ ೭೯

* ಶಾಹುರಾಜನ ಹುಕುಮದಿಂ
ಮೋಹರಸಹಿತೈದಿ ತೆಗುಳ್ದ ಬಾಜೀರಾಯಂ ।
ಗಾಹವಮಂ ಪೊನ್ನಂ ನಿ
ರ್ವಾಹಕಲಿಂಗಪನ ಮುಖದೊಳಿತ್ತು ತೆಗೆಸಿದಂ ॥ ೮೦

* ಕೀಲಕಾಬ್ದದೊಳ್ ತದ್ಭೂ
ಪಾಲಂ ಕೊಲ್ಲೂರಿಗೈದಿ ಮೂಕಾಂಬಿಕೆಯಂ ।
ಲೀಲೆಯೊಳರ್ಚಿಸಿ ಭೂಸುರ
ಜಾಲವನತಿತುಷ್ಟಿಬಡಿಸಿದಂ ಭೋಜನದಿಂ ॥ ೮೧

ಮೆರೆವ ಸಹಸ್ರಸುವಾಸಿನಿ
ಯರಿಗಂ ವರಕಂಚುಕಂಗಳಂ ನಲಿದಿತ್ತಾ ।
* ದರಿಸಿ ಮೂಕಾಂಬಿಕೆಗೆ ತ
ದ್ಧರಣಿಪನುನ್ನತರಥೋತ್ಸವವನಾಗಿಸಿದಂ ॥ ೮೨

ನೆರೆ ರಂಗಪೂಜೆಯಂ ಭೂ
ಸುರತರವರಲಕ್ಷದೀಪಪೂಜೆಯನನುವಿಂ ।
ವಿರಚಿಸಿ ತನ್ಮೂಕಾಂಬೆಯ
ಚರಣಾಬ್ಜವನಧಿಕಭಕ್ತಿಯಿಂದರ್ಚಿಸಿದಂ ॥ ೮೩

ವರಮೂಕಾಂಬಿಕೆಯುಡಿದಾ
ವರೆಯಂ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ತನ್ನೃಪಾಲಂ ಕೆಳದೀ ।
ಪುರವಂ ಸಾರುತೆ ರಾಮೇ
ಶ್ವರಲಿಂಗವನಧಿಕಭಕ್ತಿಯಿಂದರ್ಚಿಸಿದಂ ॥ ೮೪

ಶ್ರೀವೀರಭದ್ರನೆಸೆವಡಿ
ದಾವರೆಯಂ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂ ಪೂಜಿಸಿ ತ ।
ದ್ದೇವರದೇವಂಗವನಿಪ
ದೇವಂ ತಾಂ ಕೆಂಡದರ್ಚನೆಯನರ್ಪಿಸಿದಂ ॥ ೮೫

ಇಂತಾ ಕೆಳದಿಯ ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರಂಗೆ ಕೆಂಡದರ್ಚನಾದಿಪೂಜೆಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಂಡನಂತರಂ ವೇಣುಪುರದರಮನೆಯಂ ಸಾರ್ದು ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲ್ಕೆ ಭುಜಬಲಪರಾಕ್ರಮಾತಿಶಯದೇಳ್ಗೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂದರ್ಶನೌತ್ಸುಕ್ಯದಿಂ ನಿಜಕುಟುಂಬಸಹಿತಮಾಗೆಳ್ತಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಿಯೋಗಿಯೆನಿಪ್ಪ ಕರ್ಣಿಕೋನಯ್ಯನಂ ಬೇಟಗೊಂಡು ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮುಮನುಚಿತಮಾದುಡುಗೊರೆಗಳುಮನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೮೬

ಬಳಿಕ ಕಿರಾತಾದಿಗಳುಪ
ಟಳದಿಂದಳವಳಿದ ಗುಡಿಯ ಕೋಂಟೆಯಧೀಶಂ ।
ಗೊಲವಿಂ ಸಹಾಯಮಂ ರಚಿ
ಸಿ ಲಸದ್ವಿಖ್ಯಾತಿಯಾಂತನಾನೃಪವರ್ಯಂ ॥ ೮೭

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೮೮

ಅಗಣಿತಸೈನ್ಯಸಮೇತಂ
ಸೊಗಯಿಪ ಪೊನ್ನಾಳಿಗೈದಿ ರಾಜ್ಯವನಲೆವಾ ।
ಸುಗುಣಾಬಾಯಿಯ ದಂಡಂ
ತೆಗೆಸಿ ವಿರಾಜಿಸುತೆ ರಾಜ್ಯಮಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಂ ॥ ೮೯

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೯೦

ವೇಣುಪುರವರದ ಪಶ್ಚಿಮ
ದಾಣದೊಳತಿರಮ್ಯಮಾದ ರಾಜಾಲಯಮಂ ।
ಜಾಣಿನೊಪ್ಪಮೆನಲ್ನಿ
ರ್ಮಾಣಮನಾಗಿಸಿದನಾನೃಪಾಲವರೇಣ್ಯಂ ॥ ೯೧

ಮತ್ತಮಾರಾಜಾಲಯಮುಮಂ ॥ ೯೨

ದಾಳಿಂಬಂ ನವರಂಗಂ
ಪೇಳಲ್ಕಂ ಬಿರಿದುದೆಂಬ (?) ನಾಮಾಂಕಿತದಿಂ ।

ಮೇಳವಿಸಿದ ಚೌಕಿಯ ಸಾ
ಧಾಳಗಳಂ ರಚನೆಗೆಯ್ಸಿದಂ ಸಂತಸದಿಂ ‖ ೯೩

ಇನಿತಲ್ಲದೆ ಕೆರೆ ಕಾಳ್ಪ್ವರ
ಮಿನಿಗರ್ಬ್ಬಿ ಸುಪುಷ್ಪವಾಟ ಕೊಳಮುರುಶಾಲೀ !
ವನ ವಾಪಿ ಕೂಪ ತೋಪುಗ
ಳನುದಿನಮುಜ್ಜ್ವಲಿಸೆ ರಚನೆಗೆಯ್ಸಿದನನುವಿಂ ‖ ೯೪

ಇಂತು ರಚನೆಗೆಯ್ಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರಪುರವೆಂದು ನಾಮಾಂಕಿತಮಂ ಮಾಡಿಯುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸೀಮೆ ಭೂಮಿಗಳಂ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಮನಬಂದ ವೇಳೆಯೊಳ್ತಾನಲ್ಲಿಗೆ ವಿನೋದದಿಂ ವೈಹಾಳಿಯನೆಸಗಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತುಂ, ಮತ್ತಂ ವೇಣುಪುರದರಮನೆಯುಂ ಕಾಜಿನ ಭವಂತಿ, ಹೊಸ ಭವಂತಿ, ಐದಂಕಣದುಪ್ಪರಿಗೆ, ವಸಂತಮಹಲ್ ಚಂದ್ರಮಹಲ್ಗಳೆಂಬೀಸ್ಥಾನಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರಂಗೆಯ್ಸಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಪೊಸತಾಗಿ ಗಜತುರಗಶಾಲೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮತ್ತಮಾ ವೇಣುಪುರದೊತ್ತಿನೊಳಾ ವೇಣುಪುರಕ್ಕುಪಪುರಮಾಗಿರ್ಪಂತು ಸಾಧಾರಣ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ನಾಗಪಟ್ಟಣಮೆಂಬ ಪೇಟೆಯುಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೆಯ್ಸಿ, ಶ್ರೀಮನ್ನೀಲಕಂಠೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ರಂಗಮಂಟಪಂ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಂಗಳಂ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಮಂ ಮಾಡಿಸಿ ತಚ್ಛಿಖರಮಂ ಚಾಮೀಕರರಸಲಾಂಛನಲಾಂಛಿತಮಾದ ಲೋಹಪತ್ರಪಟ್ಟಿಕೆಗಳ ಕೆಲಸಗತಿಯಿಂ ರಂಜಿಪಂತು ರಚನೆಗೆಯ್ಸಿ, ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ಮುತ್ತಿನಸತ್ತಿಗೆ ಕರಿಬೆಗರಿಯ ಪಚ್ಚೆಯ ಸುವರ್ಣದ ಸುರುಗಿದಂಡೆ, ಚಿನ್ನದ ಶಿಖರ ಮುಂತಾದ ವಿಚಿತ್ರನೂತನಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೆಯ್ಸಿ ಮತ್ತಂ ಭುವನಗಿರಿಯ ದುರ್ಗದರಮನೆಯ ಭವಂತಿಗಳೊಳ್ ಶಾರಾಬ್ದಾರನಾಗಪ್ಪನ ಮುಖದಿಂ ಶಿಲಾಸ್ತಂಭಂಗಳಂ ನಿಲಿಸಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಮಂ ಮಾಡಿಸಿ ಗಾಳಿಯುಪ್ಪರಿಗೆಯುಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಇಂತಾ ರಾಜಾಲಯಮಂ ದೃಢತರಮನಾಗಿಸಿ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ‖ ೯೫

* ಪಿಂಗಳಾಬ್ದದೊಳ್ ತನ್ನೃಪ
ಪುಂಗವನುರುಭುವನಗಿರಿಯನೈದೆ ಬಳಿಕ್ಕಂ ।
ಶೃಂಗಪುರಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಮೇ
ಲ್ಬಂಗಾಡಿಯ ಘಟ್ಟವಿಳಿದು ಮುಂತೈದುತ್ತುಂ ॥ ೯೬

ಸುರುಚಿರಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾ
ಕ್ಕಿರದಾನೃಪವರ್ಯನೈದಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇ ।
ಶ್ವರನಂ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯೊಳಂ
ದಿರದರ್ಚಿಸಿ ತಳದುರ್ಗ ಮಂಗಲೂರಂ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೯೭

ಎಸೆವ ಕೊಡೆಯಾಲದಿಂದಂ
ವಸುಪುರಕ್ಕೈತಂದು ತನ್ಮಹಾಲಿಂಗೇಶಂ ।
ಗೊಸೆದು ಮಹಾಪೂಜೆಯ ವಿರ
ಚಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಂಡಾ ಹೊಸಂಗಡಿಯ ಸಾರ್ದಿರುತುಂ ॥ ೯೮

ಆ ರಾಜೇಂದ್ರಂ ಶಂಕರ
ನಾರಾಯಣಕ್ಕೈದಿ ನಿಂದು ತತ್ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾ ।
* ದಾರವಿಂದಗಳನರ್ಚಿಸಿ
ಘೋರಮಣಂ ಸೈನ್ಯವೆರಸು ಮುಂತೈದುತ್ತುಂ ॥ ೯೯

* ಸಾರಿ ಕುಂದಾಪುರವ ಬೈ
ದೂರನಭೀಕ್ಷಿಸುತೆ ಸಾರ್ದು ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕಾ ।
ಧಾರಿಣಿಯಧಿಪತಿ ಭಾಗ್ಯಕು
ಬೇರಂ ರಿಪುಭಯವಿದೂರನತಿಭಕ್ತಿಯೊಳಂ ॥ ೧೦೦

ಪಿಂಗದೆ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ
ಲಿಂಗವನರ್ಚಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಮಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದು ।
ತುಂಗಯಶೋನಿಧಿ ಕೊಲ್ಲೂ
ರಿಂಗೈದುತೆ ಪೂಜೆಗೆಯ್ದು ಮೂಕಾಂಬಿಕೆಯಂ ॥ ೧೦೧

ಭಜಿಯಿಸಿ ತತ್ಪದಮಂ ಬಳಿ
ಕ ಜನಪಶಾರ್ದೂಲನೇರ್ದು ಪಟ್ಟವನಖಿಲ ।
ಪ್ರಜೆಯಿಂ ಕಾಣಿಕೆಗೊಳುತುಂ
ನಿಜಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ಸಾಗರಕ್ಕೈತಂದಂ ॥ ೧೦೨

ಆನಂದಪ್ಪರಕ್ಕಾಗಿ ಮ
ಹಾನಂದದೊಳೈದುತುಂ ಮಹಾದೇವಪುರ ।
ಕ್ಕಾನರಪತಿ ಪೊನ್ನಾಳಿಗೆ
ತಾನೈದುತ್ತೆಸೆವ ಸೀವೊಗೆಯನುರೆ ಸಾರ್ದಂ ॥ ೧೦೩

ಭೂಮಿಪವರೇಣ್ಯನಾಹವ
ಭೀಮಂ ರಿಪುಗಜವಿದಾರಣೋದ್ಧತಸಿಂಹಂ ।
* ಸೋಮಶೇಖರನೃಪಂ ತ
ತ್ಸೀವೊಗ್ಗೆಯೊಳಿರ್ದು ಸಾಂಬಶಿವನೊಳ್ ಬೆರೆದಂ ॥ ೧೦೪

ಆ ಸೋಮಶೇಖರೇಂದ್ರಮ
ಹೀಶಂ ತಾನಿಂತು ಸರ್ವಪೃಥ್ವೀಶ್ವರರೊಳ್ ।
ಭಾಸುರಕೀರ್ತಿಯನಾಂತು ವಿ
ಲಾಸದಿ ವರ್ತಿಸುತೆ ರಾಜ್ಯಮಂ ಪಾಲಿಸಿದಂ ॥ ೧೦೫

ಈ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ ಪಟ್ಟವಾದ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೬೩೩ ನೆಯ ಜಯ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ೧೨ ಆರಭ್ಯ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿ ಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಬಹುಳ ೩ಯಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಷ ೨೪ ತಿಂಗಳು ೪ ದಿನ ೨೩ ಪರ್ಯಂತಂ ರಾಜ್ಯವಾಳಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ ಮಂಡಲಿಮಠದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾದರು.[1]

ದಶಮಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

---

1. ಅಲ್ಲಿಂ ಬಿದರೂರಿಗೆ ತರಳ್ಚಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರಲ್ ಆ ಬಹುಳ ೫ ಗುರುವಾರ ಕೊಪ್ಪಲಮಠದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು.

ವಿಶ್ವಾವಸು ಸಂವತ್ಸರದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ೨ಯಲ್ಲು ಇವರ ಅನುಜ ವೀರ

ಏಕಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ

ಆ ಸೋಮಶೇಖರ ನಾಯಕರ ತರುವಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೬೬೨ನೆಯ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ೫ ಯೊಳ್ (ವೀರಭದ್ರನಾಯಕರ ಪುತ್ರರಾದ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ್ಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟಂ.)

ಪದುಳದಿ ಸೋಮಶೇಖರಧರಾಧಿಪನಿಂತಿಳೆಯಾಳ್ದನಂತರಂ
ತದನುಜವೀರಭದ್ರನೃಪನಾತ್ಮಭವಂ ರಿಪುವರ್ಗಭೈರವಂ ।
ಸದಮಳದಾನಧರ್ಮನಯನೀತಿಸಮಸ್ತಕಲಾವಿಶಾ
ರದಬಸವಾವನೀಶನರಸಾದನಿಳಾತಳಕಿಂದ್ರವೈಭವಂ ॥ ೧

ಇಂತೆಸೆವ ಬಸವೇಂದ್ರನೃಪಾಲಂ ತನ್ನ ಹಿರಿಯಪ್ಪನಾದ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರಾಳಿಬರುತ್ತಿರ್ದ ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶ ಕೋಶ ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರ ಪರಿಸ್ತರಣ ಮಂತ್ರಿ ನಿಯೋಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಭಟ ಸಾಮಂತ ಬಾಂಧವ ಭೃತ್ಯಜನ ಪುರಜನ ಪರಿಜನಂಗಳಂ ಸಂರಕ್ಷಿ

ಭದ್ರನಾಯಕರ್ಗೆ ಕೊಪ್ಪಲ ಮಠದಲ್ಲು ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು.

ಈ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ ಕಾಲದಲ್ಲು ಬದುಕುಗಳ ಮಾಡಿದವರ ವಿವರ:— ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯನವರು, ಅವರ ತಮ್ಮ ಗುರುವಪ್ಪನವರು, ಗರಜಿನ ಶಾಂತದೇವರು, ರೋಹಿಲೆ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ, ಸುಬೇದಾರ ಗಂಗನಹಳ್ಳಿ, ರೋಹಿಲೆಲಿಂಗಪ್ಪ, ನಲ್ಲೂರ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಯ್ಯ, ಆ ಗೋವಿಂದಯ್ಯ, ಕರಣಿಕ ಕೋಳಾಲದ ವೆಂಕಟಯ್ಯ, ಗಾಜನೂರ ಲಕ್ಷ್ಮರಸಯ್ಯ, ಮಾದಪ್ಪೊಡೇರು, ಆತನ ತಮ್ಮ ವೆಂಕಟಪತಿಯಯ್ಯ, ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ವಸುಧಾರೆ ಲಿಂಗಪ್ಪಯ್ಯ, ಹಾರೋರ ಮಲ್ಲಪ್ಪಯ್ಯ, ಸಬ್ಬುನೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಬೆಳ್ಳರೆ ಚನ್ನಪ್ಪಯ್ಯ, ಆರಗದ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಮಠದೇವಮಠದ ದೇವಪ್ಪ, ಇಕ್ಕೇರಿ ಗೋಪಾಲಯ್ಯ, ಪಟ್ಟ ಮರಿಯಪ್ಪಯ್ಯ, ರಘುನಾಥಯ್ಯ, ಬಾತಕೂರ ಸೂರಪ್ಪಯ್ಯ, ಗಾಜನೂರ ಬಾನಪ್ಪ, ರಾಯಸದ ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ, ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ, ಗಗೆನಮಹಲ ಚಾವಡಿ ಉಪ್ಪರಿಗೆ ಜಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಮನೆವಾರ್ತೆ ಹುದಾರ ವೀರಪ್ಪ, ಭೈರಯ್ಯ, ಯಾಚವ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ, ಕೇಂಗೆಗೊಪ್ಪದ ಬಸವಯ್ಯ, ಮುಂತಾದವರು.

ಸುತ್ತುಂ [1] ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲೊಡನೆ ಕ್ವಚಿತ್ಕಾಲ
ದೊಳ್ ॥ ೨

ಮಲಮಾತೆ ನೆನೆದ ದುರ್ಮತ
ಕೊಳಗಾದಾರಗದ ಕುಮತಿ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ ।
ಚಲಿಸದೆ ತತ್ಸಹಭವನಂ
ಚಳಕದೆ ಪಿಡಿತರಿಸಿ ಶಾಸ್ತಿಯಂ ಮಾಡಿಸಿದಂ ॥ ೩

ಹುಗುಡಿಯ ಭೈರಪನಂ ಬ
ಲ್ವಿಗಡರುಮಂ ಬಂಧಿಸಿಕ್ಕಿ ಮಲತಾಯಿಯುಮಂ ।
ತೆಗೆವಂಕೆಯೊಳಿಟ್ಟಿರೆ ಖತಿ
ಯೊಗೆದಾಕೆ ಗತಾಸುವಾಗಲತಿಮೂರ್ಛತೆಯಿಂ ॥ ೪

ಬಳಿಕಾ ಬಲತಾಯಿಗೆ ಕೊ
ಪ್ಪಲ ಮಠದೊಳ್ಸಾಂಗವೆನೆ ಸಮಾಧಿಕ್ರಿಯೆಯುಂ ।

1ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಪುಲ್ಲಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಸಪತ್ನಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ಗೆ ಪಿರಿಯತನವ
ನಿತ್ತು ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯನವರ ಕುಮಾರ ಗುರುಪಪ್ಪಂಗೆ ಪಿರಿಯಧಿ
ಕಾರವನಿತ್ತುಮತ್ತಂ ಮಹದೇವಪುರದ ದೇವಪ್ಪ, ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯಪ್ಪ ಸೋಮಶೇಖ
ರನಾಯಕಮುಖ್ಯನ್ನಂ ಲಿಂಗಧಾರಣಮಂ ಮಾಡಿಸಿ ಪೋಷಿಸಿದ ಷಡಕ್ಷರಯ್ಯ,
ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ, ಸೌಂದರದಾಸ, ಮರಿಯಪ್ಪಸೆಟ್ಟರ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ,
ಬಸವಸೆಟ್ಟರ ಮಗ ಉಳುವಪ್ಪ, ಸಾತಗೆರೆ ನಿರ್ವಾಣಪ್ಪನೆಂಬಿವರಂ ಪ್ರಮುಖರಂ
ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕರಣಿಕ ಕೋಳಾಲದ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ, ಆ ಮರಿಯಪ್ಪ, ರಾಯಸದ
ಸೂರಯ್ಯನ ಮಗ ವೆಂಕಟನಾರಣಪ್ಪ, ಸಬ್ಬನೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಯ್ಯ
ರಾಯಸದ ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ, ಆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಆರಗದ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ, ದೊಮ್ಮ
ರಸಯ್ಯನವರ ಮಗ ತಮ್ಮರಸಯ್ಯ, ಗಾಜನೂರ ಘಾನಪ್ಪ, ಸುಬೇದಾರ ರೋಹಿಲೆ
ಲಿಂಗಪ್ಪ, ರಾಮಪ್ಪ, ದಳವಾಯಿ ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ, ಅಂಡಿಗೆ ಶಾಂತಪ್ಪ, ಮುಂತಾದ
ಮಂತ್ರಿ ಮನ್ನೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯೋಗಿ ಗುರಿಕಾರ ಜನರ್ಗೆ ತತ್ತದ್ಯೋಗ್ಯತಾ
ನುಸಾರವಾಗಿ ತದಧಿಕಾರಂಗಳನಿತ್ತು ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದಗೋಷ್ಠಿ
ಗಳಿಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ (ಕ).

ತಳುವದೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದನಾ
ಗಳೆ ತನ್ನೃಪವರ್ಯನಾಗಮೋಕ್ತಕ್ರಮದಿಂ ॥ ೫

ಇಂತು ನಿಷ್ಕಾರಣಂ ತನಗೆ ವಿಘಾತಿಯಂ ನೆನೆದ ದುಷ್ಟಜನರ್ಗೆ ಶಾಸ್ತಿಗೈಸಿ ರಾಜಮುದ್ರಾಧಿಕಾರಮಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈದು ಮಾತ್ಯ ಮೆಲ್ಲ ಮ್ಮಾಜಿಯುವರಂ ಸಂತಸಂಬಡಿಸುತ್ತುಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದು[1] ॥ ೬

ಆ ರಾಜಾಧೀಶಂ ಕೊ
ಲ್ಲೂರಿಂಗಂ ತೆರಳ್ದು ದೇವಿಮೂಕಾಂಬೆಯನೊ।
ಲ್ದಾರಾಧಿಸಿ ಕೆಳದಿಗೆ ತೆರ
ಳ್ದು ರಾಮೇಶ್ವರನ ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರನಂ ॥ ೭

* ಭಜಿಸಿ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯಿಂ ನೃಪ
ತಿಜನಾಗ್ರೇಸರನೆನಿಪ್ಪ ಬಸವಮಹೀಶಂ ।
ನಿಜಸೈನ್ಯಂವೆರಸು ತೆರ
ಳ್ದು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವೇಣುಪುರಮಂ ಪೊಕ್ಕಂ ॥ ೮

ಇಂತು ವೇಣುಪುರಮಂ ಸಾರ್ದು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರ್ದಾ ಮಾಘ ಬಹುಳ ತದಿಗೆಯೊಳ್ ಕೋಟಿಪುರದ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟರ ಪುತ್ರ ಶಿವಯ್ಯನ ಕುಮಾರಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾಜಿ ಪಾಳ್ಯದ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕುಮಾರಿ ಚನ್ನವೀರಮ್ಮಾಜಿ ಎಂಬಿರ್ವರ್ ಕನ್ಯಾರತ್ನಂಗಳನತ್ಯಂತೋತ್ಸವದಿಂ ವಿವಾಹಮಾಗಿ ತದ್ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯರ್ವೆರಸು ರಾಜ್ಯಭಾರವಿಚಾರತತ್ಪರನಾಗಿ, ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ್ಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಮನಿತ್ತು ನಡೆಸಿಕೊಳುತ್ತುಂ ॥ ೯

ಮದಮುಖಮುಷ್ಕರಾತನಿಕರಾಧಿಪಚಿಂತನಕಲ್ಲಧೀಶನಾ·
ಮದೆಕೆರೆನಾಯಕಂ ಹರಪುರಾಧಿಪನಂ ಮುರಿದೊತ್ತಿ ನಿಲ್ವೊಡಾ ।
ಸ್ಪದಗಳನೀಯುಪಂತಪನ ರಾಜ್ಯಮನಾಕ್ರಮಿಸುತ್ತುಮೊಜೆರಂ
ಗದೊಳದಿರಾಂತುಪದ್ರವಗಳಂ ರಚಿಸುತ್ತಿರೆ ಶೌರ್ಯದೇಳ್ಗೆಯಿಂ ॥ ೧೦

---

1 ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯೊಳ್ (ಕ)

ಮೆದಕೆರೆನಾಯಕನುರವಣೆ
ಗಿದಿರಾಂಪೊಡಶಕ್ಯಮಾಗಿ ಹರಪುರದರಸಂ ।
ಸದಯಬಸವರ್ವಿಪಂಗೀ
ಹದನಂ ಬಿನ್ನೈಸಿ ಕಳುಪಿ ಮರೆವುಗಲಾಗಲ್ ॥ ೧೧

ಇಂತು ಹರಪುರಾಧಿಪನೆನಿಪ ಬಸಂತರಾಯಂ ಮೆದಕೆರೆನಾಯಕನದಟನಾಂಪೊಡಶಕ್ಯಮಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರವರ್ಗದ ಮನೆತನದವರೆನಿಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರ್ಪೆಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಮನುದ್ಧರಿಸವೇಳ್ಕುಂದು ಲಿಖಿತಮುಖದಿಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಕಳುಪಲ್ಕೇಳ್ದು ಸಿದ್ಧೋಜಿಯೊಡನನುಸಂಧಾನಮಂ ರಚಿಸಿ ತತ್ಸೈನ್ಯಮಂ ಬರಿಸಿ ಸುಬೇದಾರ ಲಿಂಗಪ್ಪನೊಡನ ಅಸಂಖ್ಯಾತಸೇನಾಸಮೂಹಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಪಿ ತನ್ಮೆದಕೆರೆನಾಯಕನ ರಾಜ್ಯಮಂ ನಿಪಾತನಂಗೆಯ್ಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೨

ಹೊದಿಗೆರೆಯ ಸುಕೋಟೆಯನವ
ನಾದಂ ಕೊಂಡೊಡನೆ ಮೆರೆವ ಮೊರವಂಚಿಯ ಬ ।
ಲ್ಪಾದ ಪರಿಸ್ತರಣವನೆಸೆ
ವಾ ದುಮ್ಮಿಯೆನಿಪ್ಪ ಕೋಂಟೆಯಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೧೩

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೧೪

ಮಿಾಟಾದ ನಂದಿಗಾವೆಯ
ಕೋಟೆಯನುರೆ ಕೊಂಡು ತತ್ಕಿರಾತನ ಘೌಜಂ ।
ಲೂಟಿಸಿ ಬಸವನೃಪಂ ಕ
ರ್ಣಾಟಾಧಿಪನತಿಪರಾಕ್ರಮವನುರೆ ಮೆರೆದಂ ॥ ೧೫

ಇಂತು ಹೊದಿಗೆರೆ ನಂದಿಗಾವೆ ಮೊರವಂಚಿಯೆಂಬ ಕೋಂಟೆಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೆಯ್ವಲೀವರ್ತಮಾನಮಂ ಕೇಳ್ದು ಪತ್ತೆಸಿಂಗನೊಡನನುಸಂಧಾನಮಂ ರಚಿಸಿ ರಘೋಜಿಭೌಸಲ್ಯಾ ಮೊದಲಾದ ಪಟುಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಿಂ ಯುಕ್ತಮಾದಸಂಖ್ಯಾತಸೇನಾಸಮೂಹಂಬೆರಸತ್ಯಂತಗ

ರ್ವೋದ್ರೇಕದಿಂ ದಾಳಿಯಿಡುತ್ತುಂ ತೆರಳ್ದು ಯ್ತಂದು ಸಂತೆಬೆನ್ನೂರ ಪರಿಸ್ತರಣವಮಂ ವೇಷ್ಟೈಸಿ ತಳಿಸುರಂಗಗಳಂ ನಡೆಸುತಿರ್ದ ತನ್ಮದಕೆರೆ ನಾಯಕನ ಪ್ರತಾಪಾತಿಶಯುವಮಂ ಮುರಿದು ಮುತ್ತಿಗೆದೆಗೆಸಿ ಪಲಾಯ ನಂಗೊಳಿಸಿ ದುರ್ಗಮಂ ಪೊಗಿಸಿ ಭುಜಬಲಪರಾಕ್ರಮಾತಿಶಯುಮಂ ಮೆರೆದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೧೬

ವರವೇಣುಪುರದ ಮಧ್ಯದ
ವರಬಾಳಯುಕೊಪ್ಪದೆಡೆಯು ಪಶ್ಚಿಮದೆಸೆಯೊಳ್ ।
ಸುರುಚಿರಮಠಮಂ ಭೂಮೀ
ಶ್ವರಮಣಿ ಬಸವಾವನೀಶ್ವರಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂ ॥ ೧೭

ಇಂತು ಮಠಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೆಯ್ಸಿ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭದ್ರರಾಜಪುರವೆಂದು ನಾಮಾಂಕಿತಂಗೆಯ್ದು ಭೂರಿಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ದುರ್ಮತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸದೊಳ್ ಡಂಬಳದ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ದೇವರ ಗದ್ದುಗೆ ತೋಂಟದ ಸ್ವಾಮಿಗಳ್ಗೆ ಶಿವಾರ್ಪಿತವಾಗಿ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿಯಂ ಸಂಪಾದಿಸಿದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ[1] ॥ ೧೮

[2] ಉಡುಪಿನ ಬಳಿಯೊಳ್ಕಲಪಿನ
ಪೊಡವಿಯೊಳಂ ಪಶ್ಚಿಮಾಂಬುಧಿಯ ತೀರದೊಳು ।
ಗ್ಗಡಮೆನೆ ದರಿಯಾಬಾಡಿನ
ಗಡಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಗೆಯ್ಸಿದಂ ಬಸವನೃಪಂ ॥ ೧೯

ಈ ಪರಿಯಲ್ಲದೆ ಪಡುವಣ
ಕೂಪಾರದ ತೀರದೊಳ್ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ಪಾ ।

1 ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ೩೪ನೆಯ ಕಂದದ ವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಭಾಗವು ಓಲೆಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

2 ರುಧಿರೋದ್ಗಾರಿ ಸಂವತ್ಸರದೊಳ್.

ಕಾಟಿನ ಸಮೀಪದೊಳ್ತ
ದ್ಭೂಪಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದಂ ಮನೋಹರಗಡಮಂ ॥ ೨೦

ಈ ಪರಿಯಲ್ಲದೆ ॥ ೨೧

ಭೂನುತಕಲ್ಯಾಣಪುರ
ಸ್ಥಾನದೊಳತಿರಮ್ಯಮಾಗೆ ಬಸವಮಹೀಶಂ ।
ತೋನಸೆಯೆಂಬ ಸುಕೋಟೆಯ
ತಾನುರೆ ನಿರ್ಮಾಣಗೆಯ್ಸಿದಂ ಸಂತಸದಿಂ ॥ ೨೨

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ । ೨೩

ವರಕುಂದಾಪುರದೆಡೆಯೊಳ್
ಸ್ಥಿರಮಪ್ಪಂತೆಸೆವ ಬೆಣ್ಣೆಗೆರೆಯೆನಿಪ ಪುರಿ ।
ಸ್ತರಣವನತಿಶಯಮೆನಲೆಸೆ
ವರಮನೆಯುಂ ರಚನೆಗೆಯ್ಸಿದಂ ಬಸವನೃಪಂ ॥ ೨೪

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೨೫

ಇಂದ್ರವಿಭವನಿಭವಿಭವನ
ರೇಂದ್ರಂ ತಾಂ ಮಂಗಲೂರ ತಾಣದೆ ಶಿವರಾ ।
ಜೇಂದ್ರಗಿರಿಯೆಂಬ ಗಡಮಂ
ಸಾಂದ್ರಯಶಂ ರಚನೆಗೆಯ್ಸಿದಂ ಪೊಸಬಗೆಯಿಂ ॥ ೨೬

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದಾ ಬಸವನರೇಂದ್ರಂ ಪರಶುರಾಮಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಸೆವ ಸಿದ್ದಾಪುರದ ಪೇಟೆಯ ಸಮೀಪದೊಳೊಪ್ಪುವ ಸ್ಥಳದೊಳ್ .... ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರರಾಜಪುರವೆಂದು ನಾಮಾಂಕಿತಮಂ ಮಾಡಿ ಷಡಕ್ಷರಯ್ಯನ ಮುಖದಿನಾಸ್ಥಳದೊಳತ್ಯದ್ಭುತಮಾದ ಮಠಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ವಿಶೇಷ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ಶಿವಜಂಗಮಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಆ ಮಠಮಂ ಗುರುನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಗಳ್ಗೆ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಶಿವಾರ್ಪಿತಮಾಗೆ ಸ್ಥಿರ

ಶಾಸನಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತು ಸದ್ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿಯಂ ಸಂಪಾದಿಸಿದನಂತುಮಲ್ಲ
ದೆಯುಂ ‖ ೨೭

ಆ ಮಂತ್ರರಾಜಪುರದೊಳ್
ಶ್ರೀಮತ್ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಂಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷದೊಳು ।
ದ್ಧಾಮರಥೋತ್ಸವವಿಭವಂ
ನೇಮದೆ ನಡೆವಂತೆ ಕಟ್ಟಳೆಯನಾಗಿಸಿದಂ ‖ ೨೮

ಮತ್ತಮಂತಲ್ಲದೆ ‖ ೨೯

* ಮಿರುಗುವಾನಂದಪುರದೊಳ್
ಮುರಿಗೆಯ ದೇವರ್ಗೆ ವರರಥೋತ್ಸವಮಂ ವ ।
ತ್ಸರವತ್ಸರದೊಳ್ನಡೆಸುವ
ಪರಿಯನೊಡರ್ಚಿಸಿದನಿಂತು ಬಸವಮಹೀಶಂ ‖ ೩೦

ಮತ್ತಮಂತಲ್ಲದೆ ‖ ೩೧

ಡಂಬಳದೊಳ್ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ
ಗಿಂಬಾದಭಿನವರಥೋತ್ಸವಂ ಪ್ರತಿವರ್ಷಂ ‖
ತಾಂ ಬಿಡದೆ ನಡೆವ ಪದ್ಧತಿ
ಯಂ ಬಸವನರೇಂದ್ರನಾಜ್ಞೆಯಿಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ‖ ೩೨

ಮತ್ತಮಂತಲ್ಲದೆ ‖ ೩೩

ಪೊಸತೆಂಬಿನಾಪರಿಬಕುತಿಯೆ
ನಿಸಿ ಚಂಪಾಷಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ।
ಗೆಸೆವ ತದುತ್ಸವಮಂ ನಡೆ
ಯಿಸಿದಂ ಪ್ರತಿವರ್ಷಗಳೊಳ್ ತಪ್ಪದ ತೆರದಿಂ ‖ ೩೪

* ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತ್ಯಬ್ದಾರಂಭಂ (ಕ)

ವೃತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೩೫

ನೆರೆ ಷಣ್ಣವತಿಸಹಸ್ರೋ
ತ್ತರಲಕ್ಷಸುಜಂಗಮಕ್ಕಭೀಷ್ಟಪದಾರ್ಥೋ |
ತ್ಕರಗಳನೊದವಿಸಿ ನೀಡಿಸಿ
ಪಿರಿದೆನೆ ಸಂತುಷ್ಟಿವಡಿಸಿದಂ ಬಸವನೃಪಂ ॥ ೩೬

ಇಂತು ಲಕ್ಷದಮೇಲೆ ತೊಂಬತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಜಂಗಮಮೂರ್ತಿಗಳ್ಗೆ ನಾನಾವಿಧ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯ ರಸಾಯನ ಫಲಂಗಳ್ ಮುಂತಾದ ಇಚ್ಛಾಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ನೀಡಿಸಿ ಸಂತುಷ್ಟಿವಡಿಸಿಯವರ್ಗೆ ನಾನಾವಿಧ ವಿಚಿತ್ರತರ ವಸ್ತ್ರ ಕಂಬಳಿ ಕಂಥೆ ಶಿವಧಾರ ವಿಭೂತಿ ಸಾಧಾರ ಭಸ್ಮ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಆಗಮ ಶಿವಶಾಸ್ತ್ರ ಲಿಖಿತಪುಸ್ತಕ ಪಾವಡ ಛತ್ರ ಪಾದುಕೆ ಹಸ್ತಾಧಾರ ದಂಡ ಮುಂತಾದ ಇಚ್ಛಾಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಕೊಡಿಸಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಆರಾಧನಪೂರ್ವಕಂ ಮಹೋತ್ಸವಮೆರವಣಿಗೆಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ಶಾಶ್ವತಧರ್ಮಕೀರ್ತಿಗಳಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದ ಬಸವನರೇಂದ್ರನೊಂದವಸರದೊಳ್ ॥ ೩೭

ಬಿಂಕದೆ ಸೈನ್ಯಸಮೇತಂ
ವೆಂಕಟರಾಯಂ ದಲೈದಿ ರಾಜ್ಯವನಲೆಯಲು |
ತ್ತಂಕದೊಳದಿರ್ಕೆ ಗಡಿಯೊ
ಳ್ತಂಕಿಸೆಯೊಡವಡಿಸಿ ಸೀಮೆಯಂ ದಾಂಟಿಸಿದಂ ॥ ೩೮

ಇಂತು ದಾಳಿವರಿಯುತ್ತೈದಿ ಸುರಭಿಪುರಮಂ ಸೂರೆಗೊಂಡು ಕುಂಬಸೆಪ್ರಾಂತದೊಳಿಳಿದು ಪರಮೋಪದ್ರವಮಂ ರಚಿಸುತಿರ್ದಾರೆಯುಚ ಪಟೀರ ವೆಂಕಟರಾಯನಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲತ್ತಂ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯಮಾಸದೊಳ್ ॥ ೩೯

ತಪ್ಪದೆ ಶಾಹುವ [1] ನೇಮದೊ
ಳೊಪ್ಪುವ ಸಾಗರದೊಳಿಳಿದ ಬಾಪೂರಾಯನ |

1 ಶಾಹುರಾಜನ (ಕ)

ನಿಪ್ಪನ ನಯಭಯದಿಂದಂ
ತಪ್ಪಿಸಿ ಗಡಿಯಿಂದೆ [1] ರಾಜ್ಯಮಂ ಪಾಲಿಸಿದಂ || ೪೦

ಇಂತೃದಿ ರಾಜ್ಯಮಂ ಬಾಧಿಸುತಿರ್ದ ಬಾಪೂರಾಯನಂ ತೊಲಗಿಸಿ ರಾಜ್ಯವನಾಳುತ್ತುಮಿರಲೊಡನೆ ಪ್ರಭವಸಂವತ್ಸರದ ಚೈತ್ರಮಾಸದೊಳ್ಳೈತಂದು || ೪೧

ನಾನಾಜೆಯನುಜನಗಣಿತ
ಸೇನಾಢ್ಯಂ ದಾಳಿಯಿಡೆ ಸದಾಶಿವರಾಯಂ |
ತಾನವನಂ ಸಂಗರಸಂ
ಧಾನದೆ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ರಾಜ್ಯಮಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಂ || ೪೨

ಇಂತು ರಾಜ್ಯವನಲೆಯುತಿರ್ದಾರೆಯರ ವಜೀರ ಸದಾಶಿವರಾಯನಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಲೊಡನಾಂಗಿರಸ ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣಮಾಸದೊಳಂ ಮಗುಳ್ದು ಭಾವ ಸಂವತ್ಸರದ ಚೈತ್ರಮಾಸದೊಳಂ ಪೊಳಯಪೊನ್ನಾಳಿಯ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೈತಂದು ನಿಂದು || ೪೩

ನಾನಾರಾಯನೆರಳ್ಪೊಳ್
ತಾನೈತಂದಿಳಿದು ದಾಳಿಯಿಡುತಿರಲಾಗಳ್ |
[2]ನಾನಾನಯಭಯ ಧನಸಂ
ಧಾನದೆ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಂ ರಕ್ಷಿಸಿದಂ || ೪೪

ಇಂತಡಿಗಡಿಗೆಳ್ತಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಮಂ ಬಾಧಿಸುತಿರ್ದಾರೆಯರ ವಜೀರರಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತಿರ್ದ ಬಸವನಾಯಕಂ [3] ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಪ್ರಭವ ವಿಭವ ಶುಕ್ಲ ಪ್ರಮೋದೂತ ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರಂಗಳೊಳ್ ಸೈನ್ಯಸಮೇತಂ ವೇಣುಪುರದಿಂ ತೆರಳ್ದು ಕೊಲ್ಲೂರ್ ಕೋಟೇಶ್ವರ ವಸು

---

1 ಬಂಗ ನರಶಿಂಗರಾವುಮಂ ತೆರಳ್ಚಿ (ಕ)

2 ರಾಯಸದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನರಶಿಂಗರಾಯರಂ ಕಳುಹಿ (ಕ)

3 ಇಲ್ಲಿಂದ ಒಳನೆಯ ಕುದದ ವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಭಾಗವು ಓಲೆಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ

ಪುರ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಕಮಲಶಿಲೆ ಕೆಳದಿ ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಸ್ಥಳಂಗಳನೈದಿ ತತ್ತದ್ದೇವತಾದರ್ಶನಂಗೈದು ಮಹಾಪೂಜೆ ಮುಂತಾದುಪಚಾರಂಗಳನೊಡರ್ಚಿಸುತ್ತುಮಲ್ಲಿಂ ತೆರಳ್ದ್ಯ ಅಂಪು ಮಂತ್ರರಾಜಪುರದ ರಥೋತ್ಸವಮಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತುಮಲ್ಲಿಂ ಮುಂತಳರ್ದು ಕೊಡೆಯಾಲ ಮಂಗಲೂರ್ ಕುಂದಾಪುರ ಕಾರ್ಕಳ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಂಗಳನವಲೋಕನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಂ ವೈಹಾಳಿಯನೆಸಗುತ್ತೆ ಮರಳ್ದು ವೇಣುಪುರದರಮನೆಯುಂ ಸಾರ್ದು ಸಂತತಂ ಶಿವಪೂಜೆ ಸತ್ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣ ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದಗೋಷ್ಠಿಗಳಿಂ ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮಸೇವಾತತ್ಪರನೆನಿಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲ್ ತರಿಕೆರೆಯವರ್ ಮಾಯಾವಿಗಳಾಪನನುಸಂಧಾನಮಂ ರಚಿಸುತಿರ್ಪರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನಮಂ ಕೇಳ್ದು ಸಬ್ಬನೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನೊಡನೆ ಸೇನಾಸಮೂಹಮಂ ತೆರಳ್ಚಿ ಕಳುಹಿ ॥ ೪೫

ಮೆರೆವ ತರೀಕೆರೆಯಧಿಪನ

ಗರುವಿಕೆಯಂ ಮುರಿದು ಶೋಭಿಪುಬ್ರಾಣಿಯ ಭಾ ।

ಸುರರಂಗಯ್ಯನ ಹನುಮನ

ಪುರದುರ್ಗತ್ರಯಮನಾನೃಪಂ ವಶಗೈದಂ ॥ ೪೬

ಇಂತು ಕೋಟಾತ್ರಯಂಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಂಗೈಯಲ್ಕದವೆಳದು ವೇಣುಪುರವರಕ್ಕೆಯ್ತಂದು ಸಂದರ್ಶನಂಗೆಯ್ದು ತನ್ನ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆರಭಾರಸುಖದುಃಖಾದಿವಿವರಣಂಗಳನುಸಿರ್ದು ದೈನ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಂ ನುಡಿದಾ ತರಿಕೆರೆಯ ನಾಯಕನಂ ನಯೋಕ್ತಿಯಿಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಗಜಾಶ್ವವಸ್ತ್ರಾಭರಣಾದಿಗಳನಿತ್ತು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಕಳುಪಿ ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೪೭

ಹರಪುರದರಸನುಮಂ ಭಾ

ಸುರತರಸವಣೂರ ಪತಿ ನಬಾಬನ ಫೌಜಂ ।

ಬರಿಸಿ ಬಹುಸೈನ್ಯಸಹಿತಂ
ತೆರಳಿಸಿ ವೆರಸಬ್ಬು ನೀಸಕೃಷ್ಣಪ್ಪನುಮಂ ॥ ೪೮

ಪದುಳಿಸಿ ಮಾಯಕೊಂಡದೆಡೆಯೊಳ್ ಬಹುಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗುತು
ನ್ಮದದಿನಿದಿರ್ಚಿ ಮಾರ್ಮಲೆತು .... ವೊಳಪೊಕ್ಕು ಪೊರ್ದದಾ ॥
ಮೆದಕೆರೆನಾಯಕಾಖ್ಯನೃಪನಂ ರಣದೊಳ್ವಶಗೆಯ್ದು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ
ಯ್ಸಿದ [1] ನಮಂಗಳ ಮೆಚ್ಚಲದಟಂ ಮೆರೆದಂ ಬಸವೇಂದ್ರಭೂಮಿಪಂ॥೪೯

ಇಂತು ಮೆದಕೆರೆನಾಯಕನಂ ಜಯಿಸಿದ ಮಹೋತ್ಸವಕಾಲದೊಳ್ ನಿಜಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗುತ್ತುಮೆಳ್ತಂದು ಸಂದರ್ಶನಂಗೆಯ್ದ ಹರಪುರದರಸನಂ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಗಜಾಶ್ವವಸ್ತ್ರಾಭರಣಾದಿಗಳನಿತ್ತು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಂಬಡಿಸಿ ಕಳುಪಿ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರಲೊಂದವಸರದೊಳ್ ॥

ಮೆದಕೆರೆನಾಯಕನ ಸುತಂ
ಮದಮುಖಕಸ್ತೂರಿಪಂಗನಾಯಕನೈತಂ ।
ದಿದಿರ್ಚಿಸಿ ಸಂತೆಮುಚೆನ್ನೂ
ರದುಭುತಮಾಗಿರ್ಪ ಕೋಂಟೆಯಂ ವೇಢೈಸಲ್ ॥ ೫೧

ಕದನದೆ ಬಹಿರಾಸುತವೋ
ಹಿದಖಾನವಜೀರನದಟನುರೆ ಮುರಿದೊಡನಾ ।
ಮೆದಕೆರನಾಯಕಸುತನಂ
[2] ಸದೆದೋಡಿಸಿ ಜಯವನಾಂತನಾ ಬಸವನೃಪಂ ॥ ೫೦

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೊಂದವಸರದೊಳ್ ಸಂದರ್ಶನಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ನಿಜಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗೈತಂದು ಬೇಟಿಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸುಖದುಃಖಾದಿಗಳ ವಿವರಣಮನುಸಿರ್ದ ರಾಯದುರ್ಗದರಸನ ದೈನ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಂ ಲಾಲಿಸಿ ಅವುದೊಂದು ಕಜ್ಜಕವಮಾವಿರ್ಪವೆಂದು ಧೈರ್ಯಂಪೇಳ್ದು ದಿಲಾಸ

1 ವಿಭವ ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣಮಾಸದೊಳ್.
2 ಶುಕ್ಲಸಂವತ್ಸರದ ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಾಸದೊಳ್.

ನಿತ್ತು ಚಿತಾಭರಣಾಂಬರಾದಿಗಳಿಂ ಪಿರಿದು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನಂತು ಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೫೩

ಅಳವಿಯೊಳದಿರ್ಚಿದರಿಗಳ
ತಲೆಗಳುಮಂ ಕೇಣಿಗೊಂಡು ರಾರಾಜಿಪಗು ।
ತ್ತಳದಧಿನಾಥನ [1] . . . . . .
ಹೊಳೆಯ ಪರಿಸ್ತರಣಮಂ ಕರಂ ವೆಶಗೈದಂ ॥ ೫೪

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೊಂದವಸರದೊಳ್ ನಾಯಿಮೊರರ್ಕಳ್ಕಾರ್ಮಲೆತು ॥

ವರಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ಸುಪರಿ
ಸ್ತರಣವನಾಕ್ರಮಿಸಿರಲ್ಕೆ ಸೈನ್ಯಸಮೇತಂ ।
ಧುರವಿಜಯನನಿಕ್ಕೇರಿಯ
ಮರಿಯಪನಂ ಕಳುಹಿ [2] ಮಗುಳ್ದದಂ ವಶಗೆಯ್ದಂ ॥ ೫೬

ಇಂತು ನಾಯಿಮೊರರಾಕ್ರಮಿಸಿದ ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ಕೋಂಟೆಯುಂ ವಶಗೆಯ್ದು ಸುಖಮಿರುತ್ತುಂ ॥ ೫೭

ಪನ್ನಿರ್ಛರ್ಸಿರಸಂಖ್ಯೆಯ
ಪೊನ್ನುಗಳುಮನಿತ್ತು ಪದಕಕೊಪ್ಪುವ ಧರೆಗ ।
ತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿಹ ಪಚ್ಚೆಯ
ರನ್ನವನಾ ಬಸವನೃಪತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದಂ ॥ ೫೮

ಮತ್ತಮೊಂದವಸರದೊಳ್ ॥ ೫೯

ವರಕರಿಯ ಮೇಲೆ ಮದುವೆಯ
ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮಾಡೆ ಜನರಿಗಪ್ಪಣೆಯಿಂ ತಾ ।
ನಿರದಿತ್ತ ಬಿಳಗಿಯರಸಗೆ
ಹರಮತಚರಶೀಲವಂತನೆನಿಪಪ್ಪಣನಿಂ ॥ ೬೦

---

1 ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿಸಂವತ್ಸರದೊಳ್.
2 ಶ್ರೀಮುಖ ಸಂವತ್ಸರದೊಳ್,

* ದೊರೆತನಂ ನಡೆಯದೊಳ್ವಿ
ಡ್ಡುರವಡಸಿಸೆ ತಾನೆ ಬಂದು ಬಿಳಿಗಿಯ ಭೂಪಂ ।
ನೆರೆ ಬೇಟಿಗೊಂಡು ದೈನ್ಯದೊ
ಳೂರೆಯಲ್ಕಪ್ಪಣ್ಣನ ಮುಖದೆ ಬಂದಾದೆಸೆಯಂ ॥ ೬೧

ಲಾಲಿಸಿಯುಪ್ಪಣ್ಣನುಸುರಿದ
ಶೀಲಂ ನಡೆವಂತು ಮಾಡಿ ತತ್ತಿಷ್ಠೆಯುಮಂ ।
ತೇಲಿಸಿಯವರಂ ಮನ್ನಿಸಿ
ಲೀಲೆಯೊಳಂ ಬಸವನೃಪವರಂ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟಂ ॥ ೬೨

ಮತ್ತಮದಲ್ಲದೆ ॥ ೬೩

ಶ್ರೀಮುಖದ ಮಾಘಮಾಸದೊ
ಳಾಮಹಿಪಂ ಸಕಲಜನಹಿತಾರ್ಥಂ ಪರಮೋ ।
*ದ್ದಾಮಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಿಧಿಯಿಂ
ನೇಮದೊಳಂ ಗ್ರಾಮಶಾಂತಿಯಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ॥ ೬೪

ಇಂತು ಗ್ರಾಮಶಾಂತಿಯನೊಡರ್ಚಿಸಿ ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದ ಬಸವನರೇಂದ್ರಚಂದ್ರಂ ತನಗೆ ಸಂತಾನಮಿಲ್ಲದುದರಿಂ ಚಿಂತಿಸಿ ಮುಂದೆ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿತ್ವಕರ್ಹರಂ ಕಾಣದಾಳೋಚಿಸಿ ಭಾವ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ನವಮಿಯ ದಿವಸದೊಳ್ ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯನವರ ಮಗ ಗುರುವಪ್ಪನವರ ಕುಮಾರನಾದ ಚನ್ನಪ್ಪನವರಂ ಸರ್ವಸಂಭ್ರಮದಿಂ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಮೇಲರಮನೆಗೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ಸಿ ತಂದು ಮನೆದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳ್ ಆ ಕುಮಾರನಂ ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿ ವೀರಮ್ಮಾಜಿಯವರ ಮಡಿಲೊಳಿಡಿಸಿ ಗೃಹೀತಪುತ್ರನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾ ಚನ್ನಪ್ಪನವರ್ಗೆ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನಾಯಕನೆಂದು ನಾಮಕರಣಮಂ ರಚಿಸಿ, ಓದು ಸಾಧನೆ ಮುಂತಾದ ರಾಜೋಪಯುಕ್ತಮಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಂಗಳನೊಡರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಕುಮಾರನಂ ಪೋಷಿಸಿ ಸಂತಸವಡುತ್ತುಂ ॥ ೬೫

ಇಂತಾ ಬಸವನೃಪಾಲಂ
ಸಂತತಮರಿಜಾಲಕಾಲನತಿಶುಭಶೀಲಂ ।
ಸಂತಸದೆ ಸುಜನರೊಡಬಡು
ವೆಂತಿರೆ ಕರಮೊಳ್ದನೊಪ್ಪುವವನೀತಳಮಂ ॥ ೬೬

ಆ ತರುವಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೬೭೭ನೆಯ ಭಾವ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ 1 ೫ ರವಿವಾಸರದೊಳ್ ॥

ಉನ್ನತಸದ್ಗುಣಗಣಸಂ
ಪನ್ನಂ ಬಸವೇಂದ್ರನೃಪನ ತರುವಾಯಿಯೊಳಂ ।
ಚನ್ನಬಸವೇಂದ್ರನವನಿಪ
ರನ್ನಂ ರಂಜಿಸುವ ರಾಜ್ಯಕಧಿಪತಿಯಾದಂ ॥ ೬೭

ಆ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನಾಯಕನೃಪಾಲಂ ಮಾತೃ ಚನ್ನವೀರಮ್ಮಾಜಿಯುವರ್ನಿರೂಪಿಸಿದ ಬುದ್ಧಿಮಾರ್ಗಂಬಿಡಿದು ವರ್ತಿಸುತ್ತುಂ, ತಂದೆ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರಾಳಬರುತ್ತಿರ್ದ ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶ ಕೋಶ ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರ ಪರಿಸ್ತರಣ ಮಂತ್ರಿ ನಿಯೋಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮಂತ ಮಿತ್ರ ಸುಭಟ ಪುರಜನ ಪರಿಜನ ಸೇವಕಜನಪರ್ಯಂತಾದ ಸಮಸ್ತ ಜನರಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತುಂ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯವನಾಳುತ್ತುಮಿರಲ್, ಯುವ ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಮಾಸದೊಳ್ ನಾನಾರಾಯನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂ ಮಾಧೋಜಿಪುರಂದರನೆಂಬ ವಜೀರಂ ಭೂರಿಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ದಾಳಿವರಿಯುತ್ತೈದಿ ॥ ೬೮

ಇಕ್ಕೇರಿಯ ಕೋಂಟೆಗೆ ಬಂ
ದಿಕ್ಕಿರೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯ ಸಮರಸಂಧಾನದೊಳಾ ।

---

1 ೫ಯಲ್ಲಿ ಬಿದರೂರು ಭದ್ರರಾಜಪುರದ ವಟ್ಟದೇವರ ಮಠದ ಭೂಮಿಯುಲ್ಲು ಕ್ರಿಯಾಸಮಾಧಿ; ಇದೇ ಶುದ್ಧ ಷಂಚಮಿ ರವಿವಾಸರದೊಳ್ (ಕ)

ಇಕ್ಕೇರಿಯ ಮುತ್ತಿಗೆಯಂ
ಗಕ್ಕನೆ ತೆಗೆಸುತ್ತೆ ಸೀಮೆಯಂ ದಾಂಟಿಸಿದಂ ॥ [1] ೬೯

ಇಂತು ದಾಳಿವರಿಯುತ್ತೈದಿ ರಾಜ್ಯಮಂ ಬಾಧಿಸುತಿರ್ದ ಮೊಘಲೋಜೀಪುರಂದರನಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತಿರ್ದನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೭೦

* ಮೆರೆವ ಡಂಬಳದ ಸಿದ್ಧೇ
ಶ್ವರಗಂ ವಿಲಸದ್ರಥೋತ್ಸವಾದ್ಯುಪಚಾರೋ ।
ತ್ಕರಗಳ್ ನಡೆವಂತಿರೆ ಸ
ದ್ಧರಣಿಯನುತ್ತಾರಗೆಯ್ಸಿದಂ ತದ್ಭೂಪಂ ॥ ೭೧

ಇಂತು ಡಂಬಳದ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರದೇವರ್ಗೆ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮನುತ್ತಾರಂಗೆಯ್ಸಿ ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಮಾಳುತ್ತಿರಲ್ ಕ್ವಚಿತ್ಕಾಲದೊಳ್ ॥ ೭೨

ಮಾದೇವಪುರದ ದೇವಪ
ನ್ನೈದಲ್ಪಂಚತ್ವಮಂ ಕುವೃತ್ತಿಯಿನಾಸ ।
* ರ್ವಾಧಿಕಾರಮನೆ ನಡೆಸಿದ
ನಾದರದಿಂ ಬಸವಲಿಂಗಪಾರ್ಯನ ಮುಖದಿಂ ॥ ೭೩

ಇಂತು ಬಸವಲಿಂಗಪಮಂತ್ರಿಯ ಮುಖದೊಳ್ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಮಂ ನಡೆಸುತ್ತುಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರಲ್ ಕ್ವಚಿತ್ಕಾಲಂ ಪೋಗಲೊಡನೆ ॥ ೭೪

ವರನಾನಾಜೀರಾಯನ
ನಿರೂಪದಿಂದಧಿಕಮಾದ ಸೈನ್ಯಸಮೂಹಂ ।
* ವೆರಸು ಗೋಪಾಲರಾಯಂ
ತೆರಳ್ದೈತಂದೊಡನೆ ನಿಲಲವಂ ಗಡಿಮುಖದೊಳ್ ॥ ೭೫

ಮತ್ತಮಾಗಲ್ ॥ ೭೬

---

[1] ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ "ಇರುತಿರುತುಂ" ಎಂಬ ೯೩ನೆಯ ಪದ್ಯದ ವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಭಾಗವು ಓಲೆಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

* ಬಸವಲಿಂಗಾಖ್ಯಮಂತ್ರಿ
ಪ್ರಸರಶಿರೋಮಣಿಯನಧಿಕಚತುರಾಗ್ರಣಿಯಂ ॥
ಬಸೆದಖಿಲಸೈನ್ಯಮಂ ಕೂ
ಡಿಸಿ ತೆರಳಿಸಿ ಕಳುಪಿ ಚನ್ನಗಿರಿಗಡಿಯೆಡೆಯೊಳ್ ॥ ೭೭

ಇರೆ ಬೇಟೆಮುಖದೆ ಕಾರ್ಯದ
ನಿರುಗೆಯನರಿದುಚಿತವೇಚನರಚನೆಗಳಿಂದಂ ।
ಗುರುವಾತ್ಸಲ್ಯವೆ ತೋರಿಸಿ
ನೆರೆ ಸಂತಸವಡಿಸಿ ತೆಗೆಸಿ ಗಡಿಮ್ಮುಖದಿಂದಂ ॥ ೭೮

ವೆರವ್ಮೈಸೂರ ಮುಖಕ್ಕಂ
ಮೆರೆವಾ ಗೋಪಾಲರಾಯನಂ ಬಲಸಹಿತಂ ।
ತೆರಳಿಸಿ ನಿಜರಾಜ್ಯವನಂ
ದುರೆ ರಕ್ಷಿಸಿ ಬಸವನಾಂತನಾ ನೃಪತಿಲಕಂ [1] ॥ ೭೯.

ಇಂತು ದಾಳಿಯಿಡುತ್ತ್ಯೈದಿದ ಗೋಪಾಲರಾಯನಂ ಹೊರದೆಗೆಸಿ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲೊಂದವಸರದೊಳ್ ॥ ೮೦

ಬೇಲೂರ ಕೃಷ್ಣ ಪೇಂದ್ರಂ
ಮೂಲಚ್ಯುತನಾಗಿ ಬಂದು ಕೊಡಗನ ದೆಸೆಯಿಂ ।
ಮೇಲಹ ಕಳಸದ ಕೋಟೆಯೊ
ಳಾಲೋಚಿಸುತಲ್ಲಿ ನಿಂದು ತನ್ನಯ ಕಥೆಯಂ ॥ ೮೧

ಚನ್ನ ಬಸವೇಂದ್ರನೆಡೆಗಂ
ಬಿನ್ನಪವಂ ಬರೆದು ನಿಮ್ಮ ಪೊಂದಿದ ಸುತನಾ ।
ದೆನ್ನಂ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಂ
ಚೆನ್ನಾಗಿರೆ ನಿಲಿಸಿ ಪೊರೆಯಬೇಹುದೆನುತ್ತುಂ ॥ ೮೨

---

1 ಧಾತು ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣದೊಳ್

ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಕಳುಪೆ ಲಾಲಿಸಿ
ತನ್ನಂ ಮರೆವೊಕ್ಕನಾವನಾಗಿರಲವನಂ ।
* ನನ್ನಿಯುದ್ಧರಿಪುದಿದು ನೃಪ
ರನ್ನರ್ಗಂ ನೀತಿಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತುಂ ॥ ೮೩

ಇಂತೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಂಗೆಯ್ದೊಡನೆ ರಾಯಸದ ಶಂಕರನಾರಾಯ ಣಯ್ಯನೊಡನೆ ಭೂರಿಸೈನ್ಯಮಂ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಿ ಬಲಮಂ ವೇಢೈಸಿದ ಕೊಡಗಸೈನ್ಯಮಂ ಪಿಂದೆಗೆಸಿಯಾ ಕೊಡಗರ ವೀರರಾಜನಂ ನಾನಾವಿ ಧನಯಭಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದೊಡಬಡಿಸಿ [1] ಕುಮಾರಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕನಂ

---

1 ಅರ್ಕಲಗೋಡ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕನ ಕುಮಾರ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಪತ್ನಿ ಗೋಣಿವೂರ ಲಿಂಗಮ್ಮನೆಂಬಾಕೆಗೆ ಗೃಹೀತಪುತ್ರನಾದ ಮೂಲಪುರುಷ, ಬೇಲೂರ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಪಟ್ಟದ ಪ್ರಥಮಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲು ಜನಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಕುಮಾರನಾದ ಕುಮಾರ ವೆಂಕಟಪ್ಪರಸರ ಪುತ್ರನಾದ ಕುಮಾರ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕನಂ ವಾರೆದೆಗೆಸಿ ಮೂಲಪುರುಷ ಬೇಲೂರ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ತೃತೀಯಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲು ಜನಿಸಿದ ರಂಗಪ್ಪನಾಯಕನ ಕುಮಾರನಾದ ದೊಡ್ಡಯ್ಯರಸಿನ ಪುತ್ರನಾ ಕೃಷ್ಣಪನಾಯಕನಂ ಬೇಲೂರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜತ್ವಕ್ಕೆ ನಿಲಿಸಿದಂ.

ಇನ್ನು ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಗೋಣಿವೂರ ಲಿಂಗಮ್ಮಗೆ ಗೃಹೀ ತಪುತ್ರನಾದ ಕುಮಾರಕೃಷ್ಣಪ್ಪನೆಂದೊಡಾರೆಂಬುದಂ ವಿವರಣವಾಗಿ ಪೇಳ್ವೆನದೆಂ ತೆಂದೊಡೆ :— ಮೂಲಪುರುಷ ಬೇಲೂರ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕಂಗೆ ಮೂವರ ಸ್ತ್ರೀ ಯರ್, ಅವರೊಳ್ ಪಟ್ಟದ ಪ್ರಥಮಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಪುತ್ರನ ಹೆಸರು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ನಾಯಕ; ಆ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕನ ಮಗ ಕುಮಾರ ವೆಂಕಟಪ್ಪರಸರು; ಆಕುಮಾರ ವೆಂಕಟಪ್ಪರಸರ ಮಗನ ಹೆಸರು ಕುಮಾರಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕ; ಆ ಕುಮಾರಕೃಷ್ಣ ಪ್ಪನಾಯಕನು ಕುಟುಂಬಸಮೇತನಾಗಿ ಕೊಡಗರ ವೀರರಾಜನ ಮೇಲುಪರಾಂ ಬರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರವರ ಸೀಮೆಯೊಳಗಣ ವೋಳವಿ ಮಟ್ಟಸಾಗರವೆಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿರ್ದರು; ಇನ್ನು ಬೇಲೂರು ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕುಮಾರನ ಹೆಸರು ಅರ್ಕಲಗೋಡ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕ, ಆ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕಗೆ ಮೂವರು ಕುಮಾರರು, ಅವರಾರೆಂದೊಡೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕ, ದ್ವಿತೀಯ ಪುತ್ರನ ಹೆಸರು ಗೋಪಾಲನಾಯಕ, ತೃತೀಯ

ಘಲ್ಯದಿಂ ಹೊರದೆಗೆಸಿ ತಮ್ಮಂ ಮರೆವೊಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕನಂ ಬೇಲೂರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜತ್ವಕ್ಕೆ ನಿಲಿಸಿ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದ ನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥ ೮೪

ಪುತ್ರನ ಹೆಸರು ಬೇಲೂರಯ್ಯ; ಹಾಗೆ ಮೂವರು ಪುತ್ರರು; ಆ ಮುವ್ವರು ಕುಮಾರರೊಳಗೆ ಗೋಪಾಲನಾಯಕ ಬೇಲೂರಯ್ಯನೆಂಬ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲ; ಈ ಇಬ್ಬರೊಳಗಾ ಗೋಪಾಲನಾಯಕನೆಂಬಾತನಂ ಹಿರಿಯಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರನಾದ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರು ಬೇಲೂರ ರಾಜಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಲಿಸಿ ಆತನ ಅಣ್ಣ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನು ಉನ್ಮಾದಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಆತನಂ ಬಿದುರೂರಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಕಾರಮಿರುತ್ತುಮಿರಲಾಗಿ ಅರಕಲಗೂಡ ಚೌಡಯ್ಯನ ಅಳಿಯ ಮಲ್ಲಣ್ಣನೆಂಬಾತನು ಆ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಕಿರಿಯತಮ್ಮನಾದ ಬೇಲೂರಯ್ಯನೆಂಬಾತನಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮೈಸೂರವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಲೂರಯ್ಯನ ಕಾಣಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಆತನಂ ಅವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ತಾನು ವೇಣುಪುರದಲ್ಲು ಇದ್ದ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಿನಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟವಂ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದೀಯೆಂದು ಕುಬೋಧೆಯಂ ಬೋಧಿಸಿ ರಾಜತ್ವದ ದುರಾಸೆಯಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅರಸಂ ಕಾಣಿಸಿ ಕೆಳದಿದೊರೆಗಳು ರಾಜತ್ವಕ್ಕೆ ನಿಲಿಸಿದ ಗೋಪಾಲನಾಯಕನಂ ವಾರದೆಗೆಸಿ ಹಿರಿಯನಾದ ಈ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನನ್ನೇ ರಾಜಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಲಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹುವಿಧದಿಂದ ಮೈಸೂರವರನೊಡಂಬಡಿಸಿ, ಆ ಮಲ್ಲಣ್ಣನು ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನೊಡನೆ ಮೈಸೂರವರ ಫೌಜುಸುಬೇದಾರ ಕೋಣನೂರ ಸುಬ್ಬರಾಯನೆಂಬಾತನಂ ಸಹ ತೆರಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಐಗೂರ ಸಮೀಪದಲ್ಲು ಕೊಡಲಿಪೇಟೆ ಯೆಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲು ಪಾಳ್ಯವನಿಳಿದು ಮಸಲತಿಯಾದಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ತಮಾನವಱೆಂ ಗೋಪಾಲನಾಯಕಂ ಬಿನ್ನಹವಂ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಲಾಗಿ ಆಗ ಗೋಪಾಲನಾಯಕಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ರಾಯಪಾಳ್ಯದ ಬೈದೂರ ಚೆನ್ನವೀರಪ್ಪನ ಸಂಗಡ ಸೈನ್ಯವಂ ಕೂಡಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಿಸಿ ಕಳುಹಲಾಗಿ ಆ ಉಭಯ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೂ ಕೈಗಲಸಿ ಮಸಲತ್ತಿಯಲ್ಲು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮಾಮಾವಿಗಳ ಸೈನ್ಯವು ಪಲಾಯನಂ ಬಡೆದು ಹೋಗಲಾಗಿ ಆಗಲಾ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕ ಮಲ್ಲಣ್ಣನೆಂಬವ ಸಹಾ ಮೈಸೂರವರ ಸೀಮೆಯೊಳಗಣ ಗೊರವೂರೆಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲು ಇರುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ, ವೆಂಕ

ಮುರಿಗೆಯ ಸಮಯದೆ ವರ್ತಿಸು
ತಿರುತಿಹ ವರಚನ್ನವೀರದೇವರನುರುಹಂ ।
ಗರಡ ಮತದಾಧಿಪತ್ಯಕೆ
ಚಿರಮೆನೆ ನೆಲೆಗೊಳಿಸ ನಿಲಿಸಿದಂ ತದ್ಭೂಪಂ ॥ ೪೨

ಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಹವಾಲೆಯಲ್ಲು ಇರುವಹಾಗೆ ಮಾಯಾವಿಗಳು ಒಂದು ಆನೆಯ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರುತ್ತಿದ್ದು ಕೆಲವು ದಿವಸದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಹವಾಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ತಮ್ಮ ಬಗೆ ಆನೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿ ತರಹೇಳಿ ಗುರುಮನುಷ್ಯರ ಕಳುಹಲಾಗಿ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನು ಆ ಆನೆಯಂ ಕೊಡದೆ ಚಂಡಿಸಲಾಗಿ ಆ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನಂ ಕೋವಿಗುಂಡಿನಲ್ಲು ಇಡಿಸಿ ಕೊಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಬಗೆ ಆನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾಗಿ ಆಗ ಮಾಯಾವಿಗಳು ಈ ವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳ್ದು ಈ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನು ಹೇಗಾದರೂ ತಮ್ಮ ಹೊಂದಿದವನು ಈತನು ದುರ್ಬೋಧಕೇಳಿ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯಿಂ ಮೃತವಾದನು, ಈತಗೆ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲವೆಂಬುದಂ ತಿಳಿದು ಆ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಪತ್ನಿ ಗಣಗೂರ ಲಿಂಗಮ್ಮ ನೆಂಬಾಕೆಗೆ ಬಳಗೆ ಬರೆದ ವಿವರಪ್ರಕಾರ ಮೂಲಪುರುಷ ಬೇಲೂರ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಪಟ್ಟದ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲು ಜನಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯ್ಕನ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಕುಮಾರಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕನೆಂಬಾತನಂ ಗಣಗೂರು ಲಿಂಗಮ್ಮಗೆ ಸಾಕುಕೊಡಿಸಿ ಆಕೆಗೆ ಗೃಹೀತಪುತ್ರನಂ ಮಾಡಿಸಿ ಮೇಲುಪರಾಂಬರಿಕೆಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದ್ದರು.

ಇನ್ನು ಮೂಲಪುರುಷ ಬೇಲೂರ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ತೃತೀಯಪತ್ನಿಯಲ್ಲು ಜನಿಸಿದ ಪುತ್ರನ ಹೆಸರು ರಂಗಪ್ಪನಾಯಕ; ಈ ರಂಗಪ್ಪನಾಯಕನು ಉಚ್ಚಂಗಿಯೆಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲು ಮುಸಲತಿಯಲ್ಲು ಕೋವಿಗುಂಡಿನ ಘಾಯದಿಂದ ಮೃತನಾದನು. ಆ ರಂಗಪ್ಪನಾಯಕನ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರು, ಹಿರಿಯಮಗನ ಹೆಸರು ದೊಡ್ಡಯ್ಯರಸು ಕಿರಿಯಮಗನ ಹೆಸರು ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕ; ಆ ರಂಗಪ್ಪನಾಯಕಗೆ ಹಾಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು; ಆ ಇಬ್ಬರೊಳಗೆ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕಗೆ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲ, ಈ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಅಣ್ಣನಾದ ದೊಡ್ಡಯ್ಯರಸಿನ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರು, ಹಿರಿಯಮಗನ ಹೆಸರು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಗನ ಹೆಸರು ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ; ದೊಡ್ಡಯ್ಯರಸಿಗೆ ಹಾಗೆ ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರರು ಜನಿಸಿ ಬಲವಂತರಾಗಿ ಇರುತ್ತ ಛಲ್ಯದಲ್ಲು ಇದ್ದು ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ಪ ಗೋಪಾಲನಾಯಕಂ ಬಹುಮೂತ್ರವ್ಯಾಧಿಮೂಲದಿಂ ಮೃತನಾಗಲಾಗಿ ಆ ತರುವಾಯ ರಂಗಪ್ಪನಾಯಕನ

ಇಂತಾ ಚನ್ನಬಸವಭೂ
ಕಾಂತಂ ಸುಯಶೋದಿಗಂತನಮಲಸ್ವಾಂತಂ ।
ಸಂತಸದಿಂ ರಿಪುನಿಕರಕೃ
ತಾಂತಂ ಧರ್ಮದೊಳ್ ರಾಜ್ಯಮಂ ಪಾಲಿಸಿದಂ ॥ ೮೬

ಇರುತಿರುತುಂ ತದ್ಧರಣೀ
ಶ್ವರನುರುವಿಧಿವಶದೆ ತಾಂ ಚತುರ್ದಶವರ್ಷಾಂ ।

ಕನಿಷ್ಠ ಪುತ್ರನಾದ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನು ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಮಂ ವಹಿಸಿ ಭಲ್ಲದಲ್ಲು ಇರುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಅಣ್ಣ ದೊಡ್ಡಯ್ಯರಸಿನ ಕುಮಾರನಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯ್ಕನು ಧಾತು ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಬಹುಳದಲ್ಲು ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಾದ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಕಯ್ವಾರ ಘಾತವ ಮಾಡಿ ತಾನು ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಸಹಾ ಭಲ್ಲದಲ್ಲು ರಾಜತ್ವಕ್ಕೆ ನಿಅಲಾಗಿ ಈ ವರ್ತಮಾನಮಂ ಕೊಡಗಿನ ವೀರರಾಜಂ ಕೇಳ್ದು ಈ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕಂ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಿ ಇವನಂ ವಾರೆದೆಗಿಸಿ ಮೂಲಪುರುಷ ಬೇಲೂರ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಯಕನ ಪಟ್ಟದ ಸ್ತ್ರೀಸಂತಾನಪರಂಪರೆಯಲ್ಲು ಜನಿಸಿದ ಗಣಗೂರ ಲಿಂಗಮ್ಮಗೆ ಗೃಹೀತ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಇರುತ್ತಮಿದ್ದ ಕುಮಾರಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕನಂ ರಾಜತ್ವಕ್ಕೆ ನಿಲಿಸ ಬೇಕೆಂದಾಳೋಚಿಸಿ ಭಲ್ಲಮಂ ವೇಷ್ಟೈಪುದೆಂದು ಸೈನ್ಯಮಂ ಕಳುಪಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಮಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಆ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕನು ಭಲ್ಲದಲ್ಲು ನಿಸ್ತರಿಸ ಲಾರದೆ ಪಲಾಯನಂಬಡೆದು ಬಂದು ಕುಟುಂಬಸಹ ಕಳಸದ ಕೋಟೆಯಲ್ಲು ನಿಂತು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಚನ್ನಬಸವಪನಾಯಕರ್ಗೆ ರಾಯಸಮಂ ಬರೆಸಿ ನಿಮ್ಮ ಹೊಂದಿದ ಪುತ್ರಮನೆತನದವನಾದೆನ್ನಂ ರಾಜತ್ವಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಕಳುಪಲ್ತಮ್ಮ ಮರೆವೊಕ್ಕವನು ಆವನೆಂತವನಾಗಿರ್ದೊಡಂ ಅವನ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಳೋಚಿಸಿ ರಾಯಸದ ಶಂಕರನಾರಣಯ್ಯನೊಡನೆ ಭೂರಿಸೈನ್ಯಮಂ ಕಳುಪಿ ಭಲ್ಲಮಂ ವೇಷ್ಟೈಸಿದ ಕೊಡಗುಸೈನ್ಯಮಂ ವಾರೆದೆಗಿಸಿ ಕೊಡಗಿನ ವೀರರಾಜನಂ ನಯಭಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದೊಡಂಬಡಿಸಿ ಕುಮಾರ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯ್ಕನಂ ಭಲ್ಲದಿಂ ಹೊರದೆಗಿಸಿ ತಮ್ಮಂ ಮರೆವೊಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯ್ಕನಂ ಬೇಲೂರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜತ್ವಕ್ಕೆ ನಿಲಿಸಿ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದ ನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ.

ತರದೊಳ್ ಪರಿಣಯಮಿಲ್ಲದೆ
ನೆರೆ ರೋಗಾರ್ತಿಯೊಳ್ ಶಿವನೊಳೈಕ್ಯಂಬಡೆದಂ [1] ॥ ೮೨

ಈ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನಾಯಕರ್ ತಮಗೆ ಪಟ್ಟಮಾದ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕವರ್ಷ ೧೬೭೭ನೆಯ ಭಾವ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ೧೧ ಯಾರಭ್ಯ ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೨ಯ ವರೆಗೆ ವರ್ಷ೨ ತಿಂಗಳು೮ ದಿನ೨೩ ಪರ್ಯಂತಂ ರಾಜ್ಯವನಾಳಿ ಐಕ್ಯವಾದರ್. [2]

ಏಕಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

---

1 ಇವರು ಉಭಯತ್ರರ ಕಾಲದಲ್ಲು ಬದುಕುಗಳ ಮಾಡಿದವರು :— ಕರಣಿಕ ಕೋಳಾಲದ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ, ಆ ಮರಿಯಪ್ಪಯ್ಯ, ಆರಗದ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಸಬ್ಬುನಿಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಕೋಳಿವಾಡದ ತಮ್ಮರಸಯ್ಯ, ರಾಯಸದ ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಹಲಸನಾಡ ನಾಗಪ್ಪ, ಗಾಜನೂರ ಭಾನಪ್ಪ, ಗರಜಿನ ಶಾಂತದೇವರು, ಮಹದೇವಪುರದ ದೇವಪ್ಪ, ಅಂಗಡಿ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ, ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಸೇಜಂ (?) ಶಿವಯ್ಯ, ಸೌಂದರದಾಸ, ಷಡಕ್ಷರಯ್ಯ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ, ದಳವಾಯಿ ಅಂಚೆ ಶಾಂತಪ್ಪ, ಆ ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ, ರಾಯಸದ ವೆಂಕಟನಾರಣಪ್ಪ, ಆ ಶೇಷಣ್ಣ, ಸೋದೆ ಅನಂತಯ್ಯ, ಸುಬೇದಾರ ರಾಮಪ್ಪ, ಮನೆವಾರ್ತೆ ಹುದಾರ ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ, ಮರಿಯಪ್ಪಸೆಟ್ಟರ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಂತಾದವರು. (ಕ)

2 ಇವರಿಗೆ ಬಿದರೂರು ಕೋಟೆಯ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಮಠದಲ್ಲು ಸಮಾಧಿಯಾಯಿತು. (ಕ)

ದ್ವಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ.

ಆ ತರುವಾಯ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೬೮೦ನೆಯ ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಬಹುಳ ೫ಗುರುವಾರದೊಳ್ ಬಸವಪ್ಪ ನಾಯಕರ ಪತ್ನಿ ಚನ್ನವೀರಮ್ಮಾಜಿಯವರ್ಗೆ ಗೃಹೀತಪುತ್ರನಾದ ಸೋಮಶೇಖರ ನಾಯಕರ್ಗೆ ರಾಜಪಟ್ಟಮಾದುದಾ ವಿವರಣಮೆಂತೆಂದೊಡೆ,

ಚನ್ನ ಬಸವೇಂದ್ರಭೂಪಂ
ಪನ್ನಗಭೂಷಣನೊಳೈಕ್ಯಮಾಗಲ್ಕೊಡನಾ ।
* ಚನ್ನವೀರಾಂಬೆ ಸಂಸ್ಥಾ
ನನ್ನಡೆವೊಡೆ ಮುಂತೆ ಮಾರ್ಗಮಂ ಕಾಣದಿಣಂ ॥ ೧

ಪಿರಿದುಂ ಚಿಂತಿಸಿ ಬಳಿಕೊಂ
ದುರುಪಥಮಂ ಕಂಡು ತಮ್ಮ ಸೋದರರಮಾವಂ ।
ಗುರೆ ಪುತ್ರರ್ನಾಲ್ವರಿರ್ಪ
ರ್ಪರಿಕಿಪೊಡಾ ನಾಲ್ವರೊಳ್ ಕನಿಷ್ಠಾತ್ಮಜನಂ ॥ ೨

ಸುಲಭದೆ ಗೃಹೀತಪುತ್ರನ
ನೊಲವಿಂದಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕಂ ।
ನಿಲಿಪುದೆ ಸುಮಂತ್ರಮೆಂದಾ
ಲಲನಾಮಣಿ ತನ್ನ ಮನದೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸುತುಂ ॥ ೩

ವರಬಸವಲಿಂಗಪಾಗ್ರೇ
ಸರಸಿದ್ಧಪನಾಯಕಾರ್ಯಶಿವಲಿಂಗಪಮು ।
ಖ್ಯರೊಳಿದನಾಳೋಚಿಸಿ ಸ
ರ್ವರ ಸಮ್ಮತದಿಂದೆ ತಹುದ ನಿಶ್ಚಯಗೈದಳ್ ॥ ೪

ಇಂತು ನಿಶ್ಚಯಂಗೈದನಂತರಮಾ ಚನ್ನವೀರಮ್ಮಾಜಿ ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಬಹುಳ ಪಂಚಮಿ ಗುರುವಾರದೊಳ್ತಮ್ಮ ಸೋ

ಗೆಲ್ದು ಬಳಿಕ್ಕಂ ಶಾರದಾದೇವಿಯಂ ಕರ್ಣಾಟದೇಶದೆಡೆಯೊಳುಪ್ಪುವ ತುಂಗಭದ್ರಾನದೀತೀರದೊಳಸೆವ ವಿಭಾಂಡಕಮಹರ್ಷೀಶ್ವರನ ಪುತ್ರನಾದ ಋಷ್ಯಶೃಂಗಮುನಿಯಾಶ್ರಮಮಧ್ಯದೊಳ್ ತಾವು ನಿರ್ಮಾಣಂಗೆಯ್ಸಿದ ಶೃಂಗಪುರದ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ಸಿತಂದು ಶಾರದಾಪೀಠದೊಳ್ ಸ್ಥಿರ ಮಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ನಿಲಿಸಿ, ಶಾರದಾಪೀಠದಿಂ ಯುಕ್ತಮಾದ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಮೆಂದು ಸಮಸ್ತದಿಗ್ದೇಶದೊಳ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೆ ತಂದು, ಸಾಂಖ್ಯ ತ್ರಯಪ್ರತಿಪಾದಕ, ವಿಶುದ್ಧಾದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತಮತಸ್ಥಾಪಕ, ಪದವಾಕ್ಯ ಪಾರಾವಾರಪಾರೀಣ, ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗಾನುಸಂಧಾನನಿರತ, ಷಣ್ಮತಸ್ಥಾ ಪನಾಚಾರ್ಯ, ಜಗದ್ಗುರು, ಪರಮಹಂಸಪರಿವ್ರಾಜಕಾಚಾರ್ಯಶಂಕರಾಚಾ ರ್ಯರೆಂಬಿವು ಮೊದಲಾದ ಬಿರುದಂ ಪಡೆದು ಪರಮಪ್ರಸಿದ್ಧಿವೆತ್ತು ಮತ್ತ ಮಾಶೃಂಗಪುರದೊಳ್ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಸುರೇಶ್ವರಾಚಾರ್ಯರಂ ನೆಲೆ ಗೊಳಿಸಿ ತಾವು ಸ್ವತಂತ್ರಸಂಚಾರವಿನೋದಶೀಲರಾಗಿರುತಿಂತು ವರ್ತಿಸು ತ್ತುಂ, ಕೆಲವು ವತ್ಸರವಿರ್ದು ಮುಕ್ತಿಗೆ ಸಂದರ.

ಇನ್ನಾ ಸುರೇಶ್ವರಾಚಾರ್ಯರ ಕರಕಮಲಸಂಜಾತರಾರೆಂದೊಡೆ, ಅವರ ನಾಮಂಗಳ್:— ನಿತ್ಯಬೋಧಘನಾಚಾರ್ಯರ್, ಅವರ ತರುವಾಯ [1]ನೃಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರ್, ಆ ತರುವಾಯ ಜ್ಞಾನೋತ್ತಮಶಿವಾಚಾರ್ಯರ್, ಆ ತರುವಾಯ ಜ್ಞಾನಗಿರ್ಯಾಚಾರ್ಯರ್, ಆ ತರುವಾಯ ನೃಸಿಂಹಗಿ ರ್ಯಾಚಾರ್ಯರ್, ಆ ತರುವಾಯ ಈಶ್ವರತೀರ್ಥಾಚಾರ್ಯರ್, ಆ ತರುವಾಯ ನೃಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರ್, ಆ ತರುವಾಯ ವಿದ್ಯಾತೀರ್ಥಾಚಾರ್ಯರ್, [2] ಆ ತರು ವಾಯ ಭಾರತೀತೀರ್ಥಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರ್, ಆ ತರುವಾಯ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಯೋಗೀಂದ್ರರ.

ಮತ್ತಮಾ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರೆಂಬವರ್ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಿರ್ದ ಶ್ರೀಚಕ್ರೋಪಾಸನೆಯಿಂ ದೇವಿಯಂ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಬಳಿಕ್ಕಾ ಶೃಂಗೇರಿಯ ಮಠ

1. ಜ್ಞಾನಘನಾಚಾರ್ಯರ್ (ಕ)
2. ಭಾರತೀಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರ

ದೊಳ್ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರ್ದ ವಿದ್ಯಾಶಂಕರರಿಂದಮಾತ್ರಮುವಂ ಕೈಕೊಂಡು ಭಾಗ್ಯಮಂ ಪಡೆದು ಬಳಿಕ್ಕಾ ದೇವಿಯ ನಿರೂಪದಿಂ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರಸಮೀಪದೊಳ್ ವಿದ್ಯಾನಗರಿಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಮಂ ನಿರ್ಮಾಣಂಗೆಯ್ಸಿ ಆ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ ಬುಕ್ಕರೆಂಬಿರ್ವರ್ಸಹೋದರರೊಳ್ ಪಿರಿಯನಾದ ಹರಿಹರರಾಯಂಗೆ ಪಟ್ಟಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರಮಾರಭ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ವೇಣೀಪರ್ಯಂತಮಾದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಂ ಶ್ರೀವಿರೂಪಾಕ್ಷನೆ ಕರ್ತೃ ನೀವಾಸ್ವಾಮಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪವಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆ ಸ್ವಾಮಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಯೊಳ್ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ವುದೆಂದು ನಿಯಾಮಿಸಿ ನಿಲಿಸಿ, ಆ ಬಳಿಕಂ ತಾವು ರೇವಣಸಿದ್ಧೇಶ್ವರನೆಂಬ ಗಣಾಧೀಶ್ವರನಿಂ ಚಂದ್ರಮೌಳೀಶ್ವರನೆಂಬ ಲಿಂಗಮಂ ಪಡೆದು ಶೃಂಗಪುರವರಕ್ಕೈತಂದಾಮಠದೊಳ್ನಿಂದು ಕೆಲಕಾಲಂ ವರ್ತಿಸುತ್ತುಮಿರ್ದು ಮುಕ್ತರಾದರ್.

ಆ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ತರುವಾಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರಭಾರತೀಂದ್ರರ್, ಆ ತರುವಾಯ ನೃಸಿಂಹಭಾರತಿಗಳ್, ಆ ತರುವಾಯ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಭಾರತಿಗಳ್, ಆ ತರುವಾಯ ಶಂಕರಭಾರತಿಗಳ್, ಆ ತರುವಾಯ ಚಂದ್ರ ಶೇಖರಭಾರತಿಗಳ್,[1] ಆ ತರುವಾಯ ನೃಸಿಂಹಭಾರತಿಗಳ್, ಆ ತರುವಾಯ ಪುರುಷೋತ್ತಮಭಾರತಿಗಳ್, ಆ ತರುವಾಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಭಾರತಿಗಳ್, ಆ ತರುವಾಯ ನೃಸಿಂಹಭಾರತಿಗಳ್,[1] ಆ ತರುವಾಯ ಮತ್ತಂ ನೃಸಿಂಹಭಾರತಿಗಳ್, ಆ ತರುವಾಯ ಅಭಿನವ ನೃಸಿಂಹಭಾರತಿಗಳ್, ಆ ತರುವಾಯ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಭಾರತಿಗಳ್, ಆ ತರುವಾಯ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಭಾರತೀಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕರಕಮಲಸಂಜಾತರಾದ ಅಭಿನವಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಭಾರತಿಗಳ್.

ಇಂತಪ್ಪ ಅಭಿನವಸಚ್ಚಿದಾನಂದಭಾರತೀಸ್ವಾಮಿಯುವರಂ ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಬಹುಳ ೧೨ ಯೊಳ್ ॥ ೫

---

1 ಈ ನಾಲ್ಕು ಹೆಸರುಗಳು (ಕ) ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಭಾವಿಸೆಬರ್ಪಾ ನಾಮದ
ಚಾವಡಿಗೈತಂದು ನಿಂದು ಕರದೊಯ್ದೊಲವಿಂ ।
ದಾವಿಲಸಿತವಹ ಬಣ್ಣದ
ಚಾವಡಿಯೊಳ್ಬೀಟುಗೊಂಡು ಪರವೋತ್ಸವದಿಂ ॥ ೬

ನೆರೆಯುಚಿತಮಾದ ಮಿಗಿಲ್ವಡು
ಗೊರೆಗಳನಿತ್ತುವರನ್ನೈದೆ ಸನ್ಮಾನಿಸಿಯಾ ।
* ದರಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಬಳಿಕಂ
ವರವೃಷವನದೆಡೆಯನ್ನೈದೆ ಶೃಂಗರಿಸುತ್ತುಂ ॥ ೭

ನೆರೆ ರಮ್ಯಮಾಗಿ ಸತತಂ
ಮಿರುಪಾ ಸ್ಥಳಕಾ ಯತೀಂದ್ರನಂ ಕರೆದೊಯ್ದು ।
ದರದಿಂ ಭಿಕ್ಷವನಾಗಿಸಿ
ಪಿರಿದೆನೆ ಸಂತುಷ್ಟಿವಡಿಸಿ ಕಳುಪಿ ಬಳಿಕ್ಕಂ ॥ ೮

ಪುರದೊಳ್ ಪ್ರತಿದಿನಗಳೊಳಂ
ಗುರಿಕಾರರಿನೆಸೆವ ಪರದರಿಂದಂ ಹೆಜ್ಜೀ ।
ಬರಿನುರುಭಿಕ್ಷವನಾಗಿಸಿ
ನೆರೆ ಸಂತಸವಡಿಸಿದಳ್ದಲಾ ಯತಿವರನಂ ॥ ೯

ಮತ್ತಮಿದಲ್ಲದಾ ತರುವಾಯಿಯೊಳಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳ್ಗತ್ಯಂತದಿವ್ಯಮಾದ ಸ್ಫಟಿಕಲಿಂಗಮುಮಂ ಅನರ್ಘ್ಯರತ್ನಖಚಿತಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯುಮಂ ಪದಕತಾಳಿಸರಪಣಿಸಹಿತಂ ಶಿವಾರ್ಪಿತಮಾಗಿ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಮತ್ತಮಾದೇವರ್ಗೆಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕುವರಹದ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ನಿರೂಪಮಂ ಬರೆಸಿತ್ತು ಮತ್ತಮಂತುಮಲ್ಲದೆ, ಶೃಂಗಪುರದ ಮಠಕ್ಕೋಸುಗಂ ತನ್ನ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬೇರೆ ಮುನ್ನೂರ್ವರಹದ ಭೂಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಂ ಶಿವಾರ್ಪಿತಮಾಗಿ ಉತ್ತಾರಮಂ ಮಾಡಿಸಿ, [1] ಅಕಾಲಚಕ್ರದೊಳ್ ಕೊಳುತ್ತಿರ್ದುತ್ತಾರ ಪಗುದಿಯಂ ಬಿಡಿಸಿ, ಆ ಮಠದ ಋಣಭಾರಕ್ಕಂ

[1] ಅರಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವುತ್ತಾರ ಪಗುದಿಯಂ ಬಿಡಿಸಿ (ಕ)

ಉಚಿತವರಿತು ಖಂಡಿತಕಾಯಕಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆನಿಪ್ಪ ಡುಗೊರೆಯನುಚಿತಮುಂತಾದುಪಚಾರಂಗಳಂ ಪಿರಿದು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಸಂತಸಂ ಬಡಿಸಿ ತೆರಳ್ಚಿ ಕಳುಪಿದಳಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ॥

* ಅಡಸಿದಾರೆಯರ ಘಾಜಂ
ಕಡೆದೆಗೆಸುತೆ ವೀರಭದ್ರಪೇಂದ್ರನ ಮುಖದಿಂ ।
ಪಡುಗಡಲೆಡೆಯೊಳಗೊಪ್ಪುವ
ಮಿಡಿಜೆಯ ಕೋಂಟೆಯನೆ ಮಿಗುಳೆ ತಾಂ [1] ವಶಗೈದಳ್ ॥ ೧೦

ಈ ವೀರಮ್ಮಾಜಿ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕರ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದುದು ಈಶ್ವರಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಬಹುಳ ೫ ಯಾರಭ್ಯ ಚಿತ್ರಭಾನು ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಶುದ್ಧ..... ವರೆಗೆ ವರ್ಷ ೫ ತಿಂಗಳು ೬ ಪರ್ಯಂತಂ 2

ದ್ವಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಶಕವರ್ಷ ೧೬೮೪ನೆಯ ಚಿತ್ರಭಾನು ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ೫ ಯೊಳ್ ನಗರಸಂಸ್ಥಾನಂ ವಿಸ್ಥಲಿತಮಾಯ್ತು. ಈ ಶಿವಭಕ್ತರ ಸಂಸ್ಥಾನಂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಮಂಗಳಮಸ್ತು.

---

1 ತಾಂ ವಶಗೈದು ಸುಖದಿಂದಿರ್ದಳ್(ಕ)

2 ಶಕವರ್ಷ ೧೬೮೪ನೆಯ ಚಿತ್ರಭಾನು ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ೯ ವರೆಗೆ ವರ್ಷ ೫ ತಿಂಗಳು ೫ ದಿನ ೧೯ ಪರಿಯಂತ್ರ ; ಶಿವಭಕ್ತರ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸಮಾಪ್ತಿ ; ಆ ತರುವಾಯ ಮ್ಲೇಂಚ್ಛರ ಹೈದರುನವಾಬು ಶುಭಕೃತು ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ೧೫ವರೆಗೆ ವರ್ಷ ೨೦ ತಿಂಗಳು ೧ ದಿನ ೬ ಪರಿಯಂತ್ರ ; ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ರಾಜ ಆಳಿದ ಅನಂತರ ಮೈಸೂರವರಿಗೆ ಸೇರಿತು. ಸಮಾಪ್ತ. ಮಂಗಳ. (ಕ)

